GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 13 listopada 2026 | Redaktor prowadzący Marcin Stelmasiak | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 265.11364, 1

Nakład 81 tys. + 298,5 tys. prenumerat cyfrowych

Kultura

40 odcinków, które burzą krew

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Chiński hit serialowy stawia pytania o granice widzów. Czy gdyby bohater był szpetny, wybaczylibyśmy mu to, co robi z miłości? ▶ 16-18

Temat dnia

Odstraszanie to silne sojusze

Nawet jeśli Putin z jakichś powodów odejdzie, to kolejny lider na Kremlu będzie albo podobny do niego, albo jeszcze gorszy – mówi gen. Mieczysław Cieniuch ▶ 4-5

Świat

Węgrzy odbudowują państwo

Pół roku po zwycięstwie nad Viktorem Orbánem nowy węgierski rząd liczy straty po jego szesnastoletnich rządach ▶ 8-9

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X 46

Trybunał Konstytucyjny

Święczkowski został przed furtką

Bogdan Święczkowski zapowiedział radykalną próbę wejścia do TK. Alibi dał mu Sąd Najwyższy, który próbował cofnąć jego zawieszenie. Ale z przełomu nic nie wyszło.

Agata Kondzińska, Iwona Szpala

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

• 12.11.2026 r. Warszawa, Aleja Szucha 12A. Bogdan Święczkowski ogłasza, że spróbuje wejść do budynku TK

Bogdan Święczkowski, zawieszony prezes Trybunału Konstytucyjnego, na ogłoszenie swoich planów wybrał Święto Niepodległości. Tego dnia był gościem na prezydenckiej trybunie w czasie oficjalnych uroczystości. A później zapowiedział: – Podejmę próbę, już bardziej stanowczą, dostania się do Trybunału, bo otrzymam i zostanie mi doręczone postanowienie Sądu Najwyższego.

Chodzi o decyzję Izby Odpowiedzialności Zawodowej, która we wtorek uchyliła zawieszenie Święczkowskiego i jego zastępcy Bartłomieja Sochańskiego. O odsunięciu ich obu 30 października zdecydowała sędzia Anna Korwin-Piotrowska, która przejęła kierowanie pracami TK jako sędzia z najdłuższym stażem. To doprowadziło do oczekiwanego od dawna przesilenia w Trybunale, od lat kontrolowanym przez PiS i działającym zgodnie z potrzebami tej partii.

Prezes grozi komornikiem

Przed Trybunałem wciąż działa protestacyjne miasteczko. Codziennie jest też przed bramą Święczkowski. Opowiada, że w sądzie znaleźli się uzurpatorzy, a to on jest legalnym prezesem i administratorem budynku. Szuka sojuszników – liczył na prezydenta i ultimatum, które stawiał premierowi Karol Nawrocki. Do 11 listopada miał zatrzymać zmiany w Trybunale, ale nic się nie stało. Święczkowskiemu pozostał więc Sąd Najwyższy.

SN kieruje Zbigniew Kapiński, neosędzia wybrany przy udziale upolitycznionej KRS, który przy przesileniu wyraźnie wsparł stary porządek w TK. Święczkowski i Sochański złożyli skargę na swoje zawieszenie. Przy pierwszym podejściu usłyszeli, że Sąd Najwyższy nie może decydować o sprawach sędziów Trybunału. Potem był zwrot – neosędziowie orzekli po myśli prezesa i wiceprezesa TK.

W czwartek Święczkowski z uchwałą SN stawił się przed bramą. Domagał się otwarcia furtki, wzywał dowódcę policji – żeby wiedział, że blokując mu wejście, dopuszcza się przestępstwa. Po pismo jednak nikt nie wyszedł. Zafoliowaną uchwałę SN Święczkowski zawiesił na furtce. Groził, że wezwie komornika, by opróżnić gmach.

SN nie pomoże

Anna Korwin-Piotrowska od początku lekceważyła uchwałę SN, mówiąc, że nie ma ona żadnego wpływu na Trybunał. Zawieszenie Święczkowskiego może kontrolować jedynie sąd dyscyplinarny w TK. – Sąd Najwyższy pod żadnym względem nie jest sądem, który może ingerować w sprawy dotyczące Trybunału Konstytucyjnego – potwierdza w rozmowie z „Wyborczą" Przemysław Rosati, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej.

A czy Święczkowski może przyjść z komornikiem? – dopytujemy.

– Treść uchwały Sądu Najwyższego nie nadaje się do wykonania na drodze egzekucji, w tym egzekucji komorniczej – mówi mecenas Rosati. Wskazuje na względy formalne: – Gdyby z treści orzeczenia wynikało określone działanie czy zachowanie, np. obowiązek dopuszczenia kogoś do pracy albo zapłacenia komuś, to są przykłady na komorniczą egzekucję. Ale tu jest mowa o uchyleniu zarządzenia – dodaje.

Co mają śledczy na Święczkowskiego

Święczkowskiemu kończy się czas. 17 listopada sędziowie TK zajmą się zdjęciem mu immunitetu na wniosek prokuratora generalnego. Chodzi m.in. o nowych sędziów, którym miesiącami odmawiał pracy. Prokuratura stawia tezę, że Święczkowski założył blokadę dla osobistych korzyści, także finansowych. To był sposób na utrzymanie prezesury, wpływów i ręcznego sterowania w TK. ●

OGŁOSZENIE

Kraj/34454105

JUŻ JUTRO W ŚRODKU GAZETY

PARTNER Tirol AUSTRIA

Magazyn Na Narty

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Geopolityka

Krojenie Europy w cieniu Trumpa

Rosja chce nowego podziału Europy.
Na tych, którzy mogą być bezpieczni, i tych, którzy mają powrócić do rosyjskiej strefy wpływów

Roman Imielski

Wchodzimy w bardzo niebezpieczny czas dotyczący naszego – polskiego i europejskiego – bezpieczeństwa. Donald Trump i jego ludzie nie kryją sympatii do Władimira Putina. Specjalni wysłannicy prezydenta USA – Jared Kushner, prywatnie jego zięć, i Steve Witkoff – forsują coraz bardziej absurdalne propozycje „pokojowe" dotyczące rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Chcą jak najszybciej zmusić prezydenta Wołodymyra Zełenskiego i Kijów do przyjęcia upokarzających warunków kończących wymianę ognia.

Ostatnia propozycja to administracyjna zmiana granic obwodu donbaskiego, tak by obejmowały wyłącznie okupowane obecnie przez Rosjan tereny. W ten sposób zdaniem ludzi Trumpa Putin mógłby ogłosić, że rzeczywiście osiągnął jeden z celów wojny, czyli przejął Donbas.

Oczywiście Kremlowi nie o to finalnie chodzi, bo wszyscy rozsądni ludzie wiedzą, że celem jest obalenie „kijowskiego reżimu" i podporządkowanie całej Ukrainy.

Trump publicznie atakuje Zełenskiego, że nie chce oddać ukraińskiej ziemi i ukorzyć się przed Putinem. Prezydenta Rosji chwali jako człowieka rozsądnego i naprawdę dążącego do pokoju. Ale, co gorsze, ludzie prezydenta USA zaczynają rozmawiać z Rosjanami o nowym europejskim systemie bezpieczeństwa ponad głowami Europejczyków.

Fakty zaś są takie, że Trump od dawna osłabia nasze bezpieczeństwo. Co jakiś czas podważa skuteczność art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego, który obliguje sojuszników do pomocy, jeśli któryś z członków NATO zostanie zaatakowany. Wycofał już część wojsk z Europy, w tym z Polski. Bo tak należy oceniać cofnięcie zgody na cykliczną rotację jednej z brygad z wiosny tego roku. Tym samym w naszym kraju jest dziś nie ok. 10 tys. żołnierzy USA, ale ok. 6 tys.

Pentagon cały czas straszy też wielkim przeglądem potrzeb amerykańskich w Europie i grozi wycofaniem dużej części jednostek, szczególnie z Niemiec.

Kreml wyczuwa dobrą koniunkturę w Waszyngtonie nie tylko w sprawie Ukrainy.

Idzie dalej, chce „nowej Jałty i Poczdamu", jak powiedział wprost szef rosyjskiej delegacji ds. negocjacji pokojowych Władimir Medinski. Czyli powrotu do podziału Europy na strefy wpływów wielkich mocarstw z czasów drugiej wojny światowej, gdy USA, Wielka Brytania i sowiecka Rosja razem walczyły z hitlerowskimi Niemcami.

Zdaniem Medinskiego, czyli de facto Putina, obecny system bezpieczeństwa w Europie upadł i trzeba stworzyć nowy. Moskwa chce, by NATO cofnęło się do 1997 roku, gdy Polska, Węgry, Czechy czy państwa bałtyckie dopiero marzyły o członkostwie w Sojuszu Północnoatlantyckim.

Oczywiście nie chodzi o opuszczenie przez nasz kraj struktur NATO, ale Rosja żąda, by żadne dodatkowe siły Sojuszu i instalacje nie znajdowały się na wschodniej flance.

11 listopada dalej poszedł Aleksiej Dobrynin, szef departamentu planowania polityki zagranicznej rosyjskiego MSZ. Zaproponował, by kraje NATO osobno zawierały z Moskwą traktaty o bezpieczeństwie, współpracy i nieagresji. I – uwaga – jako wzór podał te dokumenty, które Kreml podpisał w przeszłości z Białorusią i Koreą Północną czy Iranem.

To stara metoda putinowskiej Rosji, by próbować dogadywać się z poszczególnymi państwami, a nie szerszymi organizacjami, takimi jak np. Unia Europejska. Przez długi czas, do agresji na Ukrainę, w sprawach gospodarczych to się jej zresztą często udawało.

To oczywiście pułapka, na którą na szczęście nikt dziś w Europie się nie zgodzi. Putin liczy jednak na polityczne zmiany i np. wygraną prorosyjskiej kandydatki Marine Le Pen w wyborach prezydenckich we Francji w 2027 r.

Putin liczy też na urabianie Trumpa, który Europę darzy szczerą pogardą, a UE uważa za gospodarczego rywala na równi z Chinami. Chciałby, by sprawa bezpieczeństwa Europy stała się kolejną kością niezgody między USA a jej sojusznikami na naszym kontynencie.

Trump łasy jest bowiem na ogłaszanie „najwspanialszych, wielkich sukcesów", ma słabość do Putina i właśnie poluzował część sankcji wobec Rosji, no i potrzebuje spektakularnego wydarzenia, by chwalić samego siebie. A za takie uznałby „pokój" w Ukrainie na warunkach Kremla i mógłby uznać nowy system europejskiego bezpieczeństwa zaproponowany przez Moskwę.

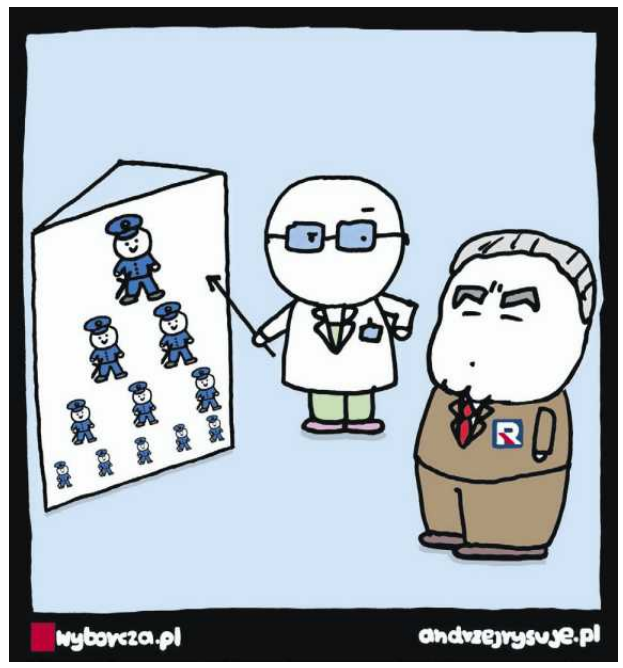
Na szczęście już w styczniu amerykański Kongres zupełnie się zmieni. Demokraci z wielkim sukcesem przejęli i Izbę Reprezentantów (decyduje o finansach państwa), i Senat (współdecyduje o polityce zagranicznej). To będzie twarda zapora dla nieodpowiedzialnych działań i niebezpiecznych sympatii Trumpa.

A my, w Polsce, musimy trzeźwo patrzeć na działania administracji prezydenta USA, a nie przed nim klękać. Musimy zabiegać w nowym Kongresie o przychylność dla stałej bazy amerykańskich wojsk w naszym kraju i dla jak największej liczby żołnierzy armii USA w Europie. Musimy także mieć dobre relacje z sąsiadami z UE i budować szersze polityczno-wojskowe koalicje od Skandynawii po Bałkany. ●

Roman Imielski

▶ 4-5

Andrzej rysuje

Stacy Keach 1941-2026

Elegancki detektyw Hammer

Amerykański aktor, reżyser i producent Stacy Keach zmarł w wieku 85 lat w swoim domu w Magdalence pod Warszawą.

Agencja Associated Press określa Keacha jednym z najwybitniejszych amerykańskich aktorów teatralnych swojego pokolenia.

Uznanie artyście przyniosły role Hamleta, Ryszarda III i Króla Leara, a także współpraca z cenionym reżyserem Johnem Hustonem.

Na ekranie wystąpił m.in. w filmach „Miasto grubasów" („Fat City"), „Sędzia z Teksasu" („The Life and Times of Judge Roy Bean"), „Więzień nienawiści" („American History X"), „Dziedzictwo Bourne'a" („The Bourne Legacy") i nominowanej do Oscara „Nebrasce". Ostatni raz pojawił się na ekranie w komediodramacie „Jay Kelly" z 2025 r.

Największą popularność zdobył jako prywatny detektyw Mike Hammer w serialu opartym na powieściach Mickeya Spillane'a. „Keach stworzył eleganckiego, pełnego energii Hammera. Potrafił wyrażać pożądanie spojrzeniem, a twardość pięściami" – pisał w 1983 r. krytyk telewizyjny AP Fred Rothenberg.

Aktor występował także w telewizji jako Ernest Hemingway, za którego rolę otrzymał Złoty Glob, a także w takich produkcjach jak „Jezus z Nazaretu", „Córka Mistrala", „Princess Daisy" czy „The Blue and the Gray".

FOT. REUTERS / FRED PROUSER

Silnym wątkiem życia Keacha były związki z Polską. W 2015 r. otrzymał polskie obywatelstwo. Ostatnie lata spędził w Magdalence pod Warszawą. Jego żoną była polska aktorka Małgorzata Tomassi, którą poznał na planie serialu „Mike Hammer". Para miała dwójkę dzieci.

Kariera aktora została poważnie zachwiana w 1984 r., gdy na londyńskim lotnisku Heathrow został zatrzymany za próbę przemytu kokainy. Skazano go na dziewięć miesięcy więzienia; zwolniono po sześciu. Po wyjściu na wolność otwarcie mówił o uzależnieniu, występował na uczelniach i w ośrodkach terapeutycznych.

W 2019 r. Keach otrzymał własną gwiazdę w Alei Gwiazd w Los Angeles przy Hollywood Boulevard. ●

Marcin Kozłowski

www.nekrologi.wyborcza.pl/34461072

Drogiej Koleżance

i Dyrektor Działu Contract Management

Magdalenie Dąbrowskiej

składamy
wyrazy głębokiego współczucia i żalu
z powodu śmierci

Taty

Zarząd, Koleżanki i Koledzy z PORR S.A.

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Dzień Życzliwości

21.11.2026

Z uśmiechem Ci do twarzy!

Wrocław świętuje Dzień Życzliwości! Już 21 listopada Wrocław ponownie stanie się miastem uśmiechu, dobrych gestów i pozytywnej energii. Przed nami 21. edycja Dnia Życzliwości, a w jego programie koncerty, warsztaty, spotkania, filmowe emocje i atrakcje dla całych rodzin.

Czy jeden uśmiech może zmienić czyjś dzień? Wrocławianie od lat udowadniają, że tak. Tegoroczne obchody odbywają się pod hasłem „Z uśmiechem Ci do twarzy!". To zaproszenie, by na chwilę zwolnić, spotkać się z innymi i przypomnieć sobie, jak wiele znaczą drobne gesty.

Świętowanie rozpocznie się już w piątek 20 listopada koncertem „Ikony muzyki" z pokazem wizualnym w Hali Targowej. W sobotę na mieszkańców będą czekać atrakcje w różnych częściach miasta. Będzie można stworzyć własną broszkę, wziąć udział w warsztatach artystycznych, spotkać alpaki, odkrywać Wrocław podczas gry miejskiej „Fabryka uśmiechu" albo wybrać się na rodzinne spotkanie z planszówkami.

Nie zabraknie również propozycji filmowych. W ramach 2. Przeglądu Filmów Życzliwych zaplanowano seanse dla dzieci i dorosłych, a na scenie Centrum Historii Zajezdnia wystąpi mistrz pantomimy Ireneusz Krosny. Warto zajrzeć także do wrocławskich muzeów. Na hasło „Dzień Życzliwości" wybrane wystawy będzie można zwiedzać bezpłatnie.

Jednym z miejsc wspólnego świętowania, a jednocześnie życzliwym centrum tegorocznych obchodów, będzie miasteczko na ulicy Oławskiej we Wrocławiu. Nie zabraknie atrakcji, konkursów i zabaw dla mieszkańców i turystów.

Większość aktywności jest bezpłatna, na część obowiązują wcześniejsze zapisy. Szczegółowy program i informacje o uczestnictwie można znaleźć na stronie wroclaw.pl i w miejskich mediach społecznościowych.

Bo życzliwość wcale nie wymaga wielkich okazji. Czasem wystarczy uśmiech!

Wrocław miasto spotkań

Kraj/34460502

eprasa.pl aa3b679ca8

Gen. Mieczysław Cieniuch o sytuacji w Wojsku Polskim

Prawdziwe odstraszanie to silne sojusze

Rosja teoretycznie może się zmienić, ale to dziś bardzo mało prawdopodobne. Nawet jeśli prezydent Putin z jakichś powodów odejdzie, to kolejny lider na Kremlu będzie albo podobny do niego, albo jeszcze gorszy – mówi gen. Mieczysław Cieniuch.

ROZMOWA Z
GEN. MIECZYSŁAWEM CIENIUCHEM
byłym Szefem Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, ekspertem Sieci Badawczej Łukasiewicz

DOROTA ROMAN: W jakim stanie jest teraz polska armia?
GEN. MIECZYSŁAW CIENIUCH: Wszyscy chcielibyśmy widzieć nasze wojsko jako wzór profesjonalizmu. Zderzenie z rzeczywistością bywa jednak bolesne: gwałtowny i forsowany na siłę przyrost liczby żołnierzy zaczyna się negatywnie odbijać się na jakości. Pod względem ducha, patriotyzmu, zaangażowania, naszym żołnierzom nie można nic zarzucić. Jednak sam zapał nie wystarczy.

Przy naszej demografii i niespełna 38 mln obywateli stworzenie półmilionowej armii o najwyższych standardach to iluzja. Masowe pospolite ruszenie, gdzie ilość przeważa nad jakością, ma sens wyłącznie w czasie wojny. W czasie pokoju fundamentem musi być rzemiosło: perfekcyjne wyszkolenie i umiejętność okiełznania nowoczesnego sprzętu, który trafia do jednostek.

Czas, aby kadra dowódcza – od kaprala po generała – zaczęła traktować swoje rzemiosło z absolutną powagą. Sukces armii nie rodzi się w gabinetach polityków, ale zależy od drobnych decyzji i odpowiedzialności każdego przełożonego z osobna.

W Polsce jest za dużo generałów?
– Ich liczba nie jest przypadkowa – wynika z etatów i z tego, jak duże są całe siły zbrojne. Zawsze jednak obowiązywała zasada, że nie na każdym generalskim stanowisku musiał siedzieć generał. Bardzo wielu pułkowników wykonywało obowiązki na wyższych stanowiskach, a generałami nigdy nie zostali. Dla armii to było dobre rozwiązanie – takie sprawdzenie oficera w praktyce, zanim w ogóle zaczęło się myśleć o jego awansie.

Sam przez siedem lat byłem pułkownikiem na stanowisku generalskim i nie uważałem, że to coś złego czy uchybiającego mojej godności.

Dzisiaj takie sytuacje to rzadkość. Teraz większość oficerów, którzy dostają wyznaczenie na generalski etat, stopień generała odbiera niemal od razu, a czasami nawet zanim zaczną faktycznie dowodzić. Przez to ryzykujemy, że taki dowódca po prostu się nie sprawdzi. To spore zagrożenie dla poziomu całego korpusu generalskiego, bo jakość idzie w dół. Jeśli potem trzeba takiego oficera odwołać, to robi się z tego duży problem ze szkodą dla środowiska, dla niego samego i dla ludzi, którymi dowodził.

▲ **9 sierpnia 2026 roku, Warszawa, Wisłostrada. Próba generalna defilady z okazji Święta Wojska Polskiego**
FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Gen. Alexus Grynkewich, najważniejszy amerykański dowódca w NATO, ogłosił nową doktrynę strategiczną „Teoria zwycięstwa" opartą na trzech krokach: zatrzymać pierwszy atak, osłabić wroga i zniszczyć jego zaplecze wojskowe. Dlaczego zrobił to w Warszawie?
– To nie przypadek, lecz kalkulacja. Warszawa to dziś najważniejsze miejsce na mapie, kiedy rozmawiamy o ewentualnym starciu między NATO a przeciwnikiem, którego sojusznicze dokumenty nazywają całkowicie wprost. Polska stolica leży w samym centrum ewentualnej linii frontu i zajmuje krytyczne miejsce w planach obronnych. Chodziło o to, żeby na Wschodzie wszyscy wyraźnie usłyszeli, że Polska i Sojusz stanowią absolutną jedność i działamy wspólnie.

W NATO-wskich planach nasze terytorium ma być główną linią oporu i zderzenia z Rosją?
– Tak, taki scenariusz jest bardzo prawdopodobny i musimy oswoić się z tą myślą. Taka jest cena położenia geopolitycznego – jesteśmy krajem pogranicza i od tego nie uciekniemy.

Oczywiście przed nami są jeszcze państwa bałtyckie, ale ich przestrzeń operacyjna jest bardzo mała i z wojskowego punktu widzenia niezwykle trudna do obrony. Polska ma coś, co w strategii nazywa się głębią strategiczną – mamy przestrzeń na manewr, szerokie zaplecze i to przez nasz kraj muszą przejść wszystkie linie logistyczne i posiłki NATO idące na pomoc wschodniej flance. Bez stabilnej obrony Polski cały system obronny regionu po prostu się zawali.

W przestrzeni publicznej bardzo ładnie brzmi polityczne hasło, że nie oddamy ani centymetra kwadratowego ziemi. I na pewno armia będzie walczyć o każdą pozycję od samego początku, ale sam rezultat tej obrony w poszczególnych fazach konfliktu może być różny. Wojsko to nie deklaracje przy biurku, ale krwawe zderzenie potencjałów w terenie, gdzie sytuacja zmienia się z godziny na godzinę.

Skoro nowa doktryna NATO zakłada zatrzymanie Rosji na samej granicy i szybki odwet na jej terenie, to czy nie jest to scenariusz pisany bezpośrednio dla Polski i naszego wojska?
– W wojsku najczęściej bywa tak, że kto się broni, nie rusza od razu do ataku. Taka armia po przyjęciu pierwszego uderzenia jest po prostu zbyt osłabiona, żeby nagle przejść do natarcia. Atak wyprowadzają zazwyczaj świeże wojska, które wchodzą na pole walki później.

Ale w Sojuszu nie jesteśmy sami. Nasza obrona ma przede wszystkim dać czas reszcie państw NATO na przerzucenie wojsk i przygotowanie się do ostatecznego uderzenia, kontrataku.

Ale pamiętajmy, to nie znaczy, że wojna wybuchnie nagle, bez żadnych ostrzeżeń, a Sojusz zacznie działać dopiero wtedy, gdy my będziemy się bić na granicy.

eprasa.pl aa3b679ca8

Gen. Mieczysław Cieniuch o sytuacji w Wojsku Polskim

Tak to nie działa. Każdy konflikt ma swój okres przygotowawczy, kiedy widać, że sytuacja robi się kulminacyjna. Ten czas służy właśnie temu, żeby każdy zajął swoje miejsce i robił to, co do niego należy. Role w NATO są precyzyjnie rozpisane: ktoś broni, ktoś atakuje z flanki, a ktoś inny niszczy cele głęboko na tyłach wroga. I wszystkie armie się szkolą do tych konkretnych zadań.

A gdzie w tym sojuszniczym scenariuszu mieści się fakt, że przy granicy z Rosją pojawili się komandosi z jednostki GROM?
– Nie szukajmy na siłę zapowiedzi wojny – obecność komandosów to odpowiedź na zupełnie inny front. Mówimy o realiach wojny hybrydowej. Cel jest prosty: uszczelnienie granicy i zablokowanie drogi dywersantom, sabotażystom czy pojedynczym terrorystom. Przeciwnik nie musi przecież wysyłać regularnych czołgów, by wyrządzić nam ogromne szkody. I właśnie po to, by wyłapywać takich ludzi, na pierwszą linię skierowano elitę: policyjnych kontrterrorystów oraz operatorów sił specjalnych.

A jaka jest polska „teoria zwycięstwa”?
– Jest bardzo prosta: jesteśmy w Sojuszu i to nasza najważniejsza rola. Nie ma sensu budować na siłę jakiejś całkowicie samodzielnej potęgi, to strata energii, pieniędzy i czasu. Trzeba jasno powiedzieć: sami nie damy rady przeciwstawić się Rosji. Mało prawdopodobne, że nagle zacznie nas być 130 mln albo że będziemy mieli w arsenale 5 czy 6 tys. bomb atomowych i rakiet balistycznych.

Nie wyrównamy tego potencjału w pojedynkę, ale wcale nie musimy tego robić. Chodzi o to, żeby zbudować taką siłę odstraszania, która zniechęci tamtą stronę i sprawi, że odechce jej się uderzyć. A prawdziwe odstraszanie to silne sojusze, zarówno te polityczne, jak i wojskowe.

Nasze bezpieczeństwo nie jest zagrożone, kiedy słyszymy o pomysłach, żeby w ramach układu z Rosją osłabić pozycję i obecność wojskową NATO na wschodniej flance?
– Wszyscy żyjemy dziś pod wrażeniem wpisów i przemówień prezydenta USA, które potrafią wywołać ciarki na plecach. Mniej patrzmy jednak na słowa, a bardziej na czyny. A fakty są takie, że realne działania Amerykanów w kwestii obronności nie są dla Polski katastrofą. Nie ma mowy o tym, żeby Waszyngton czy Bruksela zamierzały handlować naszym bezpieczeństwem i dawać Rosji cokolwiek na wschodniej flance.

Nie mówię tu o Ukrainie – ona w NATO jeszcze nie jest, choć głęboko wierzę, że docelowo tam trafi. Nasze polskie gwarancje w ramach Sojuszu są dziś po prostu nie do ruszenia.

Ceną za zawieszenie broni nie będzie rezygnacja Ukrainy z wejścia do NATO?
– To od samego początku jeden z podstawowych warunków Kremla, który próbuje w ten sposób usprawiedliwić całą agresję. Chociaż z tymi celami Putina bywa różnie. Na początku przecież dużo mówił o jakiejś denazyfikacji czy demilitaryzacji.

Rezygnacja Ukrainy z NATO byłaby dla Rosji ogromnym sukcesem. To, czy Zachód i Kijów na to pójdą, zależy już tylko od postawy samych Ukraińców i od twardości międzynarodowych negocjatorów.

Przy naszej demografii i niespełna 38 mln obywateli stworzenie półmilionowej armii o najwyższych standardach to iluzja

GEN. MIECZYSŁAW CIENIUCH

wyborcza.pl

• **Cała rozmowa na Wyborcza.pl**

Na ostatnim posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa Narodowego prezydent zapowiedział, że nowa Strategia Bezpieczeństwa Narodowego jest już prawie gotowa. Co w takim dokumencie Polska powinna postawić na pierwszym miejscu?
– Siła i bezpieczeństwo każdego kraju w ogromnym stopniu zależą od gospodarki. Bogate państwa mogą o nie zadbać znacznie łatwiej. Właśnie dlatego nowa strategia musi mocno powiązać gospodarkę z obronnością.

Na tle reszty świata Polska i całe NATO mają dziś pod jednym względem ogromny komfort: my doskonale wiemy, z kim przyjdzie nam się mierzyć. Wiele stolic na świecie głowi się, kto jest ich wrogiem dzisiaj, a kto okaże się nim jutro. Nas ten strategiczny chaos nie dotyczy. Nasz przeciwnik jest przewidywalny w swoich intencjach i to potężny atut, który pozwala nam bezbłędnie planować kolejne kroki.

Dokument strategiczny z definicji koncentruje się na tym, co musimy osiągnąć, aby zagwarantować przetrwanie. Opisuje naszą długoterminową wizję rozwoju, aspiracje. Ale nawet najlepszy plan nie przetrwa w całości zderzenia z prawdziwą wojną. To, jak ten plan wykonać już w warunkach bojowych, trzeba bezwzględnie zostawić oficerom na linii frontu.

Rosja będzie już naszym odwiecznym wrogiem?
– Rosja teoretycznie może się zmienić, ale to dziś bardzo mało prawdopodobne. Nawet jeśli prezydent Putin z jakichś powodów odejdzie – naturalnych czy nienaturalnych – to kolejny lider na Kremlu będzie albo podobny do niego, albo jeszcze gorszy. Horyzont czasowy, w którym musimy zachować absolutną czujność, jest bardzo daleki.

Rosyjski imperializm to nie jest wymysł jednego człowieka, to potężna matryca historyczna. Rosja parła na Zachód za czasów carów, robiła to samo pod czerwonym sztandarem ZSRR i robi to dzisiaj pod wodzą obecnego reżimu. Zmieniają się flagi, mundury i ideologie, ale imperialne DNA pozostaje dokładnie to samo. Dla Polski wniosek jest jeden: nasze bezpieczeństwo zależy od siły naszych sojuszy i armii, a nie od tego, kto akurat zasiada na kremlowskim tronie. ●

REKLAMA
Kraj/34460566

Czas na blask!
Odkryj wieczorową kolekcję
bonprix.

Świąteczne spotkania, wyjątkowe wieczory i sylwestrowe szaleństwa to doskonała okazja, by pozwolić sobie na odrobinę modowego błysku. Wieczorowa kolekcja bonprix ułatwia stworzenie efektownego looku w zaledwie kilka chwil – bez długiego zastanawiania się nad tym, co do czego pasuje, za to z efektem, który robi wrażenie.

Wśród wieczorowych propozycji bonprix nie brakuje koszul, które z powodzeniem mogą stać się głównym elementem looku. Modele z efektownym wiązaniem pod szyją, rozszerzanymi rękawami czy oryginalnymi nadrukami, na przykład w kwiaty, dodają stylizacjom lekkości i wyrazistości.

Miłośniczki kobiecych fasonów z pewnością zwrócą uwagę na sukienki. Cekiny, efektowne połączenia różnych materiałów i błyszczące detale nadają im wyjątkowego charakteru. W tym sezonie na pierwsze miejsce wysuwa się atłas. Spodnie lub sukienki z tej tkaniny to świetny sposób na uzyskanie eleganckiego, a jednocześnie niezwykle efektownego looku. Na wiele okazji posłużą kombinezony. Modele w klasycznej czerni lub głębokiej butelkowej zieleni to propozycje, które nie potrzebują wielu dodatków, by zrobić wrażenie.

❶ Kopertówka **99,99** ❷ Kolczyki **49,99** ❸ Torebka lakierowana **84,99**
❹ Czółenka na szpilce **84,99** ❺ Czółenka na grubym obcasie **149,99**
❻ Sukienka złota z połyskiem **349,99** ❼ Marynarka **299,99**
❽ Spodnie **169,99** ❾ Bordowa sukienka wieczorowa **429,99**
❿ Kombinezon **349,99**

Odkryj pełną kolekcję bonprix w sklepie online **www.bonprix.pl** i zaopatrz się w wieczorowe looki na wiele wyjątkowych okazji.

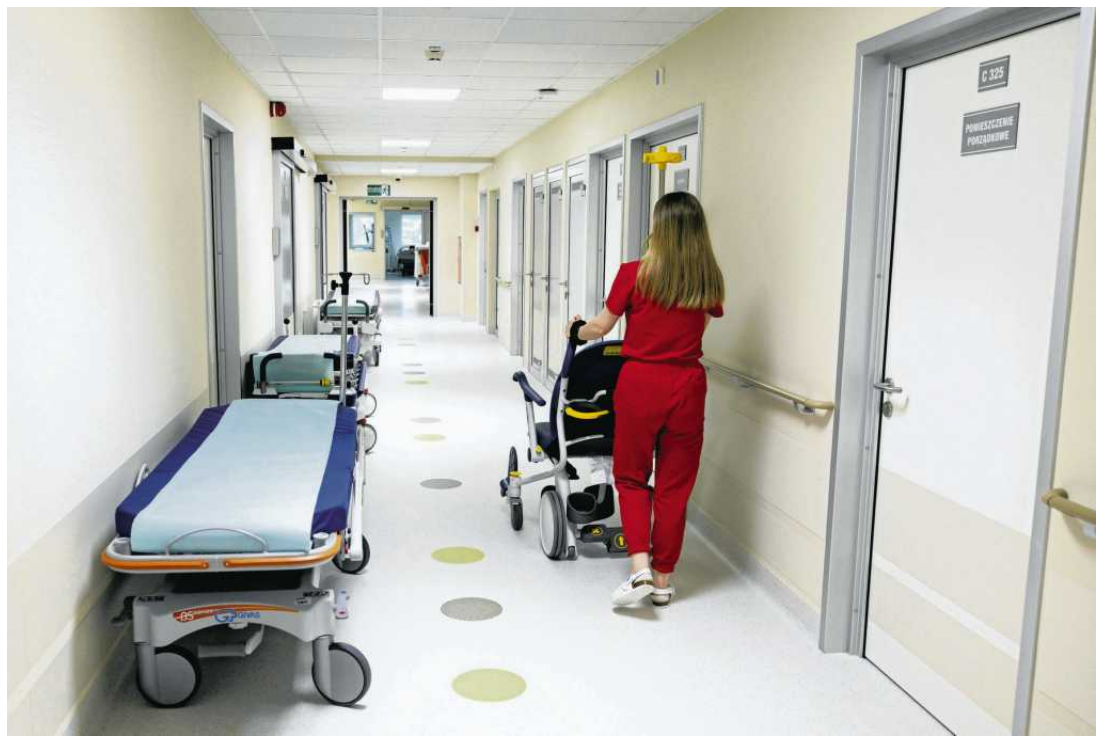
1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Resort chciał programów naprawczych. Teraz nic nie znaczą

Szpitale, które przynoszą straty, napisały programy naprawcze, a w nich plan reorganizacji i konsolidacji z innymi placówkami, żeby strat już nie było. Teraz dowiadują się, że to na marne. NFZ odmawia gwarancji, że jeśli się skonsolidują i zreorganizują, to da im jakiś kontrakt.

Judyta Watoła

FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Niemal od momentu objęcia stanowiska szefowej resortu zdrowia Jolanta Sobierańska-Grenda mówi o potrzebie „reorganizacji, restrukturyzacji i konsolidacji" szpitali. Wielokrotnie zapewniała, że to się już „zadziewa", czyli że w wielu miejscach już zachodzą wspomniane procesy. Są konieczne, bo mamy za dużo łóżek szpitalnych i w ogóle lecznic działających całodobowo.

Reforma zapisana w KPO

Tego samego zdania był jeszcze za rządów PiS ówczesny minister zdrowia Adam Niedzielski i to za jego sprawą ustawę o reformie szpitalnictwa wpisano jako kamień milowy do Krajowego Planu Odbudowy. Jednak projekt ustawy, którą przygotował, trafił do kosza. Przewidywał przejmowanie szpitali przez przysłanych z Warszawy nadzorców. W PiS przestraszono się awantur przed wyborami.

Następnie resort zdrowia, kierowany przez Izabelę Leszczynę, przygotował nowy projekt. W pierwszej wersji dawał otwartą drogę do prywatyzacji, ale zablokowała go Lewica. Potem były jeszcze dwie wersje. Ostatecznie, kilka tygodni po zaprzysiężeniu, prezydent Karol Nawrocki podpisał ustawę przygotowaną jeszcze przez odwołaną w lipcu ubiegłego roku Izabelę Leszczynę i ograniczoną do kilku przepisów ułatwiających łączenie szpitali.

Zgodnie z ustawą, punktem wyjścia do jakichkolwiek przekształceń (na przykład zamiany tzw. ostrych łóżek na łóżka opieki długoterminowej), czy łączenia się placówek, mają być programy naprawcze. Do ich napisania zobowiązane zostały szpitale, w których straty przewyższają 1 proc. przychodów, czyli znakomita większość placówek. Te, które strat nie przynoszą, też mogły napisać program naprawczy, ale obowiązku nie miały.

Programy miały być zgodne z nowymi mapami potrzeb zdrowotnych opracowanymi przez Ministerstwo Zdrowia. Pokazują one, jakich oddziałów jest na danym terenie w nadmiarze, a jakich brakuje. Do zweryfikowania, czy plany istotnie odpowiadają mapom, szpitale przesłały je wojewodom oraz Narodowemu Funduszowi Zdrowia.

Programy można wyrzucić

– Rzetelnie pracowaliśmy nad naszym programem. Zaplanowaliśmy redukcję liczby łóżek na kilku oddziałach i stworzenie dwóch nowych, zgodnie z mapą potrzeb dla naszego województwa. Oczywiście to miało służyć polepszeniu sytuacji finansowej szpitala. Teraz okazuje się, że to na nic. NFZ wszystkim szpitalom przesyła pismo, które mówi o tym, że nawet jeśli on plan akceptuje, to jednak niczego, jeśli chodzi o kontrakty i pieniądze, nie gwarantuje – skarży się dyrektor średniej wielkości szpitala na Śląsku.

Pismo, które dostają lecznice, to stanowisko dyrektora danego oddziału wojewódzkiego NFZ „w zakresie oceny prognoz przychodowych oraz związanych z nimi działań przedstawionych w programie naprawczym". Kończy się w każdym wypadku „Zastrzeżeniem", które brzmi: „Niniejsze stanowisko nie stanowi zatwierdzenia programu naprawczego, nie stanowi zapewnienia zawarcia lub zmiany umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, nie gwarantuje zwiększenia wartości finansowania, nie stanowi zapewnienia finansowania świadczeń w wartościach przedstawionych w programie, nie przesądza wyników czynności lub postępowań, które zgodnie z odrębnymi przepisami będą konieczne do wdrożenia poszczególnych działań".

– Możemy sobie teraz nasze programy naprawcze wyrzucić do kosza, bo NFZ zastrzega, że one nic dla niego nie znaczą – denerwuje się inny dyrektor.

Zapytaliśmy w NFZ, jak szpitale mają zmieniać profil leczenia, łączyć się, czy częściowo zamykać, skoro fundusz od wszystkiego umywa ręce. Jakub Gołąb, zastępca dyrektora biura Komunikacji Społecznej i Promocji w centrali NFZ odpisał, że „zastrzeżenia zawarte w stanowiskach dyrektorów Oddziałów Wojewódzkich NFZ wynikają wprost z przepisów prawa".

Programy miały być zgodne z nowymi mapami potrzeb zdrowotnych opracowanymi przez Ministerstwo Zdrowia

„Rola Funduszu na tym etapie ogranicza się do weryfikacji, czy kalkulacje finansowe szpitala opierają się na realnych założeniach rynkowych i taryfowych" – tłumaczy dalej. Fundusz nie jest od zatwierdzania planów naprawczych. Jest tylko od tego, by ocenić, czy się do czegokolwiek nadają, a zatwierdzić ma je właściciel szpitala (najczęściej samorząd). Zaś „klauzula informacyjna", o którą spytaliśmy, „pełni funkcję precyzującą i zabezpieczającą". Jak się zdaje, zabezpieczającą NFZ przed oczekiwaniami szpitali, bo – jak tłumaczy Jakub Gołąb – fundusz nie może dawać żadnych obietnic kontraktów, bo przyznaje je tylko w konkursach.

Czekanie na chaos

Programów naprawczych nie da się teraz wdrażać jeszcze z innego powodu. Senat właśnie wprowadził poprawki w pakiecie ustaw, które są odpowiedzią rządu na aferę w Warszawskim Szpitalu Południowym. Ich deklarowany cel to likwidacja astronomicznych zarobków lekarzy na kontraktach poprzez wprowadzenie limitu zarobków (maksimum 240 zł na godzinę) i limitu czasu pracy (maksimum 320 godzin, czyli odpowiednik dwóch etatów). W pakiecie zawarto szereg przepisów, które mogą bardzo utrudnić funkcjonowanie szpitali. Chodzi m.in. o wymóg zatrudnienia każdego pracownika medycznego (w tym lekarza) na minimum pół lub minimum ćwierć etatu, czy obowiązek wypowiedzenia wszystkim pracownikom umów o pracę, o ile w ciągu kilku miesięcy dyrektorzy nie dojdą do porozumienia ze związkowcami w sprawie nowych regulaminów wynagrodzeń w swoich placówkach.

Każdy pracownik medyczny będzie musiał wybrać „głównego" pracodawcę. Dodatkową pracę będzie mógł podjąć tylko za jego zgodą. A jeśli będzie chciał zatrudnić się w trzecim miejscu, potrzebna będzie zgoda dwóch pracodawców, u których już dostał angaż.

Zdaniem ekspertów te przepisy sprawią, że w szpitalach, przynajmniej w pierwszym okresie od wejścia w życie ustawy, zapanuje chaos i niepewność. – Nie wiem, ilu lekarzy mi zostanie, więc niczego nie mogę planować – mówi dyrektor lecznicy na Śląsku.

– A ja już wiem, że niewielu. Tej ustawy jeszcze nie ma, a oni już rezygnują, bo jak wszyscy dostaną 240 zł za godzinę, to po co mają jeździć z dużego miasta do średniego? To im się nie będzie opłacać – słyszymy od dyrektora szpitala na północy Polski.

Wszyscy wypowiadają się tylko anonimowo. – Te przepisy wymyślono w funduszu, a po ich wprowadzeniu prezes, poprzez rozszerzenie uprawnień do wszelkich kontroli i także dawania wybrańcom ulg, zyska tak wielką władzę w systemie opieki zdrowotnej, że już teraz nikt nie chce mu się narażać – tłumaczy jeden z naszych rozmówców.

Fiasko zamiast sukcesu

Przykład na fiasko programów naprawczych i obawy przed możliwym chaosem w systemie opieki zdrowotnej opisał w poniedziałek portal Nowiny24.pl. Chodzi o planowane przejęcie przez Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Rzeszowie obciążonego długami szpitala w Dębicy.

Portal opisuje, że konsolidacja obu szpitali „miała być pierwszą w Polsce, mówiono nawet, że wzorcową dla innych placówek, szansą dla tonących w długach szpitali powiatowych" i „pierwszym połączeniem szpitala klinicznego z powiatowym". Konsolidacja miała przynieść 30 mln zł oszczędności rocznie. Po ośmiu miesiącach ustaleń, wizyt w Ministerstwie Zdrowia i uspokajania pracowników szpitala w Dębicy, a także podpisaniu stosu dokumentów, rada powiatu dębickiego zgodziła się dwa tygodnie temu na przekazanie rzeszowskiej lecznicy swojej placówki wraz z całym jej majątkiem. Teraz starosta dębicki jest jednak rozczarowany, bo dyrektor USK postanowił poczekać z konsolidacją.

„Decyzja ta wynika z konieczności ponownej analizy uwarunkowań organizacyjnych, prawnych i finansowych, szczególnie w kontekście dynamicznie zmieniających się propozycji i kierunków działań w ochronie zdrowia, które wynikają z nowego pakietu ustaw dotykających szczegółowych uwarunkowań pracy personelu medycznego. Ich potencjalne konsekwencje wymagają dokładnej oceny wpływu na funkcjonowanie obu placówek" – wytłumaczył portalowi Michał Rusiniak, dyrektor USK.

Starosta dębicki Piotr Chęciek nie rozumie sytuacji, bo przecież „to państwo polskie wystąpiło z propozycją, żeby konsolidować" szpitale. I nie kryje goryczy. – Jeżeli jest to projekt rządowy, priorytetowy, jedyny pomysł na szpitale powiatowe i nie ma żadnego zainteresowania ze strony ministerstwa i rządu, nikt nie pyta, nie rozmawia, nikt nie zadzwonił, to zaczynam mieć podejrzenia, że to fikcja. Wydaje mi się, że to puste hasło, bo gdyby to był program realny, to by dmuchali i chuchali, żeby w Dębicy wyszło i pokazywali wszystkim jako wzór – wyznał portalowi Nowiny24.pl.

eprasa.pl aa3b679ca8

„Obrońcy" życia apelują o weto

„Chodzi o dziecko, u którego podejrzewa się ciężką chorobę lub niepełnosprawność, i o kobietę, na którą ktoś wywiera presję, by zdecydowała się na aborcję" – 102 organizacje antichoice apelują do prezydenta Karola Nawrockiego, by zawetował przyjęte przez Sejm i Senat projekty aborcyjne.

Paulina Nodzyńska

20 października Sejm przyjął dwa projekty regulujące prawo aborcyjne w Polsce, 6 listopada decyzję podtrzymał Senat.

Jeden przywraca możliwość dokonania aborcji w przypadku wad płodu (przesłankę tę w 2020 r. skasował Trybunał Julii Przyłębskiej) i przewiduje częściową dekryminalizację pomocy w niej. Oznacza, że bliskim kobiety zdecydowanej na aborcję, np. mężowi, przyjaciółce, siostrze czy rodzicom, którzy jej pomogą, nie groziłaby kara do trzech lat więzienia. Taką nowelizację Kodeksu karnego zgłosiły dwa kluby: Koalicji Obywatelskiej i Lewicy. Poparło ją 56 senatorów, 34 było przeciw. Nikt nie wstrzymał się od głosu.

Drugi z przyjętych projektów, autorstwa dawnej Trzeciej Drogi, również zakłada „powrót do trzeciej przesłanki", ale nie tylko. Mówi także o rzetelnej edukacji seksualnej czy objęciu kobiet i ich bliskich pomocą psychologiczną.

PiS o „bezpiecznym mordowaniu"

Projekt o depenalizacji pomocy aborcji przeszedł przez Sejm o włos. Zagłosowało za nim 217 posłów, przeciw było 213. Troje się wstrzymało. Do ostatniej chwili nie było pewne, jak zachowają się posłowie Rozwoju Plus Mateusza Morawieckiego, w części deklarujący się jako przeciwnicy „wyroku" TK z 2020 r. Ostatecznie jednak żaden z nich nie zagłosował za depenalizacją. Stanęli w jednym rzędzie z politykami Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji, którzy na rządowych propozycjach nie zostawili suchej nitki. W Sejmie mówili m.in. o „bezpiecznym mordowaniu dzieci", „przyzwoleniu na zabijanie", „dyskryminacji niepełnosprawnych", „pogłębianiu kryzysu demograficznego" i „normalizowaniu przemocy".

Dwa lata wcześniej ten sam projekt przepadł w Sejmie, również o włos. Zabrakło czterech głosów. Koalicji rządzącej nie udało się zdobyć dla niego poparcia, bo większość ludowców zagłosowała przeciw, a na sali plenarnej zabrakło w dodatku kilkorga posłów KO.

22 października – w rocznicę decyzji Przyłębskiej – przez Polskę przetoczyły się protesty pod hasłem „Czerwona Kartka dla Rządu". Kobiety wyszły na ulice z hasłami „PiS-KO jedno zło", „Precz z katolicką dyktaturą", „Aborcja wszędzie była, jest i będzie". Przypominały, że w sejmowej komisji aborcyjnej, zamrożonej na przeszło dwa lata, wciąż leżą dwa projekty liberalizujące prawo aborcyjne Lewicy i KO. Zakładają legalną aborcję do 12. tygodnia, bez konieczności podawania żadnego powodu.

Teraz mobilizują się środowiska antyaborcyjne. Wystosowały do Karola Nawrockiego list, w którym apelują do weto. Prezydent ma czas na decyzję do 26 listopada. Pod apelem podpisały się 102 organizacje przedstawiające się jako chroniące życie, w tym m.in. Ordo Iuris, Polska Federacja Ruchów Obrony Życia czy czy Jeden z Nas. „Łączy nas przekonanie, że życie każdego człowieka zasługuje na ochronę, szczególnie wtedy, gdy sam nie może się obronić" – piszą.

Przekonują, że projekty, które uchwalił Sejm, „odbierają ochronę tym, którzy potrzebują jej najbardziej". „Chodzi o dziecko, u którego podejrzewa się ciężką chorobę lub niepełnosprawność, i o kobietę, na którą ktoś wywiera presję, by zdecydowała się na aborcję" – wyjaśniają.

Uważają, że rodzice, którzy usłyszeli najgorszą diagnozę, potrzebują wsparcia psychologicznego, duchowego i medycznego, nie zaś „prawa, które jako rozwiązanie ich dramatu wskazuje śmierć dziecka".

Weto w imię Rzeczpospolitej

W ich ocenie, kobiety są zmuszane do aborcji i szantażowane np. przez partnera odejściem. „Nie zawsze jest to przemoc czy bezprawna groźba w rozumieniu prawa. Często jest to strach przed porzuceniem, samotnością i utratą środków do życia" – piszą.

Uważają, że rządowe propozycje nie chronią kobiet, a jedynie tych, „którzy na nie naciskają". „Państwo powinno robić wszystko, by żadna kobieta nie czuła, że aborcja jest wyjściem z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła. Nie powinno się usuwać prawnych barier, które chronią ją przed nakłanianiem do aborcji" – doradzają.

Pochwalają „dotychczasowe deklaracje prezydenta na rzecz ochrony wartości, na których opiera się Rzeczpospolita". „Prosimy, by także w tej sprawie Pana decyzja była jednoznacznym świadectwem ochrony życia najsłabszych. Niech weto będzie jasnym znakiem, że Rzeczpospolita nie odwraca się od chorego dziecka i nie zostawia matki samej wobec trudnej sytuacji oraz wywieranej na nią presji" – konkludują.

Nawrocki najprawdopodobniej wsłucha się w te głosy. Wielokrotnie podkreślał, że „nie poparłby nawet powrotu do kompromisu".

„Za życiem" jest także jego małżonka Marta Nawrocka. W niedawnym wywiadzie na youtubowym kanale „Rymanowski Live" powiedziała, że wedle jej obserwacji Polki nie rozmawiają o aborcji. Poproszona o swoje stanowisko w kwestii projektów aborcyjnych ruszyła do opowieści o programie „Oddech dla bohaterek", który realizuje jej fundacja. Wspiera on matki dzieci z niepełnosprawnościami, na przykład organizując dla nich wyjazdy na Kaszuby.

– Te kobiety w ogóle nie rozmawiają o aborcji – stwierdziła Nawrocka, próbując wyjaśnić, że „temat ten został spopularyzowany, a w rzeczywistości kobiety mają inne problemy". Dociskana, czy zmieniłaby prawo, odpowiedziała, że „jest, jakie jest, a jak ktoś będzie chciał je zmienić, to wtedy będziemy rozmawiać". ●

REKLAMA
Kraj/34460884

eprasa.pl aa3b679ca8

Węgrzy odbudowują państwo

Pół roku po zwycięstwie nad Viktorem Orbánem nowy węgierski rząd liczy straty po jego szesnastoletnich rządach. Miliardy miała zgarnąć rodzina i znajomi.

• **Peter Magyar jest wciąż bardzo popularny, ale czekają go trudne decyzje**
FOT. REUTERS / BERNADETT SZABO

Michał Kokot
KORESPONDENCJA Z BUDAPESZTU

Za znalezienie rozkradzionego majątku publicznego i ściganie tych, którzy go wyprowadzili, odpowiada 46-letnia Anna Unger. Latem została wybrana przez parlament na szefową nowo powołanego Krajowego Urzędu ds. Odzyskiwania i Ochrony Mienia (NVVH).

Spotykamy się pod koniec października w Budapeszcie przed budynkiem jednej z rządowych spółek telekomunikacyjnych, w którym pracują Unger i jej ludzie. Mimo że od powołania NVVH minęły już prawie trzy miesiące, jej urząd wciąż powstaje. Unger mówi, że do niedawna nie mieli nawet swoich pieczątek urzędowych, a wiele podstawowych rzeczy trzeba było załatwiać „na telefon".

Pieniądze skradzione przez ekipę Orbána

– Na szczęście w administracji panuje bardzo duża życzliwość i otwartość. Wszyscy wiedzą, że nasza praca jest priorytetem tego rządu – mówi Unger.

Na razie nie ma jednak nawet swojego gabinetu, dlatego na rozmowę idziemy do pobliskiej kawiarni. Mówi, że zdaje sobie sprawę z tego, iż społeczne oczekiwania wobec jej urzędu są duże.

– Ale sama też narzuciłam sobie presję. Patrzę na mojego trzyletniego syna i nie chcę, by wyrósł w kraju, gdzie co 30 lat popełniane są te same błędy – opowiada.

I przypomina, że politycy już po upadku komunizmu nie grali czysto. Postkomuniści uwłaszczyli się na państwowym majątku, inne partie pchnęło to w korupcję, by zgromadzić środki, dzięki którym mogły z nimi konkurować. A później przyszedł Fidesz Viktora Orbána i zgarnął w kraju, co tylko się dało.

Powołane przez parlament pod koniec lipca NVVH ma uprawnienia policji i prokuratury – jej pracownicy mogą żądać wydania dokumentów, a nawet aresztować podejrzanych, sporządzać akty oskarżenia i wysyłać je do sądu.

65 tys. zł miesięcznie za propagandę

Drugie z biur, które zajmują, to okazała willa w Budzie, tuż przy Wzgórzu Gellerta. Za rządów Orbána budynek został kupiony na potrzeby powołanego wówczas Urzędu Ochrony Suwerenności. Jego pracownicy zajmowali się pisaniem „analiz", szukając obcych agentów wpływu.

Jedna z takich prac dotyczyła dziennikarzy śledczych portalu Atlatszo, którzy ujawniali afery korupcyjne z udziałem rządzących. Biuro stwierdziło, że portal „jest elementem grup nacisku politycznego", za którym stoją Amerykanie. Portal był bowiem częściowo finansowany przez National Endowment for Democracy – amerykańską organizację pozarządową, której środki przyznaje Kongres.

Raport stwierdzał, że organizacja ta „reprezentuje interesy USA przeciwko interesom kraju docelowego na całym świecie". Za dowód służyły zeznania byłego oficera CIA z... 1991 r., który działał na terenie Ameryki Łacińskiej i wypowiedział się o nieformalnych sieciach wpływu Waszyngtonu.

Działalność Urzędu Ochrony Suwerenności miała propagandowy charakter, ale jej kierownictwo zarabiało krocie. Szef Tamás Lánczi miesięcznie dostawał 5,48 mln forintów (65 tys. zł), co czyniło go jednym z najlepiej wynagradzanych urzędników w kraju. Do tego miał dodatkowy fundusz na zakup ubrań i służbowy samochód.

Byli członkowie rządu Orbána w aresztach

W gabinetach urzędu w Budzie siedzą dzisiaj prokuratorzy z NVVH. Jedną ze spraw, którymi się zajmują, jest działalność Biura Ochrony Suwerenności. Anna Unger mówi, że byłoby paradoksem, gdyby okazało się, że Tamás Lánczi wkrótce będzie zeznawał i tłumaczył się z wydatków urzędu w gabinecie, który wcześniej sam zajmował. Wcale nie wyklucza, że tak się stanie.

Pół roku po wygranych przez TISZ-ę wyborach Węgrzy głodni są rozliczeń starej władzy. Nowej konstytucji chce według sondażu Publicus ponad 50 proc. obywateli. Większość zgadza się również co do konieczności zmian w kraju.

W ostatnich tygodniach mnożą się aresztowania wobec ludzi należących do dawnego systemu, stworzonego przez Viktora Orbána. Pod koniec września aresztowany został Balazs Hanko, były minister kultury, który jest podejrzewany o nieprawidłowości w wysokości 17,3 mld forintów z Narodowego Funduszu Kultury. Hanko miał krótko przed wyborami zatwierdzić ponad tysiąc dotacji dla krewnych i znajomych królika, które szły częściowo na działalność partyjną Fideszu, a częściowo trafiały do prywatnych kieszeni.

Były minister rozwoju Miklos Sesztak z kolei trafił za kraty z powodu podejrzeń gigantycznych łapówek. W zamian za przyznane dotacje żądał 10 proc. wartości umów. W ten sposób miał przywłaszczyć ok. 9 mld forintów (ponad 100 mln zł). Jego sprawę prowadzi NVVH, a niedawno sąd przedłużył areszt Sesztaka do końca stycznia przyszłego roku.

Koniec parasola politycznego

Na wolności jest już za to Daniel Jellinek, biznesmen, o którym po wyborach w Budapeszcie mówiło się, że miał być jednym z partnerów nowego rządu w próbie poskładania gospodarki po rządach Orbána i prywatyzacji części przedsiębiorstw. Jellinek nawet przez pewien czas zatrudniał Petera Magyara. Miało to miejsce przed dwoma laty, gdy ten stracił publiczną posadę w Brukseli po tym, gdy wypowiedział posłuszeństwo Viktorowi Orbánowi i zwrócił się przeciwko Fideszowi.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić
OD SOBOTY DO CZWARTKU!
Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

KWAŚNIEWSKI DO TUSKA I NAWROCKIEGO:
Panowie, nie igrajcie z ogniem

PSYCHOZA
Gdy sen staje się jawą

ODESSA W CZASIE WOJNY
Codzienność okiem reportera

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Nie dało to jednak Jellinkowi politycznego parasola. Jest podejrzany o przekupywanie urzędników, działanie na szkodę spółki publicznej i pranie brudnych pieniędzy. Łączna liczba szkód na przepłaconych przez nią autobusach dla spółki Volanbusz ma sięgać równowartości 120 mln zł.

Jellinek w połowie października opuścił areszt, zgadzając się na pełną współpracę z prokuraturą. Do opowiedzenia ma zapewne wiele, zwłaszcza że w przeszłości robił interesy z Istvanem Tiborczem, zięciem Viktora Orbána. To kluczowa postać w ustaleniu wyprowadzeniu majątku państwowego do Orbána i jego rodziny.

Zięć Orbána i jego miliardowe interesy z państwem

Śledczy są przekonani, że jego ujęcie zięcia byłego premiera to kwestia czasu. Tiborcz i jego żona, Rahel Orbán, całego majątku dorobili się na interesach z państwem i samorządami, w których rządził Fidesz. Ostatnim ich biznesem była sprzedaż biurowców w siódmej dzielnicy Budapesztu na rzecz państwa. Tiborcz wybudował je i miał sprzedać po zawyżonych cenach. Za 17 budynków państwo zapłaciło mu 600 mld forintów (plus VAT) – co daje ponad 7 mld zł.

Obecnie, jak donoszą węgierskie media, Tiborcz i jego żona wyzbywają się majątku. Zięć Orbána sprzedaje przede wszystkim udziały w należącym do niego Granit Banku, który był kołem zamachowym jego biznesów.

Fidesz ogłosił swoich dawnych ministrów – Sesztaka i Hanko, aresztowanych we wrześniu, „więźniami politycznymi". Ich zdjęcia można znaleźć na stronie internetowej partii. Dziwnym trafem do tej kategorii nie został zaliczony Gyorgy Matolcsy, były wieloletni szef banku centralnego (2013-2025). Został aresztowany we wrześniu pod zarzutem wyprowadzenia z kraju kilkuset milionów forintów do fundacji, której aktywami zarządzał wraz z synem Adamem.

Za tym ostatnim wydany został list gończy. W marcu, na miesiąc przed wyborami, węgierskie media donosiły, że Adam Matolcsy postanowił ewakuować się z kraju. Do Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich wysłał wówczas statkami swoje luksusowe samochody. Teraz w pośpiechu wyprzedaje swój majątek. Na początku listopada Tabloid „Blikk" podał, że Matolcsy wystawił na sprzedaż Porsche Macan za ok. 430 tys. zł.

Prokuratorzy zaczęli sypać

Nie tylko wśród biznesmenów żyjących z państwowego majątku zaczął się ruch. O zaniechaniach i politycznych manipulacjach zaczęli mówić również prokuratorzy, którzy dotąd nie wszczynali postępowań wobec ludzi władzy. Prokurator Pal Fürcht oskarżył niedawno prokuraturę generalną o obstrukcję w śledztwie dotyczącym tzw. ukraińskiego konwoju złota przed wyborami (rząd Orbána tak zainscenizował w kwietniu 2026 roku sytuację przy pomocy służb do celów propagandowych, by wskazywała na to, że ukraińska mafia czerpie zyski z nielegalnego handlu bronią). Fürcht z powodu swoich oskarżeń pod adresem prokuratury został w ubiegłą środę (4.11) zawieszony.

Jak pozbyć się oligarchów bez szkody dla gospodarki

Pod znakiem zapytania stoi natomiast przyszłość części prywatnych spółek, które dotąd czerpały wielkie zyski z przepłaconych publicznych kontraktów. Sandor Lederer, szef K-Monitor mówi, że są zbyt duże, by upaść, ale ich sprywatyzowanie też nie jest opcją preferowaną przez wszystkich Węgrów.

– Gdy pojawiły się pogłoski, że austriacki PORR chce kupić V-Hid, jedną z największych firm budowlanych należących do Lorinca Mészárosa [najbogatszego oligarchy w kraju, znajomego Viktora Orbána z rodzinnej wsi], pojawiły się obawy, że Węgrzy stracą ważną spółkę. Podniosły się głosy, że może lepiej tę spółkę zostawić w kraju, ale odebrać oligarsze. One powinny być zdolne do konkurowania na wolnym rynku. To trudna sytuacja i na razie rząd za bardzo nie wie, jak ją rozwiązać – mówi Lederer.

O tym, że w pracy rządu TISZ-y wciąż jest wiele niedociągnięć, mówią ci, którzy mają z nim do czynienia. Szefowie instytucji publicznych narzekają na spóźniające się płatności i załatwianie formalności na ostatnią chwilę. A do tego panuje wrażenie chaosu.

Zoltan Tarr, minister kultury i wiceprzewodniczący TISZ-y, przyznaje w rozmowie z „Wyborczą": – Wciąż jeszcze uczymy się wielu rzeczy w rządzie.

Magyar nadal w trybie kampanii wyborczej

On sam w resorcie ma niełatwą sytuację. Jak niemal każdy z członków rządu, musiał przygotować okrojony budżet na przyszły rok. Jego ludzie pracują do późnych godzin, a do tego nierzadko w weekendy. Wielu kluczowych pracowników i wszyscy ministrowie w tym roku jeszcze nie mieli urlopów.

W gabinetach urzędu w Budzie siedzą dzisiaj prokuratorzy z NVVH

Peter Magyar wciąż prowadzi komunikację z obywatelami, tak jak prowadził z wyborcami w trakcie kampanii. Nie ma dnia, by on lub ktoś z jego sztabu nie wrzucił filmiku lub postu na Facebooka, który jest najbardziej popularnym na Węgrzech serwisem społecznościowym. Z delegacji do Włoch wrzucił film ze swoim synem, na którym jadą razem na skuterze uliczkami w Rzymie. Z Czech pojawił się film z członkami rządu, gdy siedzą w hospodzie przy piwie. A do tego codzienne komunikaty o decyzjach rządu i publiczne wystąpienia premiera.

Ten styl komunikacji zdaje się wyborcom TISZ-y wciąż podobać. Posty Magyara cieszą się wciąż dużą popularnością, reakcje pod nimi idą w dziesiątki tysięcy.

Miesiąc miodowy pół roku po wyborach na Węgrzech wciąż trwa, choć rządzący mają świadomość, że wkrótce będą pytani o efekty działań. Przedstawiając w październiku przyszłoroczny budżet, Magyar sprytnie rozpoczął jego prezentację od ogłoszenia podwyżek świadczeń dla najgorzej sytuowanych Węgrów.

Marta Pardavi, współprzewodnicząca Węgierskiego Komitetu Helsińskiego, podkreśla, że w złej sytuacji finansowej jest wielu Węgrów, w tym młodzi. – Wielu nie stać na to, by się usamodzielnić. Ceny są wysokie, w Budapeszcie młodzi ludzie nierzadko wynajmują wspólnie mieszkanie, w którym mają do własnej dyspozycji tylko jeden pokój – mówi.

TISZA wciąż popularna

– Jestem zdania, by oddać władzę samorządom i tworzyć jednostki liczące po kilkanaście tysięcy mieszkańców. Ale to wyłącznie moje zdanie. Proszę mi wierzyć, nic jeszcze nie postanowiliśmy – przekonuje.

Wierzę mu, bo dotąd najważniejsze decyzje w państwie podejmował wyłącznie Peter Magyar. Często ogłasza je na Facebooku.

TISZA w ciągu pół roku straciła niewiele poparcia. Głosować na nią chce wciąż 66 proc. wyborców (sondaż instytutu Zavecz), na Fidesz 23 proc., a na nacjonalistów z Mi Hazank – 9 proc.

wyborcza.pl

• Więcej na Wyborcza.pl

REKLAMA
Kraj/34460248

TRADE REPUBLIC

Otwórz konto. Otrzymuj 6% oprocentowania od gotówki.

Oprocentowanie może ulec zmianie. 6 % odsetek od twojej gotówki do 200 000 zł.
Obowiązuje Regulamin. Więcej informacji na stronie www.traderepublic.pl

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Jak PIP nakłania firmy do przekształcania kontraktów w etat

PIP, korzystając z danych ZUS i skarbówki, typuje firmy zatrudniające na B2B do kontroli i wysyła im tajemnicze pisma. Po dwóch tygodniach starań inspekcja w końcu przysłała nam wyjaśnienia, co grozi, jeśli na pismo nie odpowiemy i dlaczego zapewnia, że przekształcenie umów jest „bezkosztowe".

Leszek Kostrzewski

Od 8 lipca obowiązuje ustawa, dzięki której inspektorzy pracy mogą zamieniać umowy B2B i umowy zlecenia w umowy o pracę (tam, gdzie umowa cywilnoprawna faktycznie spełnia przesłanki etatu).

Przepisy wprowadziły możliwość wymiany bazy danych ZUS, Krajowej Administracji Skarbowej i PIP. Ma to ułatwiać ustalenie, czy ktoś łamie prawo pracy.

Choć główny inspektor pracy zapewnił, że kontrole z wykorzystaniem bazy danych ruszą dopiero od stycznia 2027 r., to nie znaczy, że inspektorzy już z informacji skarbówki i ZUS nie korzystają.

Tajemnicze pisma

Otóż korzystają i na ich podstawie typują firmy do przyszłych kontroli. Mało tego, do wytypowanych firm w całej Polsce wysyłają już pisma z ostrzeżeniami. Jedno z takich pism ujawniła Wyborcza.biz 20 października.

„Zostaliście Państwo wytypowani jako adresaci niniejszego pisma na podstawie informacji pochodzących z baz informacyjnych prowadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Krajową Administrację Skarbową jako podmioty powierzające pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. Głównym celem niniejszej korespondencji jest zachęcenie Państwa do samokontroli i dobrowolnego przekształcenia umów cywilnoprawnych w umowy o pracę (...)".- czytamy w piśmie do firmy ochroniarskiej. Ale podobne dostają też firmy z branży IT czy handlowej.

Jak PIP chce zachęcić, aby firmy zgodziły się same zamienić kontrakty w etaty? Najkrócej mówiąc: inspekcja obiecuje, że jeśli się pośpieszymy ze zmianą umów, to unikniemy kar. W piśmie pojawia się sformułowanie o „bezkosztowym" przekształceniu.

Na koniec inspekcja prosi o przesłanie mejlem informacji, ile dana firma już po otrzymaniu pisma przekształciła umów.

PIP się tłumaczy

Prawnicy na pismach PIP nie zostawili suchej nitki. Po pierwsze dlatego, że nie wiadomo, jaka jest ich podstawa prawna. Po drugie nie wiadomo jak inspekcja wytypowała dane firmy do korespondencji i na podstawie jakich kryteriów oraz wreszcie po trzecie, dlaczego w piśmie była informacja o „bezkosztowej" możliwości przekształcenia umów.

Przez dwa tygodnie Wyborcza.biz usiłowała zdobyć od inspekcji odpowiedzi na te pytania. Bez skutku. W końcu jednak 6 listopada odpowiedź dostaliśmy.

• **Choć główny inspektor pracy zapewnił, że kontrole z wykorzystaniem bazy danych ruszą dopiero od stycznia 2027 r., to nie znaczy, że inspektorzy już z informacji skarbówki i ZUS nie korzystają**

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

„Celem kierowanych do przedsiębiorców pism profilaktycznych jest zachęcenie ich do samodzielnej weryfikacji stosowanych podstaw zatrudnienia i ewentualnego wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości. Działania te mają charakter prewencyjny i nie oznaczają kwestionowania przez PIP prawidłowości umów zawartych przez adresatów pism" – tak zaczynają się wyjaśnienia przysłane do naszej redakcji przez Mateusza Rzemka, rzecznika prasowego Głównego Inspektora Pracy.

Państwowa Inspekcja Pracy obiecuje, że jeśli firmy pośpieszą się ze zmianą umów, to unikną kar. W piśmie pojawia się sformułowanie o „bezkosztowym" przekształceniu

Dalej rzecznik wyjaśnia, że „samo korzystanie z umów cywilnoprawnych nie stanowi naruszenia prawa". Prawo będzie naruszone tylko wtedy gdy taka umowa spełnia zgodnie z kodeksem pracy definicje umowy o pracę.

„Przeprowadzenie samokontroli i przekazanie informacji o jej wynikach ma charakter dobrowolny. Brak odpowiedzi na pismo profilaktyczne nie wiąże się z żadnymi sankcjami" – to już odpowiedź PIP na nasze kolejne pytania, co grozi firmom, gdy pismo zignorujemy.

A dlaczego PIP wskazuje, że dobrowolne przekształcenie umów może być „bezkosztowe", skoro przepisy przewidują konsekwencje finansowe?

Tutaj inspekcja mówi o pewnym nieporozumieniu. Bo ona tylko w pismach mówi, że zgodnie z nową ustawą obowiązuje 12-miesięczny okres przejściowy (tzw. abolicja) i jeśli ktoś do lipca 2027 r. przekształci kontrakty w etat, uniknie grzywny za wykroczenie.

„Przepis ten nie przewiduje jednak zwolnienia z ewentualnych zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne ani nie wyłącza możliwości dochodzenia przez pracowników roszczeń wynikających ze stosunku pracy za wcześniejsze okresy. Nie wyklucza również postępowań dotyczących prawidłowości wcześniejszego zatrudnienia" – tłumaczy inspekcja.

„W związku z tym określenie „bezkosztowe" należy odnosić wyłącznie do możliwości uniknięcia odpowiedzialności wykroczeniowej (...,) a nie do wszystkich potencjalnych skutków finansowych zmiany podstawy zatrudnienia" – kończy swoją odpowiedź PIP

„To jest tresura"

Robert Nogacki, radca prawny, partner zarządzający w Kancelarii Prawnej Skarbiec jest odpowiedzią PIP zaskoczony. I analizuje ją dla nas punkt po punkcie.

Po pierwsze inspekcja przyznaje, że pisma „nie oznaczają kwestionowania prawidłowości umów zawartych przez adresatów".

– Tu od razu pojawia się pytanie: skoro PIP nie kwestionuje umów zawieranych przez firmy, do których wysyła pisma, to, na jakiej podstawie i według jakich kryteriów pisze do nich, że „zostaliście Państwo wytypowani jako adresaci niniejszego pisma na podstawie informacji pochodzących z baz ZUS I Krajową Administrację Skarbową"? – zastanawia się prawnik.

I dodaje, że działania, które stosuje inspekcja, a więc wybieranie firm z bazy państwowej, a potem zapewnianie ich, że niczego im się nie zarzuca, „nie jest prewencją, tylko sygnałem: jesteś na liście i mamy cię na oku".

– To tresura. Wytworzenie atmosfery strachu, żeby przedsiębiorca sam zrobił to, czego urząd nie może mu jeszcze nakazać. Taki bodziec najmocniej zadziała w małej firmie bez prawnika. Duża firma z działem prawnym odpisze jednym zdaniem. I żeby było jasne: strach naprawdę działa – uważa Nogacki.

Po drugie – analizuje dalej mecenas – słowo „bezkosztowo" należy, według rzecznika Głównego Inspektora Pracy, odnosić „wyłącznie" do uniknięcia odpowiedzialności za wykroczenie. A więc, że jeśli do lipca 2027 r. przedsiębiorca sam zorientuje się, że jego umowa ze zleceniobiorcą lub osobą na B2B nosi znamion etatu i dobrowolnie przekształci ją w umowę o pracę, to PIP nie nałoży na niego grzywny za wcześniejsze naruszenia przepisów. Tyle że, sam rzecznik przyznaje, iż nie jest to abolicja całkowita. Chroni przed grzywną PIP, ale nie przed ZUS czy skarbówką.

A te ostatnie dwie instytucje mają w ręku potężną broń: mogą domagać się zaległych składek i podatków nawet pięć lat wstecz. Dodatkowo firma może być zmuszona do uregulowania roszczeń pracowniczych (urlop, ekwiwalent, nadgodziny, itp.) za trzy lata wstecz.

– Odpowiedź PIP to jest więc sprostowanie własnego pisma, tylko że wysłane wyłącznie do redakcji, a nie do adresatów pierwotnego pisma. Firmy, które przeczytały „bezkosztowo" dosłownie i przekształciły umowy, sprostowania nie dostały. Najprostsza rzecz, jaką inspekcja może teraz zrobić, to wysłać je tam, gdzie poszło pierwsze pismo – mówi Nogacki.

Na myląc słowo „bezkosztowe" w pismach PIP zwraca też uwagę dr Katarzyna Kalata, radczyni prawna w Kancelarii Kalata

– Oczywiście Inspekcja opisuje konsekwencje w zakresie swoich kompetencji. Przedsiębiorca musi jednak uwzględnić wszystkie możliwe skutki zmiany: zaległe składki, ewentualne odsetki i roszczenia pracowników. Podział kompetencji między urzędami nie dzieli rachunku, który ostatecznie może otrzymać firma. Dlatego granice tej obietnicy powinny być jasno wskazane już w piśmie kierowanym do przedsiębiorcy – mówi Katarzyna Kalata.

Nie mamy takich danych

Na dwa pytania inspekcja nam jednak nie odpowiedziała.

1. Ile takich pism już wysłała do firm w całej Polsce?

2. Ile firm po otrzymaniu pisma, przysłały do PIP informacje (o co inspekcja prosiła), że dobrowolnie przeprowadziły przekształcenie swoich umów cywilnoprawnych?

Mateusz Rzemek wyjaśnił nam, że brak odpowiedzi wynika z tego, że Główny Inspektor Pracy w sprawie pism „nie prowadzi centralnej statystyki"

– Każdy więc z 16 okręgowych inspektoratów prowadzi akcję po swojemu, a centrala nie wie, ile pism wysłano, ile firm odpowiedziało i ile umów przekształcono. Akcja ogólnopolska bez ogólnopolskiej liczby. Powiem bardzo delikatnie, aby nikogo nie urazić: bardzo to dziwne – komentuje Robert Nogacki. ●

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

We wtorek w „Wyborczej”
kalendarz przyrodniczy

Łoś, żubry, wróble, dzik, sowa
i wiele innych zwierzaków
na zdjęciach **Adama Wajraka**

POLECA

GAZETA wyborcza

SPONSOR

HOYA
VISION CARE

eprasa.pl aa3b679ca8

Francuzi ruszyli z egzekucją wielkiej farmy w Polsce

Narastają problemy działającej w Polsce spółki Sun Investment Group. Cierpliwość stracił właśnie jeden z dużych wierzycieli – francuska Eiffel Investment Group rozpoczęła egzekucję projektu gigantycznej farmy fotowoltaicznej.

Ireneusz Sudak

To dowód na to, że inwestorzy, którzy finansują projekt budowy 150-megawatowej farmy, tracą cierpliwość i zaczynają korzystać ze swoich uprawnień.

Elektrownia PV o takiej mocy może mieć powierzchnię od 1,5 do 2,5 km kwadratowych. Jako pierwsza do działań przystąpiła francuska grupa Eiffel Investment Group. Francuzi rozpoczęli formalną procedurę, która może się zakończyć przejęciem projektu od litewskiej spółki Sun Investment Group.

Przełomowy komunikat

– Eiffel Investment Group to jest duży i dość znany francuski fundusz, który finansuje odnawialne źródła energii. Jeśli chce przejąć projekt Młodzikowo z wydanymi warunkami przyłączenia do sieci energetycznej, to znaczy, że ma ku temu dobre podstawy. Pytanie, co teraz zrobią pozostali wierzyciele – mówi nasz informator.

Jak wynika z komunikatu opublikowanego w miniony poniedziałek, francuska firma Eiffel Investment Group rozpoczęła egzekucję zabezpieczeń związanych z projektem farmy fotowoltaicznej w Młodzikowie (woj. wielkopolskie). Francuzi zamierzają skorzystać ze swoich uprawnień i docelowo przejąć udziały w spółce celowej, do której należy farma – spółka nosi nazwę Elektrownia PV Młodzikowo i należy do grupy SIG.

Eiffel Investment Group specjalizuje się m.in. w finansowaniu przedsiębiorstw i infrastruktury energetycznej. To skomplikowana operacja prawno-finansowa. Eiffel Investment pełni rolę tzw. agenta zabezpieczeń, czyli reprezentuje i może działać w imieniu innych podmiotów-wierzycieli, które pożyczyły pieniądze litewskiej spółce SIG AssetCo z grupy Sun Investment Group na wybudowanie farmy – nie wiemy, o jakie kwoty chodzi.

Już samo zawiadomienie o egzekucji wprowadza ograniczenia w wykonywaniu praw udziałowych, dysponowaniu rachunkami bankowymi. Docelowo Francuzi chcą przejąć własność projektu.

Sun Investment Group podkreśliła, że egzekucja dotyczy wyłącznie zabezpieczeń związanych z projektem Młodzikowo. Nie obejmuje pozostałych ustanowionych w ramach finansowania, w tym zastawu na udziałach samej SIG. Agent zabezpieczeń zastrzegł jednak możliwość skorzystania z pozostałych przysługujących mu uprawnień.

Co na to SIG? Jak czytamy w komunikacie, analizuje potencjalne skutki wszczętej egzekucji oraz rozważa dostępne opcje prawne i biznesowe mające na celu ograniczenie jej konsekwencji, w tym podjęcie rozmów z Agentem ds. Zabezpieczeń oraz inne działania chroniące interesy Emitenta i jego interesariuszy.

Problemy finansowe SIG

To kolejna informacja, która jest dowodem na problemy finansowe SIG. Wierzyciel nie mógł tak po prostu rozpocząć procesu egzekucji.

Nie wiemy, co się stało – komunikat o tym nie informuje, ale co do zasady takie działanie jest uzasadnione np. naruszeniem warunków umowy finansowania, niespłaceniem jakiejś raty w terminie, albo pogorszeniem się wskaźników płynności spółki (przekroczenie poziomów zadłużenia).

Jak pisaliśmy w październiku, Sun Investment Group i inna spółka z tej grupy – Eternia Solar, mają problemy ze spłatą obligacji o łącznej wartości 16 mln euro.

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wartość projektów PV w Polsce spada, a ich rentowność balansuje na granicy opłacalności

Obie zapowiedziały przesunięcie terminów wykupu o około pół roku, odpowiednio do maja i czerwca 2027 r. W zamian inwestorzy mają otrzymać wyższe oprocentowanie: 13,5 proc. w przypadku SIG i 12 proc. w przypadku Eternii.

Teraz, jak wynika z komunikatu, Francuzi zastrzegli, że rozpoczęta egzekucja nie obejmuje zabezpieczeń ustanowionych na rzecz posiadaczy obligacji. Spółki tłumaczą problemy opóźnieniami w realizacji farm fotowoltaicznych, wynikającymi m.in. z trudności z finansowaniem, dostawami urządzeń i przyłączeniem instalacji do sieci.

Grupa miała na koniec ubiegłego roku około 120 mln euro zobowiązań, z czego blisko 40 mln euro przypada do spłaty w tym roku, a 72 mln euro – w przyszłym. Audytor ostrzegł przed ryzykiem związanym z kontynuacją działalności spółki.

We wtorek, na podany na stronie internetowej spółki adres do kontaktu z mediami, skierowaliśmy pytania w tej sprawie, w szczególności o powody wszczęcia egzekucji. Do czasu publikacji nie otrzymaliśmy odpowiedzi.

Fotowoltaika pod wodą

Wartość projektów PV w Polsce spada, a ich rentowność balansuje na granicy opłacalności: energii ze słońca jest tak dużo (mamy farmy o mocy 27 GW), że cena prądu sprzedawana na podstawie stawek godzinowych przez większą część roku jest bardzo niska.

Inwestorzy, którzy realizowali projekty na nieatrakcyjnych warunkach finansowych, mają teraz problem z regulowaniem należności.

– W latach 2018-2020 fotowoltaika to była żyła złota. Projekty o mocy 1 MW można było sprzedać za około milion euro. Dziś ich cena spadła do 550-650 tys. euro. Jeśli ktoś źle skalkulował swoje możliwości finansowe, może mieć problemy – tłumaczy nam prawnik, który doradza przy finansowaniu budowy dużych farm PV.

W tym roku głośny był upadek firmy GoldenPeaks. To międzynarodowy holding działający pod zbiorczą nazwą GoldenPeaks, latami zaciągał kredyty i pozyskiwał środki od największych banków oraz inwestorów na budowę farm fotowoltaicznych.

Wśród poszkodowanych znajduje się łańcuch podmiotów zaangażowanych w inwestycje fotowoltaiczne: rolnicy, którzy wydzierżawili swoje grunty, firmy stawiające na nich farmy, aż po potężnych inwestorów finansujących całe przedsięwzięcie. ●

Koniec sporu gigantów. Allegro i InPost podpisały wielki kontrakt

Spółki InPost i Allegro zakończyły wielomiesięczny spór i podpisały umowę, której minimalną wartość określono na 8 mld zł.

Jak wskazano w komunikacie Allegro, jest to największy kontrakt logistyczny na polskim rynku. Dla Allegro i InPostu ma to być wieloletnia stabilność i przewidywalność finansowa, a także wzajemne gwarancje dotyczące przepustowości cen, indeksacji cenowej i „wysoki standard usług dla ponad 15 mln kupujących i 150 tys. sprzedających".

Nowy kontrakt obowiązuje do 31 grudnia 2031 roku i w całości zastępuje poprzednie porozumienie. Wieloletnia umowa o partnerstwie strategicznym ma przypieczętować współpracę firm, które należą do czołowych podmiotów w branżach e-commerce i logistyki. Umowa wprowadzi zaktualizowane warunki komercyjne, a także gwarancje przepustowości infrastruktury i przestrzeń na rozwój nowych usług dla konsumentów.

Dla Allegro to długoterminowa przewidywalność kosztowa i zapewniona przepustowość dla dalszego wzrostu.

– Współpraca Allegro i InPost od lat wyznacza tempo rozwoju nowoczesnego e-commerce w Europie. Łącząc zaawansowane technologie zakupowe z wiodącą infrastrukturą logistyczną, tworzymy unikalny standard dla konsumentów i tysięcy przedsiębiorców. Nowy kontrakt nie tylko zabezpiecza operacyjną skalę i rentowność naszego wzrostu w Polsce, ale stanowi także solidny fundament pod dalsze skalowanie biznesu na rynkach międzynarodowych – powiedział Marcin Kuśmierz, prezes Allegro.

Jak wspomniano w komunikacie, w przypadku InPostu kontrakt pozwala zabezpieczyć kluczowy strumień przychodów i wieloletnią bazę wolumenową dla sieci paczkomatów.

– Wspólnie z Allegro od lat redefiniujemy standardy handlu online i logistyki w naszym regionie. Nowy, wieloletni kontrakt potwierdza bezkonkurencyjną efektywność oraz skalę infrastruktury InPost, z której na co dzień korzystają miliony konsumentów. To porozumienie daje obu spółkom solidną bazę do dalszego, dynamicznego wzrostu oraz otwiera przestrzeń do wspólnego wdrażania nowatorskich usług, również poza rynkiem polskim – wyjaśnił prezes InPostu, Rafał Brzoska.

Dzięki temu udało się także znaleźć rozwiązanie dla sporu, który trwał od ponad roku. W ramach zawartego porozumienia uzgodniono definitywne i polubowne zakończenie postępowania arbitrażowego dotyczącego wcześniejszej umowy. InPost zarzucał Allegro faworyzowanie w opcjach dostawy własnych punktów odbioru (takich jak Allegro One Box) i żądał blisko 100 mln zł zadośćuczynienia. Jednak w czerwcu firmy podpisały list intencyjny, którego obecna umowa jest dopełnieniem. ●

Tomasz Kilian

eprasa.pl aa3b679ca8

Politechnika Wrocławska

Politechnika Wrocławska

Ogłasza 23/2026 przetarg nieograniczony pisemny na najem

części korytarza o powierzchni 1 m² zlokalizowanego w holu na półpiętrze w budynku L-01 przy ul. Na Grobli 15 we Wrocławiu z przeznaczeniem na ustawienie automatu do codziennej sprzedaży kawy i ciepłych napojów.

Istotne dla Wynajmującego jest, aby proponowany automat nie generował hałasu wyższego niż **60 dB.**

Automat musi mieć własne źródło wody – Wynajmujący nie zapewnia podłączenia pod instalację.

Data rozpoczęcia działalności: 1 stycznia 2027 r.

Czas trwania umowy: czas nieoznaczony

Cena wywoławcza miesięcznej stawki czynszu wynosi 1 000,00 zł/m2 netto. Do oferowanej ceny doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Oprócz czynszu, najemca ponosić będzie koszty energii elektrycznej.

Zabezpieczenie: kaucja pieniężna w wysokości wynegocjowanej 3-miesięcznej stawki czynszu brutto. Kaucja jest uiszczana przed zawarciem umowy najmu.

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z Regulaminem przetargu na najem lokalu, Informacjami Przetargowymi oraz wzorem umowy najmu wraz z załącznikami udostępnionymi na stronie internetowej: https://pwr.edu.pl/uczelnia/nieruchomosci-wynajem-dzierzawa.

Dokumenty i ofertę pisemną w zaklejonej kopercie (opisaną numerem i tytułem przetargu oraz danymi kontaktowymi oferenta) należy złożyć w Sekretariacie Dyrektora Administracyjnego Politechniki Wrocławskiej, Wybrzeże Wyspiańskiego 27 we Wrocławiu, Gmach Główny (bud. A-1), pok. 140, w terminie do **15 grudnia 2026 r. do godziny 15.30.** Oferty złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest:

- złożenie dokumentów o których mowa w §4 Regulaminu przetargów na najem/dzierżawę nieruchomości Politechniki Wrocławskiej oraz Informacji przetargowej,
- złożenie pisemnej oferty w zamkniętej kopercie opisanej zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Informacjach Przetargowych",
- wpłata wadium na konto wskazane w „Informacjach Przetargowych" z zaznaczeniem w tytule wpłaty: Przetarg nr 23/2026.

Wadium należy wpłacić przed złożeniem oferty. Wadium wniesione przez oferenta zalicza się na poczet kaucji zabezpieczającej. Wadium przepada, jeżeli oferent, który wygrał przetarg nie przystąpi z przyczyn leżących po jego stronie do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanym w zawiadomieniach. Zasady zwrotu lub przepadku wadium, wysokość postąpienia oraz utraty praw wynikających z licytacji określone są w Regulaminie.

Część jawna przetargu odbędzie się w Gmachu Głównym (bud. A-1) Politechniki Wrocławskiej, Wybrzeże Wyspiańskiego 27 we Wrocławiu, Sala Senatu, nr 241, w dniu 16 grudnia 2026 r. o godzinie 11.00.

Informacji o przetargu i jego warunkach udziela Dział Zarządzania Majątkiem (tel. 71 320 37 84, e-mail: dzm@pwr.edu.pl) od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30.

Politechnika Wrocławska zastrzega sobie prawo do:

- rejestracji audiowizualnej przebiegu przetargu ustnego,
- odwołania, unieważnienia lub zakończenia przetargu bez wybrania którejkolwiek z ofert, na każdym etapie postępowania,
- odstąpienia od podpisania umowy najmu bez podania przyczyn i bez konsekwencji finansowych.

Kraj/34460636

Znak:GP.6840.16.2026

BURMISTRZ CHEŁMKA

PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI

W Y C I Ą G
Z OGŁOSZENIA O I PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM (LICYTACJI)

na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków, prowadzonej w Starostwie Powiatowym w Oświęcimiu, jako działka **nr 999/20 o pow. 1,2826 ha.** Nieruchomość położona w obrębie Chełmek, w Chełmku przy drodze publicznej ul. Poziomkowej.

1. **Oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej, katastru nieruchomości oraz powierzchnia nieruchomości i cena wywoławcza: 999/20 o pow. 1,2826 ha**, objęta Księgą Wieczystą **nr KR1E/00050686/1,** za cenę wywoławczą **1.291.500,00 złotych brutto** słownie: jeden milion dwieście dziewięćdziesiąt jeden tysięcy pięćset złotych 00/100 brutto. W cenie wywoławczej mieści się podatek VAT w wysokości **23 %.**
2. **Przeznaczenie nieruchomości:** Dla przedmiotowego terenu brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W 2026 roku dla rozpatrywanego obszaru wydano decyzję o warunkach zabudowy obejmującą budowę dwunastu budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej wraz z infrastrukturą techniczną.
3. **Termin i miejsce w/w przetargu:** PRZETARG ODBĘDZIE SIĘ W DNIU **14 STYCZNIA 2027** ROKU O GODZ**. 11.00** W SIEDZIBIE URZĘDU MIEJSKIEGO W CHEŁMKU, UL. KRAKOWSKA 11, SALA SESYJNA.
4. **Wysokość wadium: 129.150,00 złotych**, słownie: sto dwadzieścia dziewięć tysięcy sto pięćdziesiąt złotych.
5. **Informacje o miejscu wywieszenia publikacji ogłoszenia o przetargu:** ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku 32-660 Chełmek, ul. Krakowska 11, a ponadto informacja o ogłoszeniu przetargu zostało podana do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty tj. wywieszone na tablicach ogłoszeń na terenie całej gminy, a także na stronie internetowej www.chelmek.pl i w BIP.
6. **Dane teleadresowe, pod którym można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu:** szczegółowe informacje związane z przetargiem uzyskać można w **biurze nr 6** Urzędu Miejskiego w Chełmku lub pod **nr tel. 0-33 844-90-31** Referat Gospodarki Przestrzennej i Mienia Komunalnego Urzędu Miejskiego w Chełmku.

Chełmek, dnia 26 października 2026 roku.

Kraj/34460406

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Zarząd Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego

ogłasza

III przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego

1. Oznaczenie nieruchomości:
   Przedmiotem przetargu jest prawo własności gruntowej niezabudowanej, położonej w gminie Kędzierzyn-Koźle, obręb Azoty, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 37/7 o powierzchni 0.4417 ha, stanowiącej tereny rekreacyjno-wypoczynkowe oznaczone symbolem Bz. Dla nieruchomości Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzi księgę wieczystą nr OP1K/00036584/9.
2. Cena wywoławcza:
   Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 1 350 000,00 zł netto (słownie: jeden milion trzysta pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) + podatek VAT według obowiązujących przepisów.
3. Termin i miejsce przetargu:
   Przetarg odbędzie się w dniu 15 stycznia 2027 r. o godzinie 10^{00} siedzibie Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Judyma 4 w pokoju nr 7.
4. Wadium:
5. Wadium w wysokości 150 000,00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) oferent zobowiązany jest wpłacić na rachunek Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu, prowadzony przez PKO Bank Polski S.A. I Oddział Kędzierzyn-Koźle: nr 06 1020 3714 0000 4602 0105 5573. Termin wpłacenia wadium upływa w dniu 11 stycznia 2027 r. Wadium winno znajdować się na ww. koncie w dniu 11 stycznia 2027 r.
6. Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia:
   – tablica ogłoszeń Starostwa Powiatowego przy Placu Wolności 13 w Kędzierzynie-Koźlu;
   – tablica ogłoszeń Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości przy ul. Judyma 4 w Kędzierzynie-Koźlu;
   – strona internetowa Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu: www.powiat.kedzierzyn-kozle.pl w zakładce ogłoszenia i przetargi;
   – Biuletyn Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu: bip.powiat.kedzierzyn-kozle.pl w zakładce ogłoszenia/przetargi, sprzedaż, dzierżawa, oddanie w najem.
7. Dane teleadresowe:
   Szczegółowe informacje udzielane są przez Wydział Geodezji Kartografii, Katastru i Nieruchomości w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Judyma 4 pok. nr 1 w godzinach pracy Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu lub telefonicznie pod numerem: 77 40 52 798.

Kraj/34460944

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Zgodnie z § 6 ust. 5a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213)

Prezydent Miasta Białegostoku

ogłasza czwarty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gminnej:

1. **Oznaczenie nieruchomości: lokal mieszkalny nr 54**, stanowiący własność Gminy Białystok, położony przy **ul. Gen. Józefa Bema 89C** w Białymstoku, składający się z 3 pokoi, kuchni, łazienki, WC i przedpokoju o pow. użytkowej **48,40 m²** (4 izby), na IV piętrze, zbywany wraz ze sprzedażą udziału w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oznaczony jako działka **nr 173**, o pow. **0,1340 ha**, w obrębie 8 – Bema (Kw. Nr BI1B/00020227/1) oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali.
2. **Cena wywoławcza: 318.900,00 zł**.
3. **Termin i miejsce przetargu: 14 grudnia 2026 r.** (poniedziałek) **godz. 11^{00}**, **sala 10** Urzędu Miejskiego, przy ul. Słonimskiej 1, w Białymstoku.
4. **Terminy okazania lokalu –** 1 grudnia 2026 r. w godz. 9^{00} – 9^{30} oraz 3 grudnia 2026 r. w godz. 9^{00} – 9^{30}.
5. **Wysokość wadium: 31.900,00 zł** do dnia **8 grudnia 2026 r**. Za datę wpłaty uważać się będzie datę zaksięgowania wadium na rachunku bankowym sprzedającego.
6. **Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:** tablica ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 1 oraz Internet strony: www.bip.bialystok.pl – zakładka „Przetargi na nieruchomości" oraz www.bialystok.pl – zakładka „Dla mieszkańców" „Nieruchomości".
7. **Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje:** Departament Skarbu Urzędu Miejskiego w Białymstoku, przy ul. Słonimskiej 1, tel. (85) 869-60-88.

Białystok/34460905

NEWSLETTERY
WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

eprasa.pl aa3b679ca8

Nacjonalizm

Polityczny wymiar Marszu Niepodległości

Arkadiusz Gruszczyński

Coś niepokojącego stało się z debatą publiczną, skoro Marsz Niepodległości, na którym pojawiają się otwarcie rasistowskie, antysemickie i antyimigranckie hasła, nazywamy spokojnym, a część komentatorów chwali narodowców za bezpieczny przebieg nacjonalistycznej demonstracji. No cóż, 11 listopada na ulicach Warszawy znowu słyszeliśmy krzyki o komunistach rządzących krajem, a hasło Marszu – „Polak w Polsce gospodarzem" – wprost nawiązywało do najgorszych kart polskiej historii z 1968 roku.

Kilkadziesiąt tysięcy ludzi z całego kraju przyjechało dziś do stolicy, z czego część przekonywała o spisku żydowsko-ukraińskim rządzącym Polską czy wykrzykiwała o „pedałach i Żydach".

Żadne ciepłe słowa o Marszu Niepodległości nie przekreślą oczywistej prawdy, że jego organizatorzy mają na sztandarach nacjonalistyczną ideologię.

W tym procesie normalizacji skrajnej prawicy bierze udział Karol Nawrocki, który drugi raz wziął udział w Marszu. To samo trzeba powiedzieć o Jarosławie Kaczyńskim, który z uśmiechem na twarzy opowiadał w trackie przemarszu, że marzy mu się jedna, prawicowa lista do Sejmu, złożona ze wszystkich sił konserwatywnych, „łącznie z trzema Konfederacjami". A więc z Krzysztofem Bosakiem, Sławomirem Mentzenem i Grzegorzem Braunem.

• **Coś niepokojącego stało się z debatą publiczną, skoro Marsz Niepodległości nazywamy spokojnym**
FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nawrocki i Kaczyńsk wierzą, że współpraca z radykalnymi siłami politycznymi – tylko dlatego, że dzisiaj cieszą się popularnością – zapewni im władzę.

Pouczająca staje się w tych dniach historia Donalda Trumpa, nieformalnego patrona polskiej prawicy, którego zgubił własny radykalizm i którego Partia Republikańska przegrała wybory połówkowe w USA.

Obecność Nawrockiego i Kaczyńskiego na Marszu Niepodległości można tłumaczyć wyborczą taktyką, choć tak naprawdę ich pojawienie się na tej imprezie, świadczy także o tym, że ich prawdziwy plan dla Polski składać się będzie z haseł Marszu Niepodległości. A więc będzie to plan Polski, w której nie będzie miejsca dla liberałów, lewicy, gejów czy feministek.

Nie jest żadną tajemnicą, że dwa tygodnie temu przed Trybunałem Konstytucyjnym na demonstracji przeciwko zmianom w TK zebrał się możliwy przyszły prawicowy rząd: prawica od Kaczyńskiego po Brauna. A na Marszu Niepodległości – ostatnim przed wyborami parlamentarnymi – ten sojusz został kolejny raz potwierdzony.

Z tego obrazu wyłania się pewna polityczna logika: Kaczyński doskonale zdaje sobie sprawę, że bez prawicowych partnerów nie uda mu się zbudować rządu, o ile rzecz jasna skrajne partie wygrają przyszłoroczne wybory.

Musi więc pojawić się na Marszu Niepodległości, zatykać uszy, kiedy kilkadziesiąt tysięcy krzyczy „precz z Kaczyńskim" i ciepło wypowiadać się o „trzech Konfederacjach".

Karol Nawrocki też rozumie strategiczny interes prawicy, kiedy 11 listopada pod Grobem Nieznanego Żołnierza obraża ministra finansów Andrzeja Domańskiego i opowiada o zniszczeniu Trybunału Konstytucyjnego.

Prezydent zdaje sobie sprawę, że bez wytykania błędów rządowi nie zmobilizuje prawicowego elektoratu. Szczególnie, że rząd bez marudzenia wypłaca dodatkowe emerytury, zwaloryzował rentę wdową i zasypuje rodziny z dziećmi pieniędzmi. Trudno więc wyjaśnić ludziom, że pomoc ta jest wypadkiem przy pracy Tuska i Domańskiego.

Premier z kolei udowodnił, że świetnie czyta nastroje społeczne i dobrze poznał słabe punkty prezydenta. Tusk, przy okazji wizyty w Szczecinie, publicznie zaprosił Nawrockiego wraz z całą rodziną do siebie do domu w grudniu, przed wigilią, żeby przełamać się opłatkiem i porozmawiać „jak Polak z Polakiem". Wszystko w tym zaproszeniu działa na korzyść Tuska, który pokazuje, że chce się z prezydentem dogadać, wykorzystując do tego dwa najważniejsze polskie święta, czyli 11 listopada i Boże Narodzenie.

Nawrocki kolejny raz znalazł się z powodu premiera w kłopotliwym położeniu: jeśli pójdzie do domu Tuska, narazi się na gniew Kaczyńskiego, jeśli odrzuci zaproszenie, to zrazi do siebie umiarkowanych wyborców konserwatywnych. Tusk wykorzystuje też historyczny moment słabości prezesa PiS i proponuje spotkanie z prezydentem, a nie z Jarosławem Kaczyńskim.

Wnioski są oczywiste: prawica próbuje się konsolidować, Nawrocki nie potrafi wyjść z roli krytyka rządu, a Tusk wkroczył zdecydowanie na drogę kampanii wyborczej. ●

Arkadiusz Gruszczyński

Święto Niepodległości

Okazja do pogłębiania podziałów

Wojciech Czuchnowski

11 listopada prezydent Karol Nawrocki apelował o jedność, odpowiedzialność, wzajemną życzliwość i szacunek. W tym samym wystąpieniu pokazał jednak, że są to dla niego tylko puste pojęcia.

W historii prezydenckich przemówień wygłaszanych z okazji Święta Niepodległości coś takiego się jeszcze nie zdarzyło. W środę, w kulminacyjnym momencie uroczystości na Placu Piłsudskiego, prezydent personalnie zaatakował obecnego na uroczystości ministra finansów Andrzeja Domańskiego, wspólnie z którym kilka minut wcześniej wręczał generalskie nominacje.

Zwracając się do świeżo mianowanych generałów służb celno-skarbowych, Nawrocki postanowił napiętnować ich szefa. Powiedział: „wiem, że wasza ciężka praca nie ma nic wspólnego z niechlubnymi decyzjami i fatalną sytuacją polskich finansów publicznych i pracą ministra Domańskiego". Nie wiem, co wtedy myślał Andrzej Domański, ani co myśleli słyszący te szokujące słowa zgromadzeni na placu żołnierze, oficerowie i publiczność. Ale nie tylko ten fragment wystąpienia Nawrockiego świadczy jak najgorzej o prezydencie i jego otoczeniu.

• **Karol Nawrocki apelował o jedność, odpowiedzialność i szacunek. W tym samym wystąpieniu pokazał jednak, że są to dla niego tylko puste pojęcia**
FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wspólne święto, które w tym roku przypadło świeżo po tragedii w Krakowie, prezydent uznał za okazję, by przypomnieć Polakom o podziałach, które tego dnia to właśnie on powinien zasypywać.

Prymitywny atak na Domańskiego nie był jedynym zgrzytem w tym wystąpieniu. Nawrocki nie omieszkał przypomnieć o swoim stanowisku w sporze o Trybunał Konstytucyjny. Według niego „w ostatnich tygodniach zupełnie pogrzebano prestiż Trybunału", a przecież „wolny naród zasługuje na Trybunał wolny od kordonów policji i od polityków". Z dumą słuchał tego siedzący wśród prezydenckich urzędników Bogdan Święczkowski, nominowany przez PiS prezes TK i symbol skrajnego upolitycznienia oraz upadku tej instytucji.

W swoim przemówieniu Nawrocki przedstawił się w opozycji do „elit, które utraciły kontakt z narodem i chcą nim zarządzać wbrew jego woli". Siebie samego zaprezentował, używając topornej metafory historycznej o „królu elekcyjnym, któremu elity wydawały wojnę totalną".

W słowach prezydenta nie było ani jedności, ani szacunku, ani odpowiedzialności. Nawet w takim dniu Nawrocki dzieli naród i wybiera konfrontację. Jeśli po krakowskiej tragedii ktoś miał nadzieję na porozumienie, powinien ją szybko porzucić. ●

Wojciech Czuchnowski

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

eprasa.pl aa3b679ca8

Alfabet Michnika

Elity – gwiazdy i zdrajcy

Dla mojego środowiska elitą byli Kołakowski i Miłosz. Ale to nie było oczywiste dla wszystkich.

Michnik

Jeśli chodzi o tę polityczną narrację antyelitarną, którą mówi dziś prawica, to jest to absurdalne, puste gadanie i zawracanie głowy. Że niby u władzy jest elita, a oni reprezentują prosty lud. Sami są elitą i tak się traktują nawzajem. Przyznają sami sobie nagrody, ordery, mają własne rankingi.

Takie gadanie nazwałbym nawet mocniej niż po prostu populizmem, ponieważ gdy czytam o piątce Mentzena, to mi to pachnie faszyzmem. Niestety Mentzen ma poparcie, ale są w Polsce ludzie, którym faszyzm się podoba. Czy jest ich więcej czy mniej? Nie wiem, nie liczyłem, mam nadzieję jednak, że mniej. Mówiłem kiedyś, że wolałem być w szlachetnej mniejszości niż w nieszlachetnej większości.

W PRL-u elita miała dwa znaczenia. Dla jednych byli to wybitni intelektualiści i cenzurowani pisarze, a dla drugich to była władza. Natomiast ja w ogóle nie myślałem w tych kategoriach.

Socjologiczny fenomen elit można oceniać pozytywnie lub negatywnie. Pozytywnie – że ktoś coś osiągnął, coś znaczy i ludzie się z nim liczą. A negatywnie – że elity to pewien układ, rodzaj ukrytego państwa, który chce rządzić światem. To rodzaj spiskowej teorii dziejów.

Nie ma prostej odpowiedzi na pytanie o kryterium przynależności do elity. Zawsze zastanawiałem się, na czym polegał autorytet na przykład Marii Dąbrowskiej czy Antoniego Słonimskiego. Otóż polegał na tym, że byli to ludzie w taki wyjątkowy sposób postrzegani przez innych, choć nie zawsze miało to pozytywne efekty. Słonimskiego przecież lżono.

• **Niektórzy myślą, że elity to pewien układ. To rodzaj spiskowej teorii dziejów**
FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nazwałbym to mocniej niż po prostu populizmem, ponieważ gdy czytam o piątce Mentzena, to mi to pachnie faszyzmem

Myśląc o pisarzach należących do elity przychodzą mi na myśl: Zbigniew Herbert, Czesław Miłosz, Witold Gombrowicz, Gustaw Herling-Grudziński, Leszek Kołakowski, Stanisław Ossowski. Ale to wszystko okazuje się już po czasie, gdy oceniamy, kto jakie ma miejsce w kulturze.

W 1900 roku krakowskie pismo „Krytyka" ogłosiło ankietę dotyczącą stanu literatury polskiej. I ogromna większość głosów była taka, że jest klęska, nie ma polskiej literatury, a jak jest, to jest fatalna. A przecież był to czas, kiedy tworzyli Stanisław Wyspiański, Stefan Żeromski, Stanisław Brzozowski, Karol Irzykowski czy Bolesław Leśmian. Twórcy wielkiej miary!

Teraz obserwujemy ciekawy proces wychodzenia z cienia Jarosława Iwaszkiewicza, który obywatelem był dość konformistycznym, choć pisarzem i poetą bardzo wybitnym. Z prawdziwego zdarzenia! Te rzeczy prostują się latami.

Myślę w tym kontekście o jeszcze innej postaci, jaką był Mickiewicz. Za życia był bardzo kontrowersyjny, zbierał cięgi. A dziś?

Są też elity środowiskowe, dla mojego środowiska to był Kołakowski i Miłosz. Dla nas – gwiazdy; dla innych – kosmopolici, zdrajcy niezasługujący na szacunek, którym się cieszyli. Tak już niestety jest. ●

Adam Michnik

„Alfabet Michnika"

• to cykl rozmów Sebastiana Słowińskiego z redaktorem naczelnym „Gazety Wyborczej". Każdy odcinek zaczynamy od słowa będącego punktem wyjścia do osobistej opowieści o świecie, w którym idee, wartości i decyzje miały realne konsekwencje. Premiera co tydzień w piątek na kanale YouTube AleHistoriaWideo i w formie felietonu w „Gazecie Wyborczej".

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34458458

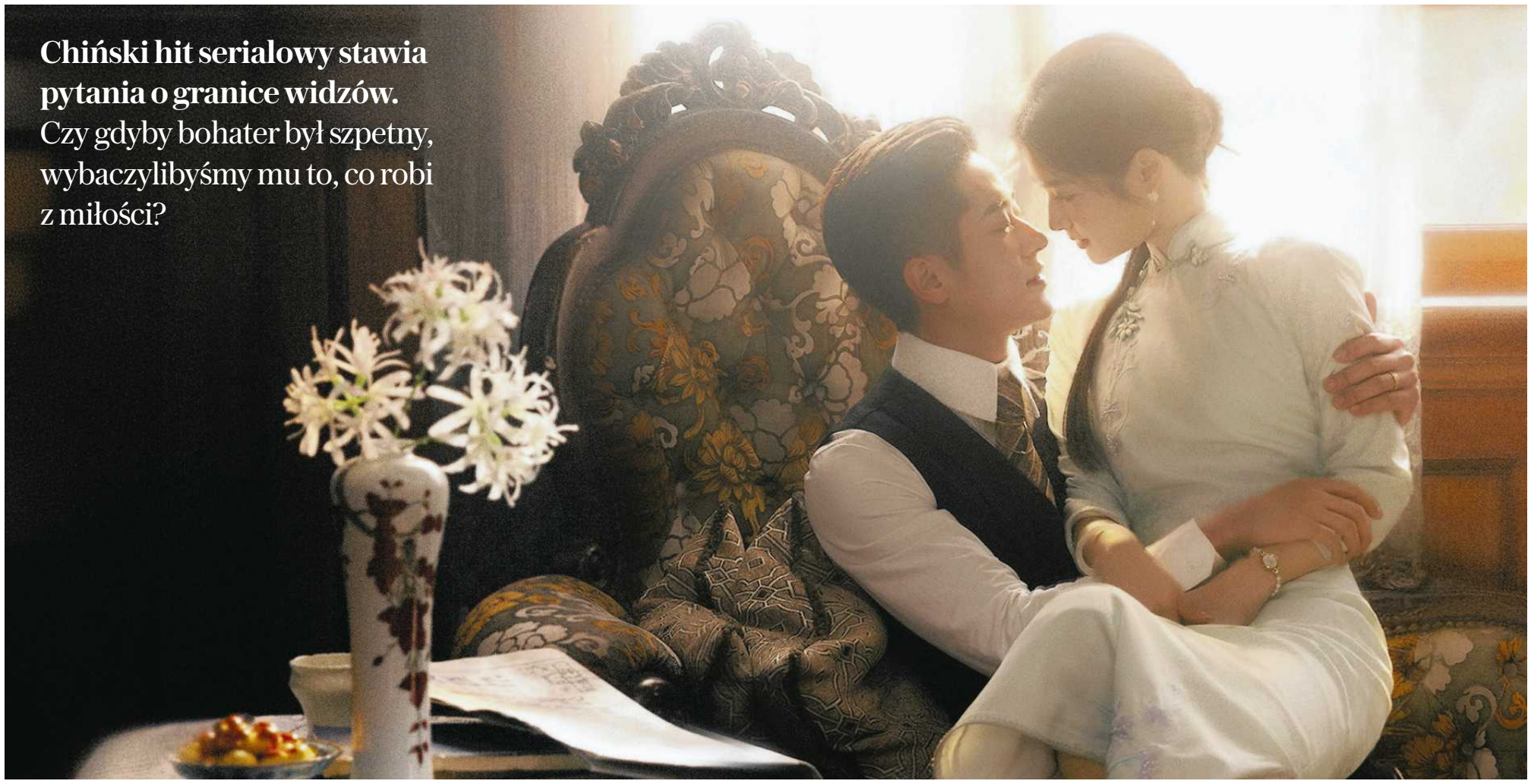

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Chiński serial o pięknym przemocowcu podzielił widzów

40 ODCINKÓW, KTÓRE BURZĄ KREW

Chiński hit serialowy stawia pytania o granice widzów. Czy gdyby bohater był szpetny, wybaczylibyśmy mu to, co robi z miłości?

Marta Górna

W Chinach to najpopularniejszy serial ostatnich tygodni. Każdy odcinek emitowany w telewizji oglądało nawet blisko 10 mln widzów, a na platformach streamingowych odtworzono je – według ostrożnych szacunków – prawie 630 mln razy.

Produkcja pod angielskim tytułem „The Lament of Autumn" („Lament jesieni") bije też rekordy popularności na dostępnych również na Zachodzie platformach streamingowych, gdzie od miesiąca zajmuje miejsca w ścisłej czołówce oglądalności – na podium m.in. w zestawieniach serwisów Viki oraz Mango TV.

Fanom chińskich dram fabuła może wydawać się cokolwiek znajoma.

Akcja toczy się tu w 1919 roku, a więc ósmym roku Republiki Chińskiej, w epoce watażków. Centralna władza kuleje, a kraj podzielony jest między regionalnych dowódców wojskowych, którzy walczą ze sobą o wpływy. Yu Changxuan to młody wojskowy, piąty syn wpływowej rodziny z fikcyjnego miasta Nanhuai, według chińskiej nomenklatury „młody marszałek" – arogancki babiarz, który dni spędza na zabawie i piciu whisky z melancholijnym grymasem na twarzy. Czasami wygląda przy tym tak estetycznie, jakby występował w telewizyjnej reklamie trunku. A w trakcie 40 odcinków serialu będzie pił jeszcze więcej, bo zakochuje się w studentce ze szkoły żeńskiej, skromnej i niewinnej Ye Pingjun, która nie tylko gardzi jego stylem życia, lecz także ma narzeczonego.

Serial niby opowiada o politycznych konsekwencjach militarnego rozbicia Chin, tak naprawdę jednak skupia się wyłącznie na miłości Changxuana do Pingjun.

Marszałek nie rozumie odmowy, wymusza na swojej wybrance pocałunki, porywa ją, szantażuje, posuwa się nawet do próby gwałtu i doprowadza ją do próby samobójczej. Widzowie w Chinach i na Zachodzie przez całą emisję serialu dyskutowali o jego obsesji, zastanawiając się też w sieci, jak w tej sytuacji Yu Changxuan odkupi swoje winy.

W Chinach wielu widzów było mu w stanie wybaczyć prawie wszystko. Głównie dlatego, że Yu Changxuan jest diabelsko przystojny. Gra go Cheng Li, jeden z najpopularniejszych obecnie młodych chińskich aktorów.

A CO, GDYBY BYŁ SZPETNY?

Jedno z najczęściej zadawanych przez widzki na forum MyDramaList pytań brzmiało: „Czy gdyby Yu Changxuan był szpetny, jego zachowanie byłoby dla nas akceptowalne?".

Analizowanie tego przez zachodnie filtry nie ma większego sensu. Aby zrozumieć popularność serialu i przymykanie oczu na zachowania głównego bohatera, trzeba wziąć pod uwagę chińskie wyobrażenie o męskości, mechanizmy romansu *qiangzhi ai* (o miłości wymuszonej) oraz poziom utożsamienia się widzów z postacią. W serialu Yu Changxuan przedstawiony jest jako rozpieszczony, kilka postaci tłumaczy go słowami, że „nigdy nie nauczył się kochać". Ma też tajną broń – tragiczną historię.

• **Serial „Yu Dian Qiu", pod angielskim tytułem „The Lament of Autumn" („Lament jesieni")** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Wiele lat wcześniej na polu bitwy jego ojciec postanowił uratować starszego syna, zostawiając młodszego na pewną śmierć. W dodatku przemoc Yu Changxuana w „The Lament of Autumn" przedstawiona jest jako dowód na intensywność jego uczucia, a zazdrość – jako brak umiejętności radzenia sobie z silnymi emocjami. Yu Changxuan to mężczyzna, który ma władzę i pieniądze, może wszystko, co na ekranie jest romantyzowane. Przełamywanie oporu ukochanej początkowo traktuje jak rozrywkę.

Kilka lat temu chińscy badacze zapytali widzów tego typu seriali, co lubią w nich najbardziej. Okazało się, że historie o wyjątkowej, intensywnej miłości wystawionej na wiele prób

Badaczka Ke Qian Ting w swoim artykule z 2021 roku analizowała tego rodzaju postacie, które w chińskiej popkulturze mainstreamowej występują masowo. Pisała m.in., że romans w takim wydaniu wiąże się z okrucieństwem, więzieniem ukochanej, a nawet przemocą seksualną, ostatecznie jednak prowadzi do pojednania i miłości. Ważne jest też ekranowe spełnienie fantazji, że odpowiednia kobieta może zmienić niebezpiecznego mężczyznę.

W „The Lament of Autumn" fabuła rzeczywiście jest tak poprowadzona. Yu Changxuan rozstaje się z Pingjun i jedzie na pole bitwy. W tym czasie ona dowiaduje się, ile zdziałał, by pomóc jej zakulisowo, i jak wiele zrobił dla jej chorej matki. Aby doszło do pojednania po całej tej przemocy, scenarzyści sięgnęli jednak po popularny wytrych fabularny: Pingjun zapada w śpiączkę, a Yu Changxuan przez dwa lata nie tylko się nią opiekuje, ale nawet poślubia ją wbrew woli swojej rodziny.

Kiedy Pingjun się budzi, okazuje się, że straciła pamięć. To dla Yu Changxuana szansa, by zaczął kochać ją od nowa i sprawił, że ona wreszcie go wybierze. Bez bagażu z przeszłości zakochują się w sobie, a Pingjun poznaje nową twarz Yu Changxuana. To, że ten ją okłamuje i nie wspomina o ich dawnych dziejach, znów jakoś uchodzi mu na sucho.

Ostatecznie, gdy wracają jej wspomnienia, Pingjun wybiera ukochanego, który latami zamieniał jej życie w piekło. W finale mają syna, a Yu Changxuan jedzie na pole bitwy, gdzie ginie, ściskając w dłoni spinkę wybranki. Zakończenie złamało serca wi-

eprasa.pl aa3b679ca8

CZEGO JEGO KINO UCZY WSPÓŁCZESNYCH TWÓRCÓW I BIZNES?

Andrzej Wajda wciąż aktualny

Filmy Andrzeja Wajdy opowiadały o historii, lecz nigdy nie były wyłącznie opowieścią o przeszłości. Stawiały pytania o granice wolności, cenę ambicji, moralne kompromisy i odpowiedzialność człowieka za własne decyzje.

Fot. Totalizator Sportowy

W „Ziemi obiecanej” Wajda stworzył portret rodzącego się kapitalizmu, który można dziś czytać także jako refleksję nad tym, jak prowadzić biznes, nie tracąc z oczu wartości. „Powidoki” przypominają z kolei o znaczeniu niezależności i godności. Czy właśnie dlatego kino Wajdy wciąż przemawia do kolejnych pokoleń? O tym, co z jego twórczości mogą czerpać współcześni artyści, widzowie i przedstawiciele świata biznesu, rozmawiano podczas Igrzysk Wolności w Łodzi. W roku 2026, ustanowionym przez Senat RP Rokiem Andrzeja Wajdy, rozmowa o aktualności jego twórczości zyskuje dodatkowy wymiar.

Mistrz, który zachęcał do szukania własnego języka

Dla Agnieszki Holland aktualność Wajdy wynika nie tylko z jego filmów, lecz także ze sposobu myślenia o roli artysty. Reżyser łączył najwyższy poziom artystyczny z zaangażowaniem w sprawy publiczne. Nie odwracał się od rzeczywistości, nawet gdy podejmował tematy trudne i niewygodne.

„Jego duch jest z nami, ale też jego stosunek do sztuki, do kina, do odpowiedzialności artysty, żeby nie uciekać od rzeczywistości. Andrzej Wajda to najwyższy artyzm i zaangażowanie obywatelskie. Wciąż jest bardzo aktualny. Więcej by nam się przydało Wajdów” – powiedziała Holland podczas dyskusji.

Holland przypomniała, że Wajda reinterpretował klasykę literatury, szukając bohaterów wyrażających doświadczenia swojej epoki. Znalezienie dziś postaci, która wiarygodnie oddawałaby ducha współczesności, pozostaje, jej zdaniem, dużym wyzwaniem.

Wajda nie chciał, by młodzi twórcy po prostu powielali jego sposób pracy. Wojciech Marczewski, Dyrektor Programowy Szkoły Wajdy, przypomniał, że mistrz był otwarty na nowe doświadczenia i odmienne sposoby myślenia. „To jest szkoła, która ma pomóc znaleźć własny ton, własny język” – podkreślił.

Paweł Maślona zwrócił uwagę na rozmach inscenizacyjny Wajdy, jego umiejętność prowadzenia aktorów i budowania wieloplanowych scen. Podkreślał, że rozbudowane obrazy nie były u niego wyłącznie wizualnym efektem, lecz służyły przekazywaniu dodatkowych znaczeń.

Grażyna Torbicka, Dyrektor artystyczna Festiwalu Filmu BNP Paribas Dwa Brzegi, podkreśliła, że filmy Wajdy mogą trafiać do młodych widzów. „Młodzi widzowie, jeśli tylko będą oglądać filmy Andrzeja Wajdy, to na pewno je zrozumieją, bo Andrzej Wajda był twórcą niezwykle komunikatywnym” – mówiła. Zachęcała m.in. do obejrzenia „Niewinnych czarodziejów” i „Powidoków”, w których Wajda podejmował tematy wolności, godności i niezależności.

„Ziemia obiecana” jako lekcja odpowiedzialności

Wajda potrafił opowiadać o historii w sposób, który pozwalał zobaczyć w niej problemy aktualne poza ekranem. Dobrym przykładem jest „Ziemia obiecana”, obraz przemysłowej Łodzi, ambicji i walki o sukces. Dla Beaty Stelmach, Prezeski Zarządu Totalizatora Sportowego, film pozostaje ważnym punktem odniesienia dla osób prowadzących działalność gospodarczą.

„Historia, odpowiedzialność, moralność – to wartości, które z kina Wajdy przenikają do społeczeństwa. Dla przedstawicieli świata biznesu pozycją wręcz obowiązkową zawsze będzie «Ziemia obiecana»” – mówiła podczas panelu. Zwróciła uwagę, że film stanowi aktualną lekcję odpowiedzialności biznesowej i przypomina o uczciwości, trosce o pracowników oraz społecznej roli przedsiębiorstw.

Pytanie o odpowiedzialność nie kończy się więc na deklaracjach czy wynikach finansowych. Dotyczy także tego, jak firma traktuje pracowników i jaką rolę odgrywa w swoim otoczeniu.

Kultura to inwestycja, nie koszt

Związek Totalizatora Sportowego z twórczością Wajdy ma wymiar symboliczny. Spółka rozpoczęła działalność w 1956 roku – dokładnie wtedy, gdy powstał „Kanał”, jeden z najważniejszych filmów reżysera. Ta zbieżność jest jednym z powodów zaangażowania firmy w obchody Roku Andrzeja Wajdy 2026, ustanowionego przez Senat RP w setną rocznicę urodzin artysty.

„Andrzej Wajda swoje pierwsze filmy zaczął tworzyć w latach 50. Słynny «Kanał» powstał właśnie w 1956 – dokładnie w tym samym roku, co Totalizator Sportowy. Rozwijaliśmy się poniekąd równolegle do filmografii mistrza, więc to naturalne, że zostaliśmy Patronem Roku Andrzeja Wajdy 2026” – wyjaśniła Beata Stelmach.

Dla spółki wspieranie kultury jest również inwestycją w rozwój kraju. „Mamy niezbite dowody na to, że kultura nie jest kosztem, lecz inwestycją w rozwój Polski. Tworzy wymierną wartość gospodarczą porównywalną ze znaczącymi gałęziami gospodarki. Uruchamia aktywność gospodarczą, rozwija kompetencje i wzmacnia długofalowy potencjał kraju” – argumentowała Stelmach.

W 2025 roku Totalizator Sportowy przekazał na Fundusz Promocji Kultury 364 118 205 zł pochodzących z dopłat do gier. Od 2003 roku na fundusz trafiło w ten sposób ponad 4,3 mld zł. To wsparcie systemowe, wynikające z ustawy o grach hazardowych. Niezależnie od niego spółka angażuje środki własne w partnerstwa z instytucjami i wydarzeniami kulturalnymi.

Spółka jest m.in. Mecenasem Teatru Wielkiego – Opery Narodowej i Partnerem Głównym Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina. Wspiera również festiwale, instytucje muzyczne i muzea. W latach 70. dodatkowe zakłady Toto-Lotka pomogły sfinansować odbudowę Zamku Królewskiego w Warszawie.

Wajda na nowo – spotkanie z kolejnymi pokoleniami

Patronat nad Rokiem Wajdy przekłada się na konkretne inicjatywy. Totalizator Sportowy był partnerem strategicznym festiwalu „Wajda na Nowo” w Suwałkach, rodzinnym mieście reżysera. W programie znalazły się pokazy filmów, wystawy, warsztaty i konkurs krótkiego metrażu, który dawał młodym twórcom przestrzeń do własnych poszukiwań.

Festiwalowi towarzyszyła książka „Andrzej Wajda. Urodziłem się w Suwałkach”, poświęcona związkom reżysera z rodzinnym miastem i jego działalności.

Projekt „Wajda na nowo” prezentował plakaty inspirowane filmami reżysera, autorstwa Andrzeja Pągowskiego. Wystawę można było oglądać m.in. w Galerii Plenerowej przy Alejach Ujazdowskich w Łazienkach Królewskich. „Wajda na nowo. Suplement” pokazywał 14 plakatów do spektakli Teatru Telewizji, m.in. „Makbeta” i „Hamleta”.

„W Totalizatorze Sportowym wierzymy w moc kultury. Buduje naszą wspólnotę, wzmacnia naszą wrażliwość i kreatywność, zwiększa naszą odporność na kryzysy

To ważne, by dzięki takim inicjatywom przypominać wielkie dzieła, kontynuować dialog i inspirować się nawzajem” – podsumowała Beata Stelmach.

Z dyskusji w Łodzi wynikało, że dziedzictwo Wajdy nie polega na wskazywaniu jednego wzorca do naśladowania. Dla młodych reżyserów może być zachętą do szukania własnego języka, dla widzów – punktem wyjścia do rozmowy o współczesności, a dla biznesu – przypomnieniem, że decyzje ekonomiczne mają także wymiar społeczny. Właśnie w tym sensie jego kino pozostaje żywe.

eprasa.pl aa3b679ca8

dzów na całym świecie, ale czy ta historia mogła skończyć się inaczej?

MALOWNICZO SIEDZĄC W WANNIE

Historia wielkiej miłości Yu Changxuana nie jest tylko kolejnym romansem o złym mężczyźnie, który zmienia się dla kobiety. Jej konwencja jest mocno związana z okresem, w którym została osadzona.

„The Lament of Autumn" wpisuje się w długą tradycję realizowania w Chinach podobnych dram. Rocznie powstaje tam kilkadziesiąt produkcji o bardzo zbliżonej fabule – wysokobudżetowych, jak ta, z odcinkami trwającymi ok. 45 minut, tańszych minidram (odcinki trwają kilkanaście minut) czy coraz popularniejszych pionowych, kręconych w pośpiechu mikrodram.

Kostiumowe romanse z akcją w okresie republikańskim rządzą się swoimi prawami. Widzów oddziela od nich 100 lat, co buduje dystans między odbiorcą a wydarzeniami i bohaterami. Łatwiej zaakceptować zachowania głównego amanta, skoro żyje w czasach, kiedy przemoc była sposobem sprawowania władzy, a hierarchia opierała się na pochodzeniu i posłuszeństwie.

Kilka lat temu chińscy badacze zapytali widzów tego typu seriali, co lubią w nich najbardziej. Okazało się, że historie o wyjątkowej, intensywnej miłości wystawionej na wiele prób.

Okres republikański jest atrakcyjny nie tylko dla widzów, ale i twórców. Pozwala połączyć na ekranie tradycyjną chińską obyczajowość z nowoczesnością, zachodnim stylem życia, nocnym życiem wielkich miast i przemianami społecznymi, w tym emancypacją kobiet. W takich serialach pocałunki często są dłuższe i bardziej namiętne, bohaterowie uprawiają seks przedmałżeński, a pożądanie (w „The Lament of Autumn" wielkie emocje widzów wywołała scena, w której Yu Changxuan, siedząc w wannie, z potem na skroniach, fantazjuje o pocałunkach z ukochaną) podane jest bardziej dosłownie.

Nie ma jednak żadnych oficjalnych regulacji chińskich cenzorów, które dawałyby twórcom takich produkcji większą swobodę. W „The Lament of Autumn" scenarzyści wykorzystali kilka sposobów, by pokazać zmiany społeczne w Chinach z początku XX wieku. To romans tradycyjnego mężczyzny i nowoczesnej kobiety, która studiuje i nie planuje zostać wyłącznie żoną przy mężu, co dla Yu Changxuana początkowo jest trudne do zaakceptowania.

W pierwszych odcinkach pokazano to zresztą bardzo wprost. Bohater często obserwuje papugę, którą trzyma w klatce. Tak samo planuje ograniczyć wolność swojej ukochanej. Ostatecznie jednak wypuszcza ptaka i tak zaczyna się jego przemiana.

SPOTKANIE DWÓCH MARSZAŁKÓW

Czy udana?

Oglądanie, jak Yu Changxuan przeobraża się w romantycznego kochanka oraz kochającego, czułego męża, z pewnością dało widzom wiele satysfakcji. W chińskich serwisach społecznościowych dyskutowano też żywo na temat finału. Zanim pokazano ostatni odcinek, fani serialu mieli nadzieję na szczęśliwe zakończenie, bo takie właśnie sugerowały materiały, które wyciekły do sieci przed emisją ostatnich odcinków. Ostatecznie jednak Yu Changxuan umiera, co sprawiło, że wielu widzów postanowiło w ogóle nie oglądać ostatniego odcinka, zatrzymując się na sielance rodzinnej, jaką bohaterowie dostali od scenarzystów bliżej mety, po kolejnym rozdzieleniu i tragiediach.

Chińskie media pod koniec października podawały dalej spekulacje, że oryginalne zakończenie miało być inne. Yu Changxuan wraca w nim do ukochanej i syna – z amputowaną nogą, ale żywy. Po finale serialu pojawiły się też teorie spiskowe, że takiemu rozwiązaniu fabuły sprzeciwili się chińscy cenzorzy. Yu Changxuan musiał zginąć, by wzmocnić patriotyczną wymowę całej produkcji. Bo pomimo całej swojej szaleńczej miłości ostatecznie złożył życie na ołtarzu ojczyzny.

Okres Republiki Chińskiej jest zresztą do dziś bardzo wrażliwy politycznie. Produkcje opowiadające o nim muszą akcentować opór wobec japońskiej agresji, a samo poruszanie tematów wojskowych i politycznych sprawia, że „The Lament of Autumn" może być traktowany jako produkcja propagandowa. Przemiana Yu Changxuana przez 40 odcinków to przejście od prywatnej obsesji, przemocy i patriarchalnej przewagi do wojskowej odpowiedzialności, patriotycznych ideałów oraz poświęcenia jednostki dla narodu.

Seriale republikańskie często serwują widzom właśnie takie bolesne, nieszczęśliwe zakończenia. Przed „The Lament of Autumn" nerwy widzów zszargał serial „Overdo", a wcześniej, w 2022 roku, „The Love in the Flames of War", jedna z najpopularniejszych produkcji w tym stylu. W tym ostatnim serialu fabuła jest zresztą bardzo podobna.

W Chinach to najpopularniejszy serial ostatnich tygodni. Każdy odcinek emitowany w telewizji oglądało nawet blisko 10 mln widzów, a na platformach streamingowych odtworzono je – według ostrożnych szacunków – prawie 630 mln razy

Młody próżniak zakochuje się w dziewczynie, która traktuje go jak przygłupiego obwiesia, a on cierpi z zazdrości i zmusza ją do miłości. Ostatecznie staje się bohaterem wojennym.

Twórcy „The Lament of Autumn" zrobili zresztą coś sprytnego. Do gościnnego występu w swojej produkcji zaprosili aktora Dou Xiao, który w „The Love in the Flames of War" wciela się w głównego bohatera, Xiao Beichena. Scena, w której dwaj heroiczni marszałkowie witają się w „The Lament of Autumn" męskim uściskiem dłoni, wywołała falę nostalgii za „The Love in the Flames of War", a starszy serial ponownie przesunął się na szczyt rankingów popularności.

Zanim jeszcze odcinek z głośnym cameo został wyemitowany, informacje o możliwym gościnnym występie Dou Xiao na chińskiej platformie Weibo były wyszukiwane prawie 100 mln razy.

ZEPSUTY PANICZ PO PRZEMIANIE

W Chinach, mimo gigantycznej oglądalności, serial „The Lament of Autumn" miał mieszane recenzje. Media chwaliły rozmach, zdjęcia i kostiumy, krytykowały natomiast zbyt szybkie przechodzenie relacji bohaterów od przemocy do bliskości. Oburzenie prasy i części widzów wywołała scena tortur z pierwszych odcinków. Yu Changxuan początkowo wierzy, że Pingjun brała udział w zamachu na niego, i torturuje ją przy pomocy waterboardingu, by wymusić zeznania.

Aktor Cheng Li po pierwszych odcinkach krytykowany był z kolei za manieryczną grę opartą na leniwych półuśmiechach i demonstracyjnych minach. W rozmowach z mediami podkreślał, że jego postać to zepsuty panicz, który przechodzi gruntowną przemianę.

Wcielająca się w główną bohaterkę Xu Ruohan miała niewiele do zagrania. Wiecznie w opresji, najpierw wykrzywiona z obrzydzenia, a ostatecznie czuła i wyrozumiała, nie podobała się w swojej roli krytykom i widzom, choć po drugiej połowie serialu jej odbiór był już znacznie bardziej pozytywny.

„The Lament of Autumn" to ekranizacja powieści „Yù Diàn Qiū" z 2010 roku. W jej finale to Pingjun ginie tragicznie, a Yu Changxuan nie tylko jej nie rozpoznaje w kluczowym momencie, ale żyje dalej i zakłada rodzinę. Autorka Ling Xi napisała też „The Love in the Flames of War", ekranowe spotkanie jej bohaterów wydaje się więc naturalne.

Na naszym gruncie postacią podobną do Yu Changxuana jest Bohun z filmowego „Ogniem i mieczem". Pytam was, drodzy czytelnicy – czy tak jak ja zatrzymujecie się przed telewizorem podczas kolejnych powtórek, by popatrzeć, jak Bohun obserwuje dzikim wzrokiem, gdy ukochana tańczy z innym?

JAK PODGLĄDACZE

Pozostaje jednak pytanie, skąd popularność „The Lament of Autumn" na Zachodzie, gdzie taka produkcja nie mogłaby powstać, a przemoc w miłości od dawna nie jest już na ekranie romantyzowana.

Odpowiedzią może być psychologia sprzecznych emocji. Historia Yu Changxuana i Pingjun wywołuje dyskomfort i fascynację, porusza w widzach atawizmy, które w zachodniej popkulturze zostały wyrugowane.

W naszej części świata patrzymy na losy bohaterów tego serialu trochę jak podglądacze. Możemy być rozczarowani tym, że Yu Changxuan znowu przekracza granice ukochanej, czy zafascynowani sposobem, w jaki uśmiecha się w półmroku. To, że dzieje się to daleko, na innym kontynencie, zdejmuje z nas odpowiedzialność za zachwyt czy emocjonalne zaangażowanie w tę historię.

Bo sama konwencja jest nam doskonale znana – mamy w końcu termin *dark romance,* który obejmuje wszystkie niepokojące historie miłosne, w których dominujący mężczyzna kocha do szaleństwa delikatną kobietę. A marzenie o niebezpiecznym typie, który zmienia się dla miłości, to fenomen globalny. Nie zna szerokości geograficznej ani zdrowego rozsądku. ●

W Polsce serial można obejrzeć m.in. na platformie Viki oraz na chińskim, dostępnym u nas serwisie Mango TV

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34460365

DO 23 LISTOPADA

Zamów PRENUMERATĘ TECZKOWĄ „Wyborczej"

na grudzień u swojego sprzedawcy prasy

- Masz pewność, że każde wydanie będzie na Ciebie czekać (zamawiasz gazetę na cały miesiąc z góry)
- Masz niższą cenę niż przy zakupie pojedynczych wydań każdego dnia
- Masz bezpłatny dostęp do Wyborcza.pl*
- Masz gwarancję niezmienności cen w okresie realizacji prenumeraty
- Możesz zostać członkiem Klubu Wyborczej i mieć dostęp do archiwum tekstów

CENA 199,99 zł**

Dostęp także do Wyborcza.pl*

*Prenumeratorów teczkowych zapraszamy do Klubu „Wyborczej". Jego członkowie mogą m.in. uczestniczyć w spotkaniach online z redakcją i jej gośćmi. Dodatkowo Klubowicze mają dostęp do archiwum tekstów „Wyborczej". Co zrobić, by zostać członkiem Klubu: 1. Skontaktuj się z naszą infolinią, tel. 22 555 54 55 (od poniedziałku do piątku w godz. 8-16). 2. Podaj numer dowodu zakupu prenumeraty teczkowej. **Cena sugerowana.

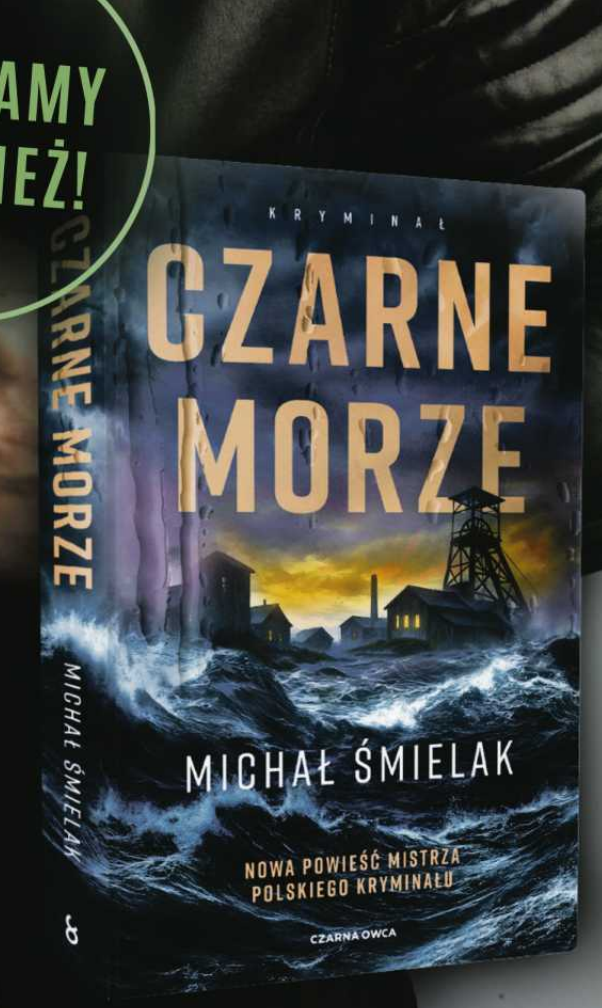
1 RP

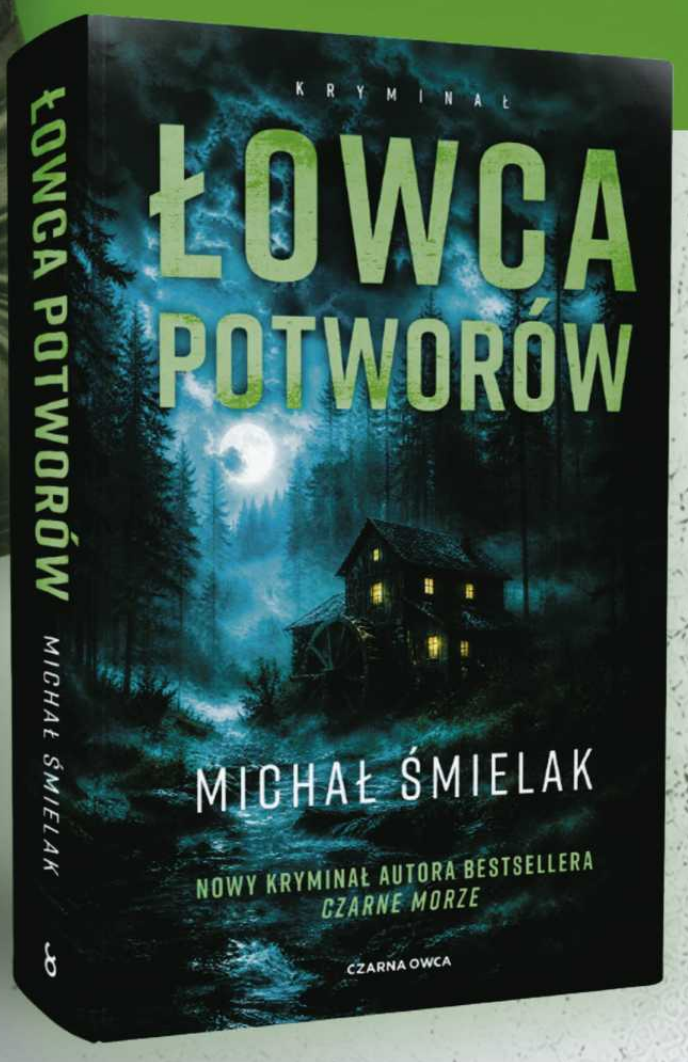
eprasa.pl aa3b679ca8

ŻEBY ŁAPAĆ
POTWORY,
TRZEBA STAĆ SIĘ
JEDNYM Z NICH...

NOWY KRYMINAŁ
MICHAŁA
ŚMIELAKA!

POLECAMY RÓWNIEŻ!

WYDAWNICTWO
CZARNA OWCA

Kraj/34453231

1

eprasa.pl aa3b679ca8

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

BOJĘ SIĘ TEJ PANI

Sąsiadka, gdy widzi dzieci na podwórku, puszcza głośno odgłosy wojny albo wulgarne piosenki. – Zamknijcie się, gówniarze – krzyczy. Prokuratura umorzyła jednak śledztwo, uznając, że przestępstwa nie ma.

EWA WILCZYŃSKA

„W grudniu 2025 media rozpisywały się, czy można było uniknąć tragedii w Jeleniej Górze. Teraz jest szansa. Błagamy o pomoc" – napisał Kamil w liście do redakcji „Wyborczej".

W załączniku dołączył zdjęcie sąsiadki z bronią.

NOWY DOM

Jadę na nowe osiedle w Jeleniej Górze. Do domów z niewielkimi ogródkami prowadzi ślepa ulica. W drzwiach wita mnie szczeniak, zza pleców rodziców wygląda dwoje dzieci. Ojciec szeptem przekazuje, że starają się przy nich nie rozmawiać o sprawie, bo „swoje już wycierpiały".

Rozmawiamy więc o piesku, ma ledwie pół roku i wszystkich lubi. Chwalę piękną tiulową spódnicę dziewczynki, w przedszkolu miała tego dnia sesję zdjęciową. Starszy chłopiec szykuje się do urodzin, to już za dwa tygodnie, właśnie kupili owocowe gumy dla kolegów ze szkoły.

Gdy rodzeństwo zajmuje się kolorowanką, rodzice opowiadają ich historię.

– Zakochałem się w Monice, jak miałem siedem lat – mówi Kamil. Ona wcale nie była zadowolona, kiedy wychowawczyni usadziła ich w jednej ławce.

– Przekonał mnie wytrwałością – śmieje się Monika.

Parą zaczęli być dopiero 20 lat później. Pobrali się w 2015 roku i wyprowadzili do Wrocławia. W 2017 urodził się im syn, a cztery lata później córka. Oboje wyczekani, ciąże były zagrożone. Niedługo po narodzinach córki postanowili wrócić do rodzinnej miejscowości.

Za decyzją o przeprowadzce stała choroba Moniki. Była nastolatką, jak wykryli u niej wrzodziejące zapalenie jelita grubego. Przestała wchłaniać jakiekolwiek pokarmy, konieczna była operacja. Usunięto jej jelito. Przy każdym wyjściu Monika musi myśleć, gdzie są toalety. W Jeleniej Górze odległości są mniejsze, mogą też liczyć na wsparcie rodziny.

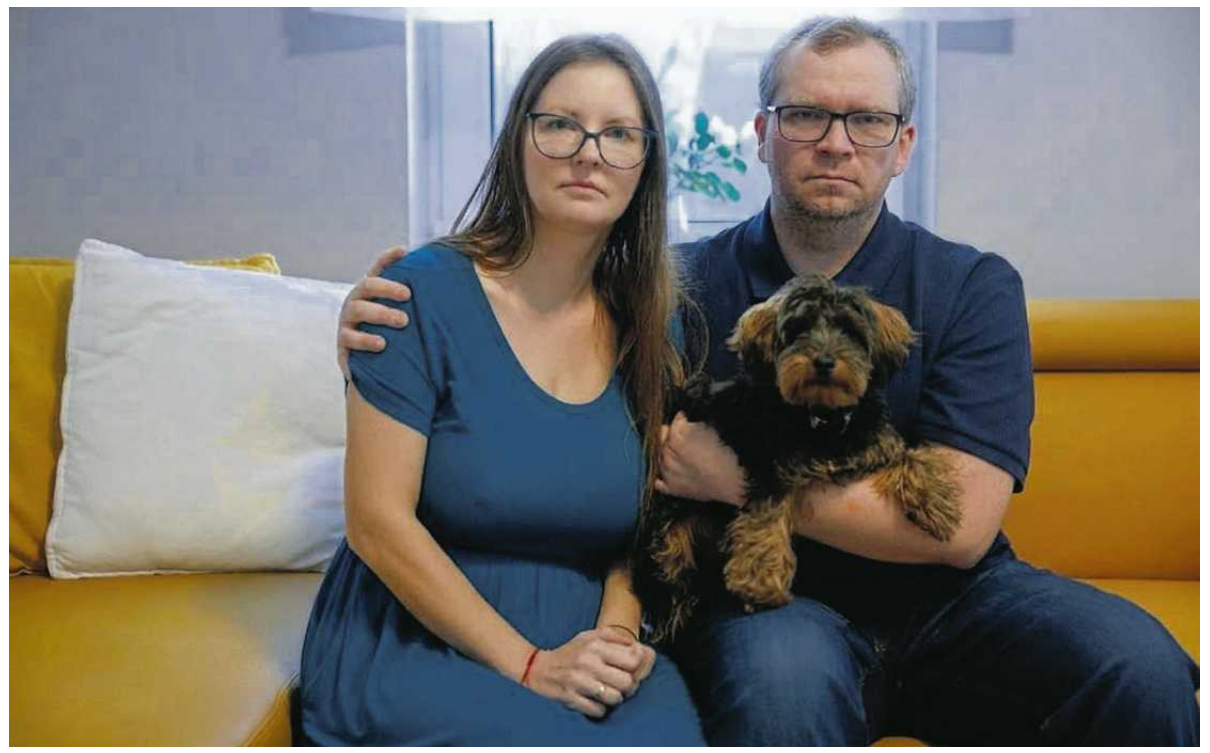
Cieszył ich ten powrót. I kawałek własnej zieleni.

Na osiedlu byli pierwsi, wprowadzili się z początkiem 2023 roku. Zaraz poznali sąsiadkę. Przeszli od razu na „ty", byli w podobnym wieku, oni 39 lat, ona po czterdziestce, wymienili się telefonami. Ich domy dzieliły płoty. Ona o swój wykłócała się z deweloperem i wykonawcą.

– Chciała, żebyśmy się dołączyli do sporu, ale u nas było wszystko w porządku – mówi Kamil. Długo tłumaczył jej, że jest wdzięczny, bo wykończyli wszystko szybko i w rozsądnej cenie.

Kamil i Monika przede wszystkim cieszyli się nowym domem. Syn poszedł do podstawówki, którą kończyli, nawet wychowawczynię ma tę samą. Córka świetnie odnalazła się w przedszkolu. Na osiedlu zamieszkały kolejne rodziny z dziećmi, z którymi się zaprzyjaźnili.

Sąsiadka zza płotu wprowadziła się w 2024 roku. I za ten płot zaraz wpadł dziecięcy samolocik. Chłopiec poprosił, czy mógłby go dostać z powrotem. Ojciec razem z nim. W ogrodzie była wtedy matka sąsiadki. Odmówiła. Sześcioletni chłopiec półtorej godziny siedział na skarpie, czekając na zabawkę. Aż wyszła sąsiadka i wykrzyczała, że nie odda.

• **Monika i Kamil** FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI

WYZWISKA, GROŹBY I GŁOŚNA MUZYKA

Rodzice mówili potem dzieciom, że muszą pilnować, by nic im tam nie wpadło. Kilka razy uciekła im jeszcze piłka, też sąsiadka nigdy nie oddała.

A do ich ogrodu wbiegał jej pies. Obszczekiwał dzieci. Rodzice prosili sąsiadkę, by wyprowadzała go na smyczy, ale wciąż często biegał luzem. Chłopiec do dzisiaj boi się psów.

Gdy odwiedziło ich troje dzieci sąsiadów, krzyczała do nich, żeby się zamknęli. Groziła policją.

A zaraz puściła na cały regulator dźwięki wojny. Strzały, wybuchy, syreny, krzyki. Dzieci przestraszyły się, co się dzieje. Głośnik stał na parapecie, ona zasłoniła rolety.

Albo leciała wulgarna muzyka: „puszczasz się, ch.. wie z kim ch.. wie gdzie, pierdo... się przez cały ku... dzień i przyznasz mi wciąż bolec w piźdz... śni, i nie mów że wcale kur.. nie".

Był też utwór oparty na słowach: gówno, kupsko, dupa, sram. Inny o spermie.

Pojawiały się też piosenki dedykowane: „Kto najlepiej wacka ssa, tylko ku... Monika, każdy o tym dobrze wie, świetnie ssie, Monika młoda zrobiła mi loda, kto najlepiej wacka ssie, każde dziecko o tym wie, gdy nastawi usta swe, to spuść się".

Puszczali w domu głośno radio, żeby to zagłuszyć.

ZDJĘCIE SĄSIADKI Z BRONIĄ

Sąsiadka zwykle była sama, czasem odwiedzała ją matka. Razem im nagadały, że nie chcą już słyszeć, co mają na obiad i kto zrobił kupę. Te wypowiedzi okrasiły przekleństwami. Monika usłyszała, że jest jebnięta.

Do dzieci sąsiadka raz po raz wykrzykiwała:

„Macie kur.. plac zabaw, ma być cisza";

„Weźcie się po prostu zamknijcie, ja was nie chcę słyszeć";

„To nie jest komuna, żeby, ku..., osiedlowe dzieci były".

Kamil zaczął wszystko nagrywać. Sam dźwięk. Wtedy uważał, że skierowanie aparatu na jej podwórku naruszyłoby prywatność. W końcu zrobił zdjęcie, jak sąsiadka, stojąc na ogrodowym stole, wypatruje przez płot.

Krzyczała do dzieci, żeby się gapiły w swoje ogródki, rzucała ku..ami, „gówniaro, tu ma być cisza". Na koniec pokazała jeszcze środkowy palec.

Dzieci zaczęły się bać wychodzić na podwórko. Rodzice długo tłumaczyli, że mają prawo się bawić, ale wolały w domu. Córka rower też zawsze chowała już do środka.

Oni się przerazili, jak zobaczyli nowe zdjęcie profilowe sąsiadki: w jakimś ogrodzie celuje z broni do tarcz z sylwetkami. Na komentarz: „Kto ukrywa się w tym żywopłocie?", ona daje roześmianą buźkę.

NARUSZENIE MIRU DOMOWEGO

Wynajęli prawnika i zainstalowali monitoring. We wrześniu 2025 roku złożył przedsądowe zawiadomienie z wezwaniem o zaprzestaniu działań. Kamil próbował się dowiedzieć u sąsiadki, czy zamierza się zastosować.

– Muszę to wiedzieć dla bezpieczeństwa mojej rodziny i moich dzieci – tłumaczył przez drzwi. Nie otworzyła mu, wysłała tylko wiadomość: „Zwracam się w celu wyrażenia mojego stanowczego sprzeciwu wobec Państwa zachowania, które odbieram jako uporczywe nękanie". Dalej wzywa do natychmiastowego zaprzestania wszelkich prób kontaktu i wskazuje, że „opisane działania stanowią naruszenie dóbr osobistych, miru domowego, mają negatywny wpływ na życie codzienne, powodując stres i niepokój".

Wiedzieli, że nie odpuści. Złożyli zawiadomienie do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

eprasa.pl aa3b679ca8

Ich bezradność zmieszała się z żałobą w Jeleniej Górze. 15 grudnia jedenastoletnia Danka została zasztyletowana przez rok starszą koleżankę. Długo o tym rozmawiali w domu.

Na początku stycznia 2026 córkę Moniki i Kamila opiniowała psycholog Marta Ziemlanowska, prowadząca Pracownię Rozwoju i Wsparcia Psychologiczno-Pedagogicznego w Jeleniej Górze. Napisała, że dziecko jest wielokrotnie i systematycznie narażone na zachowania dorosłej sąsiadki o charakterze agresji werbalnej, zastraszania oraz naruszania granic psychicznych dziecka.

Zwraca uwagę, że „zachowania miały charakter celowy i sytuacyjny – występowały wyłącznie w momentach, gdy dzieci przebywały w ogrodzie i bawiły się na świeżym powietrzu, nie występowały, gdy dzieci nie były obecne na zewnątrz".

Widzi u czteroletniej dziewczynki: silne napięcie emocjonalne, lęk przed wychodzeniem na podwórko i dźwiękami dobiegającymi z sąsiedztwa, potrzebę ciągłego upewniania się, że jest bezpiecznie, poszukiwanie bliskości rodziców, ograniczenie spontanicznej zabawy. Zaznacza, że reakcje mają charakter długotrwały i utrzymują się mimo wsparcia ze strony rodziców.

„Dziecko przejawia trudności w swobodnym eksplorowaniu otoczenia, często monitoruje otoczenie wzrokiem oraz werbalizuje obawy dotyczące obecności sąsiadki" – pisze.

Wśród konsekwencji wymienia też problemy z zasypianiem, koszmary, nasilone zachowania autouspokajające, w szczególności obgryzanie paznokci. Dziewczynka przestała też wychodzić z koleżankami, choć wcześniej to lubiła, na dworze mówi tylko szeptem.

Psycholożka rozpoznaje reakcję lękową o charakterze pourazowym sytuacyjnym. We wnioskach końcowych zaznacza, że objawy mają bezpośredni związek przyczynowo-skutkowy z długotrwałymi i powtarzalnymi zachowaniami sąsiadki.

„Wywiad i obserwacja dziecka potwierdzają istotne naruszenie jego poczucia bezpieczeństwa. Funkcjonowanie emocjonalne uległo wyraźnemu pogorszeniu. Ta sytuacja stanowi realne zagrożenie dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego" – pisze. I zaleca ochronę dziecka.

PRAWDZIWE DZIECIŃSTWO

23 stycznia 2026 rodzice złożyli zeznania w Prokuraturze Rejonowej w Jeleniej Górze i przekazali dowody – nagrania audio. Trzy dni później zostało wszczęte śledztwo. Mieli poczucie, że atmosfera wokół zabójstwa Danusi zmobilizowała śledczych.

Kamil dokładał kolejne materiały do sprawy. Doceniam jego ścisły umysł, kiedy je przeglądam. Wszystko skatalogował – są nazwy zdarzeń, daty, wypisane minuty nagrań.

Po tym, jak założyli monitoring, wyzwisk jest mniej. Ale też dzieci mniej wychodzą. Gdy jest ciepło, bawią się przy otwartych drzwiach balkonowych, chociaż tyle świeżego powietrza.

Rodzeństwo najlepiej czuje się, gdy drzwi i okna są pozamykane. Obserwuję w trakcie naszego spotkania, jak wtedy się bawią. Dla niego jest łamigłówka, musi zaznaczyć odpowiednie pola, ona je koloruje. W nagrodę mają obrazek.

Teraz kolorowe kulki.

Rodzice cały czas są do zabawy włączani. Albo kontrolują, czy jest bezpieczna. Tłumaczą, że wychowują dzieci w atmosferze bliskości. Pozwalają im wyrażać emocje. Wiedzą, że przez zabawę je regulują. Tłumaczą, a nie krzyczą.

– Tyle się teraz mówi o przemocy wśród dzieci. Nasze zamiast ekranów mają kolegów, wspólne zabawy, prawdziwe dzieciństwo. A jest im to odbierane – mówi Monika.

Koledzy już przestali przychodzić do ich domu. Krzyki sąsiadki słyszeli nie raz. Też się jej boją. Zresztą teraz kuratorzy odwiedzają też kolejne domy na osiedlu po zawiadomieniu sąsiadki.

Rodzice mają obawy, co jeszcze może się stać.

SĄSIADKA DONOSI

Sąsiadka już przecież przepędzała ich na drodze. Trąbiła na dzieciaki na rowerach. Przyjechały pod ich dom rozemocjonowane, że przecież stali z boku. Całą sytuację uchwycił monitoring.

Kamil złożył zawiadomienie o wykroczeniu drogowym. Zawnioskował też o progi zwalniające lub ograniczenie prędkości do 20 km na godz. Próbował u samego prezydenta Jeleniej Góry Jerzego Łużniaka. W odmowach czytał w kółko, że droga nie spełnia warunków, a jeszcze zabudowa zbyt blisko i mogłyby się zdarzyć drgania. Do ostatniego wniosku dodał, że jest założona sprawa o nękanie. Ale to też nie przekonało prezydenta.

Sąsiadka też zaczęła składać na nich skargi na policję. Zarzucała, że to oni wulgarnie odzywają się do dzieci, a przestali, bo założyli monitoring. Doniosła też na huśtawkę, którą z innymi rodzicami zawiesili na osiedlowym drzewie. Kamil zapewnia, że sznur był gruby i podwójny. Urząd miasta nakazał im jednak ją ściągnąć, bo jest niebezpieczna.

Musieliśmy tłumaczyć dzieciom, dlaczego przyjechali policjanci, odwiedziły nas pracownice MOPS. Mówiłem, że są tu, by nam pomóc

We wrześniu ich dom zaczęli odwiedzać pracownicy różnych instytucji. Sąsiadka chciała zwrócić uwagę na sytuację dzieci. Przez pół roku skrupulatnie odnotowywała, kiedy widziała je same, czasem zaznaczała, że rodzic był w odległości 50 metrów. Na dowód przekazywała wykadrowane zdjęcia z nagrań wideo.

– Cały czas ją widzieliśmy, jak kieruje na nas telefon z okna. To ślepa uliczka, a i tak zawsze któryś z rodziców jest z dziećmi. Teraz strach odejść na kilka kroków, nawet po bidon czy kurtkę nie wchodzę już do domu, jak jestem z dziećmi na podwórku – opowiada Monika.

Sąsiadka napisała do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą małoletnich z wnioskiem o wszczęcie postępowania i ustanowienie kuratora sądowego nad rodziną. Wnioski o podjęcie pilnych działań weryfikacyjnych i wszczęcie procedury założenia „Niebieskiej Karty" skierowała też do szkoły i przedszkola, gdzie uczęszczają dzieci. Na policji złożyła zawiadomienie o niedopełnieniu obowiązków opiekuńczych wobec małoletnich z wnioskiem o zawiadomienie Sądu Rodzinnego.

KONFLIKT SĄSIEDZKI

Kolejne kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości w domu Kamila i Moniki. Rodzice mieli nawet poczucie, że urzędnicy im współczują.

– Musieliśmy tłumaczyć dzieciom, dlaczego przyjechali policjanci, odwiedziły nas pracownice MOPS. Mówiłem, że są tu, by nam pomóc – mówi Kamil.

Ale sam już nie jest pewien, czy ktoś im pomoże. Dlatego zgłosił się do „Wyborczej".

Pukam do domu sąsiadki. Pies patrzy na mnie z okna, poszczekując raz po raz. Ale nikt nie otwiera. Auto stoi zaparkowane, okno na górze uchylone, a na dworze coraz zimniej. Wyszła gdzieś czy nie otwiera? Wracam za godzinę. Okno już zamknięte.

Naciskam dzwonek, jeszcze raz, ale odpowiada mi tylko szczekanie psa.

W drzwiach zostawiam kartkę z prośbą o kontakt w sprawie prowadzonej przez prokuraturę. Zostawiam numer telefonu i adres mailowy. Dostaję wiadomość od jej pełnomocnika, adwokata Bartosza Urody: „Piszę w związku z podjętą przez Panią próbą kontaktu w miejscu zamieszkania. Proszę o zaniechanie wszelkich prób kontaktu z Panią X, przede wszystkim nienachodzenie jej w domu".

Ten mail przychodzi tuż po wiadomości od Kamila, że dostał umorzenie z prokuratury: – Żony nie ma w domu, a mi samemu prawie się chce płakać. W uzasadnieniu wzięta jest absurdalna linia obrony podejrzanej.

Część zarzucanych sąsiadce czynów wzięli na siebie jej rodzice. Przy okazji oświadczyli, że tak naprawdę to Kamil i Monika nękają ich córkę, wyzywają i podsłuchują.

Zeznania przekonały prokuraturę, że „podejrzana jest osobą spokojną", a „odmienny styl życia stał się punktem sporu pomiędzy sąsiadami".

Kamil pyta rozgoryczony: – Jaki spór mają z nią dzieci? My robimy to wszystko, by je chronić, to im wyrządzono krzywdę, one są narażone na niebezpieczeństwo. Tak państwo dba o prorodzinność? Przecież ta sytuacja ciągnie się przez jedną trzecią życia naszej córki.

Próbuję dowiedzieć się więcej o powodach umorzenia. Interesują mnie dowody, argumenty za konfliktem sąsiedzkim, stwierdzone zachowania u obu stron. Chcę wiedzieć, czy śledczy analizowali uporczywość i poczucie zagrożenia, które są przesłankami do stwierdzenia stalkingu. Moje pytania liczą więcej znaków niż odpowiedź.

„Postępowanie zostało umorzone przez brak znamion czynu zabronionego. Ta decyzja merytoryczna nie jest jeszcze prawomocna. Przysługuje na nią zażalenie do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze. Dlatego do czasu jej uprawomocnienia się, nie jest możliwe udzielenie szczegółowych odpowiedzi na wskazane przez Panią pytania" – pisze Ewa Węglarowicz-Makowska, rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze.

Ale jednak częściowo odpowiada. Czytam: „Na charakter konfliktu sąsiedzkiego wskazują zeznania przesłuchanych świadków. Aktualnie obie strony składają wobec siebie liczne zawiadomienia o popełnionych przestępstwach i wykroczeniach. Postanowienie o umorzeniu śledztwa zostało podjęte po analizie całego, zebranego w tej sprawie materiału dowodowego w tym także nagrań przedstawionych przez pokrzywdzonych. Zebrany w tej sprawie materiał dowodowy doprowadził referenta sprawy do przekonania, że zachowanie podejrzanej nie wyczerpuje znamion czynu zabronionego z art. 190a § 1 kk".

DZIECI Z POCZUCIEM ZAGROŻENIA

– Sam konflikt sąsiedzki nie wyłącza możliwości popełnienia przestępstwa stalkingu. To nie są pojęcia, które się wykluczają. Konflikt opisuje pewne tło sytuacyjne, natomiast stalking jest konkretnym przestępstwem określonym w Kodeksie karnym – komentuje adwokatka Renata Kopczyk. Przyznaje, że granica między nimi może być trudna do rozgraniczenia, kluczowa jest jednak uporczywość i skutki.

– W takich sprawach nie można poprzestać na ocenie sytuacji z perspektywy postronnego obserwatora. Należy uwzględnić zarówno odczucia osoby pokrzywdzonej, jak i obiektywne okoliczności sprawy oraz wpływ określonych zachowań na jej codzienne życie. Jeśli rodzice zaczynają obawiać się wypuszczania dzieci na dwór, a rodzina żyje w poczuciu stałej obserwacji i obawia się kolejnych działań wymierzonych przeciwko niej, są to okoliczności, których nie można pomijać przy ocenie sprawy. Szczególne znaczenie ma to w przypadku dzieci, które ze względu na wiek i stopień rozwoju mogą mieć większe trudności ze zrozumieniem takich sytuacji i radzeniem sobie z wywołanym nimi poczuciem zagrożenia – mówi Kopczyk.

Monika i Kamil są decyzją prokuratury załamani. Przygotowują odwołanie do sądu.

Teraz jeszcze jest łatwiej, jesień, rzadziej wychodzą z domu. Ale już się zastanawiają, co dalej.

Monika pyta: – Co nam jeszcze zostało? Mamy się wyprowadzić?

Dzieci wyłapują rozmowę.

– Nie chcę się wyprowadzać. Chciałbym, żeby ta pani się wyprowadziła – mówi syn.

Córka tuli się do mamy: – Ja też. Boję się tej pani.

eprasa.pl aa3b679ca8

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

dr n. med. Tomasz Basta*

...hormonalnej terapii menopauzalnej z antykoncepcją

Spadek płodności nie oznacza jej natychmiastowego końca. W perimenopauzie owulacja może wystąpić mimo długiej przerwy między krwawieniami.

Kobieta, która nie planuje ciąży, nadal potrzebuje więc skutecznej antykoncepcji. Hormonalna terapia menopauzalna sama w sobie nie jest metodą zapobiegania ciąży.

Błędem jest usuwanie wkładki hormonalnej tylko dlatego, że skończyło się 50 lat albo przestało miesiączkować.

Decyzja zależy od typu wkładki, dawki lewonorgestrelu, daty założenia, wieku pacjentki oraz celu, w jakim urządzenie jest używane. Wkładka może u odpowiednio zakwalifikowanych kobiet jednocześnie zapewniać antykoncepcję i pełnić rolę progestagenu chroniącego błonę śluzową macicy podczas stosowania estrogenu. Okres jej skuteczności w tych dwóch zastosowaniach nie jest jednak taki sam. Przed usunięciem lub pozostawieniem wkładki warto więc sprawdzić z ginekologiem konkretny preparat i termin jego wymiany. ●

Not. ET

* Specjalista ginekologii regeneracyjnej, rekonstrukcyjnej i uroginekologii z krakowskiej Intima Clinic, prezes Polskiego Towarzystwa Ginekologii Estetycznej i Rekonstrukcyjnej

PYTANIE DO... kardiologa

Czy serce naprawdę może pęknąć?

prof. Paweł Balsam

kierownik Oddziału Klinicznego Elektrokardiologii w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym WUM

Regularnie widuję osoby z zespołem złamanego serca. Inna nazwa tej dolegliwości to zespół takotsubo lub kardiomiopatia stresowa. Takotsubo to japońska nazwa naczynia do połowu ośmiornic. Jest wąskie u góry, a na dole się rozszerza. Zespół po raz pierwszy opisano w Japonii, gdzie po trzęsieniu ziemii było wiele pacjentek z objawami sugerującymi zawał serca. Miały czuły ból w klatce piersiowej, duszności, niektóre traciły przytomność.

Ale zawał był wykluczony, bo w badaniach nie było widać zamkniętej tętnicy, która blokuje dopływ krwi do części serca. Wyraźne były jednak zaburzenia kurczliwości całego koniuszka serca, jakby jedna jego część była „zepsuta". Zmiany w kurczliwości serca sprawiają, że w echokardiografii lewa komora serca przypomina naczynie do połowu ośmiornic.

Zazwyczaj, z biegiem czasu, objawy ustępują, praca serca wraca do normy. Niestety, czasem dochodzi do ostrej niewydolności serca. Zdarza się zatrzymanie krążenia i śmierć.

Zespół takotsubo zaczyna się od silnych emocji, czyli stresu. To może być wiadomość o śmierci bliskiej osoby, ostra kłótnia, ale także coś pozytywnego jak wygrana w lotto. Silne emocje oznaczają, że organizm zalewają hormony stresu, które działają toksycznie na komórki serca. W większość przypadków zespół takotsubo dotyczy kobiet po menopauzie. Znaczenie może więc też mieć niedobór estrogenów, czyli kobiecych hormonów. Możliwe, że już wcześniej w sercu występowały jakieś zaburzenia mikrokrążenia. Jeśli tylko odczuwamy objawy, które mogą wskazywać na zawał serca, trzeba wezwać karetkę. ●

Notowała Katarzyna Staszak

Sport poszerza horyzonty

Wiktoria wie, na co ją stać

Przed treningiem Wiktoria wykłada na stolik opaski, frotki i picie. Sama szykuje się do wyjścia na kort. Jeśli zajęcia zostają odwołane, ma już pomysł, co zrobi zamiast nich. Może pójść na siłownię albo na pilates.

Paulina Mozolewska

Wiktoria ma 20 lat, ma zespół Downa i startuje w turniejach Olimpiad Specjalnych. Wiktorię od dziecka zna dr Monika Pietrzak, licencjonowana trenerka tenisa i wykładowczyni Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Prowadzi jej treningi indywidualne oraz zajęcia w grupie, w której grają też osoby bez niepełnosprawności intelektualnej.

– Ona jest tak skoncentrowana na tym, co robi – mówi Pietrzak.

– Na korcie jest pewna siebie – dodaje Ewelina Przygocka, mama Wiktorii.

MIEJSCE DO GRY

U Przygockich sport od zawsze był częścią rodzinnego życia. Ewelina zabierała dzieci na obozy tenisowe i Wiktoria zaczęła grać już jako dziecko. Kiedy podrosła, do treningów zaczęła podchodzić coraz poważniej, a rodzina wspierała jej zainteresowanie. Wspólnie szukali miejsca, w którym mogłaby nie tylko grać, ale także startować w turniejach. Tak Wiktoria trafiła do oddziału kujawsko-pomorskiego Olimpiad Specjalnych.

Olimpiady Specjalne Polska to stowarzyszenie, które organizuje regularne treningi i zawody dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Obejmują one różne dyscypliny, w tym tenis i siatkówkę.

Wiktoria jest jedną z twarzy kampanii stowarzyszenia „#GrajmyRazem, bo jesteśmy równi". Na plakacie połowę jej twarzy połączono z połową twarzy Weroniki Nowakowskiej, olimpijki i medalistki mistrzostw świata w biathlonie.

Na innym plakacie kampanii połączono twarze dwóch siatkarzy. Tomasz Fornal to reprezentant Polski, a Krystian Fąfara jest zawodnikiem Olimpiad Specjalnych Polska. W kampanii pada pytanie „Gdybym był nim, czy usłyszałbym twoje brawa?". Jej twórcy chcą, by publiczność uważnie śledziła grę i doceniała wysiłek także zawodników z niepełnosprawnością intelektualną.

Dziś Wiktoria łączy indywidualne treningi tenisa z grą w grupie, siłownią i pilatesem. Ewelina widzi, jak córka myśli na korcie. Wiktoria obserwuje przeciwniczkę, zastanawia się, gdzie stanąć i w którą stronę posłać piłkę. Wie, jakie zagrania ma do dyspozycji i na co ją stać. Według mamy dobrze czuje się też na treningach grupowych.

Pietrzak od początku podchodziła do treningów Wiktorii tak samo poważnie, jak do treningów innych zawodników. Mówi, że Wiktoria dobrze radzi sobie technicznie.

Serwuje z góry, gra oburęcznym bekhendem i sięga po trudniejsze zagrania, na przykład podcięcie. Trenerka widzi też, że odkąd Wiktoria mocniej zaangażowała się w ćwiczenia na siłowni i pilates, lepiej porusza się po korcie.

To, ile dla Wiktorii znaczy tenis, widać także poza kortem. Uczy się angielskiego, żeby móc rozmawiać z ludźmi na zagranicznych turniejach.

Tenis dał jej też okazję do poznania swojej idolki. Na turnieju w Rzymie Wiktoria spotkała włoską tenisistkę Jasmine Paolini. Trenerka wspomina uściski, wspólne zdjęcie i to, ile radości sprawiła Wiktorii ta chwila.

CZEGO UCZY MECZ

Monika Pietrzak trenuje dzieci i dorosłych i na klubowych turniejach amatorskich widzi, że jedni i drudzy denerwują się jeszcze przed pierwszą piłką. – Trzeba wyjść na kort, rozgrzać się i przywitać z przeciwnikiem, którego czasem widzi się pierwszy raz. Czasem grze przyglądają się rodzice albo inni zawodnicy. Mimo zdenerwowania trzeba zacząć grać – mówi.

– To dotyczy każdego zawodnika, nie ogranicza się do sportowców na poziomie wyczynowym – dodaje.

Poza kształtowaniem odpowiedzi na stres, regularny trening szkoli z technik organizacji. Trzeba znaleźć na niego czas, przygotować się do startu, zadbać o rozplanowanie turniejów w kalendarzu.

Sport to także umiejętność radzenia sobie z przegraną czy wynikiem gorszym o oczekiwanego.

Zdaniem Pietrzak dla dzieci i nastolatków szczególnie cenna jest możliwość przeżycia porażki i zastanowienia się, co z nią zrobić. – Po przegranym meczu można przyjrzeć się grze i wybrać

Poza kształtowaniem odpowiedzi na stres, regularny trening szkoli z technik organizacji. Trzeba znaleźć na niego czas, przygotować się do startu, zadbać o rozplanowanie turniejów w kalendarzu

1 RP

Liczba

54

PROC.

• **polskich mężczyzn przynajmniej raz skorzystała z profilaktycznych badań urologicznych – wynika z najnowszego badania przeprowadzonego przez Medicover za pośrednictwem Ogólnopolskiego Panelu Badawczego Ariadna**

Bezpłatne badania

Już można zapisywać się na bezpłatne badania stóp, które odbędą się w dniach 13–20 listopada 2026 r. w placówkach uczestniczących w ogólnopolskiej akcji organizowanej przez Polskie Towarzystwo Leczenia Ran (PTLR). Badanie trwa ok. 10 minut. Obejmuje ocenę czucia w obrębie stóp za pomocą monofilamentu, sprawdzenie tętna na tętnicach stopy oraz identyfikację czynników ryzyka rozwoju cukrzycowej choroby stóp. Na podstawie wyników pacjent zostaje zakwalifikowany do odpowiedniej grupy ryzyka i otrzymuje zalecenia dotyczące profilaktyki oraz codziennej pielęgnacji stóp. ●

eprasa.pl aa3b679ca8

TYLKO ZDROWIE

• **Wiktoria**

FOT. MATERIAŁY STOWARZYSZENIA OLIMPIADY SPECJALNE POLSKA

coś, nad czym warto popracować. Następny trening daje okazję, żeby to szlifować – mówi.

To, czego zawodnicy nauczą się na korcie, może się przydać także poza treningiem. – Nastolatkom oswojenie ze stresem może pomóc w szkole, choćby wtedy, gdy sprawdzian pójdzie gorzej, niż się spodziewali. Dorośli też ćwiczą na korcie cierpliwość i uczą się wracać do zadania po niepowodzeniu – tłumaczy.

CO RUCH DAJE PSYCHICE

O aktywności fizycznej często mówi się w kontekście kondycji i sprawności. Badania pokazują jednak, że ruch może też wspierać zdrowie psychiczne.

U dorosłych programy aktywności fizycznej mogą łagodzić objawy depresji i lęku oraz zmniejszać obciążenie psychiczne. U dzieci i młodzieży udział w sporcie wiąże się m.in. z wyższą samooceną i lepszymi relacjami z rówieśnikami. Trzeba jednak pamiętać, że wiele badań w tej grupie ma charakter obserwacyjny. Trudno więc ocenić, w jakim stopniu te różnice wynikają z samego uczestnictwa w sporcie.

Także badania nad udziałem osób z niepełnosprawnością intelektualną w Olimpiadach Specjalnych wskazują na możliwe korzyści psychologiczne i społeczne. Dostępne wyniki nie pozwalają jednak przesądzić, jak duże i jak trwałe są te korzyści.

Z tych korzyści, można zacząć czerpać w każdym wieku.

Monika Pietrzak radzi, by przy wyborze aktywności wziąć pod uwagę to, co nas ciekawi, co lubimy robić i na co pozwala nam zdrowie.

Dla jednej osoby będzie to amatorski turniej, dla innej dłuższy spacer po pracy. Łatwiej regularnie się ruszać, jeśli już pierwsze próby sprawiają nam przyjemność.

– Każdy coś znajdzie. Czy to będzie pływanie, czy to będzie joga, pilates, czy to będą ciężary, nie ma znaczenia – mówi Pietrzak.

Z doświadczenia Pietrzak wynika, że na ćwiczeniach dorosłych, korzystają też dzieci. Widzą mamę, która z biegania wraca zmęczona, ale i uśmiechnięta. Albo rodzica, który w wolny dzień wyciąga rower i proponuje wspólną przejażdżkę. Kiedy takie chwile się powtarzają, ruch staje się dla dziecka zwyczajną częścią codzienności i czymś, co można robić razem. Taki przykład mówi więcej niż samo zachęcanie do ćwiczeń. ●

#GrajmyRazem

• to kampania Olimpiad Specjalnych Polska, która zachęca, by spojrzeć na osoby z niepełnosprawnością intelektualną szerzej niż przez pryzmat diagnozy czy pierwszego wrażenia. Jej bohaterami są zawodniczki i zawodnicy Olimpiad Specjalnych oraz ambasadorzy ze świata sportu, którzy wspólnie pokazują, że każdy człowiek jest czymś więcej niż etykietą. Joanna Jóźwik jest jedną z ambasadorek kampanii #GrajmyRazem. ●

FOT. MATERIAŁY STOWARZYSZENIA OLIMPIADY SPECJALNE POLSKA

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414003

1 RP

Piotrze,

z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o odejściu Twojej Mamy

ŚP

Zofii Robak

Składamy

Tobie, Magdzie i Twoim Bliskim

wyrazy głębokiego współczucia.

Jesteśmy z Tobą w tych trudnych chwilach.

Igor, Janusz i Wojtek z rodzinami

www.nekrologi.wyborcza.pl/34460956

100 lat temu, 15 listopada 1926 roku w Firleju
przyszedł na świat

Eugeniusz Koziej

Profesor Politechniki Warszawskiej
i Politechniki Lubelskiej
odznaczony
Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski,
Złotą Odznaką Honorową Zasłużony dla Warszawy,
Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Był Człowiekiem pracowitym, wytrwałym,
rozważnym i zapobiegliwym,
sumiennym i opiekuńczym,
systematycznie dążącym do wyznazonego celu,

Swojego Tatę i Dziadka wspominają

synowie, wnuczki, rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34460963

Pani

Krystynie Jerominek-Jankowskiej

emerytowanej notariusz
wieloletniej Prezes Rady Izby Notarialnej w Białymstoku
(I, II, III i IV kadencji),
Członkowi KRN (I i II kadencji)

składamy
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Męża

Rada Izby Notarialnej w Białymstoku
oraz koleżanki i koledzy notariusze
Izby Notarialnej w Białymstoku

34461183

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Żyją, póki pamiętamy

Wejdź na serwis **odeszli.pl**
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

Politechnika Wrocławska

Politechnika Wrocławska

Ogłasza 24/2026 przetarg nieograniczony pisemny na najem

części korytarza o powierzchni 1 m² zlokalizowanego na poziomie 1, w rogu korytarza, przy strefie relaksu, w budynku P-23 przy ul. Józefa Chełmońskiego 16 we Wrocławiu z przeznaczeniem na ustawienie automatu do codziennej sprzedaży kawy i ciepłych napojów.

Istotne dla Wynajmującego jest, aby proponowany automat nie generował hałasu wyższego niż **60 dB.**

Automat musi mieć własne źródło wody – Wynajmujący nie zapewnia podłączenia pod instalację.

Data rozpoczęcia działalności: 1 stycznia 2027 r.

Czas trwania umowy: czas nieoznaczony

Cena wywoławcza miesięcznej stawki czynszu wynosi 1 000,00 zł zł/m2 netto. Do oferowanej ceny doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Oprócz czynszu, najemca ponosić będzie koszty energii elektrycznej.

Zabezpieczenie: kaucja pieniężna w wysokości wynegocjowanej 3-miesięcznej stawki czynszu brutto. Kaucja jest uiszczana przed zawarciem umowy najmu.

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z Regulaminem przetargu na najem lokalu, Informacjami Przetargowymi oraz wzorem umowy najmu wraz z załącznikami udostępnionymi na stronie internetowej: https://pwr.edu.pl/uczelnia/nieruchomosci-wynajem-dzierzawa.

Dokumenty i ofertę pisemną w zaklejonej kopercie (opisaną numerem i tytułem przetargu oraz danymi kontaktowymi oferenta) należy złożyć w Sekretariacie Dyrektora Administracyjnego Politechniki Wrocławskiej, Wybrzeże Wyspiańskiego 27 we Wrocławiu, Gmach Główny (bud. A-1), pok. 140, w terminie do 15 grudnia 2026 r. do godz. 15.30.Oferty złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest:

- złożenie dokumentów o których mowa w §4 Regulaminu przetargów na najem/dzierżawę nieruchomości Politechniki Wrocławskiej oraz Informacji przetargowej,
- złożenie pisemnej oferty w zamkniętej kopercie opisanej zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Informacjach Przetargowych",
- wpłata wadium na konto wskazane w „Informacjach Przetargowych" z zaznaczeniem w tytule wpłaty: Przetarg nr 24/2026.

Wadium należy wpłacić przed złożeniem oferty. Wadium wniesione przez oferenta zalicza się na poczet kaucji zabezpieczającej. Wadium przepada, jeżeli oferent, który wygrał przetarg nie przystąpi z przyczyn leżących po jego stronie do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanym w zawiadomieniach. Zasady zwrotu lub przepadku wadium, wysokość postąpienia oraz utraty praw wynikających z licytacji określone są w Regulaminie.

Część jawna przetargu odbędzie się w Gmachu Głównym (bud. A-1) Politechniki Wrocławskiej, Wybrzeże Wyspiańskiego 27 we Wrocławiu, Sala Senatu, nr 241, w dniu 16 grudnia 2026 r. o godzinie 12.00.

Informacji o przetargu i jego warunkach udziela Dział Zarządzania Majątkiem (tel. 71 320 37 84, e-mail: dzm@pwr.edu.pl) od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30.

Politechnika Wrocławska zastrzega sobie prawo do:

- rejestracji audiowizualnej przebiegu przetargu ustnego,
- odwołania, unieważnienia lub zakończenia przetargu bez wybrania którejkolwiek z ofert, na każdym etapie postępowania,
- odstąpienia od podpisania umowy najmu bez podania przyczyn i bez konsekwencji finansowych.

Kraj/34460643

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

ODDZIAŁ REGIONALNY AMW W POZNANIU
ZAPRASZA NA PRZETARG

PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG

W OFERCIE MIĘDZY INNYMI:

• PŁUGI DO ODŚNIEŻANIA • SAMOCHODY OSOBOWE I DOSTAWCZE • APARATY POWIETRZNE DLA STRAŻAKÓW • PAKIETY ARTYKUŁÓW MUNDUROWYCH • OBUWIA I PORCELANY • MANOMETRY • DALMIERZE • ASORTYMENT MEDYCZNY • DREWNO OPAŁOWE • ODPADY I ZŁOM W TYM: PRZEPRACOWANE PŁYNY, OLEJE, ZUŻYTE OPONY I URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE.

ZŁÓŻ OFERTĘ DO 18 LISTOPADA 2026 R. DO GODZ. 12.00 WWW.AMW.COM.PL 61 660 67 80

ODDZIAŁ REGIONALNY w POZNANIU
60-631 Poznań • ul. Dojazd 30
tel. 61 660 67 00 • fax 61 660 67 01
e-mail: poznan@amw.com.pl • www.amw.com.pl

PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG

Kraj/34460325

eprasa.pl aa3b679ca8

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newsletters**

wyborcza.pl

WGP.6840.28.2026.MM

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Burmistrz Gminy Krzeszowice informuje

o ogłoszeniu pierwszego przetargu ustnego ograniczonego na zbycie kompleksu nieruchomości składającego się z działek ewidencyjnych nr 134 o pow. 0,81 ha, objętej księgą wieczystą nr KR2K/00044442/7 oraz nr 141 o pow. 1,10 ha objętej księgą wieczystą nr KR2K/00034842/8,
położonej w obrębie Rudno, jednostka ewidencyjna Krzeszowice, Powiat Krakowski, Województwo Małopolskie.

Cena wywoławcza wynosi: 3 056 000,00 zł brutto.
Cena zawiera podatek VAT w stawce 23%.
Wadium: 350 000,00 zł.
Termin przetargu: 14 stycznia 2027 r., godz. 10:00.
Przetarg odbędzie się w budynku Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach, Pl. Franciszka Kulczyckiego 1, Segment A (pok. A6 – I piętro).
Szczegółowe informacje odnośnie zbywanych nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach, Pl. Franciszka Kulczyckiego 1, Segment A (pok. A8 – I piętro), tel. 12 252 08 16 w godzinach pracy Urzędu.

Ogłoszenia o przetargach są publikowane:
1) na stronach internetowych Urzędu Gminy: **www.gminakrzeszowice.pl**
*Zakładki: **GOSPODARKA I ŚRODOWISKO → Inwestycje i nieruchomości → Przetargi na nieruchomości.***
2) w Biuletynie Informacji Publicznej: **http://bip.malopolska.pl/umkrzeszowice**
*Zakładki: **Zamówienia publiczne i ogłoszenia → Ogłoszenia różne → 2026.***
3) przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach przy ul. Grunwaldzkiej 4 (parter – obok pok. nr 4).
4) przez wywieszenie na tablicach ogłoszeń w miejscowości właściwej dla miejsca położenia nieruchomości.

Kraj/34460794

Słupsk, 10 listopada 2026 r.

Starosta Słupski

Informacja o wyłożeniu projektu operatu opisowo-kartograficznego ewidencji gruntów i budynków dla obrębu Strzelinko, gm. Redzikowo

Na podstawie art. 24a ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1386) Starosta Słupski informuje, że w terminie **od 30.11.2026 r. do 18.12.2026 r.** w godzinach **od 10.00 do 13.00** w pokoju **nr 34**, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Słupsku, ul. Szarych Szeregów 14, zostanie wyłożony do wglądu osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, projekt operatu opisowo-kartograficznego z modernizacji ewidencji gruntów i budynków dla obrębu Strzelinko, gm. Redzikowo.

Każdy czyjego interesu prawnego dotyczą dane ujawnione w projekcie operatu opisowo-kartograficznego, może w okresie wyłożenia projektu do wglądu zgłaszać uwagi do tych danych.

Niestawiennictwo w terminie i miejscu określonym w niniejszym zawiadomieniu nie stanowi przeszkody do kontynuowania procesu modernizacji ewidencji gruntów i budynków i ujawnienia nowych danych w ewidencji gruntów i budynków.

wz. STAROSTY
Marcin Kowalczyk
Wicestarosta Słupski
/podpisano elektronicznie/

Kraj/34461128

Wyciąg z Ogłoszenia Burmistrza Toszka

o pierwszym ustnym przetargu nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości niezabudowanych położonych w Toszku, w rejonie ulicy Gliwickiej w Toszku i ulicy Toszeckiej w Ciochowicach, stanowiącej kompleks działek, przeznaczonych do sprzedaży w trybie ustnego przetargu nieograniczonego

Opis działki	Powierzchnia [ha]	Cena wywoławcza netto [zł]	Wadium [zł]	Minimalne postąpienie [zł]	Data i godzina przetargu
Działki nr 219, 271, 425/167, 501/196, 502/196, 503/196, k.m. 4, obręb Toszek	Łączna powierzania 15,6230 ha	18.658.000,00	1.865.900,00	186.590,00	16 grudnia 2026 r. godz. 10:00

Pierwszy przetarg odbędzie się w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Toszku, ul. Bolesława Chrobrego 2 w dniu i o godzinie podanej powyżej. Wadium określone w tabeli należy wpłacić na rachunek Urzędu Miejskiego w Toszku w terminie do dnia **9 grudnia 2026 r. Wylicytowana kwota zostanie opodatkowana należną stawką VAT** na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 1263 z późn. zm.).

Pełna Treść ogłoszenia znajduje się na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Toszku oraz publikowana jest na stronie głównej www.toszek.pl oraz w BIP w zakładce „Przetargi". Dodatkowe informacje dotyczące ww. przetargu można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Toszku w Referacie Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, pok. 16, e-mail: nrs@toszek.pl, tel.: 32 237 80 28.

Kraj/34460929

Politechnika Wrocławska

Politechnika Wrocławska

Ogłasza 25/2026 przetarg nieograniczony pisemny na najem

części korytarza o powierzchni 1 m² zlokalizowanego na pierwszym piętrze, w rogu korytarza przy strefie relaksu w budynku P-23 przy ul. Józefa Chełmońskiego 16 we Wrocławiu z przeznaczeniem na ustawienie automatu do codziennej sprzedaży świeżych kanapek, świeżych sałatek, jogurtów, deserów z krótkim terminem przydatności oraz zimnych napojów.

Data rozpoczęcia działalności 1 stycznia 2027 r.

Czas trwania umowy: czas nieoznaczony

Cena wywoławcza miesięcznej stawki czynszu wynosi 1 000,00 zł zł/m2 netto. Do oferowanej ceny doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Oprócz czynszu, najemca ponosić będzie koszty energii elektrycznej.

Zabezpieczenie: kaucja pieniężna w wysokości wynegocjowanej 3-miesięcznej stawki czynszu brutto. Kaucja jest uiszczana przed zawarciem umowy najmu.

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z Regulaminem przetargu na najem lokalu, Informacjami Przetargowymi oraz wzorem umowy najmu wraz z załącznikami udostępnionymi na stronie internetowej: https://pwr.edu.pl/uczelnia/nieruchomosci-wynajem-dzierzawa.

Dokumenty i ofertę pisemną w zaklejonej kopercie (opisaną numerem i tytułem przetargu oraz danymi kontaktowymi oferenta) należy złożyć w Sekretariacie Dyrektora Administracyjnego Politechniki Wrocławskiej, Wybrzeże Wyspiańskiego 27 we Wrocławiu, Gmach Główny (bud. A-1), pok. 140, w terminie do 15 grudnia 2026 r. do godz. 15.30. Oferty złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest:

- złożenie dokumentów o których mowa w §4 Regulaminu przetargów na najem/dzierżawę nieruchomości Politechniki Wrocławskiej oraz Informacji przetargowej,
- złożenie pisemnej oferty w zamkniętej kopercie opisanej zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Informacjach Przetargowych",
- wpłata wadium na konto wskazane w „Informacjach Przetargowych" z zaznaczeniem w tytule wpłaty: Przetarg nr 25/2026.

Wadium należy wpłacić przed złożeniem oferty. Wadium wniesione przez oferenta zalicza się na poczet kaucji zabezpieczającej. Wadium przepada, jeżeli oferent, który wygrał przetarg nie przystąpi z przyczyn leżących po jego stronie do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanym w zawiadomieniach. Zasady zwrotu lub przepadku wadium, wysokość postąpienia oraz utraty praw wynikających z licytacji określone są w Regulaminie.

Część jawna przetargu odbędzie się w Gmachu Głównym (bud. A-1) Politechniki Wrocławskiej, Wybrzeże Wyspiańskiego 27 we Wrocławiu, Sala Senatu, nr 241, w dniu 16 grudnia 2026 r. o godzinie 13.00.

Informacji o przetargu i jego warunkach udziela Dział Zarządzania Majątkiem (tel. 71 320 37 84, e-mail: dzm@pwr.edu.pl) od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30.

Politechnika Wrocławska zastrzega sobie prawo do:

- rejestracji audiowizualnej przebiegu przetargu ustnego,
- odwołania, unieważnienia lub zakończenia przetargu bez wybrania którejkolwiek z ofert, na każdym etapie postępowania,
- odstąpienia od podpisania umowy najmu bez podania przyczyn i bez konsekwencji finansowych. odstąpienia od podpisania umowy najmu bez podania przyczyn i bez konsekwencji finansowych.

Kraj/34460640

Znak: GP.6840.15.2026

BURMISTRZ CHEŁMKA

PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI

W Y C I Ą G
Z OGŁOSZENIA O I PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM (LICYTACJI)

na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków, prowadzonej w Starostwie Powiatowym w Oświęcimiu, jako działka **nr 999/19 o pow. 2,6558 ha.** Nieruchomość położona w obrębie Chełmek, w Chełmku przy drodze publicznej ul. Poziomkowej.

1. **Oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej, katastru nieruchomości oraz powierzchnia nieruchomości i cena wywoławcza: 999/19 o pow. 2,6558 ha**, objęta Księgą Wieczystą **nr KR1E/00050686/1,** za cenę wywoławczą **2.152.500,00 złotych brutto** słownie: dwa miliony sto pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset złotych 00/100 brutto. W cenie wywoławczej mieści się podatek VAT w wysokości **23 %.**
2. **Przeznaczenie nieruchomości:** Dla przedmiotowego terenu brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W 2026 roku dla rozpatrywanego obszaru wydano decyzję o warunkach zabudowy obejmującą budowę dwudziestu trzech budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie szeregowej oraz dziesięciu budynków mieszkalnych jednorodzinnego w zabudowie bliźniaczej wraz z infrastrukturą techniczną.
3. **Termin i miejsce w/w przetargu:** PRZETARG ODBĘDZIE SIĘ W DNIU **14 STYCZNIA 2027** ROKU O GODZ**. 11.20** W SIEDZIBIE URZĘDU MIEJSKIEGO W CHEŁMKU, UL. KRAKOWSKA 11, SALA SESYJNA.
4. **Wysokość wadium: 215.250,00 złotych**, słownie: dwieście piętnaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych
5. **Informacje o miejscu wywieszenia publikacji ogłoszenia o przetargu:** ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chełmku 32-660 Chełmek, ul. Krakowska 11, a ponadto informacja o ogłoszeniu przetargu zostało podana do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty tj. wywieszone na tablicach ogłoszeń na terenie całej gminy, a także na stronie internetowej www.chelmek.pl i w BIP.
6. **Dane teleadresowe, pod którym można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu:** szczegółowe informacje związane z przetargiem uzyskać można w **biurze nr 6** Urzędu Miejskiego w Chełmku lub pod **nr tel. 0-33 844-90-31** Referat Gospodarki Przestrzennej i Mienia Komunalnego Urzędu Miejskiego w Chełmku.

Chełmek, dnia 26 października 2026 roku.

Kraj/34460405

eprasa.pl aa3b679ca8

ZARZĄD POWIATU RADOMSKIEGO

z siedzibą w Radomiu przy ul. Tadeusza Mazowieckiego 7

O G Ł A S Z A

drugi ustny nieograniczony przetarg na sprzedaż nieruchomości lokalowych z zasobu nieruchomości Powiatu Radomskiego

1. Lokal mieszkalny nr 4 o powierzchni 50,40m², usytuowany w budynku wielorodzinnym pod adresem Chwałowice 247A, gmina Iłża powiat radomski posadowionym na nieruchomości, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 588/24, wraz z pomieszczeniem przynależnym (piwnicą o powierzchni 5,95m²) oraz udziałem w gruncie i w częściach wspólnych budynku. Księga wieczysta KW NR RA1L/00048532/5, prowadzona przez Sąd Rejonowy w Lipsku IV Wydział Ksiąg Wieczystych.

Opis nieruchomości lokalowej

Lokal mieszkalny oznaczony numerem 4, usytuowany na pierwszym piętrze w jednopiętrowym budynku mieszkalnym wielorodzinnym Nr 247 A, położonym w miejscowości Chwałowice, gmina Iłża. Lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 50,40m², składający się z dwóch pokoi, kuchni, spiżarni, łazienki z wc oraz przedpokoju wraz z pomieszczeniem przynależnym o powierzchni użytkowej 5,95m², znajdującym się w podpiwniczeniu budynku mieszkalnego. Lokal mieszkalny nie posiada balkonu. Lokal wyposażony jest w instalację elektryczną, wodociągową, kanalizacyjną, gazową, centralne ogrzewanie. Ciepła woda użytkowa z sieci. Lokal o niskim standardzie wykończenia, do generalnego remontu. Budynek z przedmiotowym lokalem mieszkalnym wybudowany w technologii tradycyjnej murowanej w latach 60-tych. Dojazd do działki na którym usytuowany jest budynek stanowi droga asfaltowa. W sąsiedztwie kompleks szkolny.

Cena wywoławcza: 116.100 PLN + 23% VAT wysokość wadium: 6 000 zł

2. Lokal mieszkalny nr 5 o powierzchni 45,70m², usytuowany w budynku wielorodzinnym pod adresem Chwałowice 247C, gmina Iłża, powiat radomski, posadowionym na nieruchomości, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 588/19, wraz z pomieszczeniem przynależnym (piwnicą o łącznej powierzchni 7,67m²) oraz udziałem w gruncie i w częściach wspólnych budynku. Księga wieczysta KW NR RA1L/00064453/5, prowadzona przez Sąd Rejonowy w Lipsku IV Wydział Ksiąg Wieczystych.

Opis nieruchomości lokalowej

Lokal mieszkalny oznaczony numerem 5, usytuowany na poddaszu w budynku mieszkalnym wielorodzinnym Nr 247C położonym w miejscowości Chwałowice, gmina Iłża. Lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 45,70m², składający się z dwóch pokoi, kuchni, garderoby, łazienki z wc przedpokoju oraz spiżarni wraz z pomieszczeniem przynależnym o powierzchni użytkowej 7,67m², znajdującym się w podpiwniczeniu budynku mieszkalnego. Lokal mieszkalny posiada balkonu. Lokal wyposażony jest w instalację elektryczną, wodociągową, kanalizacyjną, gazową, centralne ogrzewanie. Ciepła woda użytkowa z sieci. Stan techniczny lokalu dobry. Lokal wykończony standardowo, do odświeżenia. Budynek z przedmiotowym lokalem mieszkalnym wybudowany w latach 90-tych w technologii tradycyjnej murowanej. Dojazd do działki na którym usytuowany jest budynek stanowi droga asfaltowa. W sąsiedztwie kompleks szkolny.

Cena wywoławcza: 120.800 PLN + 23% VAT wysokość wadium: 6 200 zł

Lokale można obejrzeć po wcześniejszym telefonicznym zgłoszeniu. W celu uzgodnienia oględzin kontakt przez sekretariat Zespołu Szkół i Placówek w Chwałowicach 48 616-30 – 49.

Nieruchomości, na których usytuowane są budynki mieszkalne **nie są objęte ustaleniami Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.** Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iłża zatwierdzonego uchwałą Nr XXXVI/187/13 z dnia 21.03.2013 roku Rady Gminy Iłża, położone są w strefie: istniejąca zabudowa, strefa rozwoju rolnictwa (B).

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży był wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie tutejszego Urzędu, Urzędu Miasta Iłża w Zespole Szkół i Placówek w Chwałowicach oraz opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Radomiu w dniu 11 maja 2026 roku. Informacja o wykazie została podana do publicznej wiadomości w prasie o zasięgu lokalnym Echo Dnia w dniu 11 maja 2026 roku. Termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługiwałoby pierwszeństwo w ich nabyciu zgodnie z art. 34 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U z 2026, poz. 399) upłynął w dniu 22 czerwca 2026 roku. Nie wpłynęły żadne wnioski.

PRZETARG na sprzedaż nieruchomości lokalowych szczegółowo opisanych wyżej odbędzie się dnia 16 grudnia 2026 roku o godz. 10:00 w siedzibie Starostwa Powiatowego w Radomiu Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości ul. Graniczna 24, sala konferencyjna niski parter

Przystępujący do przetargu winni wpłacić WADIUM najpóźniej w dniu 11 grudnia 2026 roku na konto Starostwa Powiatowego w Radomiu Bank Milenium **Nr 68 1160 2202 0000 0005 7045 5804.**

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacone wadium w terminie określonym wyżej, ze wskazaniem w tytule wpłaty – adresu budynku i nr lokalu. W przypadku osób prawnych wymagana jest obecność reprezentacji potwierdzonej wypisem z rejestru przedsiębiorstw lub notarialnym pełnomocnictwem (zgodą na nabycie), w przypadku osób fizycznych będących we wspólności ustawowej małżeńskiej wymagana jest obecność obydwojga lub jednego z notarialnym pełnomocnictwem (zgodą na nabycie).

Kserokopię potwierdzenia wpłaconego wadium należy złożyć w dniu przetargu Przewodniczącemu Komisji Przetargowej wraz z podaniem Nr NIP, PESEL, dowodu osobistego osoby/osób przystępujących do przetargu i osób, które zawierać będą akt notarialny (z podaniem daty ważności dowodu).

Wadium wpłacone przez uczestnika przetargu, który przetarg wygra zostanie zaliczone na poczet ceny nabycia nieruchomości, w dniu zapłaty reszty ceny sprzedaży. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium jest zwracane w terminie 3 dni od dnia zamknięcia przetargu na konto przez nich wskazane.

Wadium przepada na rzecz sprzedającego, jeżeli kupujący po wygraniu przetargu wycofa się z zawarcia umowy sprzedaży w terminie wskazanym przez sprzedającego. Koszty sporządzenia umowy notarialnej oraz opłaty sądowe związane z dokonaniem wpisów w księdze wieczystej ponosi Nabywca.

informacje dodatkowe: Starostwo Powiatowe w Radomiu ul. Graniczna 24 pok. 306 (II piętro) lub telefonicznie nr tel. (48) 36-55-801 wew. 427 w godz. 8.00-14.00.

Zarząd Powiatu Radomskiego

Kraj/34461117

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

Racibórz 1217

ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości, położonej w Raciborzu przy ul. Grunwaldzkiej

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Nieruchomość położona jest w Raciborzu przy ul. Grunwaldzkiej. Bezpośrednie otoczenie stanowi zabudowa jednorodzinna oraz tereny uprawiane rolniczo.
2.	Oznaczenie geodezyjne	Nieruchomość o łącznej powierzchni **0,7657 ha**, w skład której wchodzą działki oznaczone ewidencyjnie: 1) **nr 622/3** k.m. 6 obręb Racibórz o powierzchni 0,0018 ha, 2) **nr 625/2** k.m. 6 obręb Racibórz o powierzchni 0,0647 ha, 3) **nr 565/3** k.m. 6 obręb Racibórz o powierzchni 0,0250 ha, 4) **nr 548/2** k.m. 6 obręb Racibórz o powierzchni 0,2487 ha, 5) **nr 568/3** k.m. 6 obręb Racibórz o powierzchni 0,4255 ha.
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00035997/6
4.	Forma zbycia nieruchomości	Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości
5.	Cena wywoławcza netto	**970 000 zł** Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetarg odbędzie się **w dniu 19 stycznia 2027 r. o godzinie 10.00**, w sali nr 125 na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	**97 000 zł**, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej **w dniu 12 stycznia 2027 r.**
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	– **H75MW** – Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, – **H81MW** – Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, – **H70KDD** – Tereny drogi dojazdowej. Na działkach wrysowano: 1. Strefę wentylacyjną W. 2. Nieprzekraczalną linię zabudowy.
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl, zakładka Rejestry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl, podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 215, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

Kraj/34460973

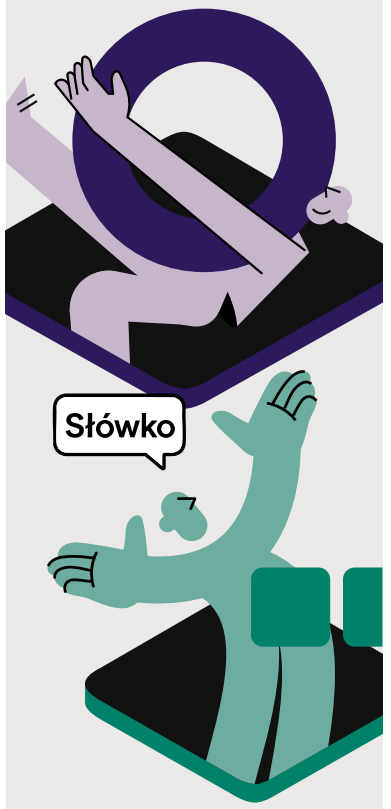
PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

Racibórz 1217

ogłasza piąty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działki gruntu położonej w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Działka położona jest w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej. Bezpośrednie otoczenie nieruchomości stanowią tereny rolnicze oraz tereny produkcyjno-usługowe. Przedmiotowy teren był dotychczas użytkowany rolniczo na podstawie terminowych umów dzierżawy, które uległy rozwiązaniu. W roku 2025 Gmina Racibórz zakończyła realizację inwestycji pn. „Przebudowa i budowa drogi dojazdowej wraz z rondem do terenów inwestycyjnych położonych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu – uzbrojenie terenów inwestycyjnych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu”.
2.	Oznaczenie geodezyjne	nr **119/2** k.m. 25 obręb Ostróg o powierzchni **0,5005 ha**
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00031754/3
4.	Forma zbycia nieruchomości	Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działki
5.	Cena wywoławcza netto	**501 000 zł**. Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetarg odbędzie się **w dniu 19 stycznia 2027 r. o godzinie 11.30**, w sali nr 125 na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	**40 000 zł**, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej **w dniu 12 stycznia 2027 r.**
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	– **J1P** – Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Na działkach wrysowano: 1) Kanalizację sanitarną. 2) Strefy techniczne. 3) Linię energetyczną 15kV. 4) Wodociąg.
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl, zakładka Rejestry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl, podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 215, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

Kraj/34460972

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki
Szukaj
w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

eprasa.pl aa3b679ca8

Młody Polak robi furorę

– Chcę być w możliwie największym klubie, ciągle się rozwijać. Głównym celem niezmiennie pozostaje Real Madryt i finał Ligi Mistrzów. Najlepiej w jednej drużynie lub przeciwko zespołowi Oskara Pietuszewskiego.

Konrad Ferszter

• **Bartosz Mazurek i Mario Stroeykens w meczu Ligi Europy Anderlecht Bruksela - RB Salzburg (2:0), 5 listopada 2026 r.**
FOT. REUTERS / YVES HERMAN

Bartosz Mazurek to jedno z największych objawień polskiej piłki w ostatnich miesiącach. W lutym, jeszcze jako zawodnik Jagiellonii Białystok, strzelił hat-tricka Fiorentinie w 1/16 finału Ligi Konferencji. Latem, za około sześć milionów euro, wyjechał do drużyny RB Salzburg, w której w przeszłości z powodzeniem grali m.in. Erling Haaland, Dominik Szoboszlai, Sadio Mane, Benjamin Sesko, Karim Adeyemi czy Dayot Upamecano.

Mazurek w nowym otoczeniu imponuje od początku. Piłkarz, który może grać na każdej pozycji w środku pola, w tym sezonie strzelił już dwa gole i ma sześć asyst. Eksperci domagali się powołania go do reprezentacji Polski już na poprzednie zgrupowanie. Wtedy jednak Jan Urban nie znalazł miejsca dla pomocnika RB Salzburg, który pierwszy raz znalazł się w kadrze U-21. I już w debiucie strzelił dwa gole Szwecji (3:0). Mazurek już teraz łączony jest z kolejnym transferem, a w poniedziałek Mateusz Borek poinformował, że Crystal Palace chce zapłacić za niego aż 30 mln euro.

ROZMOWA Z
BARTOSZEM MAZURKIEM
pomocnikiem RB Salzburg, debiutantem na zgrupowaniu reprezentacji Polski

KONRAD FERSZTER: Zapłaciłbyś już za siebie 30 mln euro?
BARTOSZ MAZUREK: – Nie mnie to oceniać, od tego jest klub, w którym gram. Ale futbol idzie w taką stronę, że kwoty wydawane za piłkarzy są coraz większe. Na pewno miłe, że takie informacje się pojawiają, bo to w jakiś sposób docenienie mojej dotychczasowej pracy.

Media już łączą cię z konkretnym transferem – do Crystal Palace. Jest coś na rzeczy?
– Staram się tym nie interesować, ale szumu jest tak dużo, że naprawdę trudno całkowicie się odciąć. Sporo informacji jest nie tylko w polskich, ale też w austriackich mediach, więc w prywatnych wiadomościach podsyłają mi je nie tylko znajomi, ale też koledzy z szatni, którzy przy okazji pytają, o co chodzi. Staram się mieć do tego wszystkiego dystans, podchodzić z chłodną głową i skupiać się na kolejnych meczach i wyzwaniach.

To na pewno nie jest łatwe, bo w ciągu ostatnich dwóch lat wydarzyło się wokół ciebie wiele. Awansowałeś do pierwszej drużyny Jagiellonii, zadebiutowałeś w ekstraklasie i stałeś się w niej ważną postacią, zapracowałeś na zagraniczny transfer, a teraz jesteś w kadrze. Szybko.
– I super! To było moje marzenie, na które ciężko pracowałem. Jestem bardzo zadowolony z tego, co stało się w ciągu ostatnich dwóch lat. Masz rację, że wszystko dzieje się bardzo szybko, ale chyba o to w tym wszystkich chodzi, żeby się rozwijać, iść naprzód. Naprawdę jestem bardzo szczęśliwy z tego powodu.

W reprezentacji Polski spodziewaliśmy się ciebie już miesiąc temu. Jak zareagowałeś, gdy znalazłeś się „tylko" w kadrze U-21?
– Z jednej strony było to dla mnie wyróżnienie, bo pierwszy raz znalazłem się w tej drużynie. Z drugiej jednak sam się zastanawiałem, dlaczego nie dostałem powołania do pierwszej reprezentacji, mimo że byłem w wysokiej formie. Ale to była tylko pierwsza reakcja. Przespałem się z tym, nabrałem dystansu i wiedziałem, że tylko dobre występy mogą sprawić, że w końcu tutaj trafię. Na szczęście udało się już po miesiącu, więc nie było miejsca na żadną załamkę. Potraktowałem to bardziej jako motywację do dalszego rozwoju.

Jan Urban kontaktował się z tobą, zanim wysłał ci powołanie?
– Selekcjoner nie, ale rozmawiałem z jego asystentem, także z Adrianem Mierzejewskim. Wiedziałem, że jestem w kręgu zainteresowań selekcjonera i mam ciężko pracować, by znaleźć się w kadrze.

A jak pierwsze wrażenia ze zgrupowania?
– Bardzo pozytywne. Był lekki stresik, ale drużyna bardzo dobrze mnie przyjęła. Nie tylko młodsi, których w dużej mierze znam, ale też starsi, z którymi wcześniej nie miałem kontaktu. Byłem bardzo ciekawy, jak to wszystko wygląda i muszę przyznać, że atmosfera jest super. Mamy tutaj dwa światy. Z jednej strony gwiazdy, jak Robert Lewandowski czy Piotr Zieliński, a z drugiej my, młodzi. Ale ani Lewandowski, ani Zieliński nie sprawiają wrażenia, że są z innej planety. Normalni, fajni goście.

Z Zielińskim, którego podziwiasz, kontakt już nawiązałeś?
– Jeszcze nie [rozmawialiśmy we wtorek po południu – red.], ale z Lewandowskim już tak. Z Robertem siedziałem przy stole i zdążyliśmy trochę porozmawiać. Rozmawiałem też z Jakubem Kiwiorem, który należy do tej samej agencji menedżerskiej, co ja.

I tylko szkoda, że twojego najlepszego przyjaciela, Oskara Pietuszewskiego, tu nie ma. Dzwonił, gratulował?
– Pewnie, my jesteśmy cały czas na łączach. Naprawdę szkoda, że go tu nie ma, bo w sezonie nie mamy wielu okazji, żeby się zobaczyć. Zgrupowanie reprezentacji Polski byłoby doskonałą okazją, żeby nie tylko się spotkać i spędzić razem trochę czasu, ale też w końcu razem zagrać. Ale najważniejsze, żeby doszedł do pełni zdrowia, bo od pewnego czasu doskwierają mu lekkie problemy. Na pewno nie raz się tutaj spotkamy i sporo ze sobą osiągniemy.

Na ostatnim zgrupowaniu zachwycił nas inny debiutant, Wiktor Nowak. To dla ciebie przykład, że do kadry można wejść równie mocno, co do klubu?
– Tak. Wiktor pokazał, że nie ma się czego bać, że nawet młody chłopak może wejść do drużyny narodowej bez kompleksów i być wartością dodaną. To dla mnie inspiracja i motywacja. Moim celem jest pokazać się z najlepszej strony na treningach i w meczach, jeśli taką okazję będę miał. Chcę wykorzystać swój czas i wiem, że mnie na to stać.

Co możesz dać reprezentacji Polski?
– Mogę zagrać na każdej pozycji w środku pola, bo na każdej już występowałem, ale najlepiej czuję się na „ósemce", jako „box to box", czyli pomocnik, który gra od jednego do drugiego pola karnego. Jestem intensywnym, wybieganym piłkarzem, który dobrze czuje się zarówno z piłką przy nodze, jak i bez niej. Myślę, że potrafię i wygrać pojedynek, i dać dobre, prostopadłe podanie. Wszędzie, gdzie do tej pory byłem, uczono mnie, by eksponować mocne strony. Oczywiście mam też słabsze. Poprawiłbym uderzenie ze słabszej, lewej nogi. Nie uważam, że jest ono słabe, ale na pewno mogłoby być lepsze. Dlatego na treningach często wprowadzam ten element do gry. W Salzburgu dostrzegli też, że mam nieźle ułożoną stopę, dlatego pracujemy nad stałymi fragmentami gry i uderzeniem stojącej piłki.

Imponująca jest twoja pozytywna pewność siebie. Miałeś ją w sobie zawsze, czy zbudowałeś w trakcie dotychczasowej kariery?
– Zawsze byłem osobą pewną siebie, bo zawsze przebywałem ze starszymi. Tak było i w szkole, i w klubach. Jak zaczynałem w Warmii Grajewo, uczyłem się, że nie jestem gorszy, mimo że byłem młodszy i mniejszy. Dzięki temu naprawdę dużo zyskiwałem. Po drugie, ja naprawdę kocham grać w piłkę i marzyłem, by robić to zawodowo. Dlatego nie traktuję futbolu jak pracy, tylko cieszę się, że robię to, co kocham, a przy okazji mam super życie. Nie odczuwam wielkiego stresu, tylko cieszę się tym, co mam. Dlatego takie mecze, jak z Milanem w Lidze Europy, to dla mnie tylko kolejna motywacja. Nie myślę, co będzie, jeśli popełnię błąd. Jeśli się przydarzy, trudno, zdarza się każdemu. Najważniejsze, by na kolejne spotkanie wyjść z czystą głową i się nie bać.

Mecz Ligi Narodów Rumunia – Polska w sobotę o godz. 20.45 w Bukareszcie

• **Cała rozmowa na Sport.pl**

SPORT.PL
- **Czarne chmury nad Sabalenką**
- **Stefanię Rogozińską porównywano do Igi Świątek. Gdzie jest dziś?**
- **Piłkarze już w Rumunii. W sobotę mecz w Lidze Narodów**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **Sport.pl**

Zapraszamy na Sport.pl+. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

34460352

wyborcza

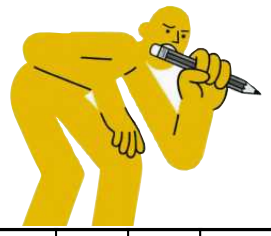
REDAKCJA: ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl

REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński, Paula Skalnicka.
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

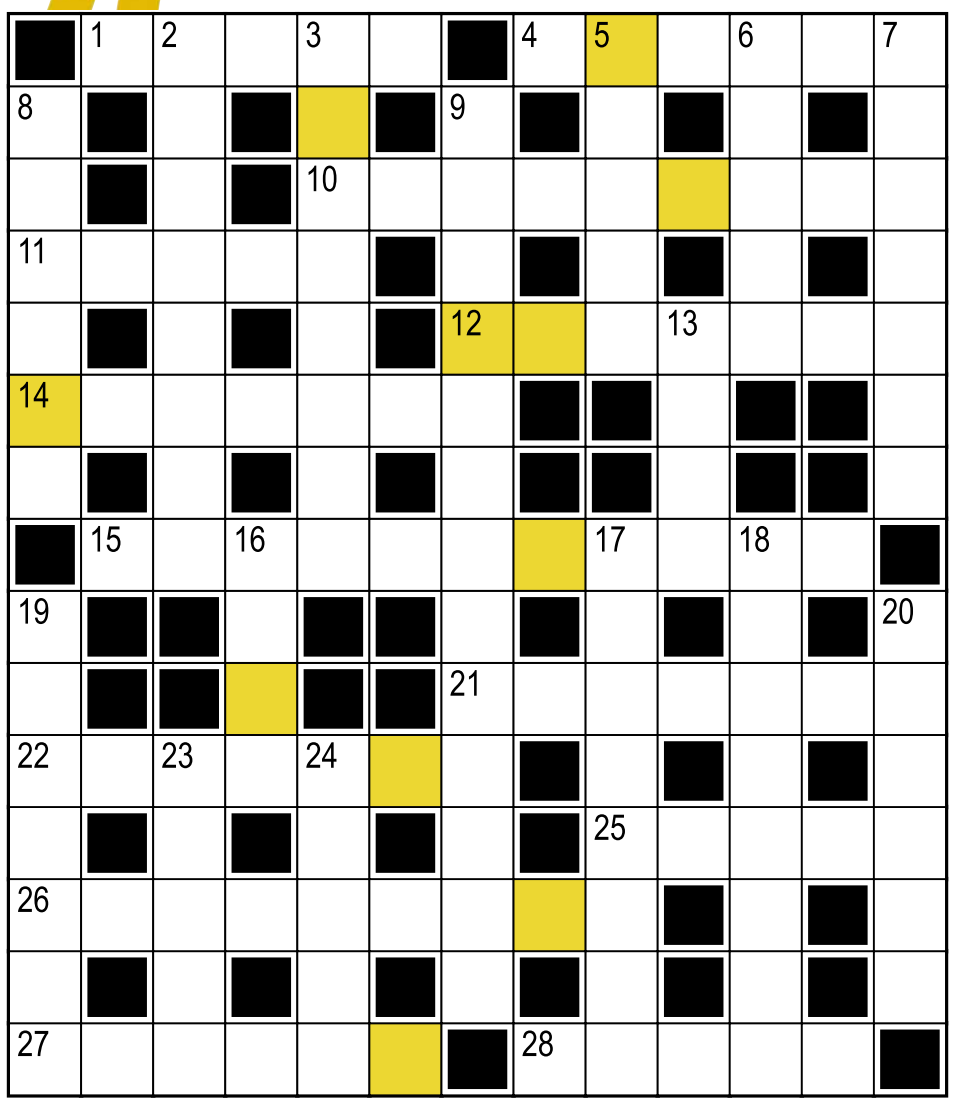
Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Robert Staśkiewicz
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.
NAKŁAD KONTROLOWANY

eprasa.pl aa3b679ca8

krzyżówka

Hasło:

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Poziomo:
1) powieść z fragmentami pamiętnika starego subiekta
4) nastrój nie do śmiechu
10) piąty przypadek polskiej deklinacji
11) trampolina na cyrkowej arenie
12) dopiero co przyjął nowe wyzwanie
14) w jego najsłynniejszej powieści występuje Kot z Cheshire
15) Nasza Księgarnia lub Czytelnik
21) jeśli męczy, może łyk zimnej wody pomoże?
22) czterystumetrowiec lub maratończyk
25) zmyłki dryblera
26) owady, których nie chcemy widzieć w kuchni
27) ... końcowe filmu
28) ... mięśnia sercowego, następstwo choroby wieńcowej

Pionowo:
2) daleko im do zawodowców
3) rodzicielska, skarbowa lub trzeźwości
5) wołowe albo armatnie
6) odpadają ze starych, zawilgoconych murów
7) oficjalne popołudniowe przyjęcie lub napój alkoholowy
8) rurka łącząca ustnik z główką fajki
9) mieszkańcy największej wyspy świata
13) ... Knox
16) film z Andrzejem Chyrą i Robertem Gonerą
17) choroba zdiagnozowana w poradni diabetologicznej
18) dowiozła piasek na plac budowy
19) rzeka kojarząca się z Juliuszem Cezarem
20) imię artystki śpiewającej: „Ale to już było i nie wróci więcej”
23) Au – złoto, Eu – ?
24) chłop pod glob (mitologia się kłania)

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 160 z 12.11:
Poziomo: 1) Kwisa **4)** agrest **10)** akwizytor **11)** pyton **12)** albinos **14)** lazaret **15)** Złotopolscy **21)** gondola **22)** Akropol **25)** lewar **26)** pieniądze **27)** Iranka **28)** imbir
Pionowo: 2) wystrzał **3)** stangret **5)** grzyb **6)** Elton **7)** turysta **8)** kapela **9)** światopoglądy **13)** irys **16)** Otto **17)** linoleum **18)** Chorwaci **19)** trampki **20)** Matrix **23)** rzepa **24)** pniak
Hasło: Aktor na scenie.

sudoku

	2					1	5	
1	6		7	5				9
5						3	7	
9	4	2		3				
				1	8	2		
	3	1			9		6	5
4		9	1			6	3	7
3	1	7	6	4	5		8	2
2	8			9	7		4	1

	4		6	5			2	9
			9		8			
					4		3	
	1						5	
			2		5			7
			8			9	6	
	3				1			
6						3		5
1		9		3	6	7		

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy na Twoje uwagi i pomysły

ROZRYWKA @WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężykiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

P	U	A	K	A	R	U
O	P	M	O	P	O	T
K	A	I	K	C	R	L
S	Ł	E	Ż	E	L	U
I	Y	N	Ó	N	A	K
N	L	I	Ł	A	A	N
G	N	A	T	J	S	I
O	I	R	Z	Ó	Ł	N
Y	E	T	Y	K	A	L

ognisko
nietykalni
kamieniarz
porcelana
upały
kultura
łóżko
słój

Hasło z 12.11: użądlenie

skojarzenia

Bąbelek	Małołączniak	Wallenrod	Kordian
Skolim	Adenauer	Grabiec	Kopa Kondracka
Entomologia	Ciemniak	Diplodok	Beniowski
Mazepa	Krzesanica	Nerwosolek	Swinarski

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 12.11:
Części teatru: Kulisy, Westybul, Foyer, Garderoba.
Widowiska sceniczne: Rewia, Wodewil, Show, Jasełka.
Odmiany jabłek: Gala, Champion, Jonatan, Rubin.
Rodzaje serów: Feta, Rokfor, Gruyere, Chester

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34426992

Słówko
Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka
Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej
Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

wyborcza

KATOWICE
TYGODNIK

Piątek, 13 listopada 2026 | Redaktorka prowadząca **Beata Żurek**

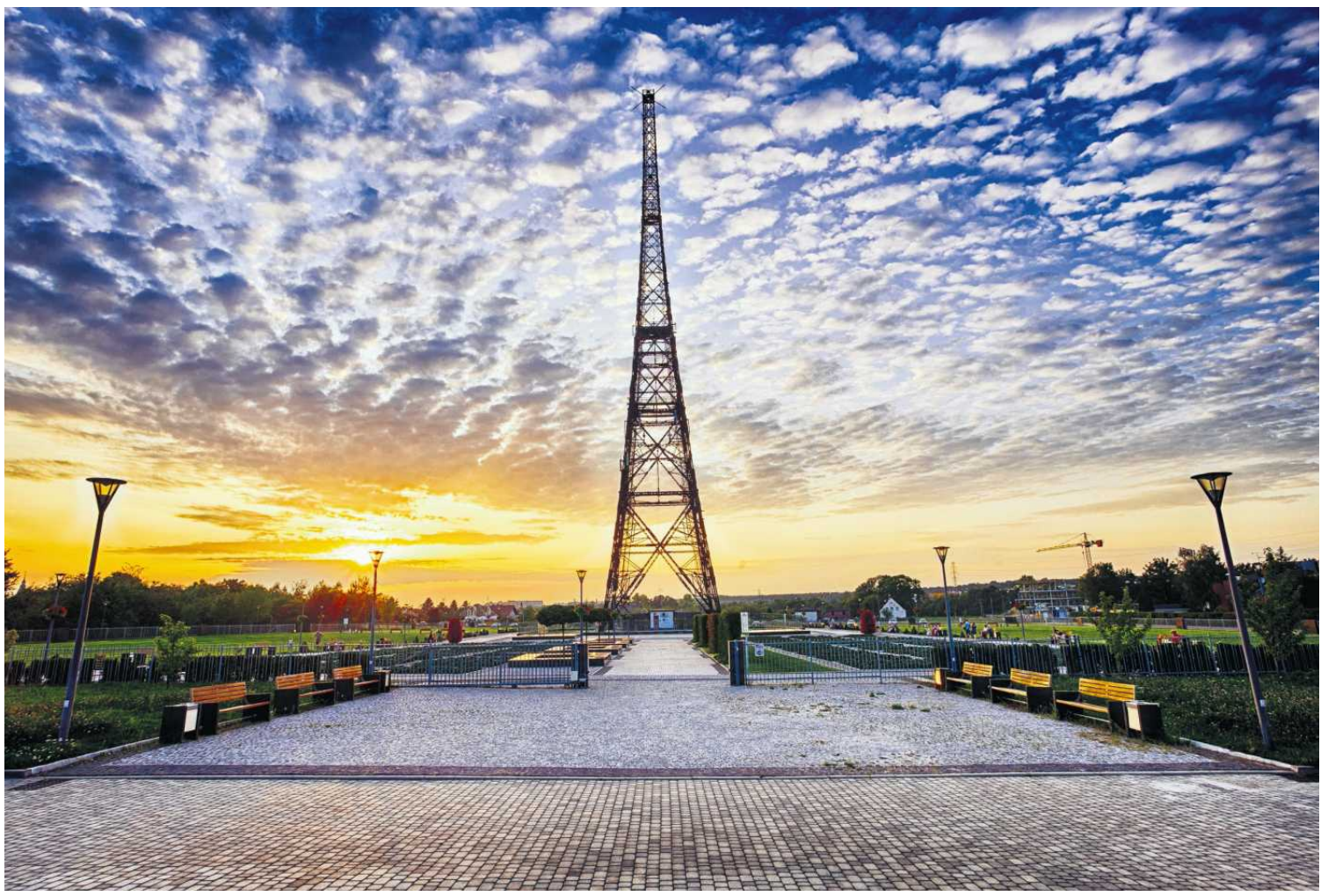
katowice.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: katowice@wyborcza.pl

Gliwice

Co dalej z Radiostacją?

Jeden z symboli Górnego Śląska czeka na zmiany. Gliwice zapowiadają nowe działania.

Wojciech Todur

• **Radiostacja w Gliwicach** FOT. K. SZYMIK/ UM W GLIWICACH

Miało powstać jedno z najważniejszych w Polsce muzeów poświęconych historii II wojny światowej. Ambitne plany przebudowy Radiostacji w Gliwicach wywołały jednak sprzeciw społeczników i krytykę ekspertów zajmujących się ochroną zabytków. Teraz wraca temat przyszłości tego wyjątkowego miejsca. Władze Gliwic zapowiadają kolejne konsultacje społeczne.

O przyszłość Radiostacji zapytała władze Gliwic radna Alicja Mainusch-Buhl. W piśmie skierowanym do magistratu przypomniała, że dyrektor Muzeum w Gliwicach Leszek Jodliński informował o zerwaniu umowy z firmą, która miała przeprowadzić konsultacje społeczne dotyczące przyszłości zabytkowego kompleksu.

Radna chciała wiedzieć, czy miasto i muzeum zamierzają zorganizować kolejne konsultacje, a jeśli tak, to kiedy mogłyby się rozpocząć. Zapytała również, czy pod uwagę brane jest powierzenie ich lokalnym środowiskom związanym z Politechniką Śląską.

Odpowiedź magistratu potwierdza, że temat nie został zamknięty

– Konsultacje społeczne dotyczące przyszłej rewitalizacji Radiostacji w Gliwicach Muzeum w Gliwicach podejmie w niedalekiej przyszłości – odpowiedziało miasto.

Jednocześnie urzędnicy przyznają, że termin konsultacji nie został jeszcze ustalony. Nie podjęto również decyzji, czy ich przeprowadzenie zostanie zlecone zewnętrznemu podmiotowi, czy muzeum wykorzysta własne zasoby.

Wielkie plany i równie wielkie kontrowersje

Spór o przyszłość Radiostacji trwa od kilku lat. W 2023 roku Muzeum w Gliwicach przedstawiło ambitną koncepcję modernizacji zabytkowego kompleksu. Jej autorzy chcieli stworzyć jeden z najważniejszych w kraju ośrodków muzealno-edukacyjnych związanych z historią II wojny światowej.

Centralnym punktem przedsięwzięcia miała być nowoczesna wystawa stała, poświęcona nie tylko wydarzeniom historycznym, ale również mechanizmom propagandy, dezinformacji i manipulowania społeczeństwami.

To właśnie w gliwickiej Radiostacji 31 sierpnia 1939 roku niemieccy prowokatorzy przeprowadzili sfingowany atak, który propaganda III Rzeszy wykorzystała do uzasadniania agresji na Polskę. Historia tego miejsca miała stać się punktem wyjścia do opowieści o dramatycznych wydarzeniach XX wieku.

Projekt zakładał znacznie więcej niż przygotowanie nowej ekspozycji. Jeden z zabytkowych budynków miał zostać połączony z podziemnym obiektem wystawienniczym. W kolejnym przewidziano pracownie multimedialne, między innymi do prowadzenia warsztatów radiowych. W trzecim zaplanowano hotel z 13 apartamentami, których wystrój miał nawiązywać do lat 30. XX wieku.

Na terenie kompleksu miały również powstać parkingi, plenerowy plac muzealny i taras widokowy.

Eksperci ostrzegali przed zagrożeniem dla zabytku

Choć projekt uzyskał pozytywną decyzję śląskiego wojewódzkiego konserwatora zabytków, spotkał się z bardzo krytyczną oceną Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Eksperci NID wydali dwie negatywne opinie, wskazując, że planowana ingerencja w zabytkowy kompleks może zagrozić zachowaniu jego historycznej substancji.

W jednej z opinii projekt określono jako „wysoce ryzykowny i zagrażający zachowaniu całego zabytkowego zespołu radiostacji w nienaruszonym stanie".

Specjaliści podkreślali, że nowe funkcje obiektów zabytkowych powinny być dostosowywane do ich historycznego charakteru, a nie odwrotnie. Ich zdaniem skala planowanej przebudowy była niewspółmierna do możliwości i wartości zabytkowego zespołu.

Zastrzeżenia zgłaszali również gliwiccy społecznicy ze Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice". Obawiali się, że realizacja projektu w zaproponowanym kształcie może przekreślić szanse Radiostacji na wpisanie na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Stowarzyszenie odwołało się od decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków.

– Nasze działania nie są złośliwością, nie są wymierzone w pomysłodawców projektu – podkreślał wówczas Jakub Słupski ze Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice".

To właśnie w gliwickiej Radiostacji 31 sierpnia 1939 roku niemieccy prowokatorzy przeprowadzili sfingowany atak, który propaganda III Rzeszy wykorzystała do uzasadniania agresji na Polskę

Społecznicy przekonywali, że możliwe jest przygotowanie równie ambitnego muzeum bez ingerencji, które mogłyby zaszkodzić historycznej wartości Radiostacji. Apelowali o kompromis i ponowne przeanalizowanie koncepcji.

Muzeum broniło projektu. W tle były pieniądze z Unii Europejskiej

Ówczesny dyrektor Muzeum w Gliwicach Grzegorz Krawczyk nie zgadzał się z zarzutami. Podkreślał, że koncepcja powstawała przez wiele lat, a jej autorom zależało na stworzeniu nowoczesnego ośrodka muzealnego i turystycznego.

Zwracał również uwagę na rozbieżności między stanowiskiem wojewódzkiego konserwatora zabytków a opiniami Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Spór miał także wymiar finansowy. Krawczyk ostrzegał, że zakwestionowanie zgody konserwatorskiej może uniemożliwić pozyskanie unijnych pieniędzy na inwestycję. Bez takiego wsparcia, jak przekonywał, samorząd może nie być w stanie sfinansować przedsięwzięcia.

Społecznicy odpowiadali, że obawa przed utratą dofinansowania nie powinna przesądzać o sposobie zagospodarowania jednego z najcenniejszych zabytków Gliwic.

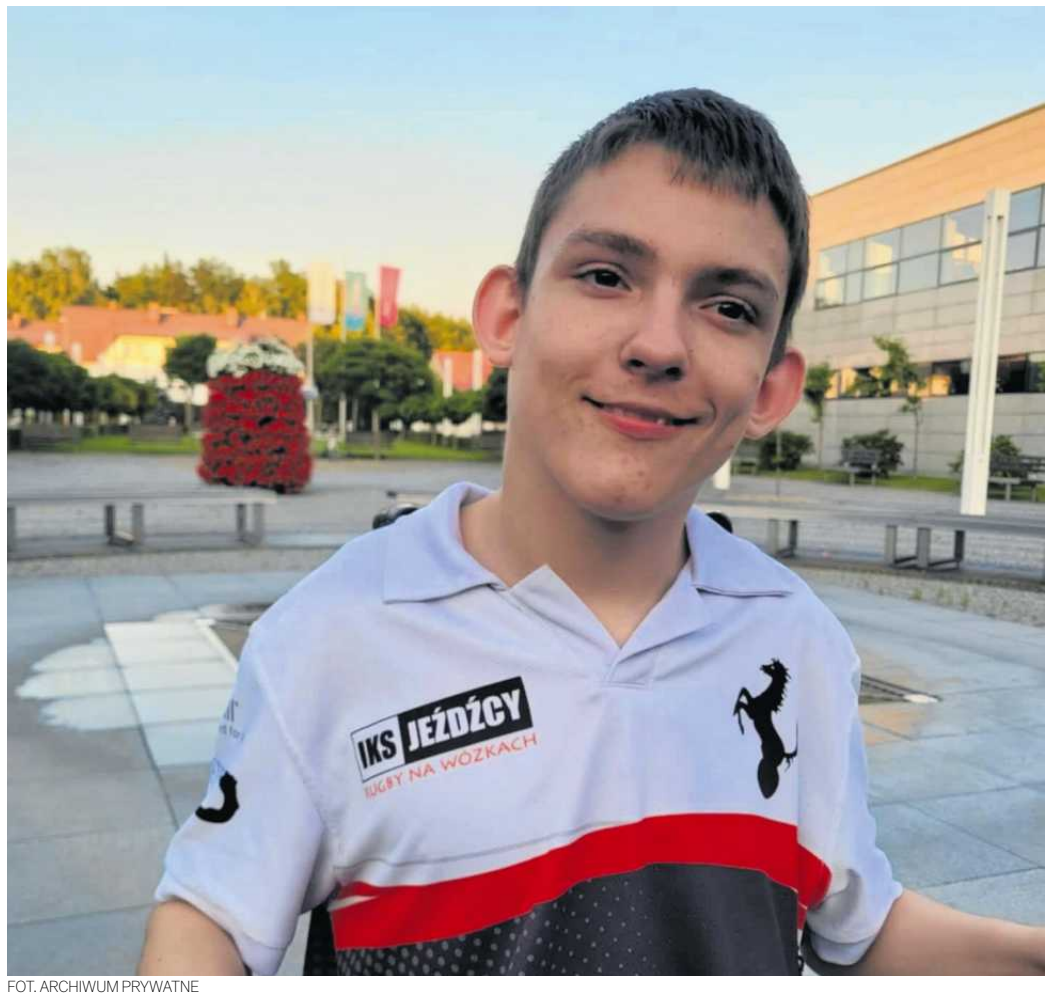
eprasa.pl aa3b679ca8

Sąd

Daniel gra w rugby i tańczy. Został ubezwłasnowolniony

– Wiem, że nie potrafię czytać, ale jak ktoś mi przeczyta pismo z sądu, to wszystko rozumiem. Podejmuję własne decyzje, wyrażam swoje myśli – mówi 19-letni Daniel, który został ubezwłasnowolniony decyzją sądu.

Anna Malinowska

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Dwa lata temu w kancelarii prawnej w Czeladzi, którą prowadzi Kamil Gluźniewicz, pojawił się Daniel wraz z Markiem Kletą, który zajmuje się chłopcem od kiedy ten skończył 12 lat.

– Ktoś nas polecił i w ten sposób poznałem młodego człowieka, który mimo swoich barier i niepełnosprawności ma w sobie taką wolę walki i determinację do życia, że niejeden mógłby się od niego uczyć – mówi Gluźniewicz.

Daniel potrzebował pomocy prawników w różnych sprawach. Dotyczyły uregulowania spraw związanych m.in. z jego ojcem, interwencji w kuratorium oświaty. – W najważniejszej sprawie nie mogliśmy go reprezentować, gdyż sąd wyznaczył adwokata z urzędu. Tam zapadła decyzja zupełnie bulwersująca, którą trudno zrozumieć. Może ona zniszczyć życie Daniela, które do tej pory udawało mu się zbudować – przyznaje Gluźniewicz.

Daniel urodził się, gdy jego matka była w szóstym miesiącu ciąży. Wcześniaka, który przyszedł na świat z porażeniem mózgowym, cudem uratowali lekarze. Później jego życie dalekie było od spokojnego dzieciństwa.

– Rodzina Daniela była, najdelikatniej mówiąc, z problemami – wspomina Marek Kleta, który przez lata był wolontariuszem Caritas i pomagał ludziom z problemami. Tak też poznał rodziców Daniela. Zajmował się chłopcem, woził go do lekarzy, zabierał na spacery.

Chłopiec jest niepełnosprawny fizycznie, porusza się na wózku. Stwierdzono też u niego niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym. Nie potrafił nauczyć się czytać, pisać. Nie zna się na zegarku i nie zna wartości pieniądza. – Wszystkie starania, by to zmienić, nic nie przyniosły. Pewne funkcje mózgu tak jakby na stałe zostały wyłączone. Jeśli się jednak rozmawia z Danielem, to nie można odnieść wrażenia, że jest analfabetą i potrafi jedynie podpisać się własnym imieniem – mówi pan Marek.

GROŹBA UMIESZCZENIA W DPS

Rodzice nie sprawowali należytej opieki nad chłopcem. Ich prawa rodzicielskie zostały ograniczone i w 2019 r. trafił pod opiekę pana Marka, który mieszka w Tarnowskich Górach. – Zostałem zawodową rodziną zastępczą. Daniel od zawsze bardzo chciał prowadzić normalne życie. W szkole zaangażował się w harcerstwo. Uwielbiał wkładać mundurek, jeździć na wycieczki. Mimo wózka bardzo mocno postawił na sport. Uprawia rugby, zaczął brać udział w biegach [jedna osoba pcha wózek z osobą niepełnosprawną i biegną w tandemie – przyp.red.]. Jakby tego było mało, zapisał się też na zajęcia z tańca. Bez problemu obsługuje telefon, tablet, jest ciekawy świata i ciężko nad sobą pracuje – wylicza pan Marek.

Nie wyobrażam sobie, że Daniel zostanie ode mnie zabrany. On nie wytrzyma w ośrodku, całe jego życie zostanie zniszczone

PAN MAREK
opiekun 19-latka

W 2024 r. sąd odebrał prawa rodzicielskie rodzicom Daniela. Wówczas jego opiekunem prawnym został pan Marek. Chłopak miał wówczas 17 lat.

– I to jest moment, od którego zaczęły się nasze problemy. Co pewien czas Daniel musi być w szpitalu. Lekarze mieli wątpliwości, czy potrafi sam siebie reprezentować. Podpisywać się pod dokumentami medycznymi. Czy na pewno rozumie, czego dotyczy dana czynność, badanie. To było istotne, bo żaden lekarz nie chciał brać na siebie odpowiedzialności. Woleli, żeby ktoś, kto jest w pełni sprawny, mógł mówić, podpisywać za niego. Doradzono mi, że powinien on zostać ubezwłasnowolniony – mówi opiekun.

Jak wyjaśnia, chodziło o ubezwłasnowolnienie częściowe, umożliwiające załatwianie spraw medycznych i różnych formalności. Ponieważ w międzyczasie Daniel ukończył już 18 rok życia, jedyną instytucją, która mogła wnieść do sądu wniosek o ubezwłasnowolnienie dorosłego człowieka, była prokuratura.

Pan Marek zgłosił się więc do jednostki w Tarnowskich Górach. Sprawa została jednak przekazana do gliwickiej Prokuratury Okręgowej. Ta odpowiedni wniosek skierowała do tamtejszego sądu. – Przestałem być stroną w sprawie, na każdej rozprawie był Daniel. Okazało się, że prokuratura chce go skierować do Domu Pomocy Społecznej. Daniel nie wyraził zgody. Okazało się jednak, że sąd nie podjął decyzji o częściowym ubezwłasnowolnieniu, ale całkowitym! Nie wyznaczono przy tym opiekuna prawnego Daniela, nie wiadomo kto nim zostanie – martwi się pan Marek.

Po decyzji gliwickiego Sądu Okręgowego Daniel się odwołał. Jednak w październiku katowicki Sąd Apelacyjny podtrzymał decyzję sądu pierwszej instancji. – Walczyłem o Daniela jak mogłem, bo ten chłopak, jego postawa, bardzo mi imponuje. Czekam na uzasadnienie i będę sporządzał kasację – mówi mecenas Tomasz Schreiber, który z urzędu reprezentował Daniela. – W moim odczuciu na decyzji sądu przeważył analfabetyzm – przyznaje.

Agnieszka Bukowska, rzeczniczka Prokuratury Okręgowej, przesłała nam pismo, z którego wynika, że Daniel został ubezwłasnowolniony z uwagi na stwierdzony przez biegłych niedorozwój umysłowy. W podobnym tonie wypowiada się sędzia Tomasz Pawlik, rzecznik Sądu Okręgowego. – Ponieważ akta sprawy znalazły się w apelacji, nie mogę szerzej odnieść się do sprawy. Ale rzeczywiście sąd powołał się na ustawową przesłankę, jaką jest niedorozwój umysłowy.

ROZBICIE RODZINY?

Mecenas Schreiber precyzuje, że sąd rozpatrywał jedynie kwestię ubezwłasnowolnienia. – O tym, kto zostanie opiekunem prawnym Daniela zdecyduje niższa instancja, czyli Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach. Mam nadzieję, że nie dojdzie do rozbicia rodziny, którą chłopak stworzył z obecnym opiekunem – dodaje.

W sprawie o ustanowienie opiekuna Daniela będzie reprezentować Kamil Gluźniewicz. – Prokuratura znała sytuację chłopca, a mimo to usiłowała umieścić go w ośrodku. Istnieje więc realna groźba, że to się powtórzy. Choć pan Marek złożył już w sądzie wniosek, by być opiekunem.

Sam pan Marek mówi krótko: – Nie wyobrażam sobie, że Daniel zostanie ode mnie zabrany. On nie wytrzyma w ośrodku, całe jego życie zostanie zniszczone. Po tym wszystkim mam nieodparte wrażenie, że patologia urzędów jest równie duża, jak patologia rodzin, którymi te mają się zajmować.

Daniel przygotowuje się do kolejnych zawodów rugby, ale przede wszystkim myśli, jaka przyszłość go czeka. – Potrzebuję pomocy, ale częściowej. Wiem, że nie potrafię czytać, ale jak ktoś mi przeczyta pismo na przykład z sądu, to wszystko rozumiem. Podejmuję własne decyzje, wyrażam swoje myśli. Są jednak tacy, którzy myślą, że jestem głupim człowiekiem i można mnie umieścić w ośrodku. A to Marek jest moim wsparciem. On tak naprawdę jest moim tatą – podkreśla.

Sąd Rejonowy na razie nie wyznaczył jeszcze terminu posiedzenia w sprawie ustanowienia opiekuna dla Daniela. ●

eprasa.pl aa3b679ca8

Służba zdrowia

Zamknięto jedyną poradnię immunologiczną z kontraktem NFZ

Pacjenci leczący się w poradni immunologicznej otrzymali listy polecone z NFZ, że fundusz nie przedłużył kontraktu z placówką.

Michalina Bednarek

Do redakcji „Wyborczej" zgłosili się pacjenci, którzy dotychczas leczyli się w tyskiej poradni immunologicznej. Takie świadczenia do tej pory realizowała placówka Reamed. – To jedyna taka poradnia w województwie śląskim. I właśnie dostaliśmy listy z informacją, że dalsze leczenie tam w ramach NFZ nie będzie możliwe, bo kontrakt wygasa z końcem września – mówi nam pan Wojciech.

Chorzy przekonują, że sytuacja jest dla nich beznadziejna i to na wielu poziomach. – Województwo śląskie zostaje bez poradni, programy lekowe immunologiczne realizowane są jedynie w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Katowicach, gdzie pacjenci immunologiczni konsultowani są nawet w Krakowie. I teraz pacjenci z zamykanej poradni w Tychach też

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

W województwie śląskim średni czas oczekiwania na wizytę u immunologa to 9 miesięcy

będą musieli skorzystać z z poradni Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie – mówi pan Wojciech, który wskazuje, że na grupach internetowych dla pacjentów immunologicznych zapanował niepokój, bo ludzie nie wiedzą, co teraz zrobić.

On sam jest w programie lekowym i po swoje leki jeździ do Krakowa, bo w Katowicach nie ma się gdzie leczyć. – Ludzie wożą te leki w lodówkach autobusami, pociągami, a to bardzo drogie leki. Mówimy o drugim pod względem liczby ludności województwie w kraju. Oficjalnie więc na trzy miliony osób dorosłych w województwie śląskim nie ma ani jednej poradni. Pacjenci, którzybtrafią do UCK na diagnostykę lub kontrolę, jeszcze bardziej wydłużą kolejki – mówi pan Wojciech.

Według oficjalnych danych rejestru Świat Przychodni w województwie śląskim zakontraktowana przez NFZ jest teraz tylko jedna główna poradnia immunologiczna, a więc Przyklinicznа Poradnia Alergologiczna i Immunologii Klinicznej w UCK. Skutkuje to tym, że cała baza pacjentów koncentruje się w jednym miejscu, a średni czas oczekiwania na wizytę wynosi około 9 miesięcy.

Z powodu braku kontraktu NFZ dla poradni w Tychach, znaczna część pacjentów na Śląsku korzysta z poradni prywatnych.

Skontaktowaliśmy się w tej sprawie z NFZ. – Umowa Narodowego Funduszu Zdrowia z Reamedem, obejmująca realizację świadczeń w zakresie immunologii została rozwiązana 30 września za porozumieniem stron. O rozwiązanie umowy wnioskował świadczeniodawca – mówi Alicja Potrawa, rzeczniczka Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ.

Magdalena Biernat, prezes zarządu spółki Reamed przekazała nam, że placówka wystąpiła do NFZ z prośbą o rozwiązanie umowy, ponieważ dalsze prowadzenie poradni immunologicznej było niemożliwe z przyczyn ekonomicznych.

– Bieżące finansowanie w ramach NFZ nie pokrywało kosztów jej prowadzenia – mówi prezeska.

Dodaje, że w ramach poradni wykonywanych było wiele wysokospecjalistycznych, drogich badań laboratoryjnych, niezbędnych do diagnozowania i leczenia pacjentów.

– Przez prawie trzy lata działalności poradni zatrudniliśmy drugiego lekarza immunologa, wprowadziliśy oprogramowanie zliczające zlecane badania i ich rejestrację, negocjowaliśmy ceny badań z laboratorium. Pomimo to, od początku działalności pozytywny bilans był trudny do osiągnięcia – mówi Magdalena Biernat.

– Rosnące koszty stałe m. in. ceny energii, czynsze, wynagrodzenie personelu pomocniczego spowodowały, że dalsze prowadzenie poradni stało się nierentowne i generowało stratę. W związku z powyższym byliśmy zmuszeni do rozwiązania umowy – przekazała nam prezeska Reamedu. ●

REKLAMA

Katowice/34456810

XXXV Festiwal Ars Cameralis
PUSTKA

13 listopada | godz. 19.00
K Á R Y Y N
Kinoteatr Rialto, Katowice

15 listopada | godz. 19.00
Hüma Utku
Teatr Śląski – Scena w Malarni, Katowice

18 listopada | godz. 20.30
Ciśnienie
Jazz Club Hipnoza, Katowice

13 listopada | godz. 17.30
BAFTA 2026 Shorts
A British Council Touring Programme
MDK „Bogucice-Zawodzie" | Dział „Zawodzie", Katowice

16 listopada | godz. 17.30
BAFTA 2026 Shorts
A British Council Touring Programme
MDK „Koszutka", Katowice

Pełny program: arscameralisfestiwal.pl

Organizator: Województwo Śląskie; Ars Cameralis Silesiae Superioris; ARS CAMERALIS JEST INSTYTUCJĄ KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Partner: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Narodowy Instytut Muzyki i Tańca

Współorganizator: BRITISH COUNCIL; BAFTA; KATOWICE dla odmiany; KOSZUTKA

1KA

eprasa.pl aa3b679ca8

KONFERENCJA W MUZEUM ŚLĄSKIM W KATOWICACH – 18 LISTOPADA

Włączenie zaczyna się od dziecka

O tym, że dzieci w trudnej sytuacji potrzebują wsparcia, mówimy od lat. Rzadziej stawiamy pytania. Czy oferowana pomoc rzeczywiście odpowiada na ich potrzeby? Jak budować system, w którym ważniejszy jest człowiek niż procedury? Jak sprawić, by wsparcie docierało tam, gdzie jest najbardziej potrzebne?

fot. AdobeStock / JackF

Między innymi o tym rozmawiać będą eksperci podczas konferencji „Włączenie zaczyna się od dziecka. Fundusze Europejskie dla społeczeństwa", która odbędzie się 18 listopada w Muzeum Śląskim w Katowicach. Wydarzenie dofinansowane jest ze środków Unii Europejskiej.

Unijne miliony na wsparcie dzieci, rodzin i pieczy zastępczej

Pierwsze środki unijne na rozwój usług społecznych dla rodzin i dzieci objętych pieczą zastępczą trafiły do Polski w 2016 roku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.
Dzięki dofinansowaniu blisko 10 tys. osób skorzystało z różnych form pomocy, a w regionie powstało ponad 1200 miejsc świadczenia usług środowiskowych. Rodziny mogły liczyć m.in. na pomoc asystentów, porady specjalistów, mediacje i psychoterapię. Dzieci znalazły wsparcie w świetlicach, klubach i placówkach prowadzących pracę podwórkową. Rozszerzono również dostęp do usług asystenckich i poradnictwa dla rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami. W sumie zrealizowano 176 projektów o wartości 146 mln zł.

W obecnej perspektywie finansowej zakres pomocy rozszerzono m.in. o usługi dla dzieci z problemami psychicznymi, behawioralnymi lub niepełnosprawnościami, a także interwencję kryzysową i przeciwdziałanie przemocy. Wsparcie skierowano również do dzieci i młodzieży przebywających w placówkach całodobowych. Na te działania podpisano już 66 umów o łącznej wartości ponad 98 mln zł.

Osobną pulę środków przeznaczono dla powiatów na wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej, dzieci wychowujących się poza rodziną biologiczną oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy. Z dofinansowania skorzystało 35 jednostek samorządowych, a wartość podpisanych umów przekroczyła 58 mln zł. W latach 2022-2023 Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizował także projekt wspierający pieczę zastępczą, z którego skorzystało 200 dzieci, 100 rodzin zastępczych i 100 pracowników tego systemu. Kolejne przedsięwzięcie jest w toku i obejmie 300 dzieci oraz 70 rodzin zastępczych.

Nasz region rozwija również system adopcji. W latach 2016-2023 z pomocy skorzystało 950 dzieci, a dwa realizowane obecnie projekty strategiczne zakładają wsparcie łącznie 1000 osób.

Dziecko w centrum uwagi

Konferencja, która odbędzie się w Muzeum Śląskim, będzie nie tylko okazją do pokazania skali unijnego wsparcia, ale również do rozmowy o najważniejszych potrzebach dzieci i młodzieży znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, których podstawowe potrzeby nie są w pełni zaspokajane. Eksperci i praktycy zastanowią się, jak skuteczniej odpowiadać na te potrzeby i jak rozwijać system wsparcia, który rzeczywiście im sprosta. Uczestnicy poznają też inspirujące historie rodziców zastępczych, którzy podzielą się własnymi doświadczeniami.

Wśród prelegentów, którzy otworzą spotkanie będzie dr Aleksandra Piotrowska, jedna z cenionych polskich psychologów dziecięcych, związana z Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego i Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP w Warszawie. W Katowicach wystąpi z wykładem „Co powinniśmy dawać naszym dzieciom? Czego one od nas potrzebują i oczekują?". Odbędą się również panele eksperckie. W dyskusji „Dziecko w labiryncie systemów" wezmą udział: dr Anna Zasada-Chorab (dyrektor ROPS w Katowicach), Aleksandra Michalska (sędzia Sądu Rejonowego w Gliwicach), Joanna Luberadzka-Gruca (socjolożka i prezeska Fundacji Polki Mogą Wszystko), dr Jagoda Sikora (psycholożka dziecięca) oraz dr hab. Edyta Widawska – prof. UŚ z Instytutu Pedagogiki.

Na konferencji zaplanowano wykłady poświęcone sytuacji dzieci i młodzieży w obliczu wyzwań współczesnego świata.

Eksperci porozmawiają o lukach w systemie, które utrudniają realizację działań skierowanych do najmłodszych, oraz o tym, jak powinien on funkcjonować, by skutecznie reagować na kryzysy w rodzinie. Przyjrzą się również zaletom i wadom wynikającym z wprowadzenia tzw. „Ustawy Kamilka" oraz zastanowią się, jakie czynniki wpływają na kryzys rodzicielstwa. Z kolei w rozmowie „Piecza zastępcza – istota wyzwania" swój udział zapowiedzieli: Małgorzata Paszkowska (pedagog terapeutyczny i rodzic zastępczy), Edyta Wojtasińska (psychopedagog,) oraz Maria Berlińska (profilaktyk uzależnień). Goście porozmawiają o wyzwaniach związanych z przyjmowaniem nastolatków do rodzin zastępczych, przygotowaniem się do pełnienia tej roli oraz praktycznych aspektach rozpoczynania drogi rodzicielstwa zastępczego. Poruszą także temat usamodzielniania dzieci, tymczasowości pieczy zastępczej, relacji z rodzinami biologicznymi i adopcyjnymi oraz trudnych, często nieprzewidzianych sytuacji, które weryfikują oczekiwania i codzienność rodzin zastępczych.

W drugiej części konferencji zaplanowano inspirujące wykłady poświęcone sytuacji dzieci i młodzieży w obliczu wyzwań współczesnego świata.Prelegenci poruszą m.in. temat młodych dorosłych zagrożonych bezdomnością (Agnieszka Sikora, prezeska Fundacji po DRUGIE), higieny cyfrowej (dr Maciej Dębski, prezes fundacji Dbam o Mój Zasięg, socjolog problemów społecznych), standardów ochrony małoletnich (Joanna Luberadzka-Gruca) oraz rozpoznawania traumy u dzieci i młodzieży i sposobów interwencji (Tomasz Bilicki, pedagog, pedagog specjalny, diagnosta). Nie zabraknie również rozmowy o tym, jak angażować młodych w proces zmian (Agnieszka Maszkowska, socjolog, trenerka). Program uzupełni immersyjna gra symulacyjna, która pokaże pierwsze godziny po objęciu dziecka pieczą zastępczą. Pracując z ograniczoną informacją i podejmując wspólne decyzje, uczestnicy przyjrzą się temu, jak działania dorosłych i pomoc instytucjonalna wyglądają z perspektywy dziecka i co pomaga mu zachować poczucie bezpieczeństwa. Warsztat w formule LARP (Live Action Role-Playing) poprowadzi Kamil Szewczyk, edukator, trener i działacz społeczny.

Udział w konferencji jest bezpłatny dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027. Organizatorem wydarzenia jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

ŁK

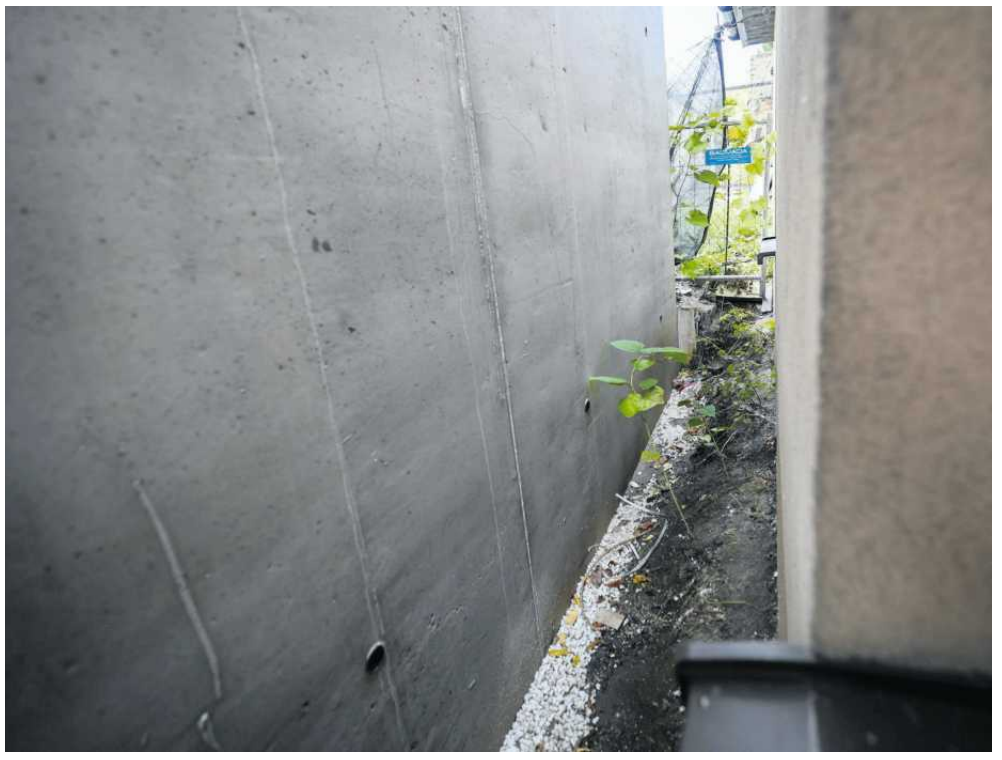
eprasa.pl aa3b679ca8

Deweloper postawił mur 65 centymetrów od jej domu

Z okien widzi tylko ścianę

Dwa okna domu pani Janiny zasłoniła wysoka na sześć metrów ściana. Urząd Miasta chce wznowić postępowanie w sprawie pozwolenia na budowę, które wcześniej dostał deweloper.

Michalina Bednarek

• **Ściana o wysokości 6 metrów zasłoniła dwa okna domu w Katowicach**

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Agata Jesionka jest pełnomocniczką pani Janiny. Dom starszej pani stoi przy ul. Dębowej w Katowicach, ale ona sama bywa w nim od czasu do czasu. Niedawno działkę przy budynku kupił deweloper. Po sąsiedzku rozpoczął budowę nowego apartamentowca z podziemnym garażem.

Inwestycja rozpoczęła się, a właścicielka sąsiedniego domu ze zdziwieniem zobaczyła, że w granicy działek powstała ściana. Ta znajduje się w odległości zaledwie 65 centymetrów od jej domu.

– Pani Janina zapytała mnie, czy mogę jej pomóc, bo sama nie wiedziała, co się wydarzyło. Znałyśmy się, bo jestem pośredniczką nieruchomości i kiedyś pomagałam jej przy sprzedaży domu. Okazało się, że mur przysłonił dwa okna w jej domu – mówi pani Agata.

ŚCIANA ZASŁONIŁA DWA OKNA

Ściana, która powstała, okazała się być murem przeciwpożarowym wysokim na 6 metrów. Ten w praktyce całkowicie ogranicza dostęp światła dziennego. – Natychmiast zawiadomiłam urząd, który rozkazał wstrzymać prace przy murze. Ten mur to konieczność przy tego typu budowach deweloperskich, ale gdy w sąsiednim budynku są okna, to odległość musi wynosić co najmniej 8 metrów – mówi Agata Jesionka.

Zaznacza, że przeanalizowała dokumentację projektową. – Projekt budowlany, który jest podstawą wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, nie przewidywał wykonania ściany oddzielenia przeciwpożarowego w takim zakresie i o takich parametrach, jakie są obecnie realizowane. Uważam, że mur został wzniesiony bez pozwolenia, zatem jest samowolą budowlaną – podkreśla.

SPRAWA SIĘ WYDŁUŻA

Wskazuje też, że w dokumentacji projektowej sporządzonej przez architekta apartamentowca, pominięto istnienie dwóch okien od strony ul. Dębowej 45. – Ale jak wynika z dokumentacji archiwalnej, która zresztą jest w zasobach Urzędu Miasta Katowice, te okna w ścianie istnieją nieprzerwanie od kilkudziesięciu lat. Inwestor utrzymuje, że te okna to samowola budowlana. Ale to nieprawda, co potwierdziła również kontrola Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Katowicach. Mimo tego wszystkiego, deweloper konsekwentnie składa kolejne odwołania, a sprawa się wydłuża – mówi Jesionka.

Podkreśla, że w projekcie nie wykazano okien, a jedynie jeden otwór okienny skierowany w stronę sąsiedniej działki. – To zresztą nie jedyna próba wprowadzenia w błąd. Kolejną kwestią jest, jakoby w granicy pomiędzy działkami znajdowały się ściany przeciwpożarowe, a była tam zwyczajna siatka – mówi pełnomocniczka i zastanawia się, w jaki sposób Urząd Miasta w Katowicach zweryfikował projekt przed wydaniem pozwolenia na budowę.

– Uważam, że nikt nie sprawdził rzeczywistej liczby okien w domu pani Janiny. Nie zweryfikował czy faktycznie były ściany w granicy działek. Gdyby w granicy stał mur przeciwpożarowy, to byłoby go widać chociażby na internetowej platformie „Geoportal". Nie porównano dokumentacji projektowej z materiałami archiwalnymi. Urzędnicy w ciemno, bez rzetelnego sprawdzenia, przyjęli wszystkie dane wpisane w projekt i wydali pozwolenie na budowę – mówi Jesionka.

Sandra Hajduk, rzeczniczka Urzędu Miasta Katowice, wprost przyznaje, że miasto zostało wprowadzone w błąd.

– Stoimy na stanowisku, że urząd został wprowadzony w błąd. Urząd nie sporządza dokumentacji projektowej. Ta została sporządzona i sprawdzona przez osoby posiadające stosowne uprawnienia budowlane. Do dokumentacji dołączono wymagane przepisami oświadczenia projektantów o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej. Dokumentacja projektowa powinna zostać przygotowana w sposób rzetelny i przedstawiać stan istniejący zgodny ze stanem faktycznym – mówi rzeczniczka.

Sandra Hajduk, rzeczniczka Urzędu Miasta Katowice, mówi, że miasto zostało wprowadzone w błąd

Dodaje, że zgodnie z ustawą, urzędnicy przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę sprawdzają zgodność projektu z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, ale zakres tej kontroli jest określony ustawowo i nie obejmuje nieograniczonej oceny, w tym dokumentacji archiwalnej z ubiegłego wieku.

– Zgodnie z przepisami nie przeprowadza się też oględzin na prywatnym terenie – mówi Sandra Hajduk.

Wyjaśnia, że przed wydaniem pozwolenia na budowę sprawdzono spełnienie stosownych wymagań w zakresie dostępu światła dziennego do pomieszczeń oraz wymagań przeciwpożarowych właśnie w oparciu o projekt zagospodarowania terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany.

– W analizie wzajemnego zacieniania budynku projektowanego i budynków sąsiednich stwierdzono, że problem z zacienieniem nie występuje – mówi Sandra Hajduk.

Jak się dowiedzieliśmy, po wyjściu na jaw innych okoliczności, urząd podjął działania. Wydano postanowienie wstrzymujące wykonanie pozwolenia na budowę w zakresie ściany przeciwpożarowej, które utrzymał wojewoda śląski.

NA CO CZEKA MIASTO?

Te jednak zostało zaskarżone przez inwestora do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. – W ocenie urzędu ścianę dokończono pomimo wydanego i skutecznie doręczonego postanowienia – mówi rzeczniczka. Urząd Miasta chce teraz wznowić postępowanie w sprawie pozwolenia na budowę.

Agata Jesionka zaznacza, że pani Janina została z problemem sama. – Sytuacja jest patowa, nikt nie chce wziąć odpowiedzialności za to, co się wydarzyło. Z tego, co wiem, prezydent miasta do chwili obecnej nie zawiadomił prokuratury o podejrzeniu podania nieprawdziwych informacji w dokumentacji projektowej. Na co czeka miasto? Czy zamierza podejmować jakiekolwiek działania dopiero po wydaniu orzeczenia i zajęciu stanowiska przez Naczelny Sąd Administracyjny? – zastanawia się.

Krakowska spółka Dębowa 45 nie chciała odpowiedzieć na nasze pytania. – W imieniu zarządu uprzejmie informuję, że inwestor do czasu zakończenia wszelkich procedur administracyjnych wstrzymuje się od komentarza w tej sprawie – taką odpowiedź uzyskaliśmy drogą mailową. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34461038

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

1 KA

eprasa.pl aa3b679ca8

Zagłębie Dąbrowskie promuje własną gwarę

Nie bądź ciućmok

Muzeum Saturn w Czeladzi przygotowało kampanię promującą gwarę zagłębiowską.

Anna Malinowska

Jej twarzą jest Michał Czernecki, aktor pochodzący z Sosnowca, który występuje w koszulce z napisem „Nie bądź ciućmok".

Dwa lata temu o specyfice języka w Zagłębiu Dąbrowskim rozmawialiśmy z prof. dr hab. Aldoną Skudrzyk z Instytutu Językoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego, która zwróciła uwagę, że tamtejsi mieszkańcy, choć posługują się polszczyzną ogólną, to jednak ma ona wyraźny rys regionalny, własny.

– Trzeba pamiętać, że latami przyjeżdżali tu do pracy i osiedlali się tutaj ludzie z różnych stron kraju. Identyfikowanie się z jakimś regionem to związek z panującymi tu tradycjami, obyczajami, typem mentalności. To także poczucie wspólnoty językowej, odnajdywanie we własnym dialekcie takich cech językowych, które łatwo rozpoznać u innych „swoich", a których nie znajdziemy w języku „obcych" – mówiła prof. Skudrzyk z Uniwersytetu Śląskiego.

„Wykompe się" pozostało

– Takie cechy językowe, które trwają, niektóre już tylko na użytek domowy, mimo postępującej unifikacji kulturowej oraz mimo zdobywania kolejnych poziomów wykształcenia, pozwalają na poczucie zakorzenienia w „swojszczyźnie". Dlatego choć niewielkie, ale jednak różnice występujące tylko w Zagłębiu, sprawiają, że możemy mówić o zagłębiowskiej gwarze. Urodziłam się w Dąbrowie Górniczej, ale wychowałam się już w Gliwicach. Mimo to, mówiąc o szarpaniu wciąż używam słowa tyrpać, a zamiast łaskotać, smyrać. Tych typowo zagłębiowskich słówek jest znacznie więcej. Gadzina to bydło i drób domowy, nalewajka to chochla, smarkać się – mieć katar, zalewajka jest żurkiem, a wilgny to wilgotny. Wymieniać można by długo – wyjaśniała prof. Skudrzyk.

Jak zaznaczyła, typowe dla Zagłębia i niewielkiego skrawka Wielkopolski jest twarde zakończenie czasowników. Dlatego występuje „grzebę" zamiast grzebię, „kłame" zamiast kłamię czy „kope" zamiast kopię. – Jest to archaiczna zaszłość – tak na tym obszarze mówiło się od zawsze. Mimo że język się zmieniał, ewaluował, tak już pozostało. Dawne gwary nie są muzeum, ich elementy wciąż żyją. I dlatego mimo zmian języku, m.in. napływu anglicyzmów, „wykompe się" pozostało – mówiła naukowczyni.

• **Twarzą kampanii jest Michał Czernecki, aktor pochodzący z Sosnowca** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Czy Zagłębie Dąbrowskie ma gwarę?

Do odmienności językowej Zagłębia postanowiło wrócić Muzeum Saturn w Czeladzi. – Zajmujemy się wszystkim charakterystycznym dla Zagłębia, jego historią, kulturą. Tutejsza gwara jest z pewnością interesującym wątkiem, elementem zapomnianym również przez samych mieszkańców. Wreszcie czymś, co wzbudza emocje, dyskusje, bo nie każdy taką odmienność uważa za gwarę – mówi Stefania Lazar, dyrektorka placówki.

Ewenementem charakterystycznym dla Zagłębia jest m.in. używanie rzeczowników w rodzajach innych, niż zostało to przyjęte w formie ogólnopolskiej. Zamiast rodzaju męskiego są na przykład żeńskie formy: podkoszulka, taboretka, parasolka czy beretka. Niektórym rzeczownikom przypisuje się rodzaj gramatyczny inny niż w normie wzorcowej – ten pomarańcz, ten winogron, ta krawatka, taboretka, inną razą. Występuje też przedrostek „o" zamiast „wy" czy „za" – okąpać się, oświecić światło. Wszystkie te zjawiska są charakterystyczne dla Małopolski.

O tutejszej odrębności mają przypominać bilbordy z wizerunkiem Michała Czerneckiego, aktora pochodzącego z Sosnowca, który występuje w koszulce z napisem „Nie bądź ciućmok". – Został również przygotowany spot reklamowy, który już za kilka dni będzie prezentowany na portalach społecznościowych, w lokalnych telewizjach. Z kolei 25 listopada odbędzie się u nas konferencja z udziałem językoznawców, regionalistów, którzy będą dyskutować o gwarze Zagłębia – dodaje dyrektor Lazar.

Czysta polszczyzna jako synonim miejskości

O pomyśle kampanii ciepło wypowiada się Arkadiusz Rybak, dyrektor Muzeum Sztygarka w Dąbrowie Górniczej. – Osobiście uważam, że mamy do czynienia z gwarą, choć widzę, że mieszkańcy nie zwracają na to uwagi. Faktem jest bowiem, że mamy do czynienia z obszarem migracyjnym. Dla przykładu o odrębności będą przekonani mieszkańcy starej części Gołonoga a nie ci, którzy mieszkają w blokach jakiś kilometr dalej. Dlatego warto o gwarze przypominać, pielęgnować ją, bo za chwilę może zostać zapomniana – przestrzega. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34461002

SZCZEPAN TWARDOCH: Jaka jest nowa powieść laureata Nike?

O czym pisze **OLGA TOKARCZUK** w „Świata jest za dużo"? Inga Iwasiów o nowej powieści noblistki i „pisaniu o ziemioodzyskaniu"

JAROSŁAW KURSKI: Jak pisałem książkę z Michnikiem?

Co nowego napisali John Irving, Margaret Atwood, Julian Barnes, George Saunders czy Douglas Stuart. Kto zachwyca, a kto rozczarował?

Spotkanie Książkowego Klubu Książki, targi, festiwale książkowe oraz przegląd jesiennych nowości

W sprzedaży, również z bezpłatną dostawą do paczkomatu

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

1KA

eprasa.pl aa3b679ca8

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

informuje o wywieszeniu od dzisiaj na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika przy ul. Bolesława Chrobrego 2 oraz zamieszczeniu na stronie internetowej www.rybnik.eu wykazu nieruchomości gminnych przeznaczonych do oddania w dzierżawę w drodze bezprzetargowej

RYBNIK.EU

Katowice/34460569

Wójt Gminy Krupski Młyn

informuje, iż w dniach

od 13.11.2026 r. do 04.12.2026 r.

w siedzibie Urzędu Gminy Krupski Młyn został wyłożony do publicznego wglądu wykaz Nr 9/2026/Ig dla nieruchomości gruntowych przeznaczonych do wydzierżawienia, położonych na terenie Gminy Krupski Młyn.

Katowice/34460776

KATOWICKIE CMENTARZE KOMUNALNE

POMOC W ORGANIZOWANIU POGRZEBÓW

ul. Murckowska 9
40-266 Katowice

CAŁODOBOWE USŁUGI

tel.: 32 255 21 32,
32 255 15 51, 607 399 321

mail: kck@kck.katowice.pl

Katowice/34414054

Słówko NOWOŚĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,

PREZYDENT MIASTA GLIWICE INFORMUJE,

że w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gliwicach, na parterze budynku przy ul. Zwycięstwa 21 oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Gliwicach (gliwice.eu) zostały podane do publicznej wiadomości wykazy zawierające nieruchomości:

przeznaczone do wydzierżawienia, będące własnością Miasta Gliwice:

· wykaz nr 93/2026 do 19 listopada 2026 r.

Pełna treść wykazów dostępna jest na bip.gliwice.eu w dziale Ogłoszenia i komunikaty/ Wykazy nieruchomości do wynajęcia, dzierżawy lub zbycia

Katowice/34460801

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

Prezydent Miasta Rybnika
ul. Bolesława Chrobrego 2 44 - 200 Rybnik
ogłasza:

publiczną licytację na najem lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul.:

Adres lokalu	Ilość pokoi	Piętro	Powierzchnia użytkowa lokalu w m²	Wizja lokalu		Stawka wyjściowa za 1m² (w zł)	Wadium (w zł)
				dnia	godzina		
Rzeczna 4/10	3	3	138,08	18.11.2026 r.	9^{00} –9^{30}	14,04	19 000,00

Uwagi:

Lokal mieszkalny przeznaczony jest do remontu, w związku z czym nie jest wymagana kaucja mieszkaniowa. Umowa o remont zostanie zawarta na czas określony – 9 miesięcy. W okresie jej obowiązywania osoba wykonująca remont jest zwolniona z czynszu i ponosi opłaty związane z korzystaniem z lokalu. Po zakończeniu i odbiorze remontu zostanie zawarta umowa najmu, na podstawie której od dnia jej zawarcia naliczany będzie czynsz. W przypadku niezakończenia remontu w terminie 9 miesięcy i dalszego zajmowania lokalu bez tytułu prawnego, naliczane będzie odszkodowanie w wysokości czynszu, na zasadach określonych w art. 18 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Wadium wpłacone przez uczestnika licytacji, z którym zostanie zawarta umowa najmu, zalicza się na poczet przyszłych opłat za najem lokalu. Zakres remontu powyższego lokalu wraz z szacowaną wartością remontu dostępny jest w Dziale Mieszkaniowym przy ul. Tadeusza Kościuszki 17 w Rybniku (pokój 19) oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w zakładce Mieszkania komunalne – Przetargi na najem.

W licytacji mogą wziąć udział tylko osoby fizyczne, będące mieszkańcami Miasta Rybnika, które:

a) wpłaciły wadium,
b) złożyły oświadczenia o:
– zamieszkaniu na terenie Miasta Rybnika,
– braku tytułów egzekucyjnych wystawionych przeciwko niemu,
– braku zaległości z tytułu zobowiązań publicznoprawnych,
– braku zaległości wobec Miasta Rybnika z tytułu zobowiązań cywilnoprawnych,
– niekorzystaniu z pomocy społecznej lub dodatku mieszkaniowego,
– niewykraczaniu w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu w okresie 3 lat poprzedzających datę przetargu (dotyczy osób posiadających tytuł prawny do lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy),
– zapoznaniu się z warunkami technicznymi lokalu oraz treścią regulaminu licytacji,
– zapoznaniu się z zakresem niezbędnego remontu i zaakceptowaniu aktualnego stanu technicznego lokalu oraz ze wzorem umowy o remont i umowy najmu.
–

Publiczna licytacja odbędzie się w dniu **25.11.2026 r. o godz. 9:00**, w sali nr 4 – parter budynku Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej przy ul. Tadeusza Kościuszki 17 w Rybniku. Prosimy o przybycie 30 minut wcześniej tj. o godz. 8:30, w celu złożenia oświadczeń, o których mowa powyżej.

Wadium należy wpłacać w pieniądzu na konto Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, tj. na rachunek w PKO Banku Polskim S.A. **09 1020 2528 0000 0302 0434 8066**. Przystępujący do publicznej licytacji zobowiązany jest do wniesienia wadium w terminie **do 20.11.2026 r**. Za datę uiszczenia wadium przyjmuje się dzień uznania rachunku bankowego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej. Wpłata powinna jednoznacznie wskazywać osobę, w imieniu której wadium zostało wniesione, kto jest uprawniony do wzięcia udziału w licytacji oraz wskazywać adres lokalu, którego dotyczy. Wpłacone wadium nie podlega zwrotowi w przypadku niezawarcia umowy o remont w terminie 30 dni od daty rozstrzygnięcia licytacji, rezygnacji z wykonania remontu lub niezawarcia umowy najmu w terminie 30 dni od odbioru prac remontowych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej.
W dniu licytacji należy przedłożyć dowód osobisty bądź inny dokument potwierdzający tożsamość. Przedstawiciel osoby fizycznej zobowiązany jest do przedłożenia pełnomocnictwa do udziału w licytacji.
Warunki publicznej licytacji określa regulamin dostępny w Dziale Mieszkaniowym Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, pokój 19 – tel. 32 422 60 36.
Niniejsze ogłoszenie wywieszono na tablicy ogłoszeń w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej przy ul. Tadeusza Kościuszki 17 w Rybniku oraz udostępniono wraz z regulaminem na stronie https://bip.zgm.rybnik.pl/.
Zastrzega się możliwość odwołania lub unieważnienia licytacji bez podania przyczyny."

RYBNIK.EU

Katowice/34459854

1 KAL

eprasa.pl aa3b679ca8

Redaktor prowadzący **Michał Hyra**

348 mln zł dla przemysłu z NFOŚiGW

Skorzystają najbardziej energochłonne branże

Wysokie ceny energii od lat są jednym z największych problemów polskiego przemysłu. Dlatego NFOŚiGW uruchomił program wart ponad 348 mln zł, który ma pomóc energochłonnym przedsiębiorstwom inwestować we własne źródła energii.

Michał Hyra

• **Huta Częstochowa - walcownia** FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Sytuacja przemysłu ciężkiego w Polsce, ale i całej Europie jest trudna. Firmom z branży ciążą przede wszystkim wysokie ceny energii, które znacząco wpływają na koszty produkcji. Koszty energii w Europie są nawet dwu-trzykrotnie wyższe od kosztów ponoszonych przez podmioty działające w krajach azjatyckich czy w USA.

Jednocześnie w samej Unii Europejskiej polskie przedsiębiorstwa znajdują się w bardzo trudnym położeniu, ponosząc jedne z najwyższych kosztów energii w regionie. Według danych Eurostatu w 2. połowie 2025 r. najwyższe ceny energii w euro/MWh dla wskazanej grupy największych przedsiębiorców odnotowano w Polsce (171,6), Irlandii (159,2) i na Węgrzech (158,5). Przy czym utrzymujące się bardzo wysokie ceny energii w Polsce w 2025 r. nieznacznie spadły w stosunku do 2. połowy 2024 r., gdy wynosiły 185,6 euro/MWh.

KRYZYS BRANŻY ENERGOCHŁONNEJ

O tym, że wysokie ceny energii są problemem mówią wprost przedstawiciele Huty Częstochowa. Zakład w ostatnich latach wiele razy był na krawędzi upadku. Ostatecznie hutę uratował zakup przez państwowy Węglokoks. Obecnie zakład produkuje coraz to więcej stali, ale cały czas konkuruje na rynku ze znacznie tańszym surowcem z Azji. Branża stalowa od lat walczy o niższe ceny energii, bo akurat ta gałąź gospodarki jest szczególnie energochłonna.

W Hucie Częstochowa sercem zakładu jest piec łukowy, w którym jednorazowo przetapia się 100 ton stali. Proces trwa ok. godziny. Elektryczny piec pobiera ok. 350 kWh na tonę stali. Piec ma możliwość wytopienia 850 tys. ton stali rocznie. Łatwo więc policzyć jak dużo energii elektrycznej zużywa częstochowska huta.

W odpowiedzi na kryzys branży energochłonnej rozwiązania przygotowała Komisja Europejska. Obecnie przez polski parlament przeszła ustawa o wsparciu przedsiębiorców sektorów energochłonnych z tytułu ponoszenia kosztów energii elektrycznej. W uzasadnieniu projektu ustawy można było przeczytać, że sytuacja przemysłu energochłonnego stanowi istotne zagrożenie dla krajowej gospodarki, rynku pracy, społeczeństwa, a nawet bezpieczeństwa narodowego.

Nowe przepisy wprowadzają rozwiązanie zaproponowane przez Komisję Europejską w ramach środków pomocy państwa na rzecz wsparcia Paktu dla czystego przemysłu tzw. CISAF, czyli tymczasowe obniżenie cen energii elektrycznej dla odbiorców energochłonnych. Projekt został dodatkowo rozszerzony w związku z kryzysem na Bliskim Wschodzie.

Co najmniej 50 proc. wsparcia będzie musiało zostać przeznaczone na inwestycje, które ograniczą zużycie energii lub pomogą obniżyć koszty funkcjonowania systemu energetycznego

INWESTOWAĆ W ZIELONĄ TRANSFORMACJĘ

Dzięki ustawie, która czeka na podpis prezydenta firmy spełniające określone warunki będą mogły otrzymać dopłatę do ceny energii elektrycznej. Jej wartość nie może przekroczyć 50 proc. ceny energii elektrycznej, a za koszty poniesione od 1 marca do 31 grudnia 2026 r. – do 70 proc. Wsparcie obniża cenę energii, ale po uwzględnieniu dopłaty nie będzie mogła ona spaść poniżej 50 euro za MWh. Środki będą pochodzić z czasowego podwyższenia CIT dla największych firm z wybranych sektorów energetycznych i paliwowych.

Jednak wsparcie nie będzie "darmowe". Firma korzystająca z pomocy będzie musiała inwestować w zieloną transformację. Co najmniej 50 proc. otrzymanego wsparcia będzie musiało zostać przeznaczone na inwestycje, które ograniczą zużycie energii lub pomogą obniżyć koszty funkcjonowania systemu energetycznego w przyszłości. Wsparcie będzie można przeznaczyć na m.in. nowe instalacje odnawialnych źródeł energii, magazyny energii, poprawę efektywności energetycznej, czy inwestycje w elektryfikację procesów przemysłowych.

Tu firmom pomoże Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który na początku listopada uruchomił nabór do programu "Przemysł energochłonny – OZE" o wartości ponad 348 mln zł. Beneficjentami programu mogą zostać przedsiębiorstwa przemysłowe działające w branżach energochłonnych, które uczestniczą w europejskim systemie handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla. To m.in. huty stali, cementownie, zakłady chemiczne, rafinerie i duże elektrociepłownie.

SZYBSZE WDRAŻANIE OZE

Pieniądze pochodzą z Funduszu Modernizacyjnego, czyli unijnego instrumentu, który ma pomóc w transformacji energetycznej. Beneficjentami są kraje, w których PKB per capita jest niższe niż 60 proc. średniej dla całej Unii Europejskiej (względem roku 2013), czyli przede wszystkim państwa, które wstąpiły do wspólnoty w XXI wieku. Polsce przypadło 34 proc. wszystkich pieniędzy, czyli ok. 60 mld zł.

– Dzięki pieniądzom z Funduszu Modernizacyjnego wspieramy przedsiębiorców w inwestowaniu w nowoczesne, niskoemisyjne źródła energii, które poprawią efektywność funkcjonowania zakładów i pomogą sprostać wyzwaniom zielonej transformacji. Program daje przedsiębiorcom z branż energochłonnych możliwość szybszego wdrażania odnawialnych źródeł energii i ich magazynowania. Efektem będzie większe bezpieczeństwo energetyczne i konkurencyjność firm, a także mniejsza emisja CO_2 – zapowiada Józef Matysiak, zastępca prezesa NFOŚiGW.

Firmy będą mogły otrzymać pieniądze na budowę lub przebudowę jednostek wytwórczych energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wraz z magazynem energii, podłączenie ich do sieci zakładowej, a także dystrybucyjnej i przesyłowej. Co ważne, co najmniej 80 proc. wytworzonej energii ma zostać przeznaczone na cele własne przedsiębiorstwa.

Kolumnę dofinansowano ze środków

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja

1 KA

eprasa.pl aa3b679ca8

wyborcza

KRAKÓW
TYGODNIK

Piątek, 13 listopada 2026 | Redaktorka prowadząca **Dorota Gut**

krakow.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: krakow@wyborcza.pl

Kraków po zamachu

▶ 2-4

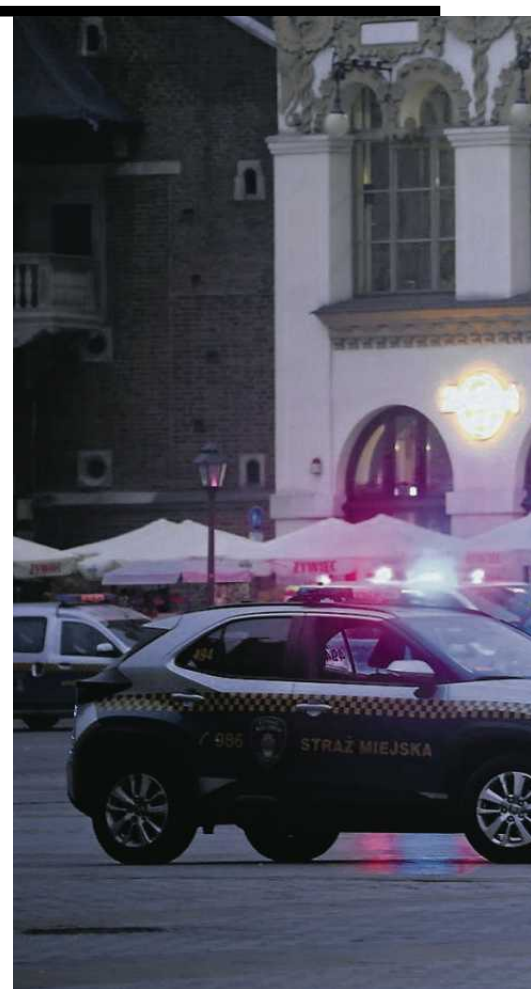
FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

eprasa.pl aa3b679ca8

Psycholożka o strachu po strzelaninie w Krakowie:

To mogło wydarzyć się również nam

Można być fizycznie daleko od miejsca tragedii, a jednocześnie bardzo silnie przeżywać jej psychiczne konsekwencje – mówi psycholożka i terapeutka o zamachu w Krakowie.

ROZMOWA Z
DIANĄ MICHALSKĄ
psycholożką, psychoterapeutką

MAŁGORZATA SKOWROŃSKA: Każdego dnia wychodzimy z domu, wsiadamy do tramwaju czy samochodu, idziemy do pracy czy na spacer, nie zastanawiając się bez przerwy, czy grozi nam śmierć. Strzelanina w Krakowie, podczas której zginęło 6 osób, a kilkanaście zostało rannych, burzy ten bezpieczny porządek.

DIANA MICHALSKA: Dla mnie od zawsze krakowski Rynek był miejscem spacerów, spotkań. W Krakowie mówimy, że wystarczy postać trzy minuty na którymś z rogów, by spotkać kogoś znajomego. Gdy pomyślę, że tak wielu moich znajomych było tego dnia na Rynku i w jego okolicy, to mam ciarki. Czytam ich relacje i nie wierzę w to, co się stało.

Trudno po takim wydarzeniu czuć się bezpiecznie. Dopadają mnie straszne myśli, bo córka była niedaleko, syn koleżanki pracuje na Rynku w kawiarni, a znajoma akurat była na spacerze w centrum.

– Potrzebujemy poczucia, że świat jest przewidywalny. To pozwala nam normalnie funkcjonować. Inaczej wciąż analizowalibyśmy wszystkie możliwe zagrożenia, a wtedy nie dalibyśmy rady żyć.

Rynek nie jest anonimową przestrzenią. Mieszkańcy mają z nim osobiste wspomnienia, emocje, doświadczenia. Dla jednych to droga do pracy, dla innych miejsce spotkań, spacerów z dziećmi, rodzinnych uroczystości.

Nagle miejsce kojarzone z przyjemnością i codziennością zostaje połączone z obrazami przemocy i śmierci. Psychologicznie dochodzi do zderzenia dwóch rzeczywistości: tej, którą znamy, i tej, która jeszcze wczoraj wydawała nam się niemal niemożliwa.

Mamy żałobę narodową. To czas, gdy odwoływane są imprezy masowe, rozrywkowe. To oczywiście forma wyciszenia, ale nie zagłuszy lęków, jakie się pojawiają. Jak wrócić do codzienności?

– Najtrudniejsze bywa nie samo uświadomienie sobie, że wydarzyło się coś strasznego, ale odkrycie, że mogło wydarzyć się również nam. Sprawca strzelał do przypadkowych ludzi, więc ofiarą mógł być każdy.

Właśnie ta przypadkowość jest dla naszej psychiki najbardziej przerażająca?

– Może być jednym z najbardziej obciążających psychicznie elementów takiego wydarzenia. Wszyscy mamy silną potrzebę rozumienia przyczyn i skutków. Chcemy wierzyć, że jeśli będziemy postępować rozsądnie, przestrzegać zasad i unikać ryzykownych sytuacji, ograniczymy prawdopodobieństwo nieszczęścia. W przypadku przemocy wymierzonej w przypadkowe osoby ten mechanizm przestaje działać. Ofiary nie musiały robić niczego szczególnego. Mogły po prostu znaleźć się przypadkowo na Rynku 7 listopada o godzinie 15, gdy sprawca postanowił otworzyć ogień. To wywołuje poczucie bezradności, ale też wściekłości.

Bezradność oznacza utratę kontroli. Nie mieliśmy w historii Krakowa do czynienia do tej pory z taką tragedią. Magistrat oferuje telefoniczną pomoc psychologiczną, ale czy ci, którzy jej potrzebują, zadzwonią po pomoc?

– Można przeżyć bardzo silny stres, nie będąc na miejscu tragedii. Kanały społecznościowe, które natychmiast zapełniły się dezinformacją i filmami z miejsca strzelaniny, podsycają te skrajne emocje. Jednak nie każda silna reakcja emocjonalna jest traumą i nie każdy człowiek, który przeżył przerażające wydarzenie, będzie miał zespół stresu pourazowego. Bezpośredni świadkowie strzelaniny, osoby ranne, bliscy ofiar czy ludzie, którzy musieli ratować innych, są szczególnie narażeni na poważne konsekwencje psychiczne.

Natomiast ci, którzy oglądają w mediach czy kanałach społecznościowych, co się wydarzyło, mogą doświadczać intensywnego lęku, napięcia, bezsenności, natrętnych obrazów czy poczucia zagrożenia. Szczególną uwagę zwróciłabym na osoby, które wielokrotnie oglądają te same nagrania. Mogą mieć poczucie, że w ten sposób lepiej rozumieją sytuację i przygotowują się na zagrożenie. Tymczasem ciągłe odtwarzanie drastycznych obrazów może utrzymywać organizm w stanie pobudzenia. Można być fizycznie daleko od miejsca tragedii, a jednocześnie bardzo silnie przeżywać jej psychiczne konsekwencje.

Powinniśmy jak najszybciej wrócić do normalnego życia, chodzić na Rynek? A może potrzebujemy czasu?

– Nie istnieje jedna właściwa reakcja dla wszystkich. Niektórym szybki powrót do codziennych zajęć pomoże odzyskać równowagę. Inni będą potrzebowali kilku dni, żeby uporządkować emocje. Najważniejsze, żeby nie wywierać presji. Jeżeli realne zagrożenie minęło i służby potwierdziły, że jest bezpiecznie, stopniowy powrót do zwyczajnych aktywności może pomagać w odbudowie poczucia bezpieczeństwa.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraków/34457760

Całodobowe wsparcie i doradztwo

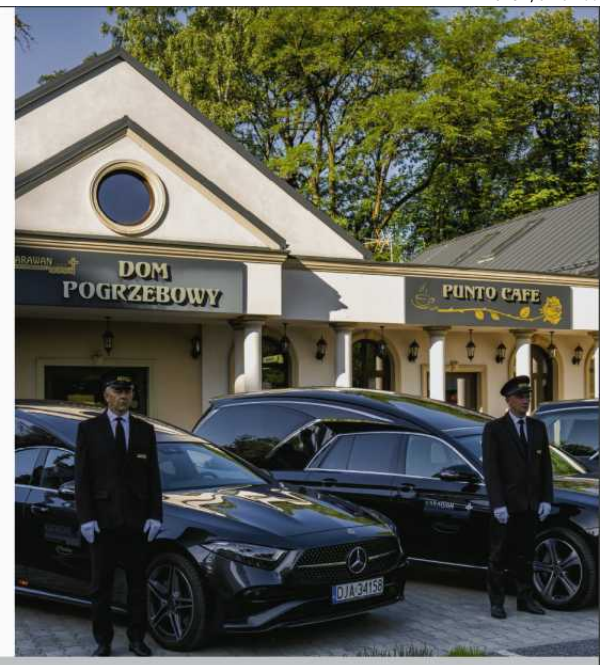
Dbamy o godne pożegnanie w każdej cenie

- Kompleksowe usługi pogrzebowe
- Rozliczenia bezgotówkowe
- Transport krajowy i międzynarodowy
- Własne krematorium
- Organizacja styp i pożegnań

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Punkty Obsługi Klienta
10 lokalizacji w Krakowie

- ul.Rakowicka 26A 12 222 00 30
- ul. Sieroszewskiego 5B 12 686 61 45
- ul. Bieżanowska 24 12 656 21 11
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- ul. Rakowicka 33A 12 421 89 83
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279
- Cm.Batowice 12 413 63 46
- Cm.Grębałów 12 645 14 35
- Krakowskie Krematorium
- ul. Wielogórska 12 413 33 33

KRAKOWSKIE KREMATORIUM
tel. 12 413-33-33
biuro@kremacja-krakow.pl

30-398 Kraków, ul. Wielogórska 20
Gwarantujemy:
bezpieczeństwo i profesjonalizm | duży wybór urn | możliwość przechowania po kremacji

Zapraszamy do współpracy firmy pogrzebowe

1KR

eprasa.pl aa3b679ca8

• **Śmigłowiec ratowniczy po strzelaninie na Rynku w Krakowie**
FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jak rozmawiać o strzelaninie z dziećmi i nastolatkami? Chronić ich przed szczegółami?
– Przede wszystkim nie należy udawać, że nic się nie wydarzyło, szczególnie jeśli dziecko już o tragedii słyszało. Dzieci bardzo szybko wyczuwają napięcie dorosłych. Jeśli widzą przestraszonych rodziców, słyszą urywki rozmów i jednocześnie nie otrzymują wyjaśnień, mogą tworzyć własne, niekiedy znacznie bardziej przerażające scenariusze. Rozmowę warto rozpocząć od pytania: „Co już o tym wiesz?" albo „Co cię najbardziej zaniepokoiło?". Następnie należy przekazać informacje dostosowane do wieku dziecka. Młodszemu dziecku wystarczy proste wyjaśnienie, że wydarzyło się coś bardzo złego, ludzie zostali skrzywdzeni, a policja i ratownicy zajęli się pomocą oraz zabezpieczeniem miejsca. Nie trzeba opowiadać szczegółów dotyczących ran, śmierci czy sposobu działania napastnika.

Nastolatki mogą potrzebować bardziej szczegółowej rozmowy. Tym bardziej że mają w zasadzie nieograniczony dostęp do pełnych przemocy zasobów internetu. Warto jednak sprawdzić, jakie nagrania oglądały i jakie informacje do nich dotarły. W internecie mogą zetknąć się z drastycznymi obrazami, plotkami i fake newsami.

Bardzo ważne jest, żeby nie składać obietnic, których nie możemy dotrzymać. Zdanie: „Nic złego nigdy ci się nie stanie" nie jest wiarygodnym zapewnieniem. Lepiej powiedzieć: „Rozumiem, że się boisz. Teraz jesteśmy razem, dbamy o twoje bezpieczeństwo, a dorośli i odpowiednie służby pracują nad tym, żeby ludzie byli bezpieczni". Trzeba też obserwować zachowanie dziecka. Przejściowe problemy ze snem, większa potrzeba bliskości czy pytania o śmierć mogą być naturalnymi reakcjami. Jeżeli jednak dziecko przez dłuższy czas nie chce wychodzić z domu, odmawia chodzenia do szkoły, ma nasilone koszmary albo jego funkcjonowanie wyraźnie się pogarsza, warto skonsultować się ze specjalistą.

Jak odzyskać poczucie bezpieczeństwa? Co powinny zrobić władze miasta?
– Na poziomie indywidualnym najważniejsze jest odzyskiwanie poczucia wpływu na własne życie. Nie chodzi o to, żeby kontrolować wszystko, bo to niemożliwe, ale o powrót do rzeczy, na które rzeczywiście mamy wpływ. Pomagają zwyczajne czynności: regularne posiłki, sen, ruch, spacer, rozmowa z bliskimi, spotkania z przyjaciółmi.

Brzmi to banalnie, ale przewidywalność codziennych rytuałów jest jednym z mechanizmów, które pomagają układowi nerwowemu odzyskać równowagę. Warto też ograniczyć kanały społecznościowe i media dezinformujące.

Jeśli pojawia się silny lęk, pomocne mogą być proste techniki regulowania pobudzenia: spokojny oddech, skupienie uwagi na otoczeniu, świadome zauważanie tego, co widzimy i słyszymy. Nie usuwają one przyczyny lęku, ale mogą pomóc zmniejszyć jego intensywność.

Na poziomie społecznym niezwykle ważna jest komunikacja. To zadanie władz. Mieszkańcy potrzebują wiarygodnych, regularnych informacji. Muszą wiedzieć, co ustalono, co nadal pozostaje niewyjaśnione, jakie działania podejmują służby i gdzie można uzyskać pomoc. Chaos informacyjny, sprzeczne komunikaty i plotki mogą potęgować poczucie zagrożenia. Miasto powinno zadbać o dostęp do pomocy psychologicznej, szczególnie dla bezpośrednich świadków, bliskich ofiar, dzieci i osób zawodowo zaangażowanych w działania ratunkowe. Szkoły powinny otrzymać wskazówki dotyczące rozmów z uczniami. Istotne jest również umożliwienie mieszkańcom wspólnego przeżywania żałoby, na przykład przez spokojne, dobrowolne formy upamiętnienia ofiar. Bezpieczeństwo to nie tylko obecność policji na ulicach, ale również przekonanie, że instytucje działają sprawnie, mówią prawdę i nie pozostawią człowieka samego w kryzysie.

Najtrudniejsze bywa nie samo uświadomienie sobie, że wydarzyło się coś strasznego, ale odkrycie, że mogło wydarzyć się również nam. Sprawca strzelał do przypadkowych ludzi, więc ofiarą mógł być każdy

Rozmawiała Małgorzata Skowrońska

REKLAMA
Kraków/34455870

eprasa.pl aa3b679ca8

Dramatyczne relacje świadków tragedii w Krakowie

Dwa kroki od śmierci, miasto w żałobie

Kraków zatrzymał się po sobotniej tragedii. Zwykle tętniące życiem miasto zamarło w ciszy.

Anna Kolet

W niedzielę od rana Rynek Główny i prowadzące do niego ulice nadal były zamknięte. Na miejscu trwały oględziny. Policjanci i technicy kryminalistyczni szukali łusek i wydłubywali pociski, które utknęły w murach kamienic.

Przejmującą ciszę, niespotykaną dla tego miejsca, co godzinę przerywał jedynie hejnał grany z wieży Mariackiej. W sobotę o godz. 21.00, z uwagi na tragedię, hejnał został przerwany. Po raz pierwszy od 1939 roku. Hejnalista wrócił na wieżę dopiero w niedzielę o 9 rano.

– Gra inaczej niż zwykle, bardziej smutno – komentowali mieszkańcy i turyści.

„ODDAĆ HOŁD TYM, KTÓRZY ZGINĘLI"

Po południu, przy ulicy Sławkowskiej, gdzie padły pierwsze strzały i pierwsze ofiary zamachowca, zaczęli gromadzić się mieszkańcy i turyści. Zapalali znicze i przynosili kwiaty. Niektórzy odmawiali modlitwę.

– Przyjechaliśmy w odwiedziny do córki, która studiuje w Krakowie. W sobotę byliśmy na Sławkowskiej. Nagle padły strzały. Odwróciłam się, a na ulicy już leżały dwa ciała. Dosłownie dwa kroki dzieliły nas od śmierci – mówi „Wyborczej" Agnieszka z Opola.

Relacjonuje, że ludzie zaczęli w panice uciekać. Wielu, podobnie jak ona, schroniło się w pobliskim hotelu. – Dopiero po godzinie odważyliśmy się stamtąd wyjść – mówi.

W niedzielę z rodziną wróciła na ul. Sławkowską. – Przyszliśmy, żeby zmierzyć się z tym wszystkim i oddać hołd tym, którzy zginęli – mówi kobieta ze łzami w oczach.

„TEŻ MIELIŚMY BYĆ W SOBOTĘ NA RYNKU"

Aleksandra i Łukasz przyszli w niedzielę w okolice Rynku, żeby zapalić znicze.

– Jesteśmy mieszkańcami Krakowa i uznaliśmy, że musimy tu dzisiaj być, że tak trzeba. To, co się stało, wstrząsnęło nami, dlatego chcieliśmy w ten sposób uczcić pamięć tych, którzy tak bezsensownie zginęli. To dla nas ważne, zwłaszcza że też mieliśmy wczoraj przyjść na rynek, ale na szczęście zmieniliśmy plany – mówią.

• **Mieszkańcy przychodzą na Rynek Główny, by zapalić znicze i oddać hołd zmarłym**
FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Aneta i Jarosław też przyszli w niedzielę w okolice rynku. – Cały czas jesteśmy w szoku. W Polsce nigdy nie było takiej sytuacji, że ktoś jeździ po ulicach i strzela do przypadkowych osób. Kilka tygodni temu mieliśmy te niepokojące zdarzenia w szkołach, a teraz to. To nieprawdopodobne – mówią.

Wiktor, student: – Przyszedłem, żeby uhonorować osoby, które zginęły. Wcześniej byłem na mszy w kolegiacie św. Anny. To mógł być każdy z nas. Dobrze, że to nie stało się w tygodniu, kiedy na rynku jest wielu studentów, moich znajomych. Na szczęście nie zginął tu nikt z moich bliskich, ale kobiety, które zmarły, były w wieku mojej mamy, dlatego ta tragedia tak bardzo mnie dotyka.

„STRZELAŁ ZA MOIMI PLECAMI. UPADŁAM NA ZIEMIĘ"

Mieszkańcy Krakowa i turyści, którzy byli świadkami sobotniej strzelaniny, nie mogą się otrząsnąć po tragedii.

Starsza kobieta sprzedająca obwarzanki w okolicach ul. Grodzkiej w niedzielę jak co dzień przyszła do pracy, ale przyznaje, że cały czas się boi. – Strzelał za moimi plecami. Upadłam na ziemię.. Strasznie się bałam – mówi.

– Straszna tragedia, czegoś takiego jeszcze nigdy nie było. Nawet nie chcę o tym mówić – dodaje kobieta, która przy ul. Grodzkiej prowadzi sklepik z ubraniami. W witrynę jej lokalu trafiła kula zamachowcy. Sprzedawczyni cudem uniknęła śmierci.

Mężczyzna pracujący w jednym z punktów handlowych w pobliżu rynku opowiada: – W sobotę nie było mnie w pracy, ale miałem akurat otwarty tablet z obrazem z miejskiej kamery. Nagle na ulicy Grodzkiej zrobiło się pusto. Tak pusto jak w czasie pandemii. W pierwszym momencie pomyślałem, że obraz się zaciął. Po chwili zobaczyłem czarny samochód i jadący za nim radiowóz. Dostałem telefon od kolegi, który był na miejscu i powiedział, że ktoś strzela. Zadzwoniłem od razu na 112 z pytaniem, czy wiedzą, że jest strzelanina na rynku, bo w mediach nic jeszcze nie było. To nie jest prawda, że policja późno zareagowała. Oni byli od razu na rynku.

– To miał być miły weekend w Krakowie – opowiada turystka, która w czwartek przyjechała z Francji do Krakowa z siostrą.

– Anioł stróż nad nami czuwał. W sobotę miałyśmy zwiedzać Rynek i muzeum podziemne, ale w ostatniej chwili zmieniłyśmy plany i poszłyśmy na Wawel. Kiedy wyszłyśmy z katedry, usłyszałyśmy syreny policyjne. Ludzie zaczęli mówić, że widzieli martwe osoby. Byli przerażeni. Wracając do hotelu na Kazimierzu, widziałyśmy leżące ciało, przykryte płachtą. Wszędzie była policja. Wieczorem usłyszałyśmy walenie do drzwi. Policja ewakuowała nas z hotelu przy ul. Miodowej, bo sprawdzali samochód tego sprawcy. Podstawili dla nas autobus, w którym mogłyśmy poczekać. Dopiero po godzinie wróciłyśmy do hotelu.

Maja z Poznania: – Do dziś się trzęsę. Kraków zawsze kojarzył mi się z takim spokojnym miastem. Widziałam, że pierwsi na miejscu byli strażnicy miejscy. Uważam, że oni powinni przechodzić takie same szkolenia jak policja i powinni być uzbrojeni. A na rynku powinny zostać zamontowane bariery blokujące wjazd. Mam nadzieję, że to zrobią.

W sobotę o godz. 21.00, z uwagi na tragedię, odgrywanie hejnału zostało wstrzymane. Po raz pierwszy od 1939 roku

MSZA, DZWON ZYGMUNT I SPOTKANIE NA RYNKU

W niedzielę o 16 kard. Grzegorz Ryś odprawił mszę w Kolegiacie Św. Anny. W nabożeństwie uczestniczyły tłumy mieszkańców i turystów. Ludzie nie mieścili się w kościele.

Również o godzinie 16 zabrzmiał Dzwon Zygmunt, jeden z najważniejszych symboli miasta i Polski. Jego głos z wawelskiej wieży od ponad pięciu stuleci towarzyszy wydarzeniom o szczególnym znaczeniu dla kraju. Tym razem jest wyrazem żałoby po ofiarach sobotniego zamachu na Rynku Głównym.

Prezydent Krakowa Łukasz Gibała zaprosił mieszkańców Krakowa na 9 listopada na godzinę 20 na Rynek Główny.

„Szanowni Państwo, jutro o godzinie 20:00 spotykamy się na rogu Rynku Głównego i ul. Sławkowskiej, żeby uczcić pamięć ofiar. W tym trudnym czasie pokażmy solidarność oraz to, że Kraków zawsze będzie miastem dumnym, ale też gościnnym i otwarty" – poinformował we wpisie w mediach społecznościowych.

Do dramatycznych wydarzeń w Krakowie doszło w sobotę (7 listopada). O godzinie 15 uzbrojony mężczyzna wjechał samochodem na płytę Rynku Głównego i otworzył ogień do przypadkowych osób. W wyniku strzelaniny zmarło sześć osób, a kilkanaście – w tym dwóch policjantów – zostało rannych. W poniedziałek w szpitalu zmarł również sprawca tragicznych wydarzeń. ●

1KR

OGŁOSZENIE PŁATNE 34457757

KLEPSYDRA

CMENTARZ KOMUNALNY I KREMATORIUM

INFOLINIA: 12 352 44 44
CMENTARZ: +48 502 930 185
KREMATORIUM: +48 502 930 170

Nowy zielony cmentarz | Pierwsza kwatera ekologiczna
Kolumbaria na urny | Kamieniarstwo i opieka nad grobami

www.cmentarzkrakow.pl | Kraków, ul. Wielogórska 16

eprasa.pl aa3b679ca8

Wójt Gminy Mogilany

informuje o wywieszeniu w dniach
od 13 listopada do 4 grudnia 2026 r.
(włącznie) w siedzibie Urzędu Gminy Mogilany, Rynek 2 wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży, celem podania do publicznej wiadomości. Wykaz obejmuje działki nr 299/18 oraz nr 300/15 położone w Libertowie. Szczegółowe informacje dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Mogilany oraz w referacie GRO (pokój 7A i 8A lub pod nr tel. 12 270 10 13 wew. 244, 251).

Kraków/34460975

Ogłoszenie Wójta Gminy Grybów
w sprawie wykazu nieruchomości stanowiących zasób komunalny Gminy Grybów przeznaczonych do zbycia

Działając na podstawie art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399 z późn. zm.)

Wójt Gminy Grybów

informuje, że wykaz nieruchomości stanowiących zasób komunalny Gminy Grybów oznaczonych jako działka ewidencyjna nr 183/1 o pow. 0,0174 ha położona w miejscowości Binczarowa i działka ewidencyjna nr 343/2 o pow. 0,1056 ha położona w miejscowości Ptaszkowa przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym jest wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Grybów w okresie od 13 listopada 2026 roku do 4 grudnia 2026 roku, zamieszczony na stronie Urzędu Gminy Grybów w zakładce Komunikaty i ogłoszenia oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Grybów.

Kraków/34460894

Ogłoszenie Wójta Gminy Grybów
w sprawie wykazu nieruchomości stanowiącej zasób komunalny Gminy Grybów przeznaczonej do wynajmu

Działając na podstawie art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399 z późn. zm.)

Wójt Gminy Grybów

informuje, że wykaz nieruchomości stanowiącej zasób komunalny Gminy Grybów przeznaczonej do wynajmu – lokale o łącznej powierzchni użytkowej 93,37 m^2 znajdujące się w budynku komunalnym nr 633 w Ptaszkowej - jest wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Grybów w okresie od 13 listopada 2026 roku do 4 grudnia 2026 roku, zamieszczony na stronie Urzędu Gminy Grybów w zakładce Komunikaty i ogłoszenia oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Grybów.

Kraków/34460891

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi
Ogłoszenia
Nekrologi

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

Kraków/34460846

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

1 KRL

eprasa.pl aa3b679ca8

Teatr

Zarząd Małopolski nie chce płacić za „Dziady”

• „Dziady” w reżyserii Mai Kleczewskiej
FOT. B. BARCZYK

– Zagram w „Dziadach” za darmo, bo inaczej musiałbym odwołać cały set – mówi Krzysztof Głuchowski. Zarząd województwa odmówił mu zgody na odpłatne zastępstwo Jana Peszka. Powodu nie podał.

Milena Kuchnia

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie podlega Zarządowi Województwa Małopolskiego (większość ma tu PiS). To oznacza, że jeśli dyrektor Krzysztof Głuchowski chce podjąć się zadania, które nie leży w jego obowiązkach, potrzebuje na to zgody urzędników. Ze względu na to, że Jan Peszek nie jest w stanie zagrać w kilku nadchodzących spektaklach, Głuchowski wystąpił o zgodę na to, by mógł go zastąpić i pobrać za to honorarium aktorskie.

Zarząd Województwa Małopolskiego pozwolił dyrektorowi zagrać w „Weselu”, „Wyzwoleniu” oraz w spektaklu „Kraków narodowej sztuce, czyli tryumf miernoty”. Nie zgodził się tylko na „Dziady”.

„Zrobię to, co muszę”

We wszystkich wymienionych spektaklach Głuchowski jest oficjalnym dublerem Peszka. Ma już doświadczenie w tych rolach, kostiumy, zna tekst.

– Kiedy wokół „Dziadów” trwała cała afera, nie dostawałem zgody na dublurę, przez prawie dwa lata grałem więc po prostu za darmo, bo nie chciałem narażać teatru na straty. Później, jak już przestali odwoływać mnie z roli dyrektora, wielokrotnie taką zgodę dostawałem. Teraz nagle znów decyzja jest odmowna – mówi Głuchowski w rozmowie z „Wyborczą”.

Zarząd nie wyjaśnił, dlaczego dyrektor nie może zagrać akurat w „Dziadach” – ani na oficjalnym piśmie, ani poza nim. My również zwróciliśmy się do Urzędu Marszałkowskiego z tym pytaniem.

– Taka była decyzja zarządu. Nie musi być uzasadnienia formalnego. Wiem, że wcześniej pan dyrektor dostawał zgody. Tym razem zarząd zdecydował inaczej – usłyszeliśmy od Magdaleny Opyd, rzeczniczki prasowej UMWM.

Głuchowski deklaruje, że za zastępstwo Peszka przewidział dla siebie jedno z najniższych aktorskich honorariów, 600 zł brutto za spektakl.

– Ja zagram te „Dziady” za darmo, bo inaczej musiałbym odwołać cały set. Ludzie kupili bilety pół roku temu. Jako dyrektor nie mam teraz możliwości zorganizowania innego zastępstwa, bo decyzja odmowna przyszła kilka dni przed pierwszym spektaklem. To są ogromne koszty, ale byłoby to też nieludzkie. To nie jest mała rola, tylko Senator w „Dziadach” – ogrom pracy i tekstu, którego aktor musi się nauczyć, trzeba byłoby też uszyć dla niego kostium. Zrobię to, co muszę, bo jestem człowiekiem odpowiedzialnym i tyle – podsumowuje.

Końcem sierpnia UMWM ogłosił, że w przyszłym roku przeprowadzi konkurs na nowego dyrektora Teatru Słowackiego. Tym samym podjęli decyzję o nieprzedłużaniu kadencji Głuchowskiego.

Głuchowski, który kieruje teatrem od 10 lat, zadeklarował, że nie wystartuje w konkursie. Jego zdaniem jest on organizowany po to, „żeby go nie wygrał” i stanowi „wotum nieufności”. Ma żal do władz województwa o to, że podjęli decyzję bez rozmowy z nim i w czasie, kiedy przebywał na urlopie.

– Przyzwoitość nakazuje, żeby zapytać, czy chciałbym być nadal dyrektorem, czy nie, i ocenić moją pracę. Przecież audyt należy się każdemu prezesowi spółki. Sprawdza się osiągnięcia, wyniki finansowe i frekwencyjne, a w naszym przypadku również te niewymierne, na przykład obecność w debacie publicznej. Nie ma chyba teatru, który byłby tak obecny w mediach, jak Teatr Słowackiego – mówił w rozmowie z „Wyborczą”.

W obronie dyrektora stanęła Marta Cienkowska, ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Teatr jest współprowadzony przez resort. Ostatnie zdanie w sprawie konkursu należy jednak do województwa.

Dyrektor nie chce komentować domysłów o tym, że decyzja województwa w sprawie „Dziadów” jest związana z zamieszaniem wokół konkursu.

– Na pewno takie sytuacje do niczego nie zachęcają. Może przynajmniej niektórzy zrozumieją, czemu nie chcę do tego konkursu stawać – mówi.

Bilety na kolejny set „Dziadów” (13-17 stycznia) są już wyprzedane. Głuchowski ponownie będzie prosił województwo o możliwość dublury.

„Dziady” w reżyserii Mai Kleczewskiej były solą w oku PiS-u

Afera wokół „Dziadów” wybuchła jeszcze przed ich premierą w listopadzie 2021 roku. Ówczesna kuratorka oświaty Barbara Nowak stwierdziła, że spektakl obraża Polskę. Miała na to kilka argumentów. Jej zdaniem, Guślarzem była kobieta, Konrad mówił m.in. głosem uczestniczek protestów po zaostrzeniu prawa aborcyjnego, a ze sceny padały słowa odnoszące romantyczny dramat do rządów PiS. Kuratorka rozesłała do wszystkich szkół w województwie list, w którym prosiła o niezabieranie dzieci na spektakl Mai Kleczewskiej. Efekt był zupełnie odwrotny. Bilety wyprzedały się w mgnieniu oka.

Kilka miesięcy później zarząd województwa, w którym władzę sprawowało PiS, rozpoczął procedurę odwołania Głuchowskiego. Oficjalne zarzuty dotyczyły nie tylko sytuacji finansowej i sposobu zarządzania instytucją, ale także rzekomego naruszenia przepisów. Zespół teatru i duża część środowiska artystycznego nie miały wątpliwości, że to polityczna zemsta za przedstawienie Kleczewskiej.

Aktorzy protestowali przed teatrem, demonstrowali widzowie, a kolejne próby usunięcia dyrektora ciągnęły się miesiącami. Głuchowski ostatecznie pozostał na stanowisku, natomiast „Dziady” stały się jednym z najważniejszych i najgłośniejszych przedstawień ostatnich lat. Od tamtej pory władze województwa się nie zmieniły; na czele UMWM stoi marszałek Łukasz Smółka z PiS. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34458636

Syndyk zaprasza do składania ofert w konkursie na sprzedaż

M2 o powierzchni ok. 49.38 m²

4/4 piętro, kamienica, stan do odświeżenia/remontu, przy ul. Krowoderskiej 72 w Krakowie w stanie wolnym od obciążeń.

Cena wywoławcza 655 800 zł.

Oferty można składać do 25 listopada 2026 r. do godziny 10:30 w kancelarii syndyka przy ul. Lubicz 27/57 w Krakowie.

Uwaga, liczy się data faktycznego wpływu oferty a nie data nadania w placówce pocztowej.

Uwaga, aby wziąć udział w konkursie należy bezwzględnie zapoznać się z regulaminem konkursu oraz operatem. Więcej informacji na of@legispartner.pl oraz pod nr telefonu 690 898 230.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34460623

AU-01-6.6740.4.20.2026.PSZ

OBWIESZCZENIE

Prezydenta Miasta Krakowa

o wszczęciu postępowania administracyjnego o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 10 § 1, art. 49 i art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) w związku z art. 11d ust. 5 Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), zawiadamia się, **26.06.2026r. (po dokonanych uzupełnieniach 20.10.2026r.)** zostało wszczęte postępowanie administracyjne na wniosek **Prezydenta Miasta Krakowa – Zarządu Dróg Miasta Krakowa**, w sprawie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej dla zamierzenia pn.:

„Rozbudowa ulic: Rącznej, Czeczotta oraz Bartników oraz budowa odcinków dróg publicznych gminnych klasy L i klasy D wraz z budową i przebudową infrastruktury technicznej (...)”,

Projektowana inwestycja planowana jest do realizacji na niżej wymienionych działkach ewidencyjnych, na działkach ewidencyjnych oznaczonych numerami: *(w nawiasach podany numery działek przed dokonanymi podziałami)*

– **w liniach rozgraniczających rozbudowywanej ul. Rącznej, drogi powiatowej nr 2249K, klasy Z:**
Jedn. ew.: 126104_9.0023 Podgórze, obręb 0023 – 143/8(143/7), 144/17(144/11), 144/19(144/12), 150/22(150/6), 151/13(151/4), 152/44(152/7), 152/46(152/8), 152/48(152/26), 152/50(152/36), 153/8(153/6), 154/11(154/9), 194/5(194/4),
Jedn. ew.: 126104_9.0106 Podgórze, obręb 0106 – 99/11(99/5), 99/13(99/7), 100/13(100/5), 100/15(100/10), 101/3(101/2), 102/1(102), 104/9(104/6), 106/13(106/2), 106/15(106/5), 106/17(106/12), 107/11(107/8), 107/13(107/9), 107/15(107/10), 108/6(108/1), 137/11(137/3), 137/13(137/5), 137/19(137/17), 137/21(137/18), 138/2(138/1), 139/4(139/2), 139/6(139/3), 159/3(159), 160/1(160), 188/8(188/1), 222/15(222/14), 224/1(224), 225/3(225/1), 225/5(225/2), 229/8(229/5), 229/10(229/6), 230/7(230/4), 231/9(231/7), 237/5(237/4), 244/7(244/6), 245/11(245/6), 245/13(245/10), 246/1(246), 253/1(253), 253/2(253), 254/4(254/1), 255/18(255/16), 369/1(369), 370/3(370/2), 372/3(372/2), 380, 388/5(388/1), 394, 395, 396/1(396), 486/1(486), 487/1(487),

– **w liniach rozgraniczających rozbudowywanej ul. Czeczotta, drogi gminnej nr 602287K, klasy D:**
Jedn. ew.: 126104_9.0106 Podgórze, obręb 0106 – 159/4(159), 369/2 (369),

– **w liniach rozgraniczających rozbudowywanej ul. Bartników, drogi gminnej nr 602136K, klasy D:** Jedn. ew.: 126104_9.0106 Podgórze, obręb 0106 – 222/16(222/14), 370/4(370/2), 388/6(388/1),

– **w liniach rozgraniczających budowanej drogi gminnej, klasy L:**
Jedn. ew.: 126104_9.0023Podgórze, obręb 0023 – 150/19(150/5), 150/23(150/6), 151/10(151/5), 151/14(151/4),

– **w liniach rozgraniczających budowanej drogi gminnej, klasy D:**
Jedn. ew.: 126104_9.0023Podgórze, obręb 0023 – 144/15(144/10), 149/11(149/7), 149/14(149/8), 149/16(149/4), 150/18(150/5), 196/4, 231/2(231), 232/2(232),

– **działki objęte obowiązkiem budowy sieci uzbrojenia terenu:**
Jedn. ew.: 126104_9.0023Podgórze, obręb 0023 – 144/7, 144/13, 144/14(144/10), 144/16(144/10), 144/20(144/12), 148/5, 149/5, 149/12(149/7), 149/17(149/4), 150/17(150/5), 150/21(150/6), 151/12(151/4), 152/37, 152/45(152/7), 152/49(152/26), 152/51(152/36), 153/9(153/6), 196/3 231/1(231), 232/1(232),
Jedn. ew.: 126104_9.0106 Podgórze, obręb 0106 – 99/12(99/5), 100/14(100/5), 101/4(101/2), 103/2, 104/4, 106/16(106/5), 107/14(107/9), 108/7(108/1), 109, 139/5(139/2), 139/7(139/3), 188/4, 188/9(188/1), 199/11, 199/12, 221/7, 224/2(224), 225/4(225/1), 225/6(225/2), 229/9(229/5), 230/8(230/4), 224/8(244/6), 245/12(245/6), 246/2(246), 253/3(253), 254/5(254/1), 255/19(255/16), 381/1, 381/2, 391, 396/2(396), 486/2(486),

– **działki objęte obowiązkiem przebudowy/budowy zjazdów:**
Jedn. ew.: 126104_9.0023 Podgórze, obręb 0023 – 144/8, 144/9, 144/14(144/10), 151/11(151/5), 151/15(151/4), 155/11,202/5,
Jedn. ew.: 126104_9.0106 Podgórze, obręb 0106 – 96/1, 97/4, 98, 99/3, 100/16(100/10), 103/2, 104/8, 106/14(106/2), 106/18(106/12), 107/12(107/8), 107/14(107/9), 108/2, 137/14(137/5), 159/5(159), 160/2(160), 188/9(188/1), 246/2(246), 382/4, 487/2(487),

– **działki objęte obowiązkiem przebudowy/budowy urządzeń melioracji wodnych lub innych urządzeń melioracji wodnych szczegółowych:**
Jedn. ew.: 126104_9.0023 Podgórze, obręb 0023 – 149/13(149/8), 150/17(150/5), 150/20(150/5), 231/1(231),232/1(232), 232/3(232), 231/3(231),

– **działki objęte obowiązkiem rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nie przewidzianych do dalszego użytkowania:**
Jedn. ew.: 126104_9.0023Podgórze, obręb 0023 –144/16(144/10), 150/17(150/5), 150/21(150/6), 152/37, 152/51(152/36), 196/3, 231/1(231), 232/1(232),
Jedn. ew.: 126104_9.0106 Podgórze, obręb 0106 –108/7(108/1), 224/2(224).

W związku z powyższym informuje się, że strony mogą w każdym stadium postępowania zapoznać się z całością dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, złożyć ewentualne wnioski i zastrzeżenia w Wydziale Architektury i Urbanistyki Urzędu Miasta Krakowa – ul. Mogilska 41. Uwagi i zastrzeżenia można także nadać przesyłką pocztową, kurierską u wybranego przez Państwa operatora, bądź za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami doręczenie korespondencji na elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej, w ramach usługi udostępnianej w ePUAP, nie jest już równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (e-Doręczenia). W celu skutecznego doręczenia do organu można wnieść pismo utrwalone w postaci elektronicznej na **adres do doręczeń elektronicznych organu (AE:PL-44247-71066-ISSHB-24)** lub wnieść pismo utrwalone w postaci papierowej – osobiście w punkcie podawczym lub listownie.

Odpowiedź na wszystkie uwagi i zastrzeżenia stron postepowania zostaną zawarte w uzasadnieniu decyzji kończącej postępowanie.
Zawiadomienie w formie obwieszczenia uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie i udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Godziny przyjęć stron: poniedziałek – piątek w godz. 8.00-14.00 po wcześniejszym ustaleniu telefonicznym godziny spotkania.

1KR

eprasa.pl aa3b679ca8

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

SZCZEPAN TWARDOCH: Jaka jest nowa powieść laureata Nike?

O czym pisze **OLGA TOKARCZUK** w „Świata jest za dużo”? Inga Iwasiów o nowej powieści noblistki i „pisaniu o ziemioodzyskaniu”

JAROSŁAW KURSKI: Jak pisałem książkę z Michnikiem?

Co nowego napisali John Irving, Margaret Atwood, Julian Barnes, George Saunders czy Douglas Stuart. Kto zachwyca, a kto rozczarował?

Spotkanie Książkowego Klubu Książki, targi, festiwale książkowe oraz przegląd jesiennych nowości

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl aa3b679ca8

CO JEST GRANE

Rektor AMKP:

Młodzi ludzie chcą rozwijać talenty muzyczne

Orkiestra Kameralna działa na terenie Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie od 32 lat. Najbliższy koncert, z m.in. „Fantazją dla szlachcica" w repertuarze, 26 listopada.

Marta Gruszecka

• **Widok z tarasu Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Rok akademicki 2026/2027 Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie rozpoczęło 770 studentów, kształcących się na siedmiu kierunkach w ramach czterech wydziałów. Największą popularnością tradycyjnie cieszą się instrumentalistyka, jazz i muzyka improwizowana oraz wokalistyka.

– Cieszy nas wzrost zainteresowania studiami mimo prognoz, dotyczących niżu demograficznego. To potwierdza, że młodzi ludzie nadal chcą rozwijać swoje talenty muzyczne i wiążą z tym swoją przyszłość – komentuje prof. dr hab. Mariusz Sielski, rektor AMKP.

Studenci, ale też absolwenci uczelni należą do czterech działających na jej terenie orkiestr. – Chciałbym podkreślić, że krakowska Akademia Muzyczna jest wyższą uczelnią artystyczną, a nie instytucją kultury, zatem my przede wszystkim kształcimy studentów i prowadzimy badania naukowe. Działalność artystyczna to prezentacja rezultatów pracy dydaktycznej ze studentami i wyników pracy badawczej kadry pedagogicznej, a zarazem okazja do zaprezentowania potencjału artystyczno-naukowego AMKP – mówi rektor.

Jedną z nich jest działająca na terenie uczelni od 32 lat Orkiestra Kameralna. Repertuar comiesięcznych koncertów obejmuje utwory z kanonu muzyki światowej, zatem nic dziwnego, że muzyków ciągnie w świat – zespół występował m.in. we Francji, Wielkiej Brytanii, na Słowacji oraz w Niemczech. Orkiestrę prowadzi dr hab. Maciej Tworek, profesor AMKP.

Najbliższy koncert artyści zaplanowali na 26 listopada. W programie dwa utwory: „Fantasia para un Gentilhombre" („Fantazja dla Szlachcica") Joaquina Rodrigo oraz „Serenada na smyczki E-dur op. 22" Antonina Dvoraka. Orkiestra Kameralna AMKP wystąpi w towarzystwie gitarzysty Mateusza Wójcika. Artystów poprowadzi maestro Maciej Tworek. ●

Koncert Orkiestry Kameralnej 26 listopada o godz. 19 w Auli Florianka AMKP (Sereno Fenn'a 15). Bilety w cenie 30 zł (ulgowy) i 50 zł (normalny) są dostępne na miejscu, na godzinę przed koncertem. Studenci i uczniowie – za okazaniem legitymacji wstęp wolny.

Jesień w Muzeum Inżynierii i Techniki

Najstarsza metoda zdobienia tkanin

Na czym polega druk klockowy? Od czego zaczęła się historia radia? Muzeum Inżynierii i Techniki zaprasza w listopadzie na jesienne spotkania i warsztaty.

• **Siatki anużki** FOT. PIOTREK BANASIK

Główną siedzibą Muzeum Inżynierii i Techniki jest Zajezdnia przy ulicy św. Wawrzyńca. To właśnie tam od marca 2023 roku znajduje się wystawa stała „Miasto. Technoczułość".

Ekspozycja jest pełną ciekawostek podróżą w czasie – opowieść o rozwoju miasta zaczyna się 3500 lat temu, następnie prowadzi przez kolejne epoki, m.in. okres obu rewolucji przemysłowych i powojenną modernizację, aż po czasy współczesne i przyszłość.

Historię miasta przybliżają kultowe przedmioty i zabytki techniki, bez których rozwój nie byłby możliwy. Wśród ponad 600 eksponatów są m.in. pochodzące z Krakowa i Gdańska drewniane rury wodociągowe z XVI w., maszyna parowa F. Wichterle, drewniana pralka klepkowa Miele, maszyna do pisania dla niewidzących Picht, fonograf Edisona, pierwsze polskie telefony, maszyna szyfrująca Feldfernschreiber, odbiorniki radiowe Marconi 4LS/1 i Olympic-Z, luksusowy zestaw muzyczny Capello Roma (ze skalą geograficzną), jedna z pierwszych lamp elektronowych polskiej produkcji – trioda Polskiego Towarzystwa Radiotechnicznego.

Jest także kuchnia elektryczna „Gródek", kuchenka gazowa New World, lodówka Electrolux do zabudowy z lat 20. XX w., suszarka do włosów Fön.

Znajdziemy tu również zabytki motoryzacji: samochód Polski Fiat 508, motocykl CWS Sokół 1000 M111, prototypy pojazdów – takie jak mikrosamochód Smyk.

A ponadto: komputer Odra 1305 czy prawdopodobnie jedyny zachowany egzemplarz minikomputera PSPD 90 krakowskiej produkcji.

Wystawie regularnie towarzyszą spotkania tematyczne – jednym z nich będą warsztaty „Pracownia dawnego druku" (21 listopada, godz. 14). – Ile odbitek może powstać z jednego wzoru? Poznamy druk klockowy – jedną z najstarszych metod zdobienia tkanin – i zobaczymy historyczne maszyny drukarskie na wystawie stałej „Miasto. Technoczułość" – zapraszają Aneta Fausek-Kaczanowska i Maria Garbacz, które poprowadzą warsztaty. O historii drukarstwa opowie Lesław Wabik.

Wystawą tymczasową w Zajezdni jest „Kuchnia od kuchni" – podróż przez XX wiek, ukazująca, jak rozwój techniki zrewolucjonizował sposób, w jaki zdobywamy, przygotowujemy, przetwarzamy i przechowujemy żywność.

Ekspozycję podzielono na sześć części. Każda z nich pokazuje, jak zmieniało się podejście do żywności na przestrzeni lat. 22 listopada (godz. 11) zespół MIT zaprasza na oprowadzanie kuratorskie po wystawie.

– Przeniesiemy Was w fascynującą podróż przez historię kuchni: od zdobywania żywności, przez ewolucję samej przestrzeni kuchennej, po przechowywanie, przygotowanie jedzenia i higienę. Na deser pokażemy ikony polskiego designu i techniki: młynki do kawy, ekspres „Kawex", syfony do wody sodowej czy domowe maszynki do lodów – zapowiada Edyta Gajewska.

Co jeszcze w jesiennym programie MIT? Warsztaty „(Nie)szablonowej ceramiki" z cyklu „Piątki dla dojrzałych" (13 listopada, godz. 13), oprowadzanie rodzinne po wystawie „Miasto. Technoczułość" (14, 21 i 28 listopada, godz. 13) oraz spotkanie „Sekrety analogowego brzmienia" poświęcone historii radia z okazji stulecia radiofonii (29 listopada, godz. 15). ●

Marta Gruszecka

Szczegółowe informacje o programie Muzeum Inżynierii i Techniki na listopad znajdziemy na stronie mit.krakow.pl

1KR

eprasa.pl aa3b679ca8

19. 3 No pasarán! 20.12.2026
Międzynarodowy Festiwal Teatralny

BOSKA KOMEDIA

ŁAŹNIA NOWA

ORGANIZATOR

Kraków

ŁAŹNIA NOWA

DOFINANSOWANIE

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

INSTYTUT ADAMA MICKIEWICZA

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego

PARTNER STRATEGICZNY

Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A.

PARTNER OPERACYJNY

POLSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
Poland.Travel

PARTNER EDYCJI

Teatr... w Krakowie

PARTNERZY

NARODOWY STARY TEATR
bunkier sztuki
cricoteka
INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
KULTURALNA MAŁOPOLSKA
FUNDACJA WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG FÜR DEUTSCH-POLNISCHE ZUSAMMENARBEIT
INSTYTUT POLSKI WYDZIAŁ KULTURY AMBASADY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W PEKINIE
GRANGE COFFEE
Cukiernia CONSONNI
UFO UNRECOGNIZED FIELDS OF ART
WOLF BROTHERS WILD SLAVIC FRAGRANCES
Mercedes-Benz Zasada Auto
hansa follow the sea

PATRONI

Trójka POLSKIE RADIO
RZECZPOSPOLITA rp.pl
pap POLSKA AGENCJA PRASOWA
onet
ELLE
Radio Kraków
Radio Kraków Kultura
e-teatr.pl
LODOWAMACZ
Kraków Culture KARNET
lounge

fot. Karolina Jóźwiak

PULVERKOPF / reż. Katarzyna Kalwat

koprod. Nowy Teatr i Teatr Polski w Poznaniu

fot. Karolina Jóźwiak

KRZYŻACY / reż. Jan Klata

prod. Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie

KRAKÓW 3–20 GRUDNIA 2026

fot. Katarzyna Kural-Sadowska

ZAPĘTLONA / reż. Krystyna Janda

prod. Teatr Polonia

bilety.boskakomedia.pl

TEATR ŁAŹNIA NOWA – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Kraków/34460275

eprasa.pl aa3b679ca8

CO JEST GRANE

„Ballady" Sinfonietty Cracovii

Muzyka inspirowana drzeworytem

Czy japońskie drzeworyty mogą być inspiracją dla muzyków? Sinfonietta Cracovia zaprasza 26 listopada do Teatru Łaźnia Nowa na koncert „Sinfonietta Nova – Ballady". To nowy rozdział w historii krakowskiego zespołu.

Marta Gruszecka

• **Sinfonietta Cracovia** FOT. PIOTR MARKOWSKI

Sinfonietta Nova to najmłodszy cykl programowy krakowskiej orkiestry. Organizowane w jego ramach koncerty są odważne, zaskakujące i wskazujące, co we współczesnej muzyce najciekawsze i najbardziej ekscytujące. Wszystkie odbywają się w postindustrialnej przestrzeni Teatru Łaźnia Nowa. Najbliższe spotkanie, zatytułowane „Sinfonietta Nova – Ballady", 26 listopada.

– Proces powstawania dzieła w obszarze muzyki współczesnej to zawsze wielowymiarowe zjawisko na styku osobistej wizji kompozytora, estetyki oraz performatyki. Przełamując od lat utarte schematy wykonawcze i angażując się we wspólne przedsięwzięcia z różnymi twórcami, traktujemy konsekwentne odkrywanie nowych form wyrazu jako jeden z głównych filarów naszej działalności. Nadchodzący koncert z cyklu Sinfonietta Nova, który zagramy pod dyrekcją Łukasza Błaszczyka 26 listopada w Teatrze Łaźnia Nowa, stanowi kolejny owoc tych artystycznych poszukiwań – zapowiada Rafał Kokot, dyrektor Sinfonietty Cracovii.

W programie trzy utwory. Centralnym punktem wieczoru będzie prawykonanie „Ballad" Wojciecha Błażejczyka – cyklu na sopran, orkiestrę smyczkową i elektronikę, skomponowanego w ramach programu „Zamówienia kompozytorskie". – Partię wokalną powierzyliśmy Agacie Zubel, wybitnej śpiewaczce i kompozytorce o międzynarodowej renomie, współpracującej m.in. z Klangforum Wien, Ensemble InterContemporain czy London Sinfonietta – mówi dyrektor.

Centralnym punktem wieczoru będzie prawykonanie „Ballad" Wojciecha Błażejczyka – cyklu na sopran, orkiestrę smyczkową i elektronikę

Drugim w kolejności utworem będzie „Ukiyo-e" Marcela Chyrzyńskiego. – Inspiracją do powstania tej kompozycji stały się japońskie drzeworyty z okresu Edo o tej samej nazwie, oznaczającej dosłownie „obrazy przemijającego świata". Autor dokonuje tu fascynującego przełożenia sztuki wizualnej na język dźwięków – opowiada Rafał Kokot.

Wieczór dopełni „Introdukcja i trzy modlitwy o pokój" Jerzego Bauera. – To utwór o unikalnym brzmieniu i głębokim ładunku emocjonalnym, który w dobie globalnych napięć i konfliktów zyskuje dziś szczególne znaczenie, stając się poruszającą refleksją nad ludzką potrzebą ładu i harmonii – podsumowuje dyrektor.

Gościnią Sinfonietty Cracovii będzie Agata Zubel. Artystów poprowadzi maestro Łukasz Błaszczyk.

Listopadowy koncert będzie nowym rozdziałem w historii Sinfonietty Cracovii. – Muzycy po raz pierwszy zastąpią tradycyjne nuty papierowe tabletami, wykonując tym samym ważny krok w kierunku cyfryzacji pracy całego zespołu artystycznego i wykorzystania nowych technologii – zapowiada Gabriela Kot z zespołu prasowego Sinfonietty Cracovii. ●

Koncert Sinfonietty Cracovii „Sinfonietta Nova – Ballady" odbędzie się 26 listopada o godz. 19.30 w Teatrze Łaźnia Nowa (os. Szkolne 25). Bilety są dostępne na stronie bilety24.pl

REKLAMA Kraków/34460527

1KR

eprasa.pl aa3b679ca8

NOWA MUZYKA, NOWE EMOCJE:

Listopad i Grudzień ze Spółdzielnią Muzyczną

Kraków aktywnie dba o poszerzanie swojej oferty kulturalnej, stwarzając przestrzeń dla inicjatyw, które na stałe wpisują się w krajobraz artystyczny miasta.

W listopadzie i grudniu 2026 roku **Spółdzielnia Muzyczna Contemporary Ensemble** – jeden z najważniejszych i najbardziej aktywnych zespołów muzyki współczesnej w Polsce – zaprasza na kolejne wydarzenia w ramach swoich stałych cykli.

Formacja od lat konsekwentnie poszerza horyzonty dźwiękowe, przełamuje bariery między wykonawcami a publicznością i udowadnia, że sztuka nowych brzmień jest stałym, niezwykle żywym elementem miejskiej tkanki kulturowej.

Wszystkie nadchodzące wydarzenia realizowane są w ramach projektu **„Spółdzielnia Muzyczna Contemporary Ensemble – Społeczna Instytucja Kultury”**, współfinansowanego ze środków Miasta Krakowa. To dowód na to, że muzyka współczesna nie zamyka się w elitarnych salach, lecz stara się tworzyć trwałą, otwartą przestrzeń na dialog, edukację, eksperyment i bliskie spotkanie ze sztuką w różnych zakątkach Krakowa.

Jesienny repertuar: co nas czeka w listopadzie i grudniu?

Nadchodzące wydarzenia pozwalają podejść do muzyki współczesnej i sztuki dźwięku z różnych perspektyw. Warto zaplanować swój czas, by wziąć udział w tych wyjątkowych spotkaniach:

- **Cykl „Otwórz uszy, otwórz oczy” (MOCAK):** Regularne warsztaty dla młodzieży, dorosłych i seniorów, które łączą muzykę XX i XXI wieku z malarstwem, rzeźbą oraz performansem, pozwalając odkryć dźwiękowe konteksty sztuk wizualnych. Najbliższe spotkania odbędą się **14 listopada**, **27 listopada** oraz **12 grudnia** w Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK.
- **Edukacja najmłodszych – „Rytmiczne Wierszowanki”:** Z myślą o najmłodszych odbiorcach zespół regularnie organizuje warsztaty muzyczno-ruchowe dla dzieci w wieku 3–7 lat wraz z opiekunami. Oparte na poezji Jana Brzechwy i Juliana Tuwima zajęcia z elementami *body music* odbędą się **15 listopada** oraz **13 grudnia** w siedzibie Spółdzielni przy ul. Kopernika 19.
- **Kameralne „Koncerty na miejscu” (ul. Kopernika 19)**: Stały punkt programu – kameralne spotkania bez scenicznego dystansu. W listopadzie i grudniu usłyszymy m.in. koncert w wykonaniu Małgorzaty Mikulskiej, Tomasza Sowy i Jakuba Gucika (**15 listopada**, z muzyką opartą o motywy chorałowe), solowy projekt elektroniczny Wojciecha Błażejczyka Re-Used Sounds oparty na „odpadach dźwiękowych” i obiektofonach (**6 grudnia**), a także koncert tria Guńka/Woś/Wnuk i Małgorzaty Mikulskiej (**17 grudnia**), podczas którego usłyszymy m.in. polskie prawykonania utworów Barbary Zach oraz Ardo Rana Varresa.
- **Scena muzyki improwizowanej: 27 listopada** w siedzibie zespołu wystąpi wybitna wokalistka jazzowa Natalia Kordiak w duecie z wiolonczelistą Jakubem Gucikiem, oferując publiczności fascynujący proces tworzenia w czasie rzeczywistym muzyki z wykorzystaniem nieoczywistych instrumentów elektronicznych.
- **Warsztaty dla twórców – „Open Space”:** Zaplanowane na **2 grudnia** spotkanie przy ul. Kopernika 19 to stała przestrzeń wykładów i warsztatów dla osób komponujących, które chcą poznać rozszerzone techniki instrumentalne.

„Interakcje” i „Interakcje 2.0” w Cricotece:

- **4 grudnia** odbędzie się koncert, podczas którego usłyszymy polskie prawykonanie nowego utworu Macieja Bieniawskiego (który będzie również tematem rozmowy z Moniką Pasiecznik), a także kompozycje Georges'a Aperghisa (*Fuzzy Trio*) i Eleni Ralli (*All Alone among the others II*).
- **20 grudnia** odbędzie się finałowy koncert cyklu – zabrzmią utwory Matana Porata i Panayiotisa Kokorasa oraz polskie prawykonanie napisanego dla Spółdzielni utworu „Multi-headed Dragon” Agaty Zubel.

Muzyka współczesna bliżej nas

Spółdzielnia Muzyczna zaprasza wszystkich miłośników sztuki do odkrywania nowych brzmień i uczestnictwa w spotkaniach. Wszystkie wydarzenia odbywają się w formule **wstępu wolnego** (z darmowymi wejściówkami do pobrania na platformie biletomat.pl). Szczegółowe informacje, pełny program oraz zapisy dostępne są na stronie www.spoldzielniamuzyczna.com, oficjalnych kanałach zespołu oraz pod adresem mailowym info@spoldzielniamuzyczna.com.

Kraków/34460624

eprasa.pl aa3b679ca8

CO JEST GRANE

Teatr

W kapsule asymilacyjnej

Bohaterami spektaklu są dwaj Polacy, którzy nie do końca się nimi czują, bo nie wychowali się w Polsce. Obaj są rozczarowani swoim dotychczasowym życiem – mówi Mikita Iłynczyk.

• **Próba spektaklu „E:/migranci”** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ROZMOWA Z
MIKITĄ IŁYNCZYKIEM
reżyserem sztuki „E:/migranci”

MARTA GRUSZECKA: Na Nowej Scenie Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie odbyła się premiera spektaklu „E:/migranci” w Twojej reżyserii. Jak młody białoruski reżyser trafił pod skrzydła narodowej sceny?
MIKITA IŁYNCZYK: Narodowy Stary Teatr prowadzi program rezydencji artystycznych dla twórców. W ubiegłym roku otrzymałem od dyrektora teatru i kuratora tego programu, Jakuba Skrzywanka, zaproszenie do udziału w nim, a wraz ze mną Eliasz Niezgoda i Gosia Czerwień. Pracę nad autorskimi tekstami zaczęliśmy pod okiem Agaty Dąbek. Wtedy powstali „E:/migranci” – tyle, że jako tekst przeznaczony do czytania performatywnego.

Scenariusz jest inspirowany dramatem Sławomira Mrożka z 1974 roku. Jak połączyłeś go z własną opowieścią?
– Pracuję z tematyką dotyczącą migracji, bo sam jestem repatriantem, a zarazem emigrantem. Interesuje mnie literatura, która opisuje stan podróży, doświadczenie znalezienia się w nowym miejscu, sytuację emigracji. Nie ma, moim zdaniem, aż tak wiele literatury światowej, poświęconej temu doświadczeniu.

Tekst Sławomira Mrożka jest dla mnie ciekawym punktem odniesienia. Autor napisał dramat w 1974 roku, koncentrując się na emigracji z Polski do Stanów Zjednoczonych. Wydaje mi się, że od tamtego czasu wiele rzeczy się odwróciło. Z jednej strony, obserwujemy kryzys tzw. „American Dream”, z drugiej – Polska przeżywa obecnie jeden z najlepszych okresów gospodarczych w swojej historii. Zmieniają się zatem również kierunki migracji. Chciałem zachować absurd charakterystyczny dla Mrożka, a jednocześnie uchwycić współczesną rzeczywistość, w której wnukowie jego emigrantów wracają do ojczyzny swoich przodków.

Wracają rozczarowani Ameryką?
– Bohaterami spektaklu jest dwóch Polaków, którzy nie do końca się nimi czują, bo nie wychowali się w Polsce. Jeden pochodzi z Kresów Wschodnich, więc w pewnym sensie jest to dla mnie wątek autobiograficzny. Sam mam w akcie urodzenia wpisaną narodowość polską, ale nie dorastałem w granicach Polski. Drugi bohater przyjeżdża ze Stanów Zjednoczonych, rozczarowany swoim dotychczasowym życiem. To dwaj mężczyźni, którzy w pewnym sensie nie przynależą w pełni ani do kraju, z którego pochodzą, ani do tego, do którego wracają. Są rozczarowani swoimi dotychczasowymi miejscami i państwami.

W jakim momencie życia poznamy wspomnianych bohaterów? Przyjeżdżają, żeby skonfrontować się z polską rzeczywistością, czy może odnaleźć kogoś z rodziny?
– Nawiązuję do Mrożka, u którego miejsce odgrywało ważną rolę i w pewnym sensie dominowało nad rozwojem psychologii postaci. W jego dramacie bohaterowie zostali umieszczeni w piwnicy – zamkniętej, nieokreślonej przestrzeni. W moim spektaklu znajdują się w czymś, co nazwałem kapsułą asymilacyjną. Jest ona częścią programu asymilacyjnego i krąży po gminach ojczyzny przodków, żeby bohaterowie mogli poznać kraj, zobaczyć, jak wygląda i jak funkcjonuje. Nie mogą jej jednak swobodnie opuścić, ponieważ przechodzą proces legalizacji pobytu i asymilacji. Podczas tej podróży muszą natomiast pracować.

Czy ktoś z „obcych” może dostać się do środka?
– Tak – pojawiają się bohaterowie, którzy przychodzą do nich przypadkowo. To przede wszystkim rdzenni mieszkańcy małych miasteczek, których ciekawi, czym jest ta kapsuła, na czym polega jej fenomen i jak działa cały program asymilacyjny. W trakcie podróży bohaterowie spotykają zatem różne postaci i wchodzą z nimi w interakcje.

A jak na te interakcje zareagowali aktorzy Narodowego Starego Teatru?
– Pracuję ze znakomitymi aktorami: Anną Paruszyńską-Czacką, Michałem Majniczem i Adamem Nawojczykiem. Aktorzy byli bardzo ważnym ogniwem w realizacji tego projektu. Po czytaniu performatywnym sami interesowali się kontynuacją pracy nad tekstem. Przygotowywanie z nimi „E:/migrantów” było wielką przyjemnością i klasą samą w sobie.

W rolach głównych: Anna Paruszyńska-Czacka, Michał Majnicz, Adam Nawojczyk i Jacek Romanowski (głos z offu). Autorem tekstu i osobą odpowiedzialną za światła jest reżyser Mikita Iłynczyk, scenografię i kostiumy przygotowała Justyna Elminowska, muzykę Krzysztof Kaliski, a konsultacji dramaturgicznych udzieliła Agata Dąbek. Inspicjentką będzie Ewa Wrześniak.

Spektakl przyjęto do 33. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej. ● **Rozmawiała Marta Gruszecka**

Spektakl „E:/migranci” w reżyserii Mikity Iłynczyka na Nowej Scenie Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (ul. Jagiellońska 1). Kolejne pokazy 5-6 grudnia.

REKLAMA Kraków/34459648

Kraków
16 — 17 listopada 2026

Kultura na Uchodźstwie 2026
Культура ў выгнанні 2026

GOŚCIE I GOŚCINIE:
Aleś Bialacki — LAUREAT POKOJOWEJ NAGRODY NOBLA W 2022 R. — Алесь Бяляцкі
Uładzimir Niaklajeu — Уладзімір Някляеў
Andrej Chadanowicz — Андрэй Хадановіч
Lawon Barszczeuski — Лявон Баршчэўскі
Alina Kouszyk — Аліна Коўшык
Taciana Niadbaj — Таццяна Нядбай
Alhierd Bacharewicz — Альгерд Бахарэвіч

30 Wydarzenie w ramach jubileuszu 30-lecia Willi Decjusza

Miejsce: **Willa Decjusza**
ul. 28 lipca 1943 17a
30-233 Kraków

1KR

eprasa.pl aa3b679ca8

wyborcza

WROCŁAW
TYGODNIK

Piątek, 13 listopada 2026 | Redaktor prowadzący **Leszek Frelich**

wroclaw.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: wroclaw@wyborcza.pl

Broń zamachowca w Krakowie

Z myślą o zastosowaniu wojskowym

Zamachowiec Michał O. zabijał przechodniów na krakowskim Rynku z karabinka AR 15, który miał legalnie jako broń do celów sportowych. Łatwiej o nią niż o broń np. do ochrony osobistej.

Marcin Rybak

W kwietniu 2026 r. w Bystrzycy Kłodzkiej zginął młody mężczyzna zastrzelony również z AR 15. Broń do celów sportowych trzymał w domu członek klubu strzeleckiego. Tyle że w Bystrzycy sprawca przekonywał, że strzelał, bo musiał się bronić przed trzema agresywnymi mężczyznami, którzy go zaatakowali. Prokuratura ma inne zdanie.

W Krakowie czarne Subaru prowadzone przez Michała O. wjechało na krakowski Rynek. Kierowca zaczął strzelać do przypadkowych osób. Zamordował sześć, a kilkanaście jest rannych. Postrzelił też dwóch policjantów, którzy go zatrzymywali.

Karabinek wojskowy czy sportowy?

– Karabinek AR 15 nie jest konstrukcją o sportowym rodowodzie – wyjaśnia Maciej Sokołowski, ekspert od broni i amunicji prowadzący w serwisie YouTube kanał Anatomia Broni Palnej. – Powstał z myślą o zastosowaniach wojskowych, jednak jego cywilne wersje samopowtarzalne są powszechnie wykorzystywane w strzelectwie sportowym. Sam również strzelam sportowo z karabinka AR 15.

– Został opracowany w Stanach Zjednoczonych pod koniec lat 50. XX wieku. Wraz z wygaśnięciem ochrony patentowej pierwotnych rozwiązań konstrukcyjnych możliwość ich wykorzystywania uzyskali także inni producenci

• **Karabinek AR 15 to cywilna odmiana broni wojskowej, słynnego karabinu M16**

FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

– mówi Michał Sokołowski. – Obecnie karabinki oparte na tej platformie wytwarza wiele przedsiębiorstw, oferując własne wersje pod różnymi nazwami handlowymi. Dodajmy, że ta broń to po prostu cywilna odmiana broni wojskowej, słynnego karabinu M16, którego od lat 60. używa armia USA. Czym się różni wersja wojskowa od cywilnej? – Cywilny karabinek AR 15 w wersji samopowtarzalnej oddaje jeden strzał przy każdym ściągnięciu języka spustowego i nie ma możliwości prowadzenia ognia ciągłego. Żołnierz Wojsk Obrony Terytorialnej, z którym rozmawiała „Wyborcza", tłumaczy: – W wojskowym karabinie mam przełącznik z trzema pozycjami: broń zabezpieczona, ogień pojedynczy i ogień ciągły. W broni przeznaczonej na rynek cywilny są dwie pozycje: broń zabezpieczona oraz ogień pojedynczy. Warto zwrócić uwagę, że wprawny strzelec również ogniem pojedynczym potrafi strzelać bardzo szybko i celnie. W Bystrzycy Kłodzkiej oddanie pięciu strzałów zajęło sekundę. I każdy pocisk trafił.

– W wojsku uczeni jesteśmy strzelać w tempie 15 pocisków w 30 sekund, do dwóch różnych celów – mówi żołnierz WOT. – Jeden pocisk na dwie sekundy.

Jak zostać sportowcem

Żeby zostać sportowcem strzelającym z cywilnej wersji wojskowego karabinu, trzeba zacząć od zapisania się do klubu strzeleckiego. Musi to być klub posiadający licencję Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego. Zaczyna się od stażu, który trwa co najmniej miesiąc. W tym czasie kandydat na zawodnika przechodzi szkolenie i zdaje egzamin na patent strzelecki. Egzamin składa się z części praktycznej i teoretycznej. Potem można wystąpić do PZSS o licencję zawodniczą. Taki wyczynowy, sportowy strzelec może już wystąpić do policji o pozwolenie na broń do celów sportowych. Do wniosku należy dołączyć wymagane dokumenty, w tym aktualne orzeczenia lekarskie i psychologiczne. – Po wydaniu pozwolenia przez policję można wystąpić o zaświadczenie uprawniające do nabycia broni, potocznie nazywane promesą, które umożliwia jej zakup – wyjaśnia Maciej Sokołowski.

Ostatnia kwestia: żeby trzymać broń w domu, trzeba mieć sejf spełniający określone przepisami wymagania. I to wszystko.

Napisaliśmy, że o pozwolenie na broń do celów sportowych łatwiej niż na broń do ochrony osobistej. Jest tak, bo posiadacz pozwolenia na broń do ochrony musi co pięć lat powtarzać badania lekarskie i psychologiczne. Jeśli ma licencję kwalifikowanego pracownika ochrony osób i mienia, to badania powtarza co trzy lata. Takiego wymogu nie mają osoby posiadające pozwolenie sportowe. Jedynie, gdyby policja nabrała podejrzeń, że posiadacz takiego pozwolenia nie powinien mieć dostępu do broni, może go wysłać na badania. I w zależności od opinii lekarza i psychologa cofnąć pozwolenie.

Nie tylko sportowa broń zabija

– Bardzo łatwi dziś dostać w Polsce broń, z której można zabijać – mówi „Wyborczej" oficer Komendy Głównej Policji. Dotyczy to nie tylko broni sportowej czy do celów sportowych, ale też broni czarnoprochowej, nad którą nie ma już żadnej kontroli. To współczesne repliki broni zabytkowej produkowanej w XIX wieku. Na jej posiadanie, a także na proch i kule do niej nie trzeba mieć żadnych zezwoleń. A jest to broń sprawna i śmiercionośna. Kilka lat temu we Wrocławiu z takiej właśnie broni zamordowano dwóch policjantów. – Biuro Kryminalne Komendy Głównej występowało w tej sprawie do MSWiA z postulatem zmian w przepisach – dodaje nasz rozmówca. Na razie jednak nic się nie zmieniło. ●

Władysław Frasyniuk

Reset w Trybunale

Proces naprawy właśnie się rozpoczął. To, co się wydarzyło w Trybunale, to reset konstytucyjny. Zaczynamy od nowa. Rozważania, czy kworum to 10 sędziów czy 8, są bez znaczenia. Trybunału przed tym piątkiem nie było. Jakie jest zatem kworum od zera? ▶2-3

„Wyborcza" ujawnia

Kryptowaluty w raporcie

Zdobyliśmy raport zespołu powołanego przez premiera Mateusza Morawieckiego w 2018 roku. Ostrzegał przed zagrożeniami na rynku kryptowalut i proponował nowe zabezpieczenia dla klientów. Został utajniony, większość zaleceń pozostała na papierze. ▶4-5

Peter Kuschbert

Lekarz księcia

Leczył rodzinę Hochbergów, zarabiał fortunę i współpracował z wybitnymi wrocławskimi naukowcami. Jego artykuły ukazywały się w czasopismach medycznych. Po zaledwie sześciu latach służby u księcia jego kariera nagle się załamała. ▶6

Klub Filmowy

Film tylko pretekstem

My nie tylko oglądamy filmy, jak w zwykłym kinie, gdzie się przychodzi, ogląda i wychodzi. I nie ma szansy na nawiązanie żadnej relacji. A tutaj jest okazja, żeby porozmawiać i podzielić się swoim punktem widzenia z innymi, a potem pójść razem na piwo. ▶7

eprasa.pl aa3b679ca8

Władysław Frasyniuk:

To, co wydarzyło się w Trybuna

Ten reset, który proponują niektórzy politycy, budzi grozę.

• **Władysław Frasyniuk na proteście w w obronie sądów i Krajowej Rady Sadownictwa przed gmachem Sejmu** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI

ROZMOWA Z
WŁADYSŁAWEM FRASYNIUKIEM
związkowcem, przedsiębiorcą i politykiem

BEATA MACIEJEWSKA: Dla jednych przywracanie praworządności, dla drugich – zamach stanu, połączony z czynną napaścią na prezydenta. Politycy opozycji nie oszczędzają się walce. Obelgi oraz groźby przeplatają się z występami wokalno-tanecznymi i nawet jeśli te obrazki są groteskowe, to mamy poważny kryzys. Czy można go rozwiązać?
WŁADYSŁAW FRASYNIUK: Przede wszystkim należałoby natychmiast wyłączyć dostęp do mikrofonów wszystkim politykom, którzy wypowiadają się w sprawie Trybunału Konstytucyjnego, bo tę instytucję zdewastowali właśnie politycy. To oni spowodowali, że Trybunał został pozbawiony wiarygodności i społecznego zaufania. Atak PiS w 2016 r. był po to, żeby zdemontować bezpiecznik ustrojowy i zwiększyć możliwości działania ówczesnej większości parlamentarnej. No i TK został ubezwłasnowolniony, stał się najpierw narzędziem sprawowania władzy przez PiS, a po ostatnich wyborach – twierdzą chroniącą funkcjonariuszy obozu prawicy przed odpowiedzialnością.

TSUE – w orzeczeniu z grudnia 2025 r. ze skargi Komisji Europejskiej – uznał, że wybór Julii Przyłębskiej na prezeskę, a także wybór trzech dublerów naruszyły „podstawowe reguły dotyczące procedur nominacyjnych w Polsce". A co za tym idzie: „Polski TK nie spełnia wymogów niezawisłego i bezstronnego sądu (...) w rozumieniu prawa Unii". Tylko jak to naprawić?
– Proces naprawy właśnie się rozpoczął. To, co się wydarzyło w Trybunale w poprzedni piątek to de facto reset konstytucyjny. Zaczynamy od nowa. Rozważania, czy kworum to 10 sędziów, czy 8 są kompletnie bez znaczenia. Trybunału przed tym piątkiem nie było. Jakie jest zatem kworum od zera?

Ośmiu sędziów to dobry początek, a wierzę, iż kolejni, na razie zastraszeni przez Nawrockiego, wybiją się na niepodległość i też do nich dołączą.

Wierzy pan, że po takiej dewastacji TK jest to możliwe?
– Ten reset, o którym teraz mówią niektórzy politycy (całkowite wygaszenie kadencji obecnych sędziów i powołanie nowego składu po nowelizacji Konstytucji, z możliwością wysadzenia Trybunału w każdej chwili przez polityków) budzi grozę. Nowe wybory sędziów skończą się tym samym. Politycy będą wybierać swoich reprezentantów, a nie kierować się obywatelskim interesem.

Jestem głęboko przekonany, że teraz jest wielka szansa odbudowywania autorytetu Trybunału Konstytucyjnego i wciąż wierzę w odwagę ludzi i mądrość sędziów.

Na czym pan tę wiarę opiera?
– Na doświadczeniu. Pierwszy Trybunał Konstytucyjny został powołany w 1982 r., a zaczął działać cztery lata później. Komunistyczne rządy, komunistyczna konstytucja, ale mądrzy i odpowiedzialni prawnicy. Nawet w tak niesprzyjających warunkach, przy braku niezależności (ich orzeczenia mógł odrzucić Sejm PRL-u uchwałą przyjętą większością 2/3 głosów), potrafili wypracować samodzielną linię orzeczniczą, m.in. równości wobec prawa, niedziałania prawa wstecz. A po transformacji politycznej to sędziowie Trybunału przez osiem lat dostosowywali dawne przepisy konstytucyjne do realiów ustrojowych, politycznych i społecznych. To był wielki wysiłek intelektualny. Sędziowie pokazali w tej trudnej sytuacji jak zachować się przyzwoicie i zbudowali autorytet Trybunału Konstytucyjnego.

I sądzi pan, że mądrość każe im naprawić Trybunał Konstytucyjny? Na razie prawnicy kłócą się, czy wybrani mogli obniżyć kworum wymagane do przeprowadzenia Zgromadzenia Ogólnego i otworzyć sobie drogę do podejmowania decyzji.
– Te dywagacje w sytuacji, kiedy instytucji nie ma, są bez znaczenia. Jeśli w Trybunale zasiedli tak głęboko upolitycznieni Święczkowski, Piotrowski, Pawłowicz czy Sochański, to dowód, jak wielka patologia toczyła nasz sąd konstytucyjny. Chciałbym zaapelować do wszystkich prawników, którzy się w tej chwili zastanawiają, jak liczyć kworum, aby swoją aktywność i zaangażowanie przekierowali w odbudowę Trybunału i wolnych sądów. Aby stworzyli atmosferę resetu i stanęli murem w obronie niezależnych sędziów, chroniąc ich przed politykami.

Chyba zbyt dużo pan wymaga.
– Powtarzam, to niepowtarzalna szansa, żeby sędziowie wybrani w poprzedniej kadencji, wrócili do Trybunału i odbudowali jego prestiż. Nie wśród polityków, a u nas, obywateli. Wierzę, że wolność i niezależność głęboko w nas tkwi, choć wolność granic łatwiej zdobyć niż stać się wolnym człowiekiem w ramach tych wolnych granic. Ale teraz jest ten moment, kiedy trzeba odnaleźć w sobie tę wolność.

Ale dla polityków ta wojna jest złotem, na pewno nie odpuszczą.
– Dla jednych złotem, dla innych porażką. Mam wrażenie, że brakuje rzetelnego opisu tego, co się wydarzyło. Opowiem to prostym językiem, jak człowiek z podwórka. Pewnie Jarek zadzwonił do prezydenta, który leciał do Senegalu, i powiedział: Karol, lokal, którym zarządzał Święczkowski, został przyjęty przez ludzi Tuska. A Karol na to – wracam, będzie wpierdol.

To byłby wyjątkowy koncept polityczny, prezydenta RP w takiej akcji jeszcze nie oglądaliśmy.
– Wpada Karol trojga nazwisk, zwany prezydentem, niemal przewraca w drzwiach drobną kobietę, sędzię Trybunału Konstytucyjnego i krzyczy: – Wynocha, ja tu rządzę.

I dopiero zauważa, że nikt nie chce się z nim bić, więc dzwoni do Kaczyńskiego: Jarek, wjechałem, jestem, co mam robić? Kaczyński odpowiada: – Nie wiem, ale podobno ty się na tym znasz. 1 WR

eprasa.pl aa3b679ca8

le, jest resetem konstytucyjnym

Do tego pojawia się ten młody człowiek w dresowej bluzie, który pyta sędzię Trybunału Konstytucyjnego, czy choć raz w życiu czytała Konstytucję...

Jak ustalił Kamil Dziubka z Onetu, to Paweł Bogdan, zastępca dyrektora jednego z biur Kancelarii Prezydenta.
– Trudno uwierzyć, wygląda, jakby przeniósł się z czasów utrwalania władzy ludowej. No i jeszcze ten drugi, który zażądał kluczy do TK. Mo- że słuchał Kazika i w głowie utkwiło mu zdanie „"Jo jestem górnik z kopalni <>, jo się pytom czy łatwo jest zostać bandytom".

Jakub Nadstawny, były „kierowca pana Karola" (jak się przedstawiał na platformie X), nazywany także „snusowym asystentem".
– Pewnie pomyślał: „Jak to łatwo, pierwszy dym w moim życiu i od razu zwycięstwo". Na to Karol: „chłopaki spadamy, zanim psiarnia przyjedzie". Wiem, że to język ulicy, ale takiego mamy prezydenta, stamtąd przyszedł i tak sprawuje swój urząd. Wybraliśmy na najwyższy urząd człowieka, który szczerze mówiąc, nawet nie jest małym gangsterem. To gość stojący na bramce, który nie umie sobie poradzić w trudnej sytuacji.

Większość obywateli źle przyjęła prezydencką szarżę na Trybunał, ale według sondażu SW Research dla Onetu 37 proc. wystawiło mu pozytywną ocenę. To dużo.
– Polska uczestniczy w szczycie 20 najbogatszych krajów na świecie, a prezydent zachowuje się, jakby rządził republiką bananową. Gdyby prezydentem był Aleksander Kwaśniewski, wróciłby z Senegalu i zaprosił wszystkich ważnych graczy na poważne rozmowy, żeby się zastanowić, co zrobić, aby nie podpalić państwa. A Nawrocki wtargnął do Trybunału, przesiedział tam cztery godziny, nie wiadomo po co. Na drugi dzień przychodzi refleksja, że weszli, ale wyszli, wjechali, ale wyjechali, opanowali, ale wszystko przegrali. I elita pałacu prezydenckiego postanawia działać, składając zawiadomienie do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa „czynnej napaści na prezydenta". Bo został dotknięty przez trzech sędziów. Na ulicy zostałby wyśmiany.

Komentatorzy piszą, że pod Trybunałem Konstytucyjnym można zobaczyć przyszły rząd, nawiązując do selfie uśmiechniętego Kaczyńskiego z Grzegorzem Braunem. Jest w tej wojnie aż taki potencjał polityczny?
– Mało mnie interesuje, czy Kaczyński dogada się z Braunem, bo Kaczyński jest cyniczny i dogada się z każdym, kto mu da większość w Sejmie. Nie chcę przez to powiedzieć, że to nie miałoby znaczenia dla kraju, gdyż on chce wrócić do swojego planu budowania państwa, które podlega prezesowi. Ale mnie teraz raczej interesuje, co zrobi Donald Tusk.

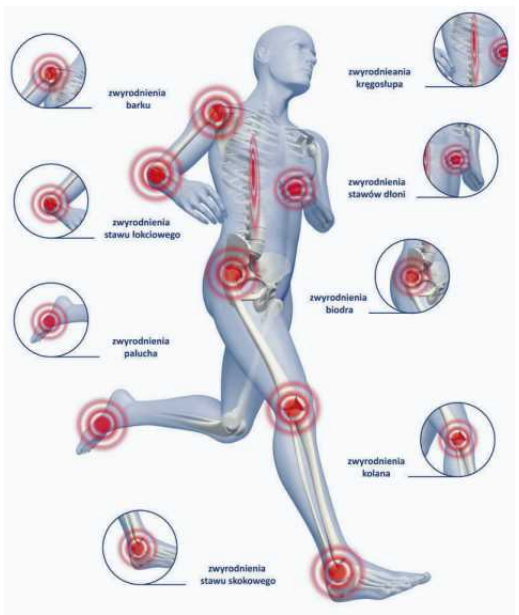
A co powinien zrobić?
– Jeśli Trybunał Konstytucyjny ma odnieść sukces, to Koalicja musi powtórzyć sukces wyborczy. Trybunał powinien mieć czas na stabilne działanie, rok to za mało, żeby ta instytucja okrzepła. Tusk musi oczyścić pole. Musi mieć odwagę stanąć przeciwko tej antyukraińskiej fali, która jest pierwszym krokiem do polexitu. Musi w ciągu roku pokazać obywatelom, którzy głosowali na niego 15 października, że skuteczność jeszcze jest możliwa. Dogadać się z Amerykanami w sprawie deportacji Ziobry. Odnaleźć Romanowskiego. Przegłosować w Sejmie kilka obiecywanych ustaw. W konflikcie o Trybunał Konstytucyjny pokazał, że jest mistrzem i ograł Karola Nawrockiego na wszystkie możliwe sposoby.

Jeśli w Trybunale zasiedli tak głęboko upolitycznieni Święczkowski, Piotrowski, Pawłowicz czy Sochański, to dowód, jak wielka patologia toczyła nasz sąd konstytucyjny

Do końca tej rozgrywki jeszcze daleko.
– Spokojnie. Świetnie rozumiem Jarosława Kaczyńskiego, który obawia się rozmowy w cztery oczy Karola z Donaldem. A Tusk jest teraz w dobrej formie, komunikuje się z ludźmi i chciałbym, żeby zawsze tak rozmawiał z obywatelami. Polexit nie jest fantazją, a nacjonalistyczne rządy mogą nas zniszczyć. Tusk musi wrócić do korzeni i walczyć o liberalną Polskę, gdyż tylko tak wygra wybory.

Pan wierzy w Trybunał?
– Wciąż wierzę w demokrację i państwo prawa, choć przy obecnym populizmie i skręcie w prawo, jest to coraz trudniejsze. Ale gdy się patrzy na wyniki wyborów w Stanach Zjednoczonych, to nadal wierzę w ludzi, którzy może i popełniają błędy przy urnach wyborczych, ale są w stanie te błędy szybko naprawić. Natomiast nie wierzę w politykę bez wartości i odwagi. W tym sensie wierzę więc, że Trybunał może być niezależny i bronić naszych osobistych wolności, naszych praw obywatelskich i chronić nas przed głupotą polityków. ●
Rozmawiała Beata Maciejewska

REKLAMA
Wrocław/34459296

FENOMEN OSOCZA i FIBRYNY

Jedyne przyczynowe leczenie bólu - REGENERACJA KRĘGOSŁUPA, STAWÓW, MIĘŚNI I TKANEK

Jesteśmy w Centrum Terapii Kręgosłupa (SPONDLO-CLINIC group) prowadzone przez dra Jarosława Jawnego- (uznany ekspert w dziedzinie spondyliatrii i znany terapeuta manualny) – który pracuje ponad 30 lat z tkanką łączną a jego zespół to uznani specjaliści w swoich dziedzinach. **Centrum słynie z nowoczesnych i skutecznych metod leczenia kręgosłupa, stawów i mięśni.**

Z jakimi schorzeniami najczęściej trafiają do nas pacjenci?
Z bólami i uszkodzeniami kręgosłupa, kolana, biodra czy też barku (cały aparat ruchu) – uszkodzenie po urazie, przeciążenie, wiek i zwyrodnienie. Tam gdzie inni lekarze nie potrafili pomóc lub chcieli tylko operować. A **dysfunkcje i ból należy leczyć zawsze** i za wszelką cenę. Im wcześniej podejmiemy leczenie tym szybciej i taniej dojdziemy do zdrowia.

Co to jest proloterapia?
Proloterapia to najnowocześniejsza na świecie metoda leczenia i regeneracji kręgosłupa, więzadeł, stawów i mięśni. Podajemy preparat w miejsce uszkodzenia i w punkty sterujące. Likwidujemy ból poprzez **naprawę uszkodzonej** tkanki. Dużą skuteczność osiąga się podając gotowy **kolagen MD. PRP to osocze bogato-płytkowe a i-PRF to fibryna** które uzyskuje się po odwirowaniu z krwi własnej pacjenta. **PRP** to skoncentrowana objętość **płytek krwi** i **czynników wzrostu** **stymulujące** przebudowę naprawczą. **I-PRF** to najwyższe osiągnięcie medycyny regeneracyjnej, jest świetnie **usieciowana (struktura 3D) i zawiera dodatkowo znaczną ilość komórek macierzystych** (nazywana **jest osoczem III generacji**). Z HBOT (**komora tlenowa** hyperbayczna) działa rewelacyjnie. **Odrasta zwykła, zdrowa tkanka.**

Metody u nas stosowane są uznawane za najlepsze na całym świecie
Dodatkowo aby przyspieszyć proces regeneracji stosujemy proloterapię, terapię manualną, igło-terapię, masaże, trening indywidualny kręgosłupa, kinezyterapię, dietę, ale też fizykoterapię - najnowsze technologie XXI wieku. Dzięki temu uzyskujemy **najwyższą skuteczność.**

Czemu kolagen jest aż tak ważny?
Kolagen a szczególnie fibrynogen jest odpowiedzialny za to, że nasze tkanki są elastyczne i mocne. Jego brak sprzyja uszkodzeniom wielu struktur (kolana, biodra, ale też dyskopatie czy przepukliny).

Czy starszym ludziom można pomóc?
Tak, dostarczamy kolagen w ten sposób, żeby w uszkodzonym miejscu następowała regeneracja. Do **pobudzenia regeneracji** należy podać **czynniki wzrostu(PRP), komórki macierzyste, tlen** i zapewnić nowoczesną rehabilitację. **Zaczynają być sprawni i bez bólu.**

A co z ludźmi po wypadkach lub urazach sportowych?
Ważne jest prawidłowe i szybkie rozpoczęcie leczenia. Zastosowanie **proloterapii z kolagenem, PRP lub i-PRF i właściwej rehabilitacji oraz fizykoterapii na najnowocześniejszym sprzęcie** znacznie skraca czas leczenia i całkowitego wyzdrowienia. Tutaj **HBOT** (hyperbaria tlenowa) czyni wręcz cuda. Mówimy o prawdziwej **rewolucji w regeneracji. Uważa się, że leczenie PRP, i-PRF i kolagenem jest lepsze od innych metod.** Około **90% ludzi po leczeniu u nas** funkcjonuje bez bólu. Nawet u pacjentów ze skierowaniem na operację mamy podobne wyniki.

Czy warto polecić leczenie tlenem pod ciśnieniem (HBOT)?
Tak. Leczenie **tlenem pod wyższym ciśnieniem** to nie moda ale **nowoczesna i bardzo skuteczna** metoda wspomagania terapii w bardzo wielu schorzeniach. Także **znacznie skraca czas leczenia i regeneracji**. Po kilku zabiegach w komorze tlenowej poziom **komórek macierzystych** zwiększa się nawet **7-8 krotnie**. To także skuteczna profilaktyka (**idealna w czasach COVID-19**) oraz najdoskonalszy **doping sportowy i intelektualny**.
Do naszej oferty wprowadziliśmy również INHALACJE WODOROWE, do których stosujemy jedno z najbardziej wydajnych i technologicznie zaawansowanych urządzeń na rynku (HIM-19). Inhalacje te stanowią uzupełnienie prowadzonej terapii - zwiększają odporność organizmu, działają antyoksydacyjnie oraz wspomagająco przy leczeniu wielu chorób (cukrzyca, nadciśnienie, astma, reumatyzm, alergie) oraz stanów zapalnych mięśni i uszkodzeń tkanek miękkich.

WARTO WIEDZIEĆ: Schorzenia, w leczeniu których się specjalizujemy to:
bóle kręgosłupa, dyskopatie (przepukliny), rwa kulszowa, bóle i zawroty głowy, migreny, bóle kończyn, barku, bóle kolan i bioder, łokieć tenisisty, wady postawy i skoliozy, bóle menstruacyjne, nerwobóle oraz wszelkie urazy sportowe i po wypadkach komunikacyjnych. Nasze metody (przy współpracy ze specjalistą stomatologii) są bardzo skuteczne przy **regeneracji stawu skroniowo-żuchwowego oraz przy leczeniu BRUKSIZMU (o ile wiadomo jesteśmy pierwsi)**
Dr Jarosław Jawny prowadzi szkolenia z praktycznego stosowania osocza i fibryny dla lekarzy z całej Polski propagując nowe metody.

ZAPRASZAMY
DO CENTRUM TERAPII KRĘGOSŁUPA,
Wrocław, ul. Wyszyńskiego 116/2,
tel. 71 726-11-71, 503-183-095,
www.ctkregoslupa.pl

1 WR

eprasa.pl aa3b679ca8

• Zespół roboczy powołany przez Mateusza Morawieckiego zajął się kryptowalutami. Kluczową rekomendację blokuje prezydent Karol Nawrocki

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

„Wyborcza" ujawnia

Tajne rekomendacje dotyczące kryptowalut

Zdobyliśmy raport zespołu powołanego przez premiera Mateusza Morawieckiego w 2018 roku. Ostrzegał przed zagrożeniami na rynku kryptowalut i proponował nowe zabezpieczenia dla klientów. Został utajniony, większość zaleceń pozostała na papierze.

Marcin Rybak

Zespół powołany przez premiera Mateusza Morawieckiego 19 stycznia 2018 roku zebrał się trzy razy. Raport z jego prac utajniono.

Dopiero w grudniu 2024 roku zdjęto z tego dokumentu klauzulę „zastrzeżone". Zdobyliśmy jego kopię.

MINISTER ZIOBRO PISZE DO PREMIERA

Kilka dni temu opisaliśmy w „Wyborczej" korespondencję w sprawie kryptowalut z 2018 roku. 26 stycznia tego właśnie roku minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro napisał do premiera Mateusza Morawieckiego w odpowiedzi na przesłane do jego wiadomości pismo prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 21 grudnia 2017.

I UOKiK, i Ziobro zgadzają się, że różne państwowe instytucje powinny kompleksowo zająć się nowymi instrumentami, dostępnymi na rynku finansowym. Chodziło m.in. o kryptowaluty. W obydwu pismach wskazywane są zagrożenia związane z funkcjonowaniem prawdziwych kryptowalut oraz firm pośredniczących w ich kupowaniu i sprzedawaniu. A także z oszustwami, kiedy przestępcy wyciągają od ludzi pieniądze pod pretekstem zakupu kryptowaluty, która nie istnieje.

Ziobro pisał o wykorzystywaniu kryptowalut do oszustw czy ukrywania majątków przestępców. Wspomniał, że o zagrożeniu alarmują – oprócz UOKiK – również Komisja Nadzoru Finansowego i Narodowy Bank Polski. Poparł powołanie „międzyresortowego zespołu", który miałby przygotować propozycje rozwiązań.

Mateusz Morawiecki 19 stycznia 2018 powołał zespół roboczy. Nie pracował długo. Zebrał się zaledwie trzy razy. Zajął się kryptowalutami, piramidami finansowymi oraz inwestycjami na niezwykle ryzykownym dla inwestorów rynku walutowym, tzw. Forex. W lutym 2018 powstał 42-stronicowy raport.

Definiuje zagrożenia dla państwa i klientów firm. Opisuje działania różnych instytucji i służb. Śledztwa prokuratury i policji, kontrole CBA, ostrzeżenia i różne akcje edukacyjne takich instytucji, jak UOKiK, KNF czy NBP.

Wreszcie jest sporo pomysłów na zmiany w prawie, które miałyby pomóc w kontrolowaniu m.in. giełd kryptowalut oraz ochronie pieniędzy ich klientów.

PRAWO O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

Raport został opatrzony klauzulą „zastrzeżone" i trafił do kancelarii tajnej pod opiekę pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych UOKiK. Został odtajniony po sześciu latach.

Pokazaliśmy ten raport mecenasowi Robertowi Nogackiemu, który reprezentuje dziś kilkuset klientów Zondacrypto, czyli giełdy kryptowalut powstałej w 2014 roku, w lutym 2018 wpisanej na Listę Ostrzeżeń Publicznych KNF i upadłej wiosną 2026. Jej długi wobec klientów szacowane są nawet na 700 milionów euro, czyli mniej więcej ok. 3 miliardy zł.

Nasz rozmówca nie miał pojęcia o istnieniu takiego raportu. Komentując to, co przeczytał, zwraca uwagę, że już w grudniu 2017 roku prezes UOKiK pisał do premiera, że rynek kryptowalut działa poza nadzorem, że jego uczestnicy nie mają żadnej systemowej ochrony i że potrzebna jest skoordynowana reakcja wszystkich organów. Miesiąc później poparł go minister sprawiedliwości.

– Na początku 2018 roku zespół roboczy instytucji państwowych, między innymi UOKiK, KNF i prokuratury, przygotował 21 rekomenda-

eprasa.pl aa3b679ca8

Raport został opatrzony klauzulą „zastrzeżone” i trafił do kancelarii tajnej pod opiekę pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych UOKiK. Został odtajniony po sześciu latach

cji. Raport, podpisany przez prezesa UOKiK, dostał klauzulę „zastrzeżone”. Klauzula ochroniła raport. Klientów nie ochronił nikt – podsumowuje gorzko mecenas.

Spośród 21 rekomendacji mec. Nogacki wskazał te, które byłyby istotne dla klientów Zondacrypto i mogłyby ochronić ich pieniądze. Kluczowe – jego zdaniem – mogło być uznanie kryptowalut za „instrument finansowy”. Co by to dało? Lepszą ochronę i poddanie giełd bardziej rygorystycznym przepisom. Takim, które są sprawdzone i od lat dobrze funkcjonują.

– Środki klientów oddzielone od majątku firmy, raportowanie sytuacji finansowej nadzorowi, kontrole – wylicza mecenas. – Nadzór o takim standardzie pozwala sprawdzać, czy to, co firma pokazuje klientom, ma pokrycie w tym, co naprawdę posiada. W przypadku Zondy wiemy na razie tyle, że klienci widzieli na kontach pieniądze, których giełda nie była w stanie wypłacić. Skalę tej rozbieżności ustali syndyk.

Co ciekawe, tajny raport z 2018 roku równocześnie wspomina o możliwości uznania kryptowalut za „instrument finansowy” i wskazuje, że nie ma możliwości uchwalenia takiego prawa. Rzekomo z powodu dyrektywy Unii Europejskiej, która tego typu rozwiązań miała zakazywać. Tymczasem w 2020 roku podobne rozwiązanie prawne – dotyczące kryptowalut – wprowadzono w Niemczech.

Według rozmówcy Wyborczej „niemiecki” sposób ochrony klientów giełd kryptowalut zamknęła dopiero unijna regulacja dotycząca tej branży, powstała w 2024 roku. – Między 2018, a 2024 rokiem Polska mogła zrobić to, co Niemcy. Nie zrobiła. Spór o narzędzia jest normalny. Nienormalne jest to, że spór zakończono odłożeniem raportu do szafy, a nie wyborem narzędzi – podsumowuje mecenas Nogacki.

Czy to uchroniłoby klientów Zondacrypto? Nie każdego i nie przed wszystkim. Ale model, który zawalił się w 2026 roku, czyli platforma trzyma pieniądze klientów, a nikt z zewnątrz nie sprawdza, czy salda mają pokrycie, jest w tym raporcie opisany wprost jako ryzyko do usunięcia.

– Osiem lat to dość czasu, żeby usunąć ryzyko, które się samemu opisało. Nie chodzi o to, kto pierwszy ostrzegł. Chodzi o to, co z ostrzeżeniem zrobiono przez osiem lat – zaznacza prawnik.

BLOKOWANIE STRON INTERNETOWYCH

Kolejna ważna rzecz, postulowana przez zespół rządu PiS, to blokowanie domen internetowych podmiotów, które działają bez wymaganego zezwolenia. Do dziś w Polsce nie ma takiego narzędzia dla rynku finansowego, ani organu, który mógłby to narzędzie stosować. Od 2025 roku Sejm trzy razy uchwalał ustawę o rynku kryptoaktywów z takim mechanizmem i trzy razy była wetowana. We wrześniu Sejmowi zabrakło głosów, żeby weto odrzucić.

Raport rządu PiS wspomina o tym pomyśle w rekomendacji numer 10. Jakby to miało działać? W przypadku wpisania firmy na Listę Ostrzeżeń Publicznych KNF automatycznie byłaby blokowana jej strona internetowa. W takiej sytuacji – przykładowo – ucieczka giełdy BitBay/Zondacrypto z Polski na Maltę nic by nie dała. Mecenas Nogacki przyznaje, że blokowanie stron internetowych, krytykowane było przez Rzecznika Praw Obywatelskich jako ingerencja w wolność słowa. – Ale przecież takie samo rozwiązanie z powodzeniem działa na rynku internetowego hazardu od 2017 roku. Minister Finansów prowadzi rejestr domen, operatorzy telekomunikacyjni blokują do nich dostęp, a dostawcy usług płatniczych nie mogą obsługiwać płatności na rzecz tych stron – zauważa mec. Nogacki.

– W rejestrze jest już ponad 50 tysięcy domen. Nie znam przypadku, w którym państwo musiałoby zapłacić odszkodowanie za niesłuszne zablokowanie domeny. Oczywiście powstają kolejne strony, ale trafiają do rejestru na bieżąco i to utrudnia docieranie do polskich graczy. Hazard dostał to narzędzie w 2017 roku, oszczędności czekają na nie do dziś – dodaje.

REJESTR FIRM KRYPTOWALUTOWYCH

I wreszcie – rejestr firm zajmujących się kryptoaktywami. Ten został wprowadzony w 2021 roku. Tyle że zrobiono to w taki sposób, że szkody były większe od korzyści. Dlaczego? W innych państwach UE, w których wprowadzono taki rejestr, wpis do niego poprzedzało prześwietlenie firmy i jej właścicieli. U nas weryfikacji praktycznie nie było. Wystarczyło wpłacić 616 złotych opłaty skarbowej i złożyć dwa oświadczenia: o niekaralności i o posiadaniu wiedzy albo doświadczenia. Przy wpisie nikt tych oświadczeń nie sprawdzał.

Firma musiała też mieć „procedury przeciwdziałania praniu pieniędzy”. Tego dokumentu, jak przekonuje Robert Nogacki, też nikt nie czytał, więc wystarczył gotowiec ściągnięty z internetu. W marcu 2026 w polskim rejestrze było 1239 podmiotów. – Niemcy, gdzie kryptowaluty podlegały nadzorowi bankowemu, dopuściły dwadzieścia kilka firm i sprawdziły każdą. To nie jest różnica w wielkości rynku, to różnica w wymaganiach – zaznacza mecenas.

– W efekcie do polskiego rejestru wpisywani byli ludzie, których żaden nadzór nigdy nie zapytał, kim są i skąd mają pieniądze – dodaje nasz rozmówca. I podaje szokujące przykłady. Polska spółka z kapitałem 5 tysięcy złotych, należąca do kambodżańskiej grupy Huione. Tę grupę amerykański Departament Skarbu uznał za pralnię pieniędzy i odciął od swojego systemu finansowego.

Druga spółka – Shelbit Technologies, też z kapitałem 5 tysięcy złotych, własność Siavasha Kayvanpoura, urodzonego w Iranie operatora giełdy kryptowalut. W sierpniu 2026 roku warszawska spółka razem z właścicielem trafiła na amerykańską listę sankcyjną, w ramach sankcji za wspieranie irańskiej Gwardii Rewolucyjnej. O obu spółkach władze w Warszawie dowiedziały się z Waszyngtonu.

Historia Shelbit jest typowa – opowiada dalej Robert Nogacki. – Spółkę założyła w sierpniu 2023 roku, pod inną nazwą, firma zakładająca seryjnie spółki na sprzedaż: ten sam kapitał, ten sam prezes, ten sam adres przy ulicy Bartyckiej w Warszawie. Było tam zarejestrowanych ponad sto firm.

PAŃSTWO WYPISAŁO RECEPTĘ I SCHOWAŁO DO SEJFU

Po jedenastu dniach od powstania spółka miała wpis do rejestru podmiotów od kryptowalut – opowiada dalej mecenas. – W marcu 2024 roku kupił ją Kayvanpour, zmienił nazwę i przedmiot działalności, a wpis przeszedł na niego razem z udziałami, bez sprawdzenia, kim jest nowy właściciel. Takie gotowe spółki z wpisem w rejestrze oferowano w internecie, jeszcze w maju 2026 za 35 tysięcy euro. Nabywców nikt nie sprawdzał.

Gdyby chodziło o dom maklerski albo inną firmę obracającą instrumentami finansowymi, nabywca znaczącego pakietu musiałby zgłosić zamiar zakupu Komisji Nadzoru Finansowego, która mogłaby zgłosić sprzeciw, zanim do transakcji by doszło. Tu wystarczyła umowa sprzedaży udziałów i zmiana wpisu w rejestrze spółek.

Robert Nogacki podsumowuje: – Czytam ten raport jak listę rzeczy, o które upominamy się do dzisiaj. W 2017 roku państwo postawiło diagnozę, wypisało receptę i schowało ją do sejfu. O tym, że recepta istniała, klienci giełd dowiadują się teraz, kiedy pieniędzy już nie ma. Jeden szczegół mówi wszystko o tempie tej historii. W 2017 roku UOKiK proponował rozważenie zakazu reklamy inwestycji w kryptowaluty. Zakaz nie powstał. Kilka lat później giełda, która dziś jest w upadłości, sponsorowała Juventus Turyn i Polski Komitet Olimpijski. ●

REKLAMA Wrocław/34460848

eprasa.pl aa3b679ca8

Doktor Peter Kuschbert

Lekarz władców Zamku Książ

Leczył rodzinę Hochbergów, zarabiał fortunę i współpracował z wybitnymi wrocławskimi naukowcami. Po zaledwie sześciu latach służby u księcia jego kariera nagle się załamała.

Agnieszka Dobkiewicz

• **Uzdrowisko w Szczawnie-Zdroju, w którym leczył doktor Kuschbert** FOT. AUKCJE INTERNETOWE

W 1883 roku umiera, po 26 latach małżeństwa, pierwsza żona właściciela zamku Książ Hansa Heinricha XI Hochberga – Maria von Kleist. Książę zostaje sam z czwórką dzieci, z których najmłodsze ma 15 lat. Jest to moment, gdy musi przeorganizować swoje życie i dwór. Rozległym majątkiem zarządza od 28 lat, choć sam ma niespełna 50 lat. Zasiada w Reichstagu, należy do pruskiej Izby Panów i pełni funkcję wielkiego łowczego cesarskiego.

Choć ciągle w pełni sił, jest już wyraźnie zmęczony i pochłonięty sprawami polityki. Najstarszy syn, prawowity następca, jest bardziej zainteresowany podróżami, życiem towarzyskim niż majątkiem, dlatego ojciec zatrudnia jako dyrektora generalnego Paula Ritera, któremu przekazuje na mocy umowy większość obowiązków związanych z zarządzaniem posiadłością.

Jeszcze w tym samym roku dyrektor generalny podpisuje umowę z człowiekiem, który oficjalnie zostaje lekarzem książańskiej rodziny. W ten sposób w ich życie wkracza 40-letni Wrocławianin Peter Kuschbert.

DOKTOR KUSCHBERT ZOSTAJE LEKARZEM KSIĘCIA

Kuschbert podpisuje umowę, która sprawia, że musi zmienić swoje dotychczasowe życie. Razem z niedawno poślubioną żoną Anną Marią i urodzoną przez nią rok wcześniej córką Elizabeth Eleonorą wyprowadzają się z Wrocławia, gdzie prowadził praktykę, i zamieszkują w Pszczynie, rodzinnym majątku Hochbergów. Lekarz w umowie zobowiązuje się, że będzie musiał zajmować się zdrowiem nie tylko rodziny książęcej, ale także jej służących. Ma także asystować księciu w jego podróżach, a od czerwca i sierpnia mieszkać w jego uzdrowisku w Szczawnie-Zdroju, gdzie zobowiązany jest przyjmować kuracjuszy.

Praca jest wymagająca, choć niewątpliwie dochodowa. Książę proponuje Kuschbertowi 3,6 tysiąca marek rocznie, darmowe mieszkanie i opał oraz wpisanie do kasy emerytalnej. Co więcej, po kilku miesiącach pracy Ritter przydziela mu mieszkanie w uzdrowisku, gdzie lekarz będzie też zarabiał. W sumie jego dochód rocznie osiągnął aż 6 tysięcy marek, co stawiało go w jednej z najwyższych grup dochodowych w całych Prusach.

Na stałe rodzina przeprowadza się z Wrocławia do Pszczyny, gdzie rezyduje książę, a w sezonie mieszka w Szczawnie-Zdroju, w Elisenhof. To dom gościnny dla hochbergowskich gości, a obecnie Sanatorium Uzdrowiskowe nr 3 – Młynarz. Doktor zajmuje tu parter i dwa piętra, co – jak wyliczają skrupulatni urzędnicy Paula Rittera – powoduje to utratę dochodów sanatorium w sezonie w wysokości 900 marek. To sporo, pokazuje jednak, jakim poważaniem cieszył się książęcy lekarz i jak istotna była jego funkcja w strukturze dworu.

WSPÓŁPRACA Z NEISSEREM

Bo też nie był doktor Kuschbert przypadkowym lekarzem. Urodził się w Köppenick w Niemczech, dziś to dzielnica Berlina. Do Wrocławia ściągnęły go studia, które uzupełnił jeszcze w Greifswaldzie. W latach 80. XIX wieku rozpoczął tu praktykę jako lekarz ogólny i okulista. Być może wybrał właśnie to miasto, bo dawało mu też możliwość rozwoju naukowego. Doktor ma bowiem wyraźne zacięcie badawcze, a jego artykuły ukazują się w czasopismach medycznych. Prowadzi też badania naukowe z późniejszą sławą – niemieckim Żydem Albertem Neisserem, dermatologiem i wenerologiem, znanym z tego, że odkrył dwoinkę rzeżączki i prowadził badania poświęcone kile i syfilisowi.

Kuschbert interesuje się szczególnie wrocławskim sierocińcem. Najprawdopodobniej pracuje w nim i zauważa, że spośród 80 umieszczonych w nim dzieci aż 25 ma zaburzenia widzenia o zmierzchu, cierpi na suchość spojówek i ma białawe, pieniste naloty na oczach. Lekarz śledzi przebieg dolegliwości i próbuje je leczyć. Pomaga mu Neisser, który przeprowadza badania mikroskopowe oraz hoduje drobnoustroje pobrane z nalotów.

Wyniki badań prezentują w 1882 roku, a publikują kilka miesięcy później. Nie udaje się im jednak udowodnić bakteryjnego pochodzenia dolegliwości, które prawdopodobnie spowodowane były niewłaściwą dietą i niedoborem witaminy A. Pierwszą witaminę wyodrębni bowiem dopiero w 1911 roku Kazimierz Funk. W czasach Kuschberta nie ma jeszcze takiej wiedzy, a lekarz zakłada, że dzieci w sierocińcu są właściwie żywione.

ŚLUB Z CÓRKĄ KRÓLEWSKIEGO RADCY

W tym samym czasie lekarz wiąże się z Anną Marią z domu Weigelt i trafia na dwór Hochbergów. To właśnie żona jest najprawdopodobniej sprawczynią do jego nominacji. Jej ojciec pastor Carl Weigelt był królewskim radcą konsystorialnym, który z ramienia władcy zarządzał sprawami kościelnymi. Zajmował się, m.in. administracją majątkiem kościelnym, obsadzaniem stanowisk proboszczów, nadzorem nad szkolnictwem i dyscypliną moralną, ale także sprawami zawierania małżeństw.

Był też dobrym znajomym księcia Hochberga i na jego zlecenie napisał monografię rodziny „Hrabiowie von Hochberg z Książa. Przyczynek do dziejów kultury ojczystej". Dolnośląski noblista Gerhard Hauptmann, który znał się z Weigeltami, wspomina go jako wychowawcę księcia, a następnie jego doradcę, mentora i przyjaciela. Pisze też, że powierzono mu opiekę nad książęcym następcą, czyli najprawdopodobniej jego najstarszym synem Hansem Heinrichem XV, podczas jego nauki w gimnazjum św. Marii Magdaleny we Wrocławiu. Zatrudnienie Kuschberta, jego świeżo upieczonego zięcia, na tak ważne i wymagające dyskrecji stanowisko, nie było więc przypadkiem.

Jednym z pierwszych zabiegów, które wykonał, była operacja oczu jednego z synów księcia Hochberga. Prawdopodobnie świadczył też usługi charytatywne na rzecz ubogiej ludności

Jednym z pierwszych zabiegów, które wykonał, była operacja oczu jednego z synów księcia Hochberga. Jego praktyka obejmowała także pacjentów spoza rodziny książęcej i dworu. Prawdopodobnie świadczył też usługi charytatywne na rzecz ubogiej ludności. W sprawozdaniu medycznym opisano 29-letnią żonę robotnika, którą skierował z Pszczyny do wrocławskiej kliniki z podejrzeniem ciąży pozamacicznej. Nie wiemy, czy kobieta przeżyła.

W uzdrowiskowych ogłoszeniach Kuschbert reklamował natomiast usługi płatne – leczenie chorób nerek i dróg moczowych, a także cukrzycy. Miał więc szeroki zakres działalności, zdecydowanie wykraczający poza okulistykę.

ŚMIERĆ DOKTORA KUSCHBERTA

Niestety, Kuschbert jest na służbie u księcia Hochhberga zaledwie sześć lat. W 1889 roku do dyrektora Paula Rittera dociera dramatyczny list jego żony. Anna Maria informuje, że jej mąż w bardzo złym stanie został przyjęty do zakładu leczenia chorób nerwowych we Wrocławiu. Kolejne listy odbierają nadzieję na jego wyleczenie i wiadomo już, że nie będzie mógł dalej pracować. Lekarzem Hochbergów zajmuje się Carl Wernicke, uczeń znanego wrocławskiego psychiatry Heinricha Wilhelma Neumanna, zwanego czasem praojcem psychiatrii.

Wernicke jest też naukowcem i to sławnym. Kilka lat wcześniej odkrył w mózgu ośrodek odpowiedzialny za rozumienie mowy. Zajmuje się afazją czuciową i encefalopatią nazwanymi zresztą jego nazwiskiem. Za jego kadencji klinika psychiatrii przenosi się do nowo wybudowanego Miejskiego Szpitala dla Umysłowo Chorych na Przedmieściu Odrzańskim we Wrocławiu. Tu właśnie trafia doktor Kuschbert i jest jednym z pierwszych pacjentów.

Wernicke łączy badania neurologiczne z psychiatrycznymi, dlatego trudno dziś powiedzieć, na jaką dokładnie chorobę zapadł lekarz Hochbergów. Jedna z hipotez może wskazywać na to, że być może podczas pracy naukowej zaraził się kiłą, która także wywoływała objawy neurologiczne. Doktor Wernicke wspominał w swojej pracy, że miał wielu pacjentów medyków, których spotkał właśnie taki los.

Tuż przed znalezieniem się we wrocławskim szpitalu Kutschbert zamawia do Szczawna-Zdroju maszynę elektrostatyczną. W XIX wieku, kiedy nie znano jeszcze metod walki z syfilisem, który był wówczas plagą, próbowano go leczyć między innymi właśnie za pomocą elektrowstrząsów. Maszynę odbiera jego żona już po jego hospitalizacji i przy pomocy dyrekcji książańskiej próbuje odsprzedać innym placówkom. W tym czasie kobieta szuka też następcy do pracy w uzdrowisku na miejsce męża.

Książę Hochberg zachowuje się wobec niej niezwykle wspaniałomyślnie, bo wyznacza jej ze swoich dochodów stałe wsparcie, które w postaci emerytury ma być wypłacane także w przypadku śmierci jej męża. Wspiera też córkę lekarza.

Kuschbert umiera w grudniu 1892 roku. Zachował się na ten temat tylko wpis dokonany przez Towarzystwo Lekarzy Górnego Śląsk. ●

Artykuł powstał jako efekt pracy nad książką autorki „Zamek Książ. Historia opowiedziana głosami służących", która ukazała się w tym roku nakładem Wydawnictwa Agora.

1 WR

eprasa.pl aa3b679ca8

Jak młodzi znajdują przyjaciół i wychodzą z samotności

Film jest tylko pretekstem

My nie tylko oglądamy filmy jak w zwykłym kinie, gdzie nie ma szansy na nawiązanie żadnej relacji. Tutaj jest okazja, żeby porozmawiać i podzielić się swoim punktem widzenia z innymi, a potem pójść razem na piwo.

Jessica Krysiak

• **Co tydzień, w czwartek, spotykają się na seansie, a potem idą razem na piwo. Tak w Dyskusyjnym Klubie Filmowym Politechniki Wrocławskiej rodzą się znajomości i przyjaźnie**
FOT. / MIKOŁAJ WOJCIECHOWSKI, DKF

Tekst powstał w ramach akcji #NieMaMnieTutaj. Zaczęliśmy ją z niepokoju o świat, w którym dorastają dzieci i młodzież: o to, kto kształtuje ich emocje, relacje i sposób myślenia. Przyglądamy się samotności, kondycji psychicznej, szkodliwym treściom i odpowiedzialności big techów, a także temu, co naprawdę dzieje się po drugiej stronie ekranu.

Przez pierwsze dwa lata mieszkania we Wrocławiu Olga nie mogła znaleźć swojego miejsca.

Zmieniała kierunki studiów, grupy zajęciowe i prace. Najbliżsi przyjaciele zostali w rodzinnym mieście. We Wrocławiu znała zaledwie kilka osób.

– Nigdzie nie byłam zaczepiona. Nie miałam żadnej społeczności. Gdziekolwiek szłam, nie spotykałam nikogo znajomego. Jeśli chciałam gdzieś wyjść, musiałam iść sama. Jestem dosyć nieśmiałą osobą, więc nie było mi łatwo po prostu do kogoś podejść i nawiązać nowy kontakt – wspomina.

O Dyskusyjnym Klubie Filmowym Politechniki Wrocławskiej usłyszała przypadkiem. Pamięta, jak jeszcze przed pierwszym spotkaniem zastanawiała się, czy aby na pewno jest to miejsce dla niej.

– Bałam się, że jak przyjdę, to zastanę samych snobów filmowych i jak powiem im, że nie widziałam każdego filmu Godarda, to będą mi kazali wyjść – odpowiada.

Stało się odwrotnie. – Szybko zrozumiałam, że ludzie zajmują się tutaj bardzo różnymi rzeczami i są na różnym poziomie wiedzy filmowej. Są nawet osoby, które nie interesują się kinem aż tak bardzo, ale przychodzą, żeby spotkać znajomych.

Dziś Olga jest koordynatorką sekcji artystycznej klubu. Współtworzy repertuar, przygotowuje wydarzenia i prowadzi prelekcje przed seansami. Mówi, że większość swych obecnych najbliższych przyjaciół poznała właśnie w DKF-ie.

Podobną historię opowiada mi Kinga. Choć studiuje na Uniwersytecie Wrocławskim, co czwartek o 19 przychodzi do sali 329 w budynku A-1 Politechniki Wrocławskiej. Do DKF-u dołączyła dwa lata temu, jeszcze jako licealistka, a dziś odpowiada za promocję i marketing klubu.

Jak przyznaje, działalność w klubie ułatwiła jej nawiązywanie kontaktów poza własnym środowiskiem.

– Chyba bardziej odważyłam się nawiązywać kontakty z ludźmi spoza mojej bańki. Tu naprawdę można spotkać ludzi z różnych środowisk i o różnych zainteresowaniach. Spotykamy się na politechnice, ale każdy studiuje coś innego, na innej uczelni albo już studia skończył.

SZUKANIE ZNAJOMYCH MIĘDZY STUDIAMI A PRACĄ

Zarówno Olga, jak i Kinga zauważają, że wielu ich rówieśników ma problem ze znalezieniem swojej społeczności. Jeśli nie uda się jej zbudować na studiach, to poznawanie nowych ludzi staje się dużo trudniejsze.

– Teraz modne jest określenie 'epidemia samotności', ale postawiłabym przy nim znak zapytania. Bo ludzie jednak, mimo że tę samotność, czy brak społeczności odczuwają, to bardzo często aktywnie jej szukają – mówi Kinga.

DKF działa od 1965 roku, powstał z inicjatywy Andrzeja Soleckiego, ówczesnego studenta wydziału mechanicznego. Przez dekady w klubie narodziły się nie tylko wieloletnie przyjaźnie, ale też liczne związki, z których część zakończyła się małżeństwami.

Dziś liczy ponad 60 aktywnych członków. Oprócz nich jest też grono osób, które formalnie do klubu nie należą, ale wracają a seanse i spotkania ze znajomymi. Żeby stać się jego członkiem, nie trzeba być ani studentem, ani z politechniki.

Klub podzielony jest na trzy sekcje: artystyczną, marketingową i techniczną. Członkowie wspólnie wybierają repertuar, przygotowują prelekcje, prowadzą media społecznościowe i odpowiadają za organizację pokazów.

– Niekoniecznie trzeba kochać filmy, by do nas dołączyć. Jak mówi nasz koordynator sekcji technicznej, są ludzie, którzy po prostu kochają kable – śmieje się prezeska klubu, Tamara, mówiąc o miłośnikach techniki.

O istnieniu DKF-u dowiedziała się od rodziców, którzy przed laty, jako studenci sami do niego należeli. Jak podkreśla, działalność w DKF-ie jest dla niej ważną odskocznią od codziennych obowiązków.

– Studiuję na Uniwersytecie Ekonomicznym i jestem księgową. Gdy moje życie dzieliło się tylko na studia i pracę, czułam się po prostu wypalona, brakowało mi spotkań z ludźmi spoza wąskiego grona znajomych. Cieszę się, że znalazłam tę niszę poza swoim uniwersytetem. Fajnie jest mieć takie trzecie miejsce, w którym spotykasz ludzi z zupełnie różnych środowisk i możecie porozmawiać o czymś innym niż uczelnia czy praca.

TU CHODZI O RELACJE

Członkowie klubu zgodnie przyznają, że już sama obecność wśród ludzi o podobnych zainteresowaniach, nawet bez wchodzenia w interakcję może być pierwszorzędnym lekarstwem na osamotnienie.

– Nawet będąc tylko obecnym wśród ludzi, z którymi coś cię łączy i słuchając, co mówią, człowiek już czuje się dobrze. Nie musi robić nic więcej, ale jeżeli by chciał, to zawsze może – słyszę.

Każdy czwartkowy wieczór rozpoczyna przygotowana przez jednego z klubowiczów prelekcja. Później przychodzi czas na seans i dyskusję.

> *Bałam się, że jak przyjdę, to zastanę samych snobów filmowych. Szybko zrozumiałam, że ludzie zajmują się tutaj różnymi rzeczami*
>
> opowiada **OLGA**

Repertuar wybierany jest demokratycznie. – Każdy może zgłosić film, a później głosujemy. Wybrane filmy są bardzo różnorodne – od klasyki polskiego i światowego kina po festiwalowe nowości – tłumaczy Marlena, wiceprezeska klubu.

W listopadowym repertuarze znalazły się m.in. „Człowiek na torze" Andrzeja Munka, „Sieć" Sidneya Lumeta i chińska animacja „S He".

– My nie tylko oglądamy filmy, jak w zwykłym kinie, gdzie się przychodzi, ogląda i wychodzi. I nie ma szansy na nawiązanie żadnej relacji. A tutaj jest moment, żeby porozmawiać i podzielić się swoim punktem widzenia z innymi. Czasami nasze dyskusje potrafią być naprawdę długie, ale to jest właśnie w tym najfajniejsze – przekonuje Marlena.

Zwraca też uwagę, że dla wielu osób filmy są jedynie punktem wyjścia do rozmowy.

NAJPIERW SEANS, PÓŹNIEJ WSPÓLNE PIWO

Po zakończeniu spotkania filmowego uczestnicy gremialnie przenoszą się na piwo do pobliskiego baru Przekręt.

– To tam tak naprawdę przenosi się nasza znajomość – mówi Kuba, który z klubem związany jest już od dekady. – Owszem, wychodząc z sali, jeszcze rozmawiamy o filmie, który właśnie obejrzeliśmy, ale bardzo szybko schodzimy na zupełnie inne tematy. I tak siedzimy później w barze godzinę, dwie, czasem nawet dłużej, po prostu spędzając razem czas.

Kuba trafił do DKF-u w 2016 roku, gdy rozpoczynał studia informatyczne na Politechnice Wrocławskiej. Dziś, choć naukę ma już za sobą, nadal regularnie pojawia się na spotkaniach.

Przez lata obserwował setki osób przewijających się przez klub. Jego zdaniem większość przychodzi tu nie tylko dla kina.

– Myślę, że osoby, które zapisują się do jakichkolwiek klubów zainteresowań czy innych społeczności, od początku po prostu szukają kontaktu z innymi ludźmi – uważa.

Szukamy ludzi, z którymi coś połączy nas na starcie. U nas tym punktem wspólnym jest kino. Ale dla wielu ono jest po prostu pretekstem.

DKF nie kończy się jednak na czwartkowych seansach i późniejszych rozmowach przy piwie. Przez cały rok jego członkowie spotykają się również poza salą kinową. Wspólnie jeżdżą na festiwale filmowe, m.in. do Berlina i Wenecji, latem spędzają tydzień na wrocławskich Nowych Horyzontach, a w grudniu organizują klubową wigilię i wymieniają się prezentami. Raz w roku wyjeżdżają też na wspólny wakacyjny wyjazd.

– W tym roku byliśmy na kajakach pod Miliczem. Mieszkaliśmy razem w Willi Haneczka i po kilku dniach człowiek miał wrażenie, że jest u siebie. Naprawdę czujemy się jak rodzina – podkreśla Tamara. ●

eprasa.pl aa3b679ca8

Warto 2026

Na początku było Warto

W grudniu po raz 17. wręczymy nagrodę kulturalną Warto. To, że inwestycja w młodych twórców ma sens, pokazują najlepiej laureaci i ci, którzy byli do tej nagrody nominowani.

Rafał Zieliński

• **Sebastian Majewski**
FOT. MIECZYSŁAW MICHALAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Zespół Tantfreaky**
FOT. KYRYL CHYRYCH

Warto wręczyliśmy po raz pierwszy w 2009 roku. Podczas 16-stu edycji nagrody zaprezentowaliśmy około 400 twórców, w większości młodych, będących gdzieś na początku swej drogi. Dziś niektórzy z nich to uznane nazwiska, twórcy z imponującym dorobkiem i nagrodami na koncie.

OD WARTO DO DYREKTORA TEATRU

Pierwsze teatralne Warto odbierał dramaturg i reżyser Sebastian Majewski, założyciel wrocławskiej awangardowej Sceny Witkacego. Nagrodę dostał chwilę po tym, jak objął dyrekcję artystyczną Teatru Dramatycznego im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu.

Potem był zastępcą dyrektora ds. artystycznych w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie i dyrektorem artystycznym Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi. W 2018 roku wrócił do Wałbrzycha na stanowiska dyrektora artystycznego. Od 2024 roku jest dyrektorem generalnym.

Zarówno za czasów pierwszej bytności Majewskiego w Wałbrzychu, jak i jego obecnej kadencji popularny Szaniawski odnosi sukcesy artystyczne i frekwencyjne. Powstają tu spektakle, których twórcy nie boją się poruszać boi się trudnych tematów, a teatr wymieniany jest wśród najważniejszych w Polsce.

MUZYKA, POEZJA, FILM

W roku, w którym kapituła nagrodziła Majewskiego, w gronie nominowanych muzyków znalazł się jazzowy saksofonista Sławek Dudar. Dziś jest dyrektorem artystycznym Hof Jazz Nights, międzynarodowego festiwalu jazzowego odbywającego się w mieście Hof w Bawarii. Funkcję tę pełni od 2023 roku do teraz.

Rok 2009 to też nagroda dla poetki Julii Szychowiak. Literacka kapituła zwróciła uwagę na jej debiutancką książkę, za którą artystka zdobyła też Wrocławską Nagrodę Poetycką Silesius. Potem Szychowiak była jeszcze raz nominowana do Sielsiusa, a także do Nagrody Literackiej Gdyni i Nagrody Poetyckiej im. K.I. Gałczyńskiego Orfeusz.

Podczas drugiej edycji Warto filmowe jury nagrodziło Weronikę Bilską, jedną z nielicznych wtedy kobiet w Polsce operatorek filmowych. Dziś jej nazwisko możemy znaleźć przy kilkudziesięciu produkcjach, a tym przy filmach „80 milionów", „Bo we mnie jest seks" i „Córka trenera" oraz serialu „Belfer III".

FRYDERYKI DLA LAUREATÓW

Muzyczne Warto w 2012 roku odbierał m.in. za swoja debiutancką płytę „Hadrony" trębacz Piotr Damasiewicz. Chwilę potem za ten sam album dostał Fryderyka w kategorii Jazzowy Debiut Roku. Obecnie muzyk ma już na koncie dziesięć autorskich płyt, olbrzymią ilość artystycznych kooperacji i całkiem sporą kolekcję nagród i wyróżnień.

W 2014 roku wyłowiliśmy z klubu Puzzle mieszający jazz z hip hopem zespół EABS i nagrodziliśmy ich statuetką Warto. – Graliśmy mało komercyjnie, a ktoś nas wtedy pierwszy raz zauważył – mówi Marek Pędziwiatr, klawiszowiec EABS.

Dziś zespół może pochwalić się siedmioma albumami studyjnymi, występami w wielu krajach i wieloma, także międzynarodowymi, kooperacjami. Mają też na koncie spory zbiór nagród i wyróżnień, w tym cztery nominacje do Fryderyków. Tę ostatnią, za płytę „In Search of a Better Tomorrow", zespół przypieczętował statuetką w kategorii Album Roku – Muzyka Korzeni.

Z WARTO W ŚWIAT

Nominowany do Warto dwukrotnie był Paweł Szroniak, literaturoznawca, organizator koncertów muzyki eksperymentalnej. W 2015 roku znalazł się w gronie nominowanych w kategorii literatura jako członek ekipy Mikrofestiwalu, a w 2016 jego muzyczne działania zauważyła kapituła właśnie kategorii. Rok po drugiej nominacji Szroniak wyjechał na rezydencję artystyczną do Berlina. Celem pobytu była analiza lokalnej sceny eksperymentalnej. Szroniak ma pokaźną listę instytucji i festiwali, z którymi współpracuje. To m.in. Bunkier Sztuki w Krakowie, Muzeum Sztuki w Łodzi, Muzeum Współczesne Wrocław, BWA Wrocław i Sanatorium Dźwięku w Sokołowsku.

W roku 2018 filmowe Warto trafiło do reżyserki Jagody Szelc, której pełnometrażowy debiut „Wieża. Jasny dzień" dostał Paszport „Polityki" i zakwalifikował się na festiwal filmowy w Berlinie. Dobrze przyjęto jej kolejny film, czyli „Monument". Jagoda Szelc jest też współreżyserką pokazywanego na Netflixie serialu „Matki pingwinów".

Warto 2022 to m.in. muzyczna nominacja dla Tantfreaky. Ta łącząca etniczny trans, jazz i taneczne rytmy formacja w ciągu kilku lat zagrała sporo koncertów w Polsce, w tym na festiwalu Jazz Juniors, gdzie zdobyli 3. nagrodę. Wystąpili na festiwalach w Serbii, Hiszpanii, Bułgarii, Niemczech, na Węgrzech i Chorwacji oraz na słynnym szwajcarskim Montreux Jazz Festival.

WARTO WRACA

Wymienieni twórcy to przykłady artystów, którzy w chwili nominacji do Warto dopiero debiutowali albo szukali miejsca dla siebie, a potem stali się znani i rozpoznawalni. W gronie tym są też aktorki Małgorzata Gorol, Anna Ilczuk i Agata Kucińska, zespoły Neony i Mikromusic, montażysta Nikodem Chabior. Lista ta jest dużo dłuższa

Wracamy z Warto po roku przerwy i znów nagrodzimy muzyków, ludzi teatru, literatów, filmowców i twórców sztuk wizualnych. Do kapituł, które wybiorą nominowanych i laureatów, znów zaprosiliśmy uznanych artystów, krytyków, dziennikarzy i ludzi sztuki. Tym razem szukają ciekawych osób i projektów dalej, niż na przestrzeni ostatnich dwunastu miesięcy zarówno we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku.

Nominowanych będziemy prezentować w listopadzie i grudniu na łamach „Wyborczej". Laureatów poznamy 15 grudnia na gali w klubie Momenty. Zwycięzcy z każdej kategorii otrzymają po 10 tys. zł brutto. Mecenasem Głównym Warto i fundatorem nagród dla laureatów jest KGHM Polska Miedź. Wręczymy też Nagrodę Publiczności. Jej sponsorem jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

SPONSOR Wrocław/34461036 PARTNER Wrocław/34461044
KGHM POLSKA MIEDŹ
OŚRODEK KULTURY I SZTUKI WE WROCŁAWIU
DOLNY ŚLĄSK INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

OGŁOSZENIE Wrocław/34458367

1 WR

eprasa.pl aa3b679ca8

Dolny Śląsk

Nowe inwestycje kolejowe samorządu za 130 mln zł

Z Krajowego Planu Odbudowy (KPO) na inwestycje kolejowe na Dolnym Śląsku przeznaczono ponad 130 mln zł. Za te pieniądze zrealizowano łącznie pięć przedsięwzięć związanych z rewitalizacją lub modernizacją infrastruktury kolejowej należącej do samorządu województwa.

Sławomir Szymański

Początkowo w planie były trzy inwestycje kolejowe z wykorzystaniem finansowania z KPO. Po rozstrzygnięciu przetargów okazało się jednak, że wydatki będą mniejsze od zakładanych. Pojawiły się oszczędności.

– Chcieliśmy je spożytkować, nie zwracać ich do budżetu Ministerstwa Infrastruktury, które dystrybuowało środki z KPO. Weszły nowe zadania do realizacji. Należy podkreślić, że te oszczędności wydatkowaliśmy w ciągu dosłownie kilku miesięcy, łącznie z postępowaniem przetargowym i fizyczną realizacją linii kolejowej. To pokazuje determinację samorządu, by każda złotówka pracowała na rozwój Dolnego Śląska – mówił Paweł Gancarz, marszałek województwa dolnośląskiego, podczas konferencji podsumowującej kolejowe inwestycje z KPO.

Chodzi tu o rewitalizację odcinka linii kolejowej nr 302, prowadzącej ze Strzegomia przez Bolków do Marciszowa. Dokładnie, prace przeprowadzono na 4,9 km torów między miejscowością Grabina koło Strzegomia a Roztoką. Całość inwestycji kosztowała ponad 14 milionów zł i została sfinalizowana w ciągu kilku miesięcy. Prace zakończyły się w sierpniu tego roku.

Dodajmy, że jest to pierwsza rewitalizacja linii w zarządzie DSDiK wykonana w technologii toru bezstykowego. Co to znaczy? Różnicę odczuje każdy pasażer. Po takiej trasie pociąg jedzie płynnie, bez charakterystycznego stukotu.

Cała linia między Strzegomiem (Grabiną) a Marciszowem ma długość prawie 27 km. W planach samorządu województwa jest jej pełna rewitalizacja. Jeśli tak się stanie, mogą tamtędy jeździć niektóre pociągi kursujące na trasie Wrocław – Jelenia Góra. Według szacunków UMWD czas przejazdu byłby w ten sposób o 20-30 minut krótszy niż obecnie. To dlatego, że ta linia omija Wałbrzych. Kiedy mogą pojechać tamtędy pierwsze pociągi? Konkretne daty na razie nie padły.

ODTWARZAJĄ SIEĆ NA POŁUDNIE OD WROCŁAWIA

Dzięki wspomnianym oszczędnościom zrewitalizowano też prace związane z systemem sterowania ruchem kolejowym na linii nr 319, na odcinku Łagiewniki–Strzelin. To dodatkowe zadanie kosztowało ok. 20 milionów zł.

Wcześniej przeprowadzono natomiast rewitalizację tego odcinka i była to jedna z trzech inwestycji z KPO planowanych od początku. Łącznie odtworzono ponad 17 km trasy. Powstał tam m.in. nowy przystanek w Kondratowicach. Cała ta inwestycja kosztowała ok. 60 milionów zł.

Ten odcinek jest elementem odtwarzania sieci kolejowej w tamtej części Dolnego Śląska. Gotowy jest już odcinek Łagiewniki – Piława Górna, prowadzący m.in. przez Niemczę. Brakuje jeszcze połączenia między Łagiewnikami a Kobierzycami. Gdy zostanie zrewitalizowany, będzie można uruchomić połączenia pasażerskie z Wrocławia do miejscowości położonych wzdłuż drogi krajowej nr 8.

– KPO trafiło nie tylko do wielkich miast, ale również do mniejszych miejscowości. Przywracamy połączenie, które przez dziesięciolecia służyło mieszkańcom tej części regionu. Dzięki połączeniu z linią nr 310, a następnie rewitalizowanemu odcinkowi Łagiewniki–Kobierzyce, w przyszłości możliwe będzie stworzenie kolejowej pętli aglomeracyjnej: Wrocław–Strzelin–Kondratowice–Łagiewniki–Kobierzyce–Wrocław – wyliczał Wojciech Bochnak, wicemarszałek województwa dolnośląskiego.

REKLAMA/PARTNER AKCJI Wrocław/34460915

DOLNY ŚLĄSK

• **Pociąg Kolei Dolnośląskich na nowym przystanku Bielawa Jezioro**
FOT. MATERIAŁY UMWD

• **Finał prac na linii kolejowej Strzegom – Roztoka. Na zdjęciu stacja w Roztoce (sierpień 2026)** FOT. SŁAWOMIR SZYMAŃSKI

Podkreślił, że zrewitalizowany odcinek posłuży też do transportu towarowego, odciążając drogi: – Z jednej kopalni w Górce wyjeżdżało rocznie około 40 tysięcy ciężarówek z kruszywem. Kolej daje szansę na przeniesienie części tego transportu z dróg na tory – dodał.

JEST SZYBCIEJ DO TRZEBNICY, MA BYĆ POD PRĄDEM

Ze środków KPO przeprowadzono również remont linii nr 326 Wrocław Psie Pole – Trzebnica. Prace kosztowały ponad 25 milionów zł i zakończyły się na przełomie maja i czerwca tego roku.

– Linia Wrocław–Trzebnica była pierwszą pasażerską linią kolejową w Polsce zrewitalizowaną przez samorząd województwa. Dziś korzysta z niej około miliona pasażerów rocznie. W ramach KPO przeprowadziliśmy remont dwóch odcinków o łącznej długości ponad 10,7 km. Wymieniliśmy tory i podkłady, poprawiliśmy odwodnienie oraz stan podbudowy – mówił Michał Rado, wicemarszałek województwa dolnośląskiego.

Dla pasażerów ten remont ma wymierny efekt, bo udało się podnieść tam prędkość pociągów do 100 km/h. W planach jest jednak dalsza modernizacja tej trasy. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z zamierzeniami, będzie to w ogóle pierwsza linia w zarządzie Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei (DSDiK), która zostanie zelektryfikowana. UMWD podpisał już umowę na przygotowanie dokumentacji projektowej dla tego przedsięwzięcia. Będzie to kosztować 5,1 miliona zł. Dokumentacja powinna być gotowa w ciągu 18 miesięcy.

– Wiele mówimy o rozwoju kolei aglomeracyjnych, a elektryfikacja, budowa nowoczesnego systemu zarządzania ruchem i nowego systemu mijanek na liniach jednotorowych to są właśnie inwestycje, które wzmacniają ten projekt – powiedział Marek Łapiński, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

Oszczędności wydatkowaliśmy w ciągu kilku miesięcy, łącznie z postępowaniem przetargowym i realizacją linii kolejowej. To pokazuje determinację samorządu, by każda złotówka pracowała na rozwój Dolnego Śląska

PAWEŁ GANCARZ
marszałek województwa dolnośląskiego

PODTORZE GOTOWE NA WIĘKSZY RUCH

Następna przedsięwzięcie finansowane z tego źródła polegało na poprawieniu parametrów linii kolejowej nr 341 Dzierżoniów–Bielawa Zachodnia. To odcinek o długości 5,1 km, zrewitalizowany przez samorząd województwa i oddany do użytku w 2019 roku. Natomiast teraz wzmocniono tam podtorze. Prace kosztowały w sumie 27,3 miliona zł i zakończyły się w maju tego roku. Przypomnijmy, że w czerwcu tego roku linia została przedłużona – uruchomiono dwa nowe przystanki: Bielawa Jezioro oraz Bielawa Góry Sowie.

Ta inwestycja jest o tyle ważna, że ruch na tej trasie będzie większy, ponieważ linia sięgnie do Srebrnej Góry. Prace są już na finiszu, ten odcinek powinien być gotowy do końca tego roku. Kiedy pojadą tam pociągi? Tego w tej chwili jeszcze nie wiadomo, jest jednak szansa, że przed wakacjami 2027. Nie jest też jeszcze przesądzone, czy do Srebrnej Góry pojadą pociągi bezpośrednio z Wrocławia.

NASTĘPNE INWESTYCJE W TOKU

Samorząd województwa realizuje program „Dolny Śląsk na dobrych torach", polegający na rewitalizacji nieczynnych linii kolejowych w regionie i przywracaniu tam regularnych połączeń. Zapowiada, że w ciągu dwóch najbliższych lat będzie już ok. 300 km takich tras. Skalę tego programu pokazuje fakt, że po uruchomieniu połączenia do Karpacza długość zrewitalizowanych linii osiągnęła 78,5 km.

W trakcie jest w tej chwili kilka inwestycji oprócz wspomnianego przedłużenia trasy do Srebrnej Góry. Na różnych etapach są prace i działania związane z rewitalizacją linii Kłodzko – Stronie Śl. przez Lądek-Zdrój, Jelenia Góra – Lwówek Śl. czy Ścinawka Średnia – Radków.

– Rok 2028 i 2029 to będą lata otwarć – podsumował Michał Rado.

eprasa.pl aa3b679ca8

Inicjatywy wspierane przez KGHM

Zagłębie Miedziowe korzysta z obecności KGHM

Od sportu i rekreacji, przez edukację czy profilaktykę prozdrowotną, po inwestycje w infrastrukturę. KGHM przekazuje środki na różne inicjatywy i działania kierowane do mieszkańców Zagłębia Miedziowego.

Sławomir Szymański

• KGHM jest sponsorem Biegu Piastów. Na zdjęciu Justyna Kowalczyk-Tekieli podczas 46 Biegu Piastów
FOT. JACEK DENEKA

Akrobacje w powietrzu dla seniorów – takie zajęcia pojawiły się w programie Eko-Zdrowie, promującym zdrowy tryb życia i aktywność proekologiczną wśród mieszkańców Zagłębia Miedziowego.

– W każdej edycji programu Eko-Zdrowie dla seniorów zaskakiwały mnie efekty naszej wspólnej pracy. Szczególnie zachwycała mnie sprawność, z jaką uczestnicy wykonywali sekwencje ruchowe na hamakach do aerial jogi. Obserwowanie, jak nabierają odwagi i zaufania do własnego ciała, dawało mi ogromną satysfakcję – opowiada Beata Zając, autorka programu Eko-Zdrowie dla seniorów, realizowanego przez Fundację Ocelot.

I dodaje: – Od początku zależało mi na połączeniu ruchu z budowaniem odporności psychofizycznej: umiejętnością radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania własnych potrzeb i korzystania ze wsparcia innych. Ważną częścią tych spotkań były relacje – wzajemna życzliwość, rozmowy i poczucie wspólnot – opowiada.

Program Eko-Zdrowie to jedna z inicjatyw prospołecznych wspieranych przez KGHM. Przy czym w grę wchodzą tu różne działania i korzystają z nich nie tylko seniorzy. Program umożliwia m.in. organizację lekcji nauki pływania dla dzieci w Lubinie, Legnicy, Głogowie, Polkowicach i Rudnej czy treningów piłkarskich dla chłopców, które prowadzą trenerzy z Akademii Piłkarskiej KGHM Zagłębie.

W Lubinie i Głogowie już od 11 lat organizowane są też zajęcia dla osób w wieku 18-55 lat z nadwagą. Prowadzą je profesjonalni instruktorzy fitness, uczestnicy konsultują się też z dietetykiem. Takie zajęcia trwają trzy miesiące. Efekty są wymierne. Jedna z uczestniczek z Lubina „zgubiła" w tym czasie 16 kg, co jest podobno rekordowym osiągnięciem w tym projekcie.

KGHM WSPIERA SPORT AMATORSKI

KGHM jest kluczowym sponsorem różnych wydarzeń organizowanych przez Stowarzyszenie Bieg Piastów, łącznie z tym najważniejszym. Angażuje się też jednak w mniej znane imprezy sportowe. Na przykład jest sponsorem strategicznym Crossu Straceńców, czyli biegu organizowanego na torze motocrossowym w Głogowie. Nazwa jest może przesadzona, ale tylko trochę. Przybliża skalę trudności – zawodnicy muszą tam pokonywać błoto, piach, strome podbiegi i zbiegi, rowy z wodą, miejscami trzeba się wdrapywać po linie. To bieg dla osób bardzo dobrze przygotowanych i może przede wszystkim wyjątkowo zdeterminowanych.

ŚRODKI DLA SAMORZĄDÓW

KGHM wspiera też samorządy z terenu Zagłębia Miedziowego. Mowa jest tu o dodatkowych środkach, niezależnie od wpływów podatkowych. Na przykład w 2024 roku przekazał im ponad 48 milionów złotych. Otrzymały je gminy wiejskie Gaworzyce, Głogów, Grębocice, Jerzmanowa, Kotla, Lubin, Pęcław, Przemków, Radwanice, Rudna, Żukowice, a także miasta Głogów, Legnica i Polkowice. Na co zostały przeznaczone te środki? Prawie 7,5 mln zł na sponsoring, ponad 700 tys. zł na projekty edukacyjne, 2,8 mln zł na projekty społeczne, a w ramach porozumień KGHM przekazał gminom ponad 37 mln zł.

„Towarzyszymy samorządom w prowadzonych na terenach gmin inwestycjach dotyczących inicjatyw z zakresu promocji zdrowia, zdrowego stylu życia i działań prospołecznych. Otrzymujące wsparcie finansowe samorządy zobowiązane są do przekazywania sprawozdań z wydatkowania środków pieniężnych przekazanych na realizowane inwestycje i zadania. Dzięki temu możliwe jest monitorowanie i ocena skuteczności podejmowanych działań" – informuje firma.

To wsparcie zostało wykorzystane na remonty dróg lokalnych i obiektów publicznych czy termomodernizację szkół, świetlic wiejskich i domów kultury.

Co jeszcze? Np. na terenie gminy Kotla zagospodarowano place zabaw i boiska sportowe oraz doposażono sale wiejskich domów kultury. W gminie Radwanice, na terenie zabytkowego parku, zbudowano tężnię solankową (została otwarta we wrześniu 2025).

Dla uczniów z Lubina zorganizowano szkolenia z nauki gry w szachy oraz dodatkowe zajęcia sportowe. W gminach Grębocice, Polkowice, Rudna i Żukowice odbywały się koncerty, warsztaty i wydarzenia tematyczne. Kontynuowano realizację programu „Zdrowa Legnica", którego celem jest promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia, profilaktyka zdrowotna oraz integracja lokalnej społeczności. W poradni endokrynologicznej w Głogowie można było skorzystać z badań i konsultacji. Dla dzieci i młodzieży z gminy Jerzmanowa zorganizowano m.in. programy profilaktyki zdrowotnej, były też wyjazdy na basen dla uczniów szkół podstawowych oraz sześciolatków.

Tylko w tym roku lokalne jednostki samorządu terytorialnego dzięki środkom z KGHM zrealizują ponad 50 inicjatyw. Np. w gminie Pęcław zorganizowano sportowo-rekreacyjne zajęcia pozalekcyjne z piłki nożnej i kolarstwa. Wzięło w nich udział 180 uczniów Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Białołęce. W tej samej gminie odbył się też m.in. II Pęcławski Bieg Nadodrzański.

Dużo dzieje się w Legnicy. Organizowane są warsztaty, spotkania i cykle rozwojowo-profilaktyczne – adresowane zarówno do młodzieży, jak i do dorosłych, które mają pomagać uczestnikom w radzeniu sobie ze stresem, emocjami i kryzysami.

Inny przykład to działania edukacyjne związane z bezpieczeństwem w cyberświecie – dotyczą korzystania z Internetu, przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i mowie nienawiści czy rozpoznawania dezinformacji. Są przeznaczone dla uczniów oraz ich rodziców i opiekunów.

Z kolei podczas Legnickiego Dnia Sportu promowana jest aktywność fizyczna i rekreacja, a także działania łączące pokolenia. W grę wchodzą tu wydarzenia i cykle zajęć sportowo-rekreacyjnych dostępne dla różnych grup wiekowych.

Organizowane są również warsztaty i działania praktyczne dotyczące prawidłowego żywienia. Chodzi tu m.in. o profilaktykę nadwagi i otyłości, zdrowe nawyki w rodzinie, czasem uzupełniane o różne formy aktywności i konsultacje ze specjalistami. W zależności od tego, do jakiej grupy kierowane jest konkretne działanie.

Dla mieszkańców Legnicy – dla dzieci, młodzieży i dorosłych – organizowane są też szkolenia i warsztaty praktyczne związane z udzielaniem pierwszej pomocy i bezpieczeństwem zdrowotnym.

SĄ TEŻ WOLONTARIUSZE

Można też wspomnieć o inicjatywach z bezpośrednim udziałem pracowników KGHM. Np. wolontariusze z Zakładu Wzbogacania Rud od czterech lat współpracują ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym im. Przyjaciół Dzieci w Lubinie.

– Z powodzeniem udało się wspólnie zrealizować liczne wydarzenia i projekty, m.in. cztery edycje Integracyjnej Olimpiady Sportowej, Dzień Dziecka, nasadzenia na terenach zielonych, odświeżanie i tematyczne aranżacje pokoi, korytarzy w internacie oraz sal lekcyjnych, remont placu zabaw, cykliczne obchody Dnia Górnika. Działania wolontariuszy wzbogaciły bazę placówki, stwarzając przestrzeń do integracji i wieloaspektowego rozwoju uczniów ośrodka – mówi Łukasz Nowicki, jego dyrektor.

Wolontariusze z ZWR pomagali również przy przeprowadzce SOSW ze Szklar do nowej siedziby w Lubinie. Już w nowym miejscu brali udział w sadzeniu drzew, postawili plac zabaw, a także dbają o przyjazny wystrój internatu.

MIEDŹ WSZYSTKO ZMIENIŁA

Dodajmy, że obszar dzisiejszego Zagłębia Miedziowego z pewnością wyglądałby zupełnie inaczej, gdyby nie powstał KGHM. Jeszcze w latach 50. XX wieku, przed odkryciem złóż miedzi, były to senne tereny rolnicze, bez większych miast z wyjątkiem Legnicy, i bez poważniejszego przemysłu. Np. Lubin miał wtedy ok. 4 tys. mieszkańców, Głogów ok. 6 tys. i pozostawał morzem ruin, bez perspektyw rozwoju, a Polkowice w ogóle utraciły prawa miejskie w 1946 roku, odzyskując je dopiero w 1967 po uruchomieniu budowy kopalń miedzi. Właśnie w tamtej dekadzie rozpoczął się intensywny rozwój Zagłębia Miedziowego, w tym rozbudowa miast. Dzisiaj Lubin, Głogów czy Polkowice liczą po kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców. A KGHM jest największym pracodawcą na całym Dolnym Śląsku.

W tym roku minęło 65 lat od momentu powstania Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi. W przyszłym roku minie 70 lat od odkrycia pierwszych złóż rudy miedzi w okolicach Lubina i Polkowic. ●

W Lubinie i Głogowie już od 11 lat organizowane są zajęcia dla osób w wieku 18-55 lat z nadwagą. Prowadzą je profesjonalni instruktorzy fitness, uczestnicy konsultują się też z dietetykiem. Takie zajęcia trwają trzy miesiące, a efekty są wymierne

REKLAMA/PARTNER Wrocław/34461040
KGHM POLSKA MIEDŹ

eprasa.pl aa3b679ca8

GAZETA wyborcza

DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Metalowiec”
WE WROCŁAWIU PRZY UL. INŻYNIERSKIEJ 17
TEL. 71 3329 300, 71 3329 308, 71 3329 307

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY

na pierwszeństwo ustanowienia odrębnej własności do lokalu mieszkalnego we Wrocławiu, przy ulicy Szkockiej 93/18, położonego na szóstej kondygnacji, **o pow. użytkowej 52,10 m²**, składającego się z dwóch pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienki, wc Do lokalu przynależy komórka lokatorska (piwnica o pow. 2,40 m²). Cena wywoławcza: 462.000 zł.

Mieszkanie jest do remontu we własnym zakresie.

Oferty z podaniem ceny nabycia mieszkania, formy płatności (np. z własnych środków, z kredytu bankowego), prosimy składać **do 07.12.2026 roku,** w Centrum Obsługi Mieszkańców przy ul. Inżynierskiej 17 (parter), w zamkniętych kopertach z dopiskiem : ***„przetarg na mieszkanie przy ul. Szkockiej 93/18”***

Do oferty należy dołączyć dowód wpłaty wadium w wysokości 2.000 zł, na konto Spółdzielni: PKO III O/W-w Nr 78 1020 5242 0000 2802 0027 7640 oraz adres i telefon kontaktowy oferenta. Pierwszeństwo w nabyciu mieszkania mają członkowie Spółdzielni. Mieszkanie przy ul. Szkockiej 93/18 można oglądać za pośrednictwem **Administracji Osiedla Nr III, przy ul. Szkockiej 99A, po uprzednim umówieniu terminu tel. 71 357 00 59.**

Regulamin przetargu dostępny na stronie: www.metalowiec.wroclaw.pl.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Wrocław/34460919

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA „METALOWIEC”
WE WROCŁAWIU PRZY UL. INŻYNIERSKIEJ 17
TEL. 71 3329 300, 71 3329 308, 71 3329 307

OGŁASZA DLA CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI SM METALOWIEC i ich rodzin

PRZETARG
na pierwszeństwo ustanowienia odrębnej własności do lokalu mieszkalnego we Wrocławiu,

1. **przy ulicy Grabiszyńskiej 315/66,** położonego na dziesiątej kondygnacji, **o pow. użytkowej 56,00 m²**, składającego się z trzech pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienki, wc Do lokalu przynależy komórka lokatorska (o pow. 3,62 m²). Cena wywoławcza: 530.600 zł.
2. **przy ulicy Strzegomskiej 282/8,** położonego na piątej kondygnacji, **o pow. użytkowej 68,90 m²**, składającego się z trzech pokoi, kuchni, dwóch przedpokoi, łazienki, wc Do lokalu przynależy komórka lokatorska (piwnica o pow. 2,46 m²). Cena wywoławcza: 667.000 zł.

Mieszkania są do remontu we własnym zakresie.

Oferty z podaniem ceny nabycia mieszkania, formy płatności (np. z własnych środków, z kredytu bankowego), prosimy składać **do 12.12.2026 roku,** w Centrum Obsługi Mieszkańców przy ul. Inżynierskiej 17 (parter), w zamkniętych kopertach z dopiskiem : ***„przetarg na mieszkanie przy ul. .....”***

Do oferty należy dołączyć dowód wpłaty wadium w wysokości 2.000 zł, na konto Spółdzielni: PKO III O/W-w Nr 78 1020 5242 0000 2802 0027 7640 oraz adres i telefon kontaktowy oferenta. Pierwszeństwo w nabyciu mieszkania mają członkowie Spółdzielni.

Mieszkanie przy ul. Grabiszyńskiej 315/66 można oglądać za pośrednictwem **Administracji Osiedla Nr I, przy ul. Różanej 4/6, po uprzednim umówieniu terminu tel. 71 332-93-31.**
Mieszkanie przy ul. Strzegomskiej 282/8 można oglądać za pośrednictwem **Administracji Osiedla Nr III, przy ul. Szkockiej 99A, po uprzednim umówieniu terminu tel. 71 357 00 59.**
Regulamin przetargu dostępny na stronie: www.metalowiec.wroclaw.pl.
Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Wrocław/34460918

Prezydent Wrocławia

obwieszczenie

Na podstawie art. 11c i 11d ust. 5 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. – o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 49 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691)

zawiadamiam strony postępowania,

że w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania pod nazwą rozbudowa ulicy Bierutowskiej – odcinek od ul. Dobroszyckiej do rowu na dz. 3 AM-10 obręb Psie Pole w ramach obsługi komunikacyjnej zespołu hal przemysłowo – magazynowo – usługowych oraz budynków biurowo – socjalnych wraz z infrastrukturą techniczną planowanych do realizacji przy ul. Bierutowskiej 44, 46, 48,
lokalizacja inwestycji:ul. Bierutowska, Wrocław, obręb Psie Pole, działki nr: 272 (poprzednio: AR_10, dz. nr 2), 273 (poprzednio: AR_10, dz. nr 3), 280 (poprzednio: AR_10, dz. nr 5), 268 (poprzednio: AR_9, dz. nr 2/7), 269 (poprzednio: AR_9 dz. nr 3), 259 (poprzednio: AR_8, dz. nr 2/10), 262 (poprzednio: AR_8 dz. nr 4)
w dniu 02.11.2026r. wydane zostało postanowienie Prezydenta Wrocławia nr 3462/2026, w sprawie usunięcia nieprawidłowości występujących w przedłożonym do zatwierdzenia projekcie zagospodarowania terenu i projekcie architektoniczno-budowlanym.

Zgodnie z art. 49 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego dzień 13.11.2026 r. wskazuje się jako ten, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego Wrocławia, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu oraz w prasie lokalnej. Niniejsze zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu.

Z treścią postanowienia oraz aktami sprawy, strony postępowania mogą zapoznać się w Wydziale Architektury i Zabytków Urzędu Miejskiego Wrocławia (pl. Nowy Targ 1-8, parter, pok. 1c, godz. 8:00-15:00). Ze względów organizacyjnych należy zawiadomić tut. Wydział z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem – o zamiarze zapoznania się z dokumentami (tel. +48 71 777 80 58, +48 71 777 75 78), co usprawni realizację przysługującego stronie uprawnienia.

Wrocław/34460727

Panu Grzegorzowi
Olizarowiczowi oraz Rodzinie

wyrazy najgłębszego współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci

Syna

Marcina

składają

Zarząd i Współpracownicy
ELEKTROTIM S.A.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34460931

Panu Damianowi Pucickiemu
oraz najbliższym

wyrazy szczerego współczucia
z powodu odejścia

Mamy

składają

Przyjaciele z Katedry Nanometrologii
Wydziału Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów Politechniki Wrocławskiej

www.nekrologi.wyborcza.pl/34461071

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Żyją, póki pamiętamy

Wejdź na serwis **odeszli.pl**
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Prezydent Wrocławia

informuje,

że w dniu 10 listopada 2026 r. wywieszony został wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego: – ul. Krępicka 14, 18, ul. Brzezińska 6, 8 (dz. nr 1389, 1390, 1443 i 1393, obręb Leśnica, poprzednie numery w modelu arkuszowym przed zmianą numeracji: 63/1, 63/2, 100/1 i 66, AM-13, obręb Leśnica).

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu. Pełne informacje dotyczące nieruchomości zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia – Pl. Nowy Targ 1-8 – obok pokoju nr 102, pierwsze piętro oraz na stronie internetowej bip.um.wroc.pl.
Dodatkowe informacje można uzyskać w pok. 156 Urzędu Miejskiego Wrocławia – Pl. Nowy Targ 1-8, tel. 71 777 74 11.

Wrocław/34460924

Prezydent Wrocławia

informuje

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r.

że w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia, al. Marcina Kromera 44 oraz na stronie internetowej **www.bip.um.wroc.pl** zostały podane do publicznej wiadomości **w trybie bezprzetargowym** wykaz gruntu stanowiącego własność Gminy Wrocław przeznaczonego do oddania w części w :

a) dzierżawę:
- **ul.W.Potockiego obr.Karłowice dz.718,**
- **ul.Krzemieniecka 16-18 obr.Muchobór Wielki dz.2747,2748,2749,2750,**

b) sprzedaży:
- **obr.Partynice dz.1342.**

Wykazy ogłasza się na okres 21 dni **od 30.10.2026r. do 20.11.2026r.**

Wrocław/34459467

eprasa.pl aa3b679ca8

Wrocław/34458979

WRL 1

eprasa.pl aa3b679ca8

wyborcza.pl
wyborcza TV
13-19 LISTOPADA 2026
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

MATKI PINGWINÓW
MNIEJ O DZIECIACH, WIĘCEJ O RODZICACH
S. 4-5

NIKT TEGO NIE CHCE
MIŁOŚĆ MIMO RÓŻNIC
S. 5

WŚRÓD NOCNEJ CISZY

Śmierć jak kromka chleba S. 2-3

FOT. MARCIN MAKOWSKI / HBO MA

VOD

ŚMIERĆ jak kromka chleba

Są filmy i seriale, które trzeba obejrzeć, nawet jeśli spodziewamy się, że nie będzie to łatwy seans. „Wśród nocnej ciszy" wraca do zbrodni sprzed lat, obnażając najciemniejsze strony ludzkiej natury.

Noc z 24 na 25 grudnia 1976 roku. Mróz nie odpuszcza. Na drodze z Połańca do Zrębina pod kołami autobusu znaleziono trzy ciała: ciężarnej dziewczyny, jej męża i młodszego brata. Razem wyszli z kościoła przed końcem pasterki i ruszyli do domu. Co się potem stało? Prokuratura trzyma się wersji o nieszczęśliwym wypadku: ktoś ukradł autobus, którym mieszkańcy pobliskiej wsi przyjechali na mszę, i na oblodzonej drodze stracił panowanie nad pojazdem...

Zbrodnia sprzed lat

Młody, ambitny śledczy Henryk Maczek ma jednak wątpliwości. Ułożenie ciał, rodzaj obrażeń – od początku coś w tej historii się nie zgadza. Podobne przeczucie ma Zdzisława Kaleta, matka dwojga ofiar. Ale przeczucie to za mało. Żeby podważyć ustalenia prokuratury, potrzeba dowodów.

Wiesław Łuka relacjonował proces w tej sprawie na łamach tygodnika „Prawo i Życie", a później zrekonstruował przebieg wydarzeń w reportażu „Nie oświadczam się". Na podstawie jego scenariusza Janusz Petelski nakręcił w 1988 roku film „Zmowa". Teraz, inspirowany książką Łuki, powstał serial HBO Original „Wśród nocnej ciszy". Pięć z sześciu odcinków wyreżyserował Jan Holoubek, jeden – Maciej Kowalewski (aktor znany m.in. z sitcomu „Lokatorzy", dramatopisarz i reżyser, były dyrektor warszawskiego Teatru na Woli). To właśnie on stworzył scenariusz serialu. Przy pierwszym odcinku jako współautor scenariusza figuruje również Piotr Konstantinow.

Historia została opowiedziana poprzez milicyjne śledztwo i rozprawę sądową. Ale „Wśród nocnej ciszy" to coś więcej niż mroczny kryminał. Serial odsłania relacje wewnątrz wiejskiej wspólnoty. Pokazuje, jak chorobliwe poczucie dumy i pielęgnowana latami nienawiść, w połączeniu z konformizmem i strachem otoczenia, stwarzają warunki, w których zło ma się dobrze, a ludzkie życie niewiele znaczy. Zabicie sąsiada przychodzi tu niemal tak łatwo, jak nalanie wódki czy ukrojenie pajdy chleba.

Centralną postacią tej społeczności jest sołtys Lech Wojda. Ławnik, sadownik, felczer, a przede wszystkim – jak sam o sobie mówi – społecznik. Człowiek zamożny i wpływowy, który ma przewagę nad pozostałymi mieszkańcami, także intelektualną. Wie, jak wiele może zyskać, odwołując się do ludowych zabobonów, za sprawą których wiara w Boga zamienia się w magiczny rytuał. Większość sąsiadów coś mu zawdzięcza: pomógł przy wycieleniu krowy, użyczył ciągnika, wstawił się za kimś w urzędzie. A nawet jeśli nie, wolą mieć

eprasa.pl aa3b679ca8

pewność, że w trudnej sytuacji będą mogli na Wojdę liczyć.

Serial pokazuje społeczność podporządkowaną człowiekowi, który potrafi wykorzystać jej lęki i słabości. Stawia pytanie, jak daleko może posunąć się ktoś owładnięty żądzą zemsty, gdy ma poczucie bezkarności.

Wieś, w której wszyscy coś wiedzą

Łukasz Simlat jest w roli Wojdy przerażająco dobry. Buduje postać, która od początku budzi niepokój, jakbyśmy, nawet nie znając tej historii, podskórnie wyczuwali, że ma coś na sumieniu. Rzadko kiedy bohaterowie wywołują we mnie tak silne emocje: z odcinka na odcinek coraz większą niechęć, a w końcu wręcz odrazę. Podobnie działa siostra Wojdy, grana przez Justynę Wasilewską. Już w pierwszych odcinkach trudno patrzeć na nich ze spokojem.

Soliści są ważni, ale obsada „Wśród nocnej ciszy" pod batutą Holoubka i Kowalewskiego przypomina świetnie zorganizowaną orkiestrę, w której każdy instrument jest ważny. Bohaterem okazuje się tu cała społeczność, ze swoją hierarchią i mentalnością. Magdalena Biegańska jako matka ofiar, uwolniony od komediowego emploi Adam Woronowicz w roli jej męża, Maria Kania, Krzysztof Surówka czy Dariusz Chojnacki tworzą przekonujące portrety mieszkańców. Pojawia się też Tomasz Schuchardt jako prokurator wojewódzki, który przejmuje się „czynnikami z Warszawy", ale ostatecznie kieruje nim chęć dotarcia do prawdy.

My przyjmujemy perspektywę kapitana Maczka (naprawdę dobry i przekonujący Jędrzej Hycnar) – człowieka z zewnątrz, który musi zrozumieć relacje i zależności łączące mieszkańców, a przy tym zdobyć ich zaufanie. Nie będzie to łatwe. Wszyscy się tu znają, wszystko widzą i słyszą, więc od razu wiadomo, do kogo puka milicja. Nawet jeśli coś wiedzą, boją się zeznawać. „Pan jest pod ochroną Rzeczypospolitej Ludowej" – Maczek uspokaja jednego ze świadków. „Ale ona u nas w Zrębinie nie sięga" – słyszy w odpowiedzi.

Pęknięcia na murze milczenia

Maczek przyjeżdża do Zrębina szarym trabantem. Wygląda raczej na żółtodzioba, którego łatwo będzie rozegrać. To jednak pozory. Wkrótce sam zostanie ojcem, co zdaje się jeszcze wzmacniać jego determinację. Pomoże mu żona (Barbara Wypych): podczas urlopu macierzyńskiego przypadkiem zajrzy do akt i wyłapie szczegół, który umknął innym.

Początkowo prosta narracja w połowie serialu zaczyna się komplikować. Wraz z zeznaniami świadków i podejrzanych wracamy do zbrodni, ale cofamy się jeszcze dalej, by poznać początki konfliktu między dwiema rodzinami.

Co jakiś czas na ekranie pojawia się wiejski krajobraz pozbawiony ludzi. Jakby twórcy przypominali, że natura była niemym świadkiem tych wydarzeń. Ale śledczym to nie pomoże. To ludzie muszą opowiedzieć, jak było. Problem w tym, że łapówki, groźby i manipulacje robią swoje. Na murze milczenia, który otacza sprawę, pojawiają się jednak drobne pęknięcia. Oskarżenia wykrzyczane na pogrzebie przez jednego z sąsiadów można jeszcze uznać za pijacki bełkot. Potem przy wódce rozwiązują się języki lokalnym funkcjonariuszom – to już jakiś trop. W końcu rozlega się brzęk tłuczonego szkła i krzyk chłopca: „Morderco, to ty ich zabiłeś!".

Czy będzie jak w baśni Andersena, w której tylko dziecko miało odwagę powiedzieć, że król jest nagi?

Jan Holoubek nie ukrywa, że pogoda sprzyjała twórcom. Mroźna, śnieżna zima pozwoliła odtworzyć realia feralnej nocy, co dodaje opowieści wiarygodności i sprawia, że oglądanie niektórych scen staje się jeszcze trudniejsze. Sceneria przywodzi na myśl „Dom zły" Wojciecha Smarzowskiego.

Precyzyjny scenariusz Kowalewskiego również obnaża najciemniejsze strony ludzkiej natury, układając się w studium zła. Przy okazji odsłania błędy, opieszałość, a być może także celowe działania organów ścigania. Chaos po części wynikał z budowania nowych struktur MO w ramach województwa tarnobrzeskiego, utworzonego zaledwie półtora roku wcześniej.

Więcej niż kryminał

„Wśród nocnej ciszy" unika jednak fatalizmu obecnego u Smarzowskiego. Bliżej mu do chropowatego kina lat 70., w którym nikt nie jest krystaliczny, a nawet dobro, jeśli chce zwyciężyć, musi się czasem ubrudzić. Zresztą Holoubek przyzwyczaił nas już do tego, że odtwarzając realia, nie skupia się wyłącznie na dekoracjach czy kostiumach, ale też na tzw. duchu epoki.

Nawet jeśli znamy okoliczności tej zbrodni, jej ekranowa rekonstrukcja nokautuje. To, co wydaje się nie do pomyślenia, na ekranie nabiera przerażającej konkretności. Powstała ponura, gęsta, wręcz oblepiająca opowieść. Oglądanie „Wśród nocnej ciszy" przypomina rozdrapywanie rany. Nic dziwnego, że widz chwyta się choćby przebłysków humoru. Nawet jeśli dostarcza ich porywczy milicyjny siepacz Zbyszek, który aż rwie się do wydobywania zeznań od podejrzanych. Śmiech staje się wentylem, sposobem na rozładowanie napięcia.

Seans jest bolesny z jeszcze jednego powodu: podważa nasze wyobrażenie o wspólnocie jako wartości samej w sobie. W końcu kojarzy się ona z przynależnością, bezpieczeństwem i wzajemnym wsparciem. „Wśród nocnej ciszy" pokazuje jednak, że wspólnota nie jest z natury ani dobra, ani zła – wszystko zależy od tego, wokół jakich wartości się organizuje. W Zrębinie solidarność oznaczała lojalność wobec silniejszych, a ceną przynależności stało się milczenie. To wspólnota chroniąca własne układy bardziej niż ludzkie życie.

Piotr Guszkowski

FESTIWAL BNP PARIBAS WARSAW SERIALCON

Serial "Wśród nocnej ciszy" otworzy trzecią edycję festiwalu BNP Paribas Warsaw SerialCon. Impreza odbędzie się od 25 do 29 listopada w Kinotece w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. W Konkursie Głównym o tytuł najlepszego serialu roku walczyć będą, oprócz nowej produkcji Jana Holoubka, inne polskie seriale: "Proud" (HBO Max), "Ołowiane dzieci" (Netflix), "Lalka" (Netflix), "Matki Pingwinów. Sezon 2" (Netflix), "The Office PL. Sezon 6" (CANAL +). W programie serialowe pokazy, przedpremierowe ciekawostki i spotkania z twórcami. Informacja o karnetach i więcej szczegółów na **warsawserialcon.pl**

WŚRÓD NOCNEJ CISZY

serial kryminalny, Polska 2026, tw. Jan Holoubek, wyk. Justyna Wasilewska, Łukasz Simlat, Jędrzej Hycnar, Tomasz Schuchardt, Ewelina Starejki, Adam Woronowicz

6 odc., HBO Max. Pierwszy odcinek 13 listopada. Kolejne – co piątek

„WYBORCZA TV". Redakcja: Magdalena Birska; **Projekt makiety „Wyborczej TV":** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Joanna Patyk;
Wydawca: Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl
Naświetlanie i druk: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** HBO Max; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.**
Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl aa3b679ca8

VOD

Mniej o dzieciach, więcej o rodzicach

W drugim sezonie „Matki Pingwinów" są żonami i kochankami.

Pod koniec 2024 roku serial „Matki Pingwinów" Klary Kochańskiej-Bajon i Jagody Szelc bił rekordy popularności na platformie Netflix. Ujął widzów barwną opowieścią o zmaganiach z wrogą codziennością, które rodzice toczą w imieniu swoich dzieci z niepełnosprawnościami.

Nie będę ukrywał, że temat nie jest mi obojętny – sam jestem takim rodzicem, z matką „pingwina" dzielę życie i obowiązki, których się nie spodziewaliśmy i na które nie byliśmy gotowi, zakładając rodzinę. Niestety, nie do końca gotowe jest też państwo, w którym systemowa pomoc, związana czy to z terapią, czy z edukacją, grzęźnie w gąszczu mętnych przepisów, kafkowskiej biurokracji i wykonawczego niedasizmu.

Dlatego „Matki Pingwinów", mierzące się z tą tematyką, są dla mnie tak ważne. I dlatego patrzę na nie krytycznym okiem.

FOT. K. GRABOWSKA / NETFLIX

Hymn pochwalny na cześć matek

Entuzjazmu wobec pierwszej serii nie podzielałem. Z jednej strony cieszyło mnie pojawienie się tej tematyki w głównym popkulturowym nurcie, co w przypadku rodzimych produkcji telewizyjnych i filmowych jest wciąż zjawiskiem rzadkim. Narzekałem jednak na uproszczenia, z których można było wysnuć wniosek, że owszem, dziecko z niepełnosprawnością oznacza więcej wyzwań i obowiązków, ale wystarczy się uprzeć, odpowiednio zorganizować, wysupłać potrzebną kwotę i właściwie wszystko da się załatwić.

Kurz opadł, moje emocje również, więc myślę sobie: może byłem zbyt surowy? To przecież nie jest reportaż interwencyjny, który ma widzów walić po głowach obrazami brutalnej rzeczywistości, tylko fabuła, która ma ich zainteresować, wciągnąć, zapoznać z tematem, którego nie znają. Ma normalizować niepełnosprawność, uświadamiać istnienie jej różnych konsekwencji, nie tylko dla osoby nią dotkniętej, ale też dla rodziny i otoczenia.

Taką rolę pierwszy sezon „Matek Pingwinów" niewątpliwie spełnił. A że przy okazji był hymnem pochwalnym na cześć matek, które są niezależne, przebojowe i samotnie dźwigają na swoich barkach cały świat? Nie ma w tym nic złego, należy im się. Tylko co dalej?

Teraz już z górki?

Pierwsza odsłona „Matek Pingwinów" kręciła się wokół szkolnych problemów pociech ze specjalnymi potrzebami, więc punkt wyjścia dla drugiej sugeruje, że teraz będzie z górki. Bohaterki serialu (i jeden mężczyzna na doczepkę) wzięły sprawę w swoje ręce, otworzyły własną szkołę – taką wymarzoną, przyjazną i inkluzywną.

Sielanka trwa krótko, bo pojawiają się nowe problemy – i tu przechodzimy do najmocniejszych punktów drugiej serii.

Przemoc rówieśnicza, również w sieci, seksualność osób z niepełnosprawnościami i uwzględniająca ją edukacja seksualna, syndrom „niewidzialnych dzieci" czy opieka nad niedołężniejącymi rodzicami, która na pewnym etapie dochodzi do obowiązków związanych z wychowaniem potomstwa – to wszystko bardzo ważne sprawy, często pozostające poza obszarem zainteresowań opinii publicznej. Świetnie, że pojawiły się w „Matkach Pingwinów". Szkoda tylko, że czasem są one przedstawiane łopatologicznie, za pomocą kilku scenek i definicji z podręczników psychologii, recytowanych przez bohaterów serialu. Tych samych zresztą, którzy chwilę później wydają się kompletnie bezradni wobec znacznie prostszych wyzwań związanych z ich własnymi dziećmi.

Rodzice na pierwszym planie

Zabrakło miejsca na pogłębienie powyższych tematów, bo drugi sezon „Matek Pingwinów", szczególnie od połowy, jest już innym serialem. Dzieci schodzą na drugi plan, na pierwszy wysuwają się rodzice ze swoimi emocjonalnymi potrzebami, osobistymi problemami oraz ambicjami zawodowymi. Bohaterkami serialu nie tyle są już matki, co żony i kochanki obserwowane w różnych fazach związków – u ich błogich początków, w czasie pierwszych rozczarowań i rozpadu. Swoją drogą, tylko pozazdrościć, że pozostając wzorowymi matkami, mają tyle czasu i na pracę, i na romanse.

No dobrze, prawie wzorowymi – kiedy problemy dorosłych odbijają się, zwykle negatywnie, na funkcjonowaniu dzieci, serial zbliża się do kolejnej ważnej życiowej prawdy i dobrze, że ta perspektywa również została przedstawiona.

Nie będę recenzował wątków obyczajowych, bo nie po to zasiadałem przed ekranem, żeby dowiedzieć się, kto z kim się

eprasa.pl aa3b679ca8

w tym sezonie całuje, a kto z kim zrywa. Wyrażę tylko nadzieję, że kiedy spotkamy się z „Matkami Pingwinów" po raz trzeci – a zakończenie sezonu sugeruje, że jest to więcej niż możliwe – będzie to powrót do tematyki, która przyniosła serialowi powodzenie, bo całą resztę możemy zobaczyć we wszystkich innych serialach świata.

Szklanka do połowy pełna

Proszę, skupcie się na opowieści o niepełnosprawności w Polsce w trzeciej dekadzie XXI wieku. To bardzo potrzebne, nawet jeśli fabularne uproszczenia wywołują salwy śmiechu lub epizody zgrzytania zębami.

Weźmy choćby spotkanie Uli z komisją weryfikującą orzeczenia o niepełnosprawności. Obrotna mama załatwiła to córce z dnia na dzień, niczym wizytę w prywatnym gabinecie stomatologicznym, choć w rzeczywistości na audiencję przed taką komisją czeka się miesiącami.

Powierzchowne, trwające minutę „badanie", po którym lekarz uznaje, że dziecko wygląda na zdrowe, to niestety cała prawda o tej procedurze, ale potem już wkraczamy w krainę fantazji. Ula bowiem, niesiona słusznym gniewem, zaczyna na niego wrzeszczeć: „Wypisuje pan natychmiast orzeczenie! Z punktem 7 i 8! Kartę parkingową też!".

Pan doktor, oczywiście, pokornie zgina kark i pisze, co trzeba...

Że też nigdy na to nie wpadłem! Być może dlatego, że arbitralne wyroki komisji zapadają bez udziału petentów. Dowiadujemy się o nich z listów poleconych, które przychodzą czasem kilka tygodni po spotkaniu. Nie ma w nich nawet uzasadnienia, a jeśli ktoś czuje się pokrzywdzony, może pisać odwołanie i czekać kolejne miesiące na spotkanie z następną komisją, a później ewentualnie wkroczyć na drogę sądową.

Czy tę skomplikowaną, upokarzającą procedurę dałoby się przedstawić w serialu? Pewnie tak, choć mogłoby to zanudzić widzów na śmierć. Ale tym razem już nie narzekam, nie pomstuję, widzę szklankę do połowy pełną. Przyjmuję ten serial ze wszystkimi jego niedoskonałościami, choćby dlatego, że dzięki niemu znowu mamy powód, żeby o tym porozmawiać.

Jarek Szubrycht

MATKI PINGWINÓW
serial dramatyczny, Polska 2024-2026, wyk. Masza Wągrocka, Magdalena Różczka, Barbara Wypych, Tomasz Tyndyk, Jan Lubas, Maksymilian Młodawski, Tola Będzikowska, Amelia Sarzyńska, Sebastian Perdek

2 sezony, Netflix

VOD

Miłość mimo różnic

Netflix coraz rzadziej tak trafia z serialami. Za kulisami „Nikt tego nie chce" zaognia się konflikt.

Netfliksowi udało się stworzyć naprawdę angażującą i wyróżniającą się komedię romantyczną. Poza ucieczką od rzeczywistości „Nikt tego nie chce" oferuje świetne postacie drugoplanowe, chemię między bohaterami oraz zaskakujące przemyślenia dotyczące... tożsamości religijnej.

Joanne (Kristen Bell) i Noah (Adam Brody) to 30-letni single, którzy zakochują się w sobie mimo różnic kulturowych. On jest rabinem, a ona nie jest Żydówką, a na dodatek prowadzi podcast, w którym opowiada o swoim życiu uczuciowym i seksualnym. On jest spokojny, empatyczny, ona – roztrzepana, nieco zapatrzona w siebie i pogubiona. To klasyczny motyw przeciwieństw, które z jakichś powodów się przyciągają.

FOT. NETFLIX

Powrót na dobry tor

I chociaż serial bazował na stereotypach, nie wyśmiewał swoich bohaterów. Ci czarowali urokiem, a gdy sceny uzupełniały postacie drugoplanowe, seria łapała głęboki oddech. Pierwszy sezon był nie tylko udany, ale i niegłupi – zostawiał widza z garścią refleksji.

Tym trudniej oglądało się sezon drugi, który cofał w rozwoju zarówno postacie, jak i historię, którą widzowie tak polubili. Rozwiązane problemy znowu wracały, a bohaterowie zapętlali się w coraz bardziej niewytłumaczalnych zachowaniach i irytujących scenach.

Na szczęście twórcy „Nikt tego nie chce" zrozumieli, gdzie drzemie ogromny potencjał serialu i trzeci sezon powrócił w dużo lepszej formie. Joanne i Noah przestali tkwić w zawieszeniu i konflikcie na tle wyznaniowym. Również ich charakterologiczne starcia stały się dużo mniej przerysowane.

Problemy generuje tym razem wspólne mieszkanie, wyzwania zawodowe oraz demony przeszłości głównych bohaterów. Udanej komedii wtóruje tu jednak świetnie prowadzony wątek romantyczny. Joanne i Noah co prawda nieco zeszli z pierwszego planu, ale dostali swoje momenty.

Serial pogłębia przede wszystkim postacie drugoplanowe. Świetnie zagrani i napisani bohaterowie dostają więcej odcieni szarości. Twórcy pokazują, że na drodze do szczęścia najczęściej staje nam własny bagaż emocjonalny i presja.

Konflikty nie tylko w serialu

„Nikt tego nie chce" to serial komediowy, skupiony bardziej na relacjach niż komentowaniu rzeczywistości. Mimo to seria kreuje pozytywny wizerunek judaizmu. Twórczyni serii Erin Foster deklaruje, że to jej „list miłosnym" do tego wyznania.

Produkcja omija jednak temat wojny w Strefie Gazy. Adam Brody w wywiadzie dla „GQ" wprost oświadczył, że to według niego ludobójstwo. „Chcę wolnej Palestyny" – zadeklarował. „To straszne, że ten konflikt pochłonął tyle żyć, jest źródłem wielkiego cierpienia" – dodał.

Erin Foster nie podziela zdania Brody'ego i twierdzi, że sytuacja jest bardziej skomplikowana. Ostrzej na słowa aktora zareagowała Tovah Feldshuh, która w serialu „Nikt tego nie chce" wciela się w Binę, matkę Noah. W wywiadzie dla „The New York Post" zaznaczyła, że „oskarżanie Żydów o ludobójstwo to szaleństwo".

W izraelskiej ofensywie w odpowiedzi na atak Hamasu z 2023 r. zginęło ponad 74 tys. Palestyńczyków i 472 izraelskich żołnierzy. Od ogłoszenia zawieszenia broni w październiku ubiegłego roku izraelskie siły zabiły co najmniej 1450 osób.

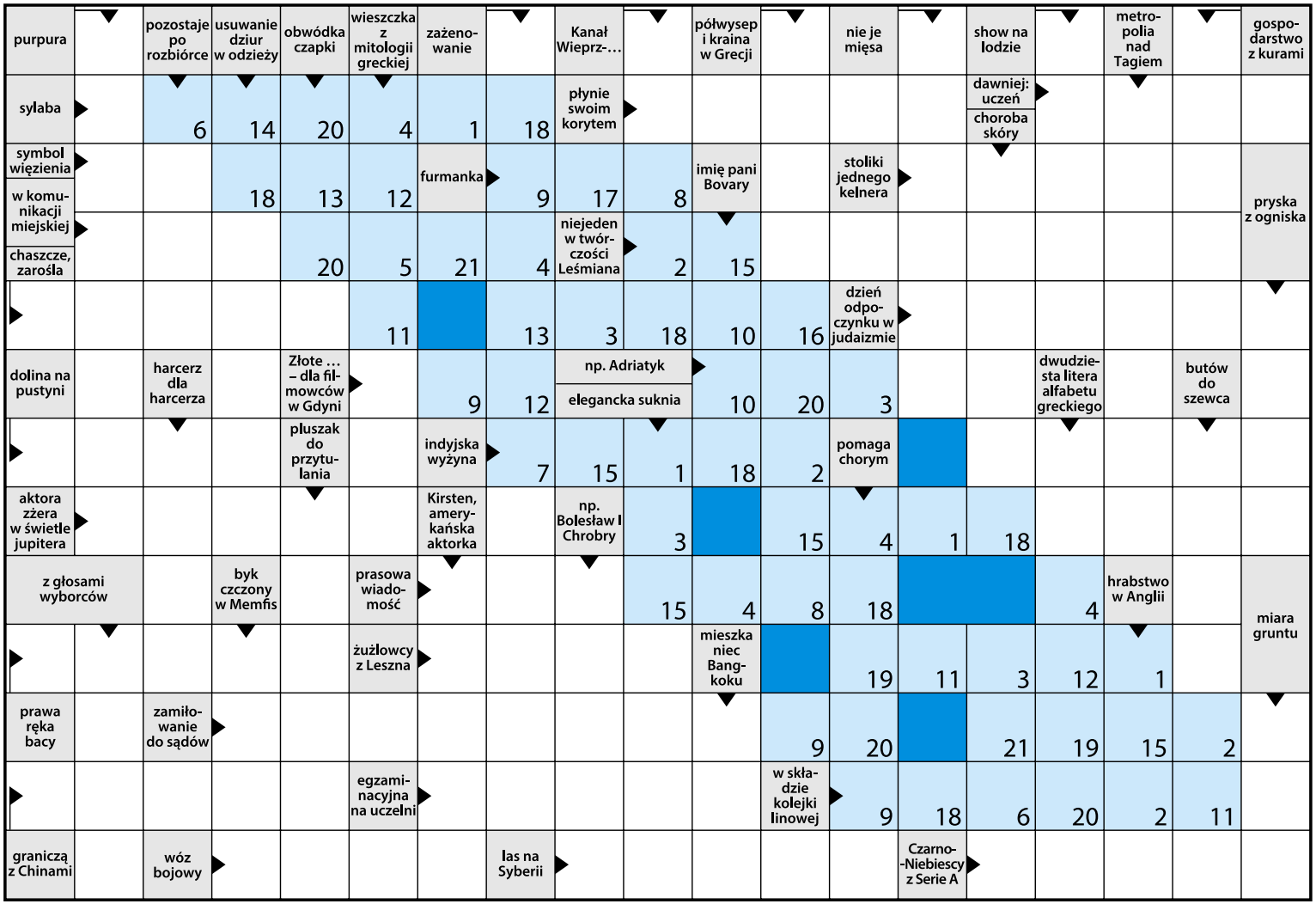
Joanna Chojnacka

NIKT TEGO NIE CHCE
serial komediowy, USA 2024-, wyk. Kristen Bell, Adam Brody, Justine Lupe, Timothy Simons, Jackie Tohn

3 sezony, Netflix

eprasa.pl aa3b679ca8

szyfropanorama

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	

Rozwiązanie krzyżówki

21	2	11	9	15	3	4	12	13	15	13
16	18	3	12	4	1	11				

Rozrywka w „Wyborczej”
Codzienna porcja łamigłówek od poniedziałku do soboty na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFROPANORAMĘ?

Część „panoramiczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki. W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-21).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać je do właściwych kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

Rozwiązanie z wydania 6 listopada:
PERPETUUM MOBILE

APLIKACJA WYBORCZEJ
Jeszcze więcej rozrywki w aplikacji i na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”

PIĄTEK 13.11

KOSZYKÓWKA

• NBA
San Antonio Spurs
– Golden State Warriors
03:30 | TVP SPORT

• PGE BASKET LIGA
Anwil Włocławek
– AMW Arka Gdynia
20:10 | POLSAT SPORT 3

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE

• PUCHAR ŚWIATA W PEKINIE
1. dzień
10:00 | POLSAT SPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• LIGA NARODÓW UEFA
Holandia – Grecja
20:35 | POLSAT SPORT 2

• MECZ TOWARZYSKI DO LAT 21
Mecz w San Pedro del Pinatar:
Polska – Norwegia
17:20 | TVP SPORT

• TURNIEJ OŚMIU NARODÓW
Mecz w Białymstoku:
Polska – Niemcy
19:50 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
PGE Projekt Warszawa
– Podziemia Kredowe
ChKS Chełm
17:20 | POLSAT SPORT 1
GKS Katowice – Neonet
Norwid Częstochowa
20:20 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• TURNIEJ WTA FINALS
21:00 | 23:00 | 01:00 | 03:00 |
CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 14.11

KOSZYKÓWKA

• PGE BASKET LIGA
Legia Warszawa
– King Szczecin
17:25 | POLSAT SPORT 2

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE

• PUCHAR ŚWIATA W PEKINIE
2. dzień
10:00 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W LEVI
Slalom – 1. przejazd
09:45 | EUROSPORT 1
Slalom – 2. przejazd
12:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• LIGA NARODÓW UEFA
Kosowo – Izrael
14:50 | POLSAT SPORT 2
Norwegia – Walia
17:50 | POLSAT SPORT 3
5. kolejka grupy B4
– mecz w Bukareszcie:
Rumunia – Polska
20:35 | TVP 1, TVP SPORT
Portugalia – Dania
20:35 | POLSAT SPORT 2
Szwecja – Bośnia
i Hercegowina
20:35 | POLSAT SPORT 3

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
PGE GiEK Skra Bełchatów
– Energa Indykpol AZS Olsztyn
14:45 | POLSAT SPORT 1
Ślepsk Malow Suwałki
– ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
17:50 | POLSAT SPORT 1
Aluron CMC Warta Zawiercie
– Stilon Gorzów
20:20 | POLSAT SPORT 1

• TAURON LIGA KOBIET
ŁKS Commercecon Łódź
– UNI Opole
11:50 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• TURNIEJ WTA FINALS
21:00 | 23:00 | 01:00 | 03:00 |
CANAL+ SPORT2 HD

NIEDZIELA 15.11

JEŹDZIECTWO

• PERLAGE CAVALIADA TOUR – WARSZAWA
Konkurs skoków przez
przeszkody – Grand Prix
11:55 | TVP SPORT

KOLARSTWO

• SAITAMA CRITERIUM
06:40 | EUROSPORT 2

KOSZYKÓWKA

• PGE BASKET LIGA
Enea Łaciate Astoria
Bydgoszcz – Górnik Zamek
Książ Wałbrzych
12:30 | POLSAT SPORT 1
Tasomix Rosiek Stal Ostrów
Wielkopolski – Dziki Warszawa
17:25 | POLSAT SPORT 2

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE

• PUCHAR ŚWIATA W PEKINIE
3. dzień
10:00 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W LEVI
Slalom – 1. przejazd
09:45 | EUROSPORT 1
Slalom – 2. przejazd
12:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 2. LIGA

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE. Puchar Świata w Pekinie (13–15.11) otworzy zmagania panczenistów i zainauguruje nowy sezon. Na zdjęciu: Władimir Semirunnij w biegu na 10000 m podczas Mistrzostw Polski 25.10.2026
· FOT. XXXXXX / XXXXX

16. kolejka: GKS Tychy
– Rekord Bielsko-Biała
14:55 | TVP SPORT

• LIGA NARODÓW UEFA
Belgia – Włochy
20:35 | POLSAT SPORT 3
Hiszpania – Anglia
20:35 | POLSAT SPORT 1
20:35 | TVP SPORT

PIŁKA RĘCZNA

• ORLEN SUPERLIGA
MMTS Kwidzyn – KGHM
Chrobry Głogów
15:00 | POLSAT SPORT 3

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
BOGDANKA LUK Lublin
– Asseco Resovia Rzeszów
14:45 | POLSAT SPORT 1
Energa Trefl Gdańsk
– Jastrzębie Barkom
17:50 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• NITTO ATP FINALS
Mecz gry pojedynczej
14:00 | 20:30 | POLSAT SPORT 2

• TURNIEJ WTA FINALS
21:00 | 23:00 |
CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 16.11

HOKEJ NA LODZIE

• HOKEJOWA LIGA MISTRZÓW
17:55 | POLSAT SPORT 3

PIŁKA NOŻNA

• LIGA NARODÓW UEFA
Islandia – Luksemburg
17:50 | POLSAT SPORT 2
Niemcy – Holandia
20:35 | POLSAT SPORT 1

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
ITA TOOLS Stal Mielec
– BKS ZGO Bielsko-Biała
20:20 | POLSAT SPORT 2

• TAURON LIGA KOBIET
Sokół & Hagric Mogilno
– Metalkas Pałac Bydgoszcz
17:20 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• NITTO ATP FINALS
Mecz gry podwójnej
11:30 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry pojedynczej
14:00 | POLSAT SPORT 1
20:30 | POLSAT SPORT 3

WTOREK 17.11

HOKEJ NA LODZIE

• HOKEJOWA LIGA MISTRZÓW
1/8 finału – rewanż: Bílí Tygři
Liberec – Kölner Haie
14:55 | POLSAT SPORT 2
1/8 finału – rewanż: HC Škoda
Pilzno – HC Davos
17:25 | POLSAT SPORT 3

PIŁKA NOŻNA

• LIGA NARODÓW UEFA
6. kolejka grupy B4 – mecz na
Tarczyński Arenie we
Wrocławiu: Polska – Szwecja
20:35 | TVP 1, TVP SPORT
Bośnia i Hercegowina
– Rumunia
20:35 | POLSAT SPORT 3

PIŁKA RĘCZNA

• LIGA EUROPEJSKA EHF
Dicorpebal Logroño La Rioja
– PGE Wybrzeże Gdańsk
20:40 | POLSAT SPORT 2

TENIS

• NITTO ATP FINALS
Mecz gry podwójnej
11:30 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry pojedynczej
14:00 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry podwójnej
18:00 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry pojedynczej
20:30 | POLSAT SPORT 1

ŚRODA 18.11

HOKEJ NA LODZIE

• HOKEJOWA LIGA MISTRZÓW
1/8 finału – rewanż: Eisbären
Berlin – KooKoo
19:55 | POLSAT SPORT 3

PIŁKA RĘCZNA

• LIGA MISTRZÓW EHF
ORLEN Wisła Płock
– One Veszprém
18:35 | POLSAT SPORT 2

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
Energa Trefl Gdańsk – Aluron
CMC Warta Zawiercie
17:20 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• NITTO ATP FINALS
Mecz gry podwójnej
11:30 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry pojedynczej
14:00 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry podwójnej
18:00 | POLSAT SPORT 3
Mecz gry pojedynczej
20:30 | POLSAT SPORT 1

CZWARTEK 19.11

FORMUŁA 1

• GRAND PRIX LAS VEGAS
1. sesja treningowa
01:25 | ELEVEN SPORTS 1
2. sesja treningowa
04:55 | ELEVEN SPORTS 1

PIŁKA RĘCZNA

• LIGA MISTRZÓW EHF
Industria Kielce – Barça
18:35 | POLSAT SPORT 3

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
Neonet Norwid Częstochowa
– PGE Projekt Warszawa
17:20 | POLSAT SPORT 1
Jastrzębie Barkom
– ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
20:20 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• NITTO ATP FINALS
Mecz gry podwójnej
11:30 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry pojedynczej
14:00 | POLSAT SPORT 1
Mecz gry podwójnej
18:00 | POLSAT SPORT 2
Mecz gry pojedynczej
20:30 | POLSAT SPORT 2

eprasa.pl aa3b679ca8

Od A do Z

ANGIELSKA ROBOTA ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA/Australia 2008, reż. Roger Donaldson, wyk. Jason Statham, Saffron Burrows, Richard Lintern
22:30 | ale kino+ hd
Na faktach: włamanie do małego banku na Baker Street prowadzi do politycznego trzęsienia ziemi w londyńskim City. Plus Jason Statham i Saffron Burrows wśród nigdy niewykrytych sprawców.

BAW SIĘ DOBRZE I PRZEŻYJ ★★★
film s.f., USA/Niemcy 2025, reż. Gore Verbinski, wyk. Sam Rockwell, Haley Lu Richardson, Michael Peña
21:55 | canal+ premium
Wysłannik przyszłości terroryzuje bywalców knajpy w Los Angeles, by zebrać grupę śmiałków, którzy wyrusza w przyszłość i dokonają zamachu na nieodpowiedzialną sztuczną inteligencję. Zdrowo odjechane.

BLACKBERRY ★★★★
film biograficzny, Kanada/Finlandia 2023, reż. Matt Johnson, wyk. Jay Baruchel, Glenn Howerton, Matt Johnson
20:00 | cinemax
Grupa komputerowych nerdów konstruuje telefon BlackBerry, w istocie pierwszego smartfona. Konstrukcja odnosi światowy sukces. Tym boleśniejszy będzie upadek po pojawieniu się iPhone'a.

BLADE RUNNER 2049 ★★★★
thriller, USA/Kanada/Hiszpania 2017, reż. Denis Villeneuve, wyk. Ryan Gosling, Harrison Ford, Ana de Armas
21:40 | hbo
Imponujący wizualnie, pozbawiony jednak wieloznaczności pierwowzoru sequel filmu Ridleya Scotta: po 30 latach nowy łowca androidów odkrywa sekret, który może zburzyć podstawy świata połowy XXI wieku.

DOM ZŁY ★★★★★
thriller, Polska 2009, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik, Marian Dziędziel, Kinga Preis
23:55 | kino polska
Wizja lokalna mająca ujawnić okoliczności okrutnego mordu na głębokiej prowincji okazją do spojrzenia na Polskę czasu stanu wojennego: jeden z najciekawszych polskich filmów sezonu.

Dźwięki miłości

18:20 | cinemax
★★★

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Hiszpański przebój festiwalowy: cierpiąca na głuchotę kobieta (niesłysząca Miriam Garlo – oklaski!) decyduje się na dziecko i staje wobec problemów macierzyństwa, szczególnie trudnych dla osób głuchych.

DRAMAT OBYCZAJOWY
HISZPANIA 2025, REŻ. EVA LIBERTAD, WYK. MIRIAM GARLO, ÁLVARO CERVANTES, ELENA IRURETA

EXTRAWURST ★★★
komedia, Niemcy 2026, reż. Marcus H. Rosenmüller, wyk. Hape Kerkeling, Christoph Maria Herbst, Malene Becker
19:20 | canal+ premium
Intrygujące spojrzenie na współczesne Niemcy: w klubie tenisowym, gdzie dyskutuje się zakup nowego grilla, zażartą dyskusję budzi pytanie o osobne palenisko dla jedynego w gronie członków muzułmanina.

GRY WOJENNE ★★★
film sens., USA 1983, reż. John Badham, wyk. Matthew Broderick, Dabney Coleman, John Wood
22:00 | stopklatka
Trzy nominacje do Oscara dla twórców dreszczowca o chłopcu, który powstrzymuje wojskowy superkomputer przed wypowiedzeniem III wojny światowej. Chociaż bez joysticka trzyma w napięciu niczym gra komputerowa.

HOBBIT: NIEZWYKŁA PODRÓŻ ★★★★
film fantasy, USA/Nowa Zelandia 2012, reż. Peter Jackson, wyk. Martin Freeman, Ian McKellen, Andy Serkis
21:00 | polsat
Po sukcesie „Władcy Pierścieni" Peter Jackson sięga do korzeni, przenosząc na ekran początkowe partie „Hobbita" J.R.R. Tolkiena: Bilbo Baggins dołącza do krasnoludów idących na smoka Smauga.

KUKUŁKA ★★
horror, Niemcy/USA 2024, reż. Tilman Singer, wyk. Hunter Schafer, Jan Bluthardt, Marton Csokas
20:00 | hbo
Po śmierci matki nastolatka wraz z ojcem, jego nową żoną i jej niemą córką przenoszą się do Niemiec, gdzie ojciec modernizuje hotel. Atmosfera gęstnieje, gdy w okolicy pojawia się tajemnicza kobieta.

NICE GUYS. RÓWNI GOŚCIE ★★★★
komedia sensacyjna, USA/Wlk. Brytania 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe, Ryan Gosling, Matt Bomer
21:45 | tvn 7
Na granicy pastiszu kina lat 70., spod ręki Shane'a Blacka, scenarzysty „Zabójczej broni": niedobrana para detektywów na tropie uprowadzonej gwiazdki porno. Na ekranie Russell Crowe i Ryan Gosling.

QUANTUM OF SOLACE ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 2008, reż. Marc Forster, wyk. Daniel Craig, Olga Kurylenko, Mathieu Amalric
20:00 | tvn
Bond nr 22 i pierwszy sequel w dziejach cyklu: szukając zemsty po stracie ukochanej, 007 wpada na trop intrygi, dającej jednostce kontrolę nad całym światem. W roli głównej Daniel Craig.

SŁODKI PTAK MŁODOŚCI ★★★
dramat obycz., USA 1962, reż. Richard Brooks, wyk. Paul Newman, Geraldine Page, Shirley Knight
20:05 | tvp kultura
Starzejąca się gwiazda, młody kochanek i południowe Stany jako siedlisko przemocy, tępoty mężczyzn i nadmiernej egzaltacji kobiet: sztuka Tennessee Williamsa pocięta przez cenzurę, ale jak zagrana!

TEŚCIOWIE ★★★★
komedia, Polska 2021, reż. Jakub Michalczuk, wyk. Marcin Dorociński, Maja Ostaszewska, Izabela Kuna
20:00 | tvn 7
Młodzi w ostatniej chwili odwołują ślub, ale wesela nie da się już odwołać. To najmniejszy problem, przed jakim stają ich rodzice. Aktorski popis gwiazd: Ostaszewskiej, Kuny, Dorocińskiego i Woronowicza.

WRÓBEL ★★★
dramat obycz., Polska 2024, reż. Tomasz Gąssowski, wyk. Jacek Borusiński, Krzysztof Stroiński, Julia Chętnicka
23:00 | tvp 1
Wiejski listonosz, wychowanek domu dziecka i odludek, za sprawą odnalezionego dziadka i sąsiadki, byłej kochanki gangstera, zostaje wciągnięty w nurt prawdziwego życia. Plus Jacek Borusiński.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aa3b679ca8

TVP1

06:10 Akacjowa 38
07:00 Msza święta
07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Okrasa łamie przepisy
09:05 Ranczo V (4/13)
10:05 Komisarz Alex (9)
11:00 Ojciec Mateusz XXV (3)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (818)
12:55 Zwierzęta III (10/10)
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:10 Reporterzy (655)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (6014)
18:05 Klan - telenowela
18:40 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **Pociąg widmo** (2/6) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2024, wyk. Alexandra Roach
21:25 **Powrót na „Ranczo"** (3) - serial dok.
22:00 **Abba w Studiu 2** - koncert Polska 1976
23:00 **Wróbel** - dramat obyczajowy Polska 2024, reż. Tomasz Gąssowski (115 min) ★★★
00:55 **Znachor** - melodramat Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki (135 min) ★★★

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Anna Dymna – spotkajmy się (455) - dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7736) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7736) - mag. Polska 2026
11:45 Operacja zdrowie (92)
12:25 Koło fortuny (2132)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1114)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2133)
16:35 Familiada (3091)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1115)
18:50 Jeden z dziesięciu (8)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (19)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kocham Cię, Polsko!** (10) - quiz Polska 2026
22:15 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (9) - talk-show Polska 2026
23:15 **To jest grane** (111)
23:50 **Porzucony według Harlana Cobena** (9,10/10) - serial obycz.
01:45 **Empire State: Ryzykowna gra (Empire State)** - dramat krym. USA 2013, reż. Dito Montiel (100 min) ★★★

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (3051)
08:00 Halo tu Polsat (3342)
11:40 Na ratunek 112 XV (7)
12:20 Gliniarze Śląsk (52) - serial krym. Polska 2026
13:20 Gliniarze XVIII (24,25)
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (53) - serial fab.-dok. Polska 2026, wyk. Aleksander Mackiewicz
16:55 Gliniarze Śląsk (53) - serial krym. Polska 2026, wyk. Agnieszka Wagner
18:00 Pierwsza miłość 50 (116) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (1113) - program publicystyczny Polska 2026
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **LEGO Masters. W drodze** (1) - program rozrywkowy Polska 26
21:00 **Hobbit: niezwykła podróż (The Hobbit: An Unexpected Journey)** - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2012, reż. Peter Jackson (235 min) ★★★★
00:55 **Przykładny obywatel (Cold Pursuit)** - film sens. USA/Wlk. Brytania/Norwegia/Kanada/Francja 19, reż. Hans Petter Moland (155 min) ★★★

TVN

05:40 Uwaga! (8129) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (11/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Żnin, bar „Chicken Go" 28 (7) - reality show Polska 2024
07:45 Dzień Dobry TVN (5835)
11:25 Kuchenne rewolucje: „Calabria", Olsztyn XXIV (5) - reality show Polska 2022
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (5) - reality show
13:40 Ukryta prawda (14,15/60) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny II (29) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny IV (54) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VII (54) - serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (8130) - mag.

20:00 **Quantum of Solace** - film sens. Wlk. Brytania/USA 2008, reż. Marc Forster, wyk. Daniel Craig, Olga Kurylenko, Mathieu Amalric (140 min) ★★★
22:20 **Mroczny Rycerz powstaje (The Dark Knight Rises)** - film sensacyjny Wlk. Brytania/USA 2012, reż. Christopher Nolan (210 min) ★★★★
01:50 **Kuba Wojewódzki** (11) - talk-show Polska 26

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami II (4,5/22) - serial krym. USA 1985, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (7,4/15)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (10/23) - serial fantasy USA 08
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Mój grzech (9)
13:00 Wspaniałe stulecie IV - serial obycz. Turcja 2014
14:00 Rodzinny interes
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XII (48) - serial obycz.
17:00 Rodzinny interes - serial obycz. Polska 2019
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (53,54) - serial obyczajowy Polska 2026

20:00 **Krocząc wśród cieni (A Walk Among the Tombstones)** - film sens. USA 2014, reż. Scott Frank (150 min) ★★★
22:30 **Rambo: Pierwsza krew** - film sens. USA 1982, reż. Ted Kotcheff, wyk. Sylvester Stallone (100 min) ★★★
00:10 **Cobra** - film sensacyjny USA/Izrael 1986, reż. George P. Cosmatos (110 min) ★
02:00 **Lombard. Życie pod zastaw XIX** (50)

TVN7

05:15 Ten moment (12/40) - serial fab.-dok. Polska 2021
05:50 Żony Podlasia (7/10) - serial dok. Polska 2024
06:45 Szkoła (7,9/68)
08:40 Ukryta prawda (26,1,2/60) - serial fab.-dok.
11:45 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
13:50 Detektywi VII (46) - serial fab.-dok. Polska 2026
14:55 Szpital św. Anny IV (44) - serial obycz. Polska 2026
15:55 Ukryta prawda (16/73) - serial fab.-dok. Polska 2021
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
19:00 Ukryta prawda (9/60) - serial fab.-dok. Polska 2023

20:00 **Teściowie** - komedia Polska 2021, reż. Jakub Michalczuk, wyk. Marcin Dorociński, Maja Ostaszewska (105 min) ★★★★
21:45 **Nice Guys. Równi goście** - komedia sens. USA/Wlk. Brytania 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe, Ryan Gosling (145 min) ★★★★
00:10 **Kod dostępu (Swordfish)** - film sens. USA 2001, reż. Dominic Sena (130 min) ★★★
02:20 **Hotel Paradise** (46)

MEZZO

11:20 Klaus Mäkelä, Królewska Orkiestra Concertgebouw
12:45 Intermezzo
13:15 Georg Friedrich Händel: Jefte - balet Polska 25
15:50 Umberto Giordano: Fedora - opera Niemcy 2025
18:00 Dianne Reeves i Romero Lubambo – Międzynarodowy Festiwal Jazzowy w Montrealu
19:15 Tyreek McDole
20:30 Elektroniczne wibracje: dźwięk, który zmienił wszystko - dokument Niemcy 2022
21:20 Bartók: Concertos – Concerto Budapest, András Keller - muzyka klasyczna
22:50 Festiwal w Grenadzie: W hołdzie Manuelowi de Falli
00:20 Giuseppe Verdi: Simon Boccanegra - opera Hol. 2026

PULS 2

11:35 Tomek i przyjaciele
12:00 Lwia straż (2,24/26)
13:00 Nowe przygody Kubusia Puchatka
13:35 Smerfy (1/27)
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous VI
16:00 Koci domek Gabi II
17:00 Fineasz i Ferb (8,7/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (3,4/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (43) - serial obycz.
21:00 Street Fighter: Legenda Chun–Li - film sens. Kanada/Indie/USA/Japonia/Tajlandia/Chiny 2009
23:05 Taxi III - komedia sensacyjna Francja 2003
00:50 Żelazny Krzyż - film woj. Wlk. Brytania/Niemcy 77

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (6) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci XIII (52,53,54/65)
11:55 Na ratunek 112 XV (7,8) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XVII (34,35,36,54/40) - serial fabularno-dok. Polska 2019
17:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (558) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXV (54,55) - serial obycz.
20:00 A na obiad... (10) - mag.
20:05 Gwiazdy kabaretu (192, 191) - kabaret i satyra
22:05 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przyg. USA/Japonia 12, reż. Peter Berg, wyk. Taylor Kitsch, Liam Neeson
00:55 Opowiem ci o zbrodni (2,3) - serial dok. Polska 2018
01:55 Love Island V (49)

METRO

07:25 Bez kompleksów (7)
08:30 Szpital (5,6/87)
10:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:25 Szkoła (41/67) - serial fabularno-dok. Polska 2019
13:25 Brzydula - serial obycz.
14:35 Drugie serce - serial obyczajowy Turcja 2025
15:35 Druga szansa III (1)
16:45 The Floor (3, 4)
18:00 Złomowisko PL VII
19:00 Kartoteka IX (22)
20:00 Akademia policyjna - komedia USA 1984, reż. Hugh Wilson, wyk. Steve Guttenberg, Kim Cattrall
22:00 Belfer (1,2/10) - serial kryminalny Polska 2016
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (6/15)
01:25 Szpital (19/68)
02:25 Szkoła (48/67)

eprasa.pl aa3b679ca8

PIĄTEK 13.11

STOPKLATKA

08:00 Robert Makłowicz (222, 202) - magazyn
09:50 Komisarz Rex V (8,9/13) - serial sens. Austria/Niemcy 1999
11:50 Vera V (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2015
13:40 Hudson i Rex VI (9/16)
14:45 Komisarz Montalbano (2/2) - serial kryminalny
17:05 Górski lekarz XIX (5/8) - serial obyczajowy
18:00 Komisarz Rex — Powrót do Wiednia (5,6/12) - serial krym.
20:00 Wstrząsy (Tremors) ** - film s.f. USA 1990, reż. Ron Underwood, wyk. Kevin Bacon, Fred Ward, Finn Carter, Michael Gross, Reba McEntire (120 min)
22:00 Gry wojenne (WarGames) *** - film sens. USA 1983, reż. John Badham, wyk. Matthew Broderick, Dabney Coleman, John Wood, Ally Sheedy (180 min)
01:00 Cicha noc - dramat **** obycz. Polska 2017, reż. Piotr Domalewski, wyk. Dawid Ogrodnik, Tomasz Ziętek, Agnieszka Suchora (150 min)

KINO POLSKA

07:30 Reksio - serial anim.
07:40 Polska Kronika Filmowa
07:50 Zwierzęta Wajraka III (1,2/10) - serial dok. Polska 22
08:50 W pustyni i w puszczy - film przygodowy Polska 2001, reż. Gavin Hood
11:25 Papierowe małżeństwo - komedia romantyczna Polska/Wlk. Brytania 1991, reż. Krzysztof Lang, wyk. Joanna Trzepiecińska, Gary Kemp
13:05 C.K. dezerterzy, cz. 2 - film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski
14:50 Bitwa pod Wiedniem - dramat hist. Polska/Włochy 2012, reż. Renzo Martinelli
17:15 Pogranicze w ogniu (7,8) - serial sens. Polska 1988
20:00 Wielki Szu - film sens. Polska 1983, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Jan Nowicki, Andrzej Pieczyński, Karol Strasburger, Dorota Pomykała
22:05 Sztos - komedia sensacyjna Polska 1996, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Jan Nowicki, Cezary Pazura, Krzysztof Zaleski, Leon Niemczyk
23:55 Dom zły - thriller Polska 2009, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik, Marian Dziędziel, Kinga Preis, Bartłomiej Topa

ALE KINO+

08:40 Długi weekend *** - film obyczajowy Polska 2004, reż. Robert Gliński, wyk. Krzysztof Globisz (90 min)
10:10 The Office PL II (7,8/12)
11:25 Van der Valk III (2/3)
13:30 Detektyw Foyle III (2/4) - serial krym.
15:40 PS Kocham Cię (P.S. I Love You) *** - melodramat USA 2007, reż. Richard LaGravenese, wyk. Hilary Swank, Gerard Butler (150 min)
18:10 Van der Valk III (3/3) - serial kryminalny
20:10 Sicario - film sens. USA/Meksyk/Hongkong 2015, reż. Denis Villeneuve, wyk. Emily Blunt, Benicio del Toro, Josh Brolin, Victor Garber (140 min)
22:30 Angielska robota (The Bank Job) *** - film sens. Wlk. Brytania/USA/Australia 2008, reż. Roger Donaldson, wyk. Jason Statham (135 min)
00:45 Szef roku (El buen patrón) **** - komedia Hiszpania 2021, reż. Fernando León de Aranoa, wyk. Javier Bardem (150 min)

POLSAT FILM

07:30 Poirot (9/10)
08:30 Przyjaciółki XXVI (11,12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:35 7 rzeczy, których nie wiecie o facetach - komedia Polska 2016
15:55 Zawód: szpieg - film sens. USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Japonia/Francja 2001
18:40 Madame Web - film s.f. USA/Kanada/Meksyk 2024
21:00 Air - dramat obycz. USA 2023, reż. Ben Affleck
23:25 Uniwersalny żołnierz: Powrót - film sens. USA 1999
01:00 Fala zbrodni III (17)

FILMBOX+ ONE

09:50 Vera VII (4/4)
11:50 Zbrodnie w Grantchester VI (2/8)
12:50 Agatha Christie: Kryminalne zagadki II (2) - film krym. Francja/Szwajcaria 2009
15:00 Strażnik Teksasu VIII (14,15/25) - serial sens.
17:05 Vera VIII (1/4)
18:55 Zbrodnie w Grantchester VI (3/8)
20:00 Wyścig - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2013
22:40 Krzyk - horror USA 1996
01:00 Underworld - thriller USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Węgry 2003, reż. Len Wiseman

TVP KULTURA

08:25 Tamte lata, tamte dni
09:00 Rodzina Kanderów (2)
10:15 Wąchać kwiatki od spodu ** - komedia Francja/Włochy 1964 (110 min)
12:05 Artysta i niepokój wieku - film dok.
13:10 Na kredyt - film krótkom. Polska 09 (40 min)
13:50 Pejzaż bez ciebie — Krzysztof Klenczon
14:50 U Pana Boga za miedzą *** - komedia Polska 2009 (125 min)
16:55 Rodzina Kanderów (3)
18:05 Tygodnik kulturalny
18:55 Pamiętniki Sherlocka Holmesa (4/6)
20:00 Wstęp do filmu (619)
20:05 Słodki ptak młodości (Sweet Bird of Youth) *** - dramat obyczajowy USA 1962, reż. Richard Brooks (125 min)
22:10 EnergaCAMERIMAGE 2026 (4)
22:30 Pitbull (5)
23:30 Wstęp do filmu (620)
23:40 Żegnaj, panie Haffmann *** - dramat obycz. Francja/Belgia 2021 (120 min)
01:40 Tata i butelki - film anim. Francja 23 (10 min)

WARNER TV

07:30 Prawo Agaty V (3,4)
09:30 Bajer z Bel-Air VI
10:30 Teraz albo nigdy!
14:30 Bajer z Bel-Air VI (13,14,15,16/24) - serial kom.
16:20 Cudotwórcy (2,3,4,5/7)
18:10 Kopciuszek: Roztańczona historia - komedia muzyczna USA/Kanada 08
20:00 Mroczne cienie - komedia USA/Australia/Wlk. Brytania 2012, reż. Tim Burton
22:10 Szeregowiec Benjamin - komedia USA 1980
00:25 Czarownice z Eastwick - komedia USA 1987

PARAMOUNT

10:30 Pingwiny z Madagaskaru II (29/39)
11:00 Tata kontra tata - komedia USA 2015
13:00 Czarodziejki VII
14:55 Pingwiny z Madagaskaru II (30/39)
15:25 Zatańcz ze mną - komedia USA 2004
17:30 Sonic 2. Szybki jak błyskawica - film anim. USA/Japonia/Kan./Wlk. Bryt. 2022
20:00 Ojciec chrzestny III - film kryminalny USA 1990, reż. Francis Ford Coppola
23:20 Immortals. Bogowie i herosi - film przyg. USA 2011

HBO

08:10 Wiki i jej sekret - film *** przyg. Francja 2021, reż. Denis Imbert (85 min)
09:35 Milion minut - komedia *** Niemcy 24, reż. Christopher Doll (125 min)
11:40 Na planie (46) - mag.
12:10 Bohemian Rhapsody *** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer (130 min)
14:20 All American VIII (9,10)
15:45 Teściowie 3 - komedia *** Polska 2025 (90 min)
17:15 Hacks V (3,4/10)
18:30 Saipan - film biograf. *** Irlandia/Wlk. Bryt. 2025, reż. Lisa Barros D'Sa, Glenn Leyburn (90 min)
20:00 Kukułka - horror ** Niemcy/USA 2024, reż. Tilman Singer, wyk. Hunter Schafer, Jan Bluthardt (100 min)
21:40 Blade Runner 2049 **** - thriller USA/Kanada/Hiszpania 17, reż. Denis Villeneuve (160 min)
00:20 Sprzedawcy 2 - komedia *** USA 2006, reż. Kevin Smith (95 min)
01:55 Until Dawn - horror ** USA/Węgry 2025, reż. David F. Sandberg, wyk. Ella Rubin (105 min)

CINEMAX

12:30 Jaśniejsza od gwiazd - melodramat Wlk. Brytania/Francja/Australia 2009
14:30 Rain Man - dramat obyczajowy USA 1988
16:45 Niebiosa obiecane - dramat obycz. Tunezja/Katar/Francja 25, reż. Erige Sehiri
18:20 Dźwięki miłości - dramat obycz. Hiszpania 2025
20:00 BlackBerry - film biograficzny Kanada/Finlandia 23
22:00 Rocky II - dramat obycz. USA 79, reż. Sylvester Stallone
23:55 Faceci w czerni II - film s.f. USA 02, reż. B. Sonnenfeld

ROMANCE TV

13:15 Inga Lindström: Konie z Katarinabergu - film obyczajowy Niemcy 2007
15:05 Gabinet z widokiem na morze - serial obycz.
17:00 Rosamunde Pilcher: Miłość to najlepsza terapia - romans Niemcy 2023
18:55 Śledztwo prowadzi Watzmann (10/12)
20:00 Statek marzeń
21:55 Toni – akuszer: Skradzione marzenia - komedia Niemcy 2021
23:50 Śledztwo prowadzi Watzmann (10/12)
00:50 Statek marzeń

CANAL+ PREMIUM

08:35 Królowa chmur ** - komedia Polska 2003, reż. Radosław Piwowarski (80 min)
09:55 Niania w Nowym Jorku *** - komedia romantyczna USA 2007 (105 min)
11:40 Łapu-Capu (271)
11:45 Dalej jazda! 2 - komedia *** Polska 2026, reż. Mariusz Kuczewski, wyk. Marian Opania (100 min)
13:25 Czy AI zabija internet?
14:20 Listy do Julii - komedia *** romant. USA 2010, reż. Gary Winick (105 min)
16:05 Pod gwiaździstym niebem ** - komedia romantyczna USA 2025 (100 min)
17:45 Ocaleni - thriller USA/** Kanada 2008 (90 min)
19:15 Łapu-Capu (272)
19:20 Extrawurst - komedia *** Niemcy 26, reż. Marcus H. Rosenmüller (100 min)
21:00 The Office PL VI (3,4/12) - serial kom.
21:55 Baw się dobrze i przeżyj *** - film s.f. USA/Niemcy 2025, reż. Gore Verbinski (130 min)
00:05 Kill Bill II - film sens. **** USA 2004, reż. Quentin Tarantino (135 min)

TVN FABUŁA

09:50 Młode gliny (50/50)
10:55 Magda M. II (5)
11:55 Prawo Agaty (15,1)
13:55 Młode gliny II (1)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej
17:10 Top 100: filmy wszech czasów (3) - mag. filmowy
17:50 Ostatni władca wiatru - film przyg. USA 2010
20:00 Super 8 - film s.f. USA 2011, reż. J.J. Abrams
22:35 Igrzyska śmierci - film s.f. USA 2013, reż. Gary Ross
01:30 Pamiętnik - dramat obyczajowy USA 2004

AMC

10:15 Klątwa Tutenchamona (1) - film przyg. USA 2006
12:10 Klątwa Tutenchamona (2) - film przyg. USA 2006
13:50 Błękitna laguna - film przygodowy USA 1980
16:10 Zagniewani młodociani - komedia USA 1996
17:50 Lodowy szlak - film sens. USA/Kanada 2021
20:15 Przebudzenie - thriller USA 2007, reż. Joby Harold
22:00 Ong-bak - film akcji Tajlandia 2003
00:20 Honor wojownika - film sensacyjny Nowa Zelandia/Korea Południowa 2010

eprasa.pl aa3b679ca8

AXN

08:25 Agenci NCIS XIII (3/24)
09:25 Castle III (12,13/24)
11:15 Detektyw Monk III (10,11/16) - serial krym.
13:10 Agenci NCIS XIII (4,5/24)
15:05 FBI: Most Wanted IV (19,20/22) - serial krym.
17:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (22,1/22)
19:00 Castle III (14,15/24)
21:05 Zabójca - film sensacyjny USA/Kanada 2007
23:10 Champion - dramat krym. USA/Niemcy/Japonia 02
01:05 Castle III (14/24)

EPIC DRAMA

09:35 Wszystkie stworzenia duże i małe III (4/6)
10:30 Lekarze na start
12:00 Panna Scarlet i komisarz (6/6) - serial krym.
13:10 Marlow: klub zbrodni II
14:10 Agenci NCIS: Los Angeles XVIII (21/24)
15:05 Panna Marple IV (3/4)
17:10 Komisarz Maigret (1/2)
19:00 Agenci NCIS XVIII (6/16)
20:00 Poirot V (5/8)
21:00 Tajemnica Bladego Konia (1/2) - miniserial
22:00 Morderstwo w małym mieście II (10) - serial krym.
22:55 Poirot V (5/8)

TVN STYLE

11:25 Szpital św. Anny (15/26)
12:25 Ugotowani (4)
13:25 Kuchenne rewolucje (8, 7) - reality show Polska 25
15:30 MasterChef (9)
17:05 Teraz one (7)
17:40 Kuchenne rewolucje (9, 7, 8) - reality show
20:50 Love the Look (7) - program rozrywkowy Polska 2026
21:50 Jestem z Polski XVIII (7,8/14) - serial dok. Polska 26
23:50 Down the road. Zespół w trasie IV (2/12) - serial dok.
00:45 EuroPOLKI studentki (2) - lifestyle Polska 2024

TVN TURBO

08:05 Gadżet 4.0 (4, 5)
09:05 Fani czterech kółek
10:00 Raport Turbo (5108)
10:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (7) - mag. motoryzacyjny
11:15 Wojny samochodowe (8)
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować V
18:00 Raport Turbo (5109)
18:15 Mobilni mechanicy (1, 2)
19:45 Naprawy nie do naprawy (6) - mag. motoryzacyjny
20:30 Z drugiej ręki (6, 10)
22:00 Raport Turbo (5109)
22:15 Zawodowi handlarze (10)

BBC FIRST

08:40 Zagadki doktora Blake'a
09:40 Z pamiętnika położnej
10:40 Ojciec Brown X (8,9/10)
12:40 Śmierć pod palmami XIV
13:40 Shakespeare i Hathaway IV (8,9/10)
15:20 Śledztwa siostry Bonifacji II (6/10) - serial krym.
16:15 Tajemnice Brokenwood
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II (4/8) - serial kryminalny
21:00 Zaginiona (1/6)
22:05 Blackshore (6/6)
23:00 Luther (5/6)

FX

09:00 FBI V (2/23)
09:55 Agenci NCIS II (13/23)
10:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (8/18)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (3,4/24)
13:45 Castle III (1/24)
14:40 Lucyfer III (4/26)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (5,6/24)
17:25 Z Archiwum X V (14,15/20)
19:15 FBI V (4/23)
20:05 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IV (18/21)
20:55 Zabójcze umysły XVIII
22:00 CIA (6/12) - serial krym.
22:55 Z Archiwum X V (15/20)

HGTV

08:55 Moje miasto, mój dom: wspólny projekt - serial dok.
09:50 Letnia chata na lata XIII
11:50 Włoszki wymiatają! (5)
12:35 Uratuj swój ogród (10)
13:35 Patent na dom (2)
14:35 Mieszkanie na miarę IV
16:30 Polowanie na ogród V
18:15 Poukładani (4) - lifestyle
19:15 Weekendowa metamorfoza (3, 4) - reality show
21:05 Zgłoś remont (7)
22:05 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (3/8) - serial dok.
23:00 House Hunters (9-12)
01:05 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

09:10 Masterchef: Australia
10:15 Bake off: zawodowcy (3)
11:20 Najdroższe brytyjskie domy III (1) - serial dok.
12:20 Mistrzowie ceramiki (1)
13:30 10 lat mniej w 10 dni II
14:30 Wielkie brytyjskie wypieki (6) - program rozrywkowy
15:35 Mistrzowie szycia (9)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (2)
17:40 Masterchef: Australia
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (7) - program rozrywk.
21:00 Bad Boyfriends (4)
22:00 Oblicza seksu (1/3)
23:00 Ratunek dla skóry

COMEDY CENTRAL

08:20 Dwóch i pół X (11/23)
08:52 The Office PL IV (3,4/12)
09:50 Przyjaciele IX (13-16/24) - serial kom. USA 03
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (23,24,1-4/24)
14:30 Dwóch i pół X (12-15/23)
16:25 Przyjaciele IX (17-20/24)
18:25 The Office PL IV (5,6/12)
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (23,24,1-4/24)
22:00 Miasteczko South Park
22:30 The Office PL II (6/12)
23:05 Comedy Club (7, 8)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:20 Komisarz Alex XIII
09:15 Rodzinka.pl IX (13)
09:45 Klan - telenowela
10:20 Ranczo V (11/13)
11:10 Rodzinka.pl XIX (8,9)
12:15 Na sygnale
12:50 Rodzinka.pl XVII (1)
13:30 Ojciec Mateusz (1,2/14)
15:30 Komisarz Alex XIII (7)
16:20 Na sygnale
17:25 Ranczo V (13,1/13)
19:20 Minuta dla Twojego bezpieczeństwa (10) - mag.
19:30 Ojciec Mateusz (3,6/14)
21:30 Ranczo VI (2,3/13)
23:25 Ojciec Mateusz (4/14)
00:20 Gra z Cieniem II (10)

CANAL+ KUCHNIA

14:40 ABC gotowania – kuchnia włoska (6, 7)
15:45 Dzień dobry, obiad (3)
16:15 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (1) - mag.
16:25 Ekoporady z Julią Oleś III
16:30 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (2) - mag.
16:40 Jamie gotuje w Gruzji
17:40 Jamie Oliver (2)
18:40 Eva Longoria: w poszukiwaniu francuskich smaków
19:45 m jak mięso (3)
20:20 Jamie: dania w 20 minut
21:15 Anthony Bourdain VIII
23:40 Planeta słodyczy (2, 3)

CANAL+ DOMO

09:00 Rośliny Karoliny (11, 12)
10:00 Gardeners' World (11)
11:10 Ucieczka na wieś XXIII
12:10 Wielkie projekty XXIII
14:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (4/20) - serial dok.
15:00 Najlepszy dom w okolicy
16:00 Daleko od miasta XVII
17:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (5/20) - serial dok.
18:00 Ucieczka na wieś XXIII
19:00 Wielkie projekty XXIII
20:00 Daleko od miasta IX
21:00 Najlepszy dom w okolicy
22:00 Wielkie projekty XII
23:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (11/20) - serial dok.

PLANETE+

11:20 Dzikie iberyjskie opowieści (3/3) - serial dok.
12:35 Niezwykłe podróże koleją VIII (2/7) - serial dok.
13:50 1874. Narodziny impresjonizmu - film dok. Francja 24
15:45 360° – świat bez granic
16:50 Świat z góry XIII (2,3)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:35 Świat zawarty w obrazie
19:45 Jak US Army cenzuruje Hollywood - film dok.
20:55 Opowiedz nam Iggy
22:00 Premiera: Prost (1,2/6)
23:10 Planeta Seks (5/6)

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Budowa na końcu świata
11:00 Klan z Alaski III (12/32)
12:00 Celnicy na straży Szwecji (8/14) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita VII (6/10)
15:00 Złomowisko PL XII
16:00 Poszukiwacze przeklętego złota V (2/8) - serial dok.
17:00 Śmierć w cieniu Everestu
18:00 Przystanek Bieszczady III (7) - serial dok.
19:00 Nagi instynkt przetrwania II (20,32/32) - serial dok.
21:00 Przystanek Bieszczady
22:00 Najniebezpieczniejszy zawód świata XXII (17)

TVP HISTORIA

12:20 Bruce Willis, bohater kina akcji - film dok. Francja 20
13:25 Flesz historii (787)
14:00 Polskie drogi (11)
15:55 Sensacje XX wieku
17:20 Prasa donosi (14)
17:35 Wojenne dziewczyny V
18:25 Wojownicy czasu
19:00 Kamienny ślad. Natolin '39 - film dok. Polska 2023
20:05 Tożsamość zdrajcy - thriller USA/Wlk. Brytania/Szwajcaria/Czechy/Francja 17
21:50 Sensacje XX wieku (73)
22:40 07 w akcji!
23:00 Król (1/8) - serial krym.

HISTORY

14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7/22)
14:50 Największe tajemnice świata VII (4) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Absurdy przeszłości: historie pełne ryzyka II (8)
17:10 II wojna światowa: walka o Europę (1/8) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (19/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XII
21:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (10/18)
22:00 Tajemnice skute lodem V (4) - serial dok.
23:00 Jak to wyjaśnić? (16/20)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny V
16:00 Odkopać historię (2)
17:00 Ukryte pod miastami
18:00 Wcielenia zła: Mao. Przewodniczący śmierci (5/10)
19:00 Tajemnice wojny: Blitzkrieg (3/3) - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIV (6/10) - serial dok.
21:00 Premiera: W obliczu zagłady (1) - serial dok.
22:00 Premiera: Operacja Barbarossa - serial dok.
23:00 Wojna na pustyni (2)

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie (7,8/26)
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici XII
11:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 Poszukiwacze historii X
13:00 Ostatni bastion Hitlera III (5,2/6) - serial dok.
15:00 Poszukiwacze złota w Australii IX (16/20)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie VII
20:00 Historia krzyżowców
21:00 Tajemnice piramid
22:00 Dezinformacja w drugiej wojnie światowej (3,4/4)
00:00 Kimowie: rodzinna dyktatura - serial dok. USA 2020

BBC EARTH

10:10 Życie na pustkowiu: powroty IV (5/6) - serial dok.
11:10 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (4/6) - serial dok.
12:15 Miasta tętniące życiem
13:20 Szpiedzy w oceanie
14:30 W okowach mrozu X (1)
15:30 Życie na pustkowiu IV
16:30 Ewolucja - serial dok.
17:35 Szpiedzy w oceanie
18:40 Miasta tętniące życiem
19:45 Dziki połów: nieznane wody (2/8) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu: Kanada II (4,5/8) - serial dok.
22:55 Burze widziane z góry

POLSAT VIASAT HISTORY

11:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
12:10 Zaginione mumie Inków
14:15 Jaskinia Chauveta
15:20 Tajemnice jeziora Iznik
16:35 II wojna światowa: cena imperium (4/13) - serial dok.
17:40 Wojenne fabryki III (1/6)
18:40 Wyprawa po skarby z Bettany Hughes III (2/6)
19:45 Wojny faraonów (4/4)
20:55 DNA Hitlera: geny dyktatora (2/2) - serial dok.
22:00 Zaginione tajemnice piramid (2/2) - serial dok.
23:05 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej

eprasa.pl aa3b679ca8

SOBOTA 14.11

Od A do Z

DESPERADO ★★★
film sens., USA/Meksyk 1995, reż. Robert Rodriguez, wyk. Antonio Banderas, Salma Hayek, Joaquim de Almeida
23:50 | cinemax
Szukający zemsty samotnik kontra setki przeciwników. Wyborny pastisz kina akcji według pomysłu Roberta Rodrigueza, a zarazem najpełniejsza odpowiedź na pytanie, dlaczego Banderas jest gwiazdą.

HALLOWEEN ★★★
horror, USA 2007, reż. Rob Zombie, David Gordon Green, wyk. Malcolm McDowell, Brad Dourif, Tyler Mane
23:30 | canal+ premium
Rob Zombie próbuje remake'u kultowego dzieła Johna Carpentera w chichotliwym stylu obecnej dekady i zaciera koszmarne wrażenie, jakie zostało po siedmiu (!) chybionych sequelach.

HANSEL I GRETEL: ŁOWCY CZAROWNIC ★★★
film akcji, USA/Niemcy 2013, reż. Tommy Wirkola, wyk. Jeremy Renner, Gemma Arterton, Famke Janssen
20:00 | stopklatka
Bajka o Jasiu i Małgosi jako współczesny komiks fantasy: zawodowi łowcy czarownic kontra nowa forma Zła, za którą kryje się klucz do ich mrocznej przeszłości. Dla wyrozumiałych.

I SWEAR ★★★★
film biograficzny, Wlk. Brytania 2025, reż. Kirk Jones, wyk. Robert Aramayo, Maxine Peake, Shirley Henderson
21:40 | hbo
John Davidson (postać autentyczna, grający go Robert Aramayo dostał nagrodę BAFTA), cierpiący na zespół Tourette'a, przez całe życie angażuje się w działalność na rzecz innych dotkniętych tą chorobą.

MIŁOŚĆ, ŚLUB I INNE NIESZCZĘŚCIA ★★
komedia romantyczna, USA 2020, reż. Dennis Dugan, wyk. Maggie Grace, Diane Keaton, Jeremy Irons
21:30 | tvn
Refleksja (raczej wątpliwa) o uczuciach ludzi, którzy zawodowo zajmują się organizacją przyjęć weselnych – jakże niekompetentnych zważywszy ich podejście do własnych związków. Ominąć bez żalu.

Desperat

20:00 | canal+ premium
★★★

FOT. STEFANIA ROSINI/ROW K ENTERTAINMENT;

THRILLER
USA 2025, REŻ. GUS VAN SANT, WYK. BILL SKARSGÅRD, DACRE MONTGOMERY, CARY ELWES

Gus Van Sant o prawdziwej historii z lat 70. XX wieku w stylu ówczesnego kina. Aby przyspieszyć decyzję o kredycie, zdesperowany przedsiębiorca bierze zakładnika, którego traktuje jak żywą tarczę.

NIECZYSTA GRA ★★
film sens., USA/Australia/Wlk. Brytania 2025, reż. Shane Black, wyk. Mark Wahlberg, Lakeith Stanfield, Rosa Salazar
23:40 | hbo
Po nieudanym napadzie i śmierci wspólnika, doświadczony włamywacz angażuje się w zamach na latynoskiego dyktatora, z zwłaszcza jego skarb, stanowiący zagrabiony majątek ciemiężonego narodu.

PAT GARRETT I BILLY KID ★★★★★
western, Meksyk/USA 1973, reż. Sam Peckinpah, wyk. James Coburn, Kris Kristofferson, Richard Jaeckel
23:15 | tvp 1
Klasyk antywesternu Sama Peckinpaha: mroczna legenda psychopatycznego Billy'ego Kida, przeciw któremu staje dawny przyjaciel Pat Garrett. Przemoc, niepokojące piękno i kultowa ścieżka Boba Dylana.

PIEP*ZYĆ WALENTYNKI ★★
komedia, USA 2026, reż. Mark Gantt, wyk. Virginia Gardner, Marisa Tomei, Skylar Astin
21:50 | canal+ premium
Urodzona w Walentynki dziewczyna nienawidzi tej daty, zwłaszcza że jej chłopak właśnie wtedy zamierza się oświadczyć. Ucieka więc do Grecji, by maksymalnie opóźnić to, co wydaje się nieuchronne.

SŁABY PUNKT ★★★
thriller, USA/Niemcy 2007, reż. Gregory Hoblit, wyk. Anthony Hopkins, Ryan Gosling, David Strathairn
21:50 | warner tv
Anthony Hopkins (oklaski!) jako przebiegły gracz, który zaplanował morderstwo niewiernej żony. Przed sądem, mając za przeciwnika aroganckiego prokuratora, wprawdzie broni się sam, ale wcale nie jest bez szans.

ŚMIERĆ ZYGIELBOJMA ★★★
film biograficzny, Polska 2021, reż. Ryszard Brylski, wyk. Jack Roth, Wojciech Mecwaldowski, Karolina Gruszka
21:00 | tvp historia
Wojciech Mecwaldowski jako Szmul Zygielbojm, który w 1942 roku przedostał się z okupowanej Polski do Londynu, by powiadomić świat o skali Zagłady, a gdy nie dano mu wiary – popełnił samobójstwo.

TERMINATOR: GENISYS ★★
film s.f., USA/Kanada 2015, reż. Alan Taylor, wyk. Arnold Schwarzenegger, Jason Clarke, Emilia Clarke
20:00 | cinemax
Powtórka z rozrywki, czyli „Terminator" od początku w (niby)komediowym nastroju: bez Camerona, Lindy Hamilton i Michaela Biehna, za to z wracającym Schwarzeneggerem. Ale bieżnikowany Arnie to za mało.

TOŻSAMOŚĆ ZDRAJCY ★★★
thriller, USA/Wlk. Brytania/Szwajcaria/Czechy/Francja 2017, reż. Michael Apted, wyk. Noomi Rapace, Orlando Bloom, Toni Collette
22:40 | tvp historia
Kiedy Londynowi grozi biologiczny atak terrorystyczny, do akcji wkracza agentka specjalna, która odkrywa, że zamachowcy mają swoją wtyczkę w CIA. Trzeba czym prędzej zlokalizować zdrajcę.

WSZYSCY MOI PRZYJACIELE NIE ŻYJĄ ★★
dramat kryminalny, Polska 2020, reż. Jan Belcl, wyk. Michał Meyer, Adam Woronowicz, Julia Wieniawa
23:30 | tvn
Na granicy pastiszu kina grozy z lat 80. XX wieku: dwaj policjanci próbują odtworzyć przebieg szalonej imprezy sylwestrowej z krwawym zakończeniem. Plus Julia Wieniawa do rosołu. Niekoniecznie.

ŻYWICIEL RODZINY ★★
komedia, USA 2026, reż. Eric Appel, wyk. Nate Bargatze, Mandy Moore, Will Forte
20:00 | hbo
Niekoniecznie idealny ojciec trzech córek i mąż żony-wynalazczyni, która właśnie wdraża do produkcji najnowszy wynalazek, staje przed wyzwaniem: przeprowadzić remont domu pod nieobecność małżonki.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aa3b679ca8

SOBOTA 14.11

TVP1

07:40 Rok w ogrodzie (1191)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Ranczo V (5/13)
09:40 Felicita (24,25,26)
11:00 Dobre strony (15)
11:25 Ojciec Mateusz XXV (4)
12:10 Domowe patenty (19)
12:15 Między pokoleniami (2)
12:50 Hondo - western USA 1953, reż. John Farrow (85 min)
14:15 Minuta dla Twojego bezpieczeństwa (11)
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Rolnik szuka żony (10)
16:00 Zaraz wracam (37,38)
17:00 Teleexpress, pogoda
17:30 Ojciec Mateusz 36 (1)
18:40 Jaka to melodia? (5995)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda
20:25 Studio Ligi Narodów UEFA (na żywo)

20:35 **Piłka nożna: Liga Narodów UEFA**: 5. kolejka grupy B4 – mecz w Bukareszcie: Rumunia – Polska (na żywo)
23:15 **Pat Garrett i Billy Kid** ★★★★★ **(Pat Garrett & Billy the Kid)** - western Meksyk/USA 1973, reż. Sam Peckinpah, wyk. James Coburn (110 min)
01:05 **Wróbel** - dramat ★★★ obyczajowy Polska 2024, reż. Tomasz Gąssowski, wyk. Jacek Borusiński (110 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
06:25 M jak miłość - serial obyczajowy Polska 2026
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7737) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7737) - mag. Polska 2026
10:50 Super Gary. Gotuj z Bosacką! (14) - magazyn
11:20 The Voice of Poland (14) - program rozrywkowy
14:00 Familiada (3155)
14:30 Program rozrywkowy
17:15 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Omnibus – szybcy i mądrzy (58) - teleturniej
19:10 Słowo na niedzielę (1189) - program religijny
19:25 Rodzinka.pl XIX (9,10) - serial kom. Polska 2026, wyk. Małgorzata Kożuchowska

20:30 **The Voice of Poland: Live** (15) - program rozrywkowy Polska 26
23:35 **Postaw na milion** (400) - teleturniej
00:35 **Country Strong** - dramat ★★ obycz. USA 2010, reż. Shana Feste, wyk. Gwyneth Paltrow, Tim McGraw (115 min)
02:30 **Ikar. Legenda Mietka** ★★★★ **Kosza** - film biograficzny Polska 2019, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Dawid Ogrodnik, Jowita Budnik (120 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (3059)
08:00 Halo tu Polsat (3350) - magazyn Polska 2026
11:15 SuperMarket Chef (7) - reality show Polska 2026
11:55 Nasz nowy dom (383) - reality show Polska 2026
13:05 Pokochaj lub sprzedaj (1) - reality show Polska 2026
14:10 Nie kłam, kochanie - komedia romantyczna Polska 2008, reż. Piotr Wereśniak (140 min)
16:30 Awantura o kasę (306) - teleturniej Polska 2026
17:40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (13) - program muzyczny Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (475) - program publicyst.

19:55 **Kabaret na żywo. Młodzi i moralni. Nad mętną rzeką** (183) - kabaret i satyra Polska 2026
22:00 **Bez litości 3.** ★★★ **Ostatni rozdział (The Equalizer 3)** - film sens. USA/Włochy/Australia 2023, reż. Antoine Fuqua (135 min)
00:15 **Detonator** - thriller ★★ USA/Rumunia 2006, reż. Po-Chih Leong, wyk. Wesley Snipes, William Hope (140 min)

TVN

05:40 Uwaga! (8130) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (12/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Łódź – „Świńskie sprawki" 28 (8) - reality show Polska 2024
07:45 Dzień Dobry TVN (5836) - magazyn Polska 2026
11:30 Bez kompleksów (7) - reality show Polska 2026
12:30 Na Wspólnej (169-172) - serial obycz. Polska 2026
14:05 MasterChef (10) - show Polska 2026
15:45 Jak przeżyć święta (Surviving Christmas) - komedia romantyczna USA 2004, reż. Mike Mitchell, wyk. Ben Affleck, James Gandolfini, Christina Applegate (130 min)
17:55 Kuchenne rewolucje 33 (11) - reality show Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **Azja Express** (11) - reality show Polska 2026
21:30 **Miłość, ślub i inne** ★★ **nieszczęścia (Love, Weddings & Other Disasters)** - komedia romantyczna USA 2020 (120 min)
23:30 **Wszyscy moi przy-** ★★ **jaciele nie żyją** pro - dramat krym. Polska 2020 (120 min)
01:30 **Uwaga!** (7757)
01:50 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII**

TV PULS

06:00 Zaklinaczka duchów IV (7/23) - serial fantasy
06:55 Kobra – oddział specjalny XVII (1,5/15)
09:00 Taki jest świat (45)
09:25 Boso przez świat (85)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XII (42,48,51-54) - serial obycz. Polska 2023, wyk. Zbigniew Buczkowski. Cwoniuk i Wdowczyk są udziałowcami zakładu mięsnego. Według zapewnień Cwoniuka produkowane w nim wędliny spełniają najwyższe europejskie normy. Wdowczyk ma inne zdanie – dzięki niemu media dowiadują się, że w zakładzie cierpią zwierzęta.
20:00 **Rambo II (Rambo:** ★★★ **First Blood Part II)** - film sens. USA/Meksyk 1985, reż. George P. Cosmatos (120 min)
22:00 **Olimp w ogniu (Olym-** ★★ **pus Has Fallen)** - film sens. USA 2013, reż. Antoine Fuqua, wyk. Gerard Butler (135 min)
00:15 **Pamięć absolutna** ★★★ **(Total Recall)** - film s.f. USA/Meksyk 1990, reż. Paul Verhoeven, wyk. Arnold Schwarzenegger (140 min)

TVN7

05:20 Ten moment (13/40)
05:55 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie IV - serial dok.
06:50 New Looney Tunes III
07:05 Akademia policyjna - komedia USA 1984, reż. Hugh Wilson, wyk. Steve Guttenberg
09:05 Unboxing – Wielkie otwarcie (3) - teleturniej
09:40 The Floor (13, 14)
10:50 Ukryta prawda (35/60)
11:25 Mówię Wam (13) - mag.
12:45 Ukryta prawda (37,34/40) - serial fab.-dok.
14:50 Szpital św. Anny IV (3,4)
16:55 Detektywi V (7)
17:55 Dzieciak rządzi (The Boss Baby) - film anim. USA 17, reż. Tom McGrath (125 min)
20:00 **Bumbleebee** - film s.f. ★★★ USA/Chiny 2018, reż. Travis Knight, wyk. Hailee Steinfeld, John Cena (145 min)
22:25 **Władca Pierścieni. Pierścienie władzy II** (2/8) - serial przygodowy USA 2024
23:45 **Zły Mikołaj (Bad** ★★★ **Santa)** - komedia USA/Niemcy 2003, reż. Terry Zwigoff, wyk. Billy Bob Thornton (115 min)
01:40 **Prawdziwy horror II** (10/10) - serial dok.

MEZZO

12:35 Mozart: XXVI koncert fortepianowy – Homero Francesch - muzyka klasyczna
13:30 Emile Parisien Quintet i Theo Croker - koncert
14:45 Jeux – Ensemble Intercontemporain, Orchestre National de Jazz - koncert
16:05 Makaya McCraven na La Rochelle Jazz Festival 2021
17:10 Mozart: XXVII koncert fortepianowy – Aleksandar Madzar - muzyka klasyczna
17:55 Elektroniczne wibracje: dźwięk, który zmienił wszystko - muzyka. Dokument
18:45 Elsa Dreisig, Tarmo Peltokoski - muzyka klasyczna
20:30 Charles Gounod: Faust - opera Francja 2025
23:40 Europakonzert 2023: Filharmonicy Berlińscy, Kirił Pietrienko w Barcelonie

PULS 2

08:30 Snoopy i Charlie Brown - film animowany USA 2015
10:00 Potworna rodzinka 2 - film animowany Niemcy/Wlk. Brytania 2021
12:00 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana - serial dok.
13:05 Puls Kabaret (4)
14:05 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (13)
15:05 Jezioro łabędzie - film fantasy Niemcy 2025
16:35 Złotowłosa księżniczka - baśń filmowa Czechy/Słowacja 2025, reż. Jan Tesitel
19:00 Asterix i Kleopatra - film anim. Francja/Belgia 68
20:35 Taxi IV - komedia sensacyjna Francja 2007
22:15 To właśnie miłość - komedia romantyczna Wlk. Brytania/Francja/USA 2003
01:00 Dzielnica strachu (5)

TV4

07:00 Galileo - pr. popularn.
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (353) - mag. Polska 2026
09:30 A na obiad... (10) - mag.
09:35 Galileo
11:45 Mini Galileo
12:15 Dywizjon 303: Historia prawdziwa - dramat wojenny Polska/Wlk. Brytania 2018, reż. Denis Delić, wyk. Piotr Adamczyk
14:25 SuperMarket Chef (7)
14:55 Policjantki i policjanci XXV (41-45) - serial obyczajowy Polska 2026
20:00 A na deser... (20) - mag. kulinarny Polska 2026
20:10 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (41,42,43,44) - serial krym. Polska 2026
00:20 Gwiazdy kabaretu (190, 189) - kabaret i satyra
02:25 STOP Drogówka (384)

METRO

07:50 Gorączka złota XIII (23/26) - serial dok. USA 2023
08:50 Klan z Alaski IV
11:55 Złomowisko PL VI - serial dok. Polska 2018
13:55 Makłowicz w drodze (11, 1) - mag. kulinarny
15:10 Farma Clarksona II (8)
16:20 Azja Express (10)
17:50 Kryminalni IV (1,5) - serial krym. Polska 2006, wyk. Marek Włodarczyk
20:00 Na bank się uda - komedia kryminalna Polska 2019, reż. Szymon Jakubowski, wyk. Marian Dziędziel, Lech Dyblik
22:15 Kac Vegas w Bangkoku - komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper
00:20 Kuba Wojewódzki (11)
01:25 Koszykówka: NBA: Dallas Mavericks – Cleveland Cavaliers

eprasa.pl aa3b679ca8

SOBOTA 14.11

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex XI (7,8/12) - serial krym.
10:00 Hudson i Rex VI (10,11/16) - serial krym.
11:55 Vera V (4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2015
13:55 Brunet wieczorową porą ★★★ - komedia Polska 1976, reż. Stanisław Bareja (120 min)
15:55 SexiPistols (Bandidas) ★★ - western Francja/Meksyk/USA 2006, reż. Joachim Rønning, Espen Sandberg (110 min)
17:45 Stawka większa niż życie (9) - serial wojenny Polska 1967
20:00 Hansel i Gretel: Łowcy czarownic (Hansel & Gretel: Witch Hunters) ★★★ - film akcji USA/Niemcy 2013, reż. Tommy Wirkola, wyk. Jeremy Renner (115 min)
21:55 Ostatni rycerze (Last Knights) ★★★ - film przyg. Wlk. Brytania/Korea Południowa/USA/Czechy 2015 (150 min)
00:25 Żelazny rycerz (Ironclad) ★★★ - film przygodowy Wlk. Brytania/Szwajcaria/USA/Niemcy 2011 (145 min)

KINO POLSKA

07:50 Polska Kronika Filmowa: 20B/78 - program dok.
08:00 Moja mama - film krótkometrażowy Polska 2024
08:25 Czy Lucyna to dziewczyna? - komedia Polska 1934
10:00 Ostatnie dni - film wojenny Polska 1969
11:50 Krzyżacy - film przyg. Polska 1960, reż. Aleksander Ford, wyk. Urszula Modrzyńska
15:40 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem - film historyczny Polska 2003
17:55 Nie ma róży bez ognia - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Jacek Fedorowicz, Halina Kowalska
20:00 Vabank II, czyli riposta - komedia kryminalna Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jan Machulski, Leonard Pietraszak, Bronisław Wrocławski, Witold Pyrkosz
22:10 Ekstradycja (3,4) - serial sens. Polska 1995, wyk. Marek Kondrat, Renata Dancewicz
00:35 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy - komedia muzyczna Polska 1978, reż. Janusz Rzeszewski, Mieczysław Jahoda
02:45 Wygrany - dramat Polska/USA 2011, reż. Wiesław Saniewski, wyk. Paweł Szajda, Janusz Gajos, Peter J. Lucas

ALE KINO+

09:10 Glenn Close. Sztuka transformacji - film dok. Francja 2025
10:25 Wszyscy wiedzą (Todos lo saben) ★★★★ - dramat kryminalny Hiszpania/Francja/Włochy 2018 (165 min)
13:10 Pokuta (Atonement) ★★★ - melodramat Wlk. Brytania/Francja/USA 2007, reż. Joe Wright (155 min)
15:45 Shalako - western ★★ Wlk. Brytania/Niemcy/Hiszpania/USA 1968, reż. Edward Dmytryk, wyk. Sean Connery (145 min)
18:10 Grantchester XI (3,4)
20:10 Sicario 2: Soldado ★★★ - film sensacyjny USA/Meksyk/Włochy 2018, reż. Stefano Sollima, wyk. Benicio del Toro, Josh Brolin (140 min)
22:30 Tunel (Tunnelen) ★★★ - film katas. Norwegia 2019, reż. Pål Øie, wyk. Thorbjørn Harr, Ylva Fuglerud (130 min)
00:40 Czarna rzeka (Fleuve noir) ★★★ - dramat krym. Francja/Belgia 2018, reż. Erick Zonca, wyk. Vincent Cassel (145 min)

POLSAT FILM

08:00 Były sobie Ameryki
09:45 Sezon na misia - film animowany USA 2006
11:35 Fałszywa dwunastka - komedia USA 2003
13:35 Morderstwo w Orient Expressie - film krym. USA/Malta 17, reż. Kenneth Branagh
15:50 Sing - film anim. USA 16
18:00 Wojna o planetę małp - film sensacyjny USA/Kanada/Nowa Zelandia 2017
21:00 Psy 3: W imię zasad - film sens. Polska 2019
23:40 Stillwater - thriller USA 2021, reż. Tom McCarthy

FILMBOX+ ONE

10:55 Vera IX (3/4)
12:50 C.K. dezerterzy, cz. 1 - film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986
14:45 C.K. dezerterzy, cz. 2 - film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986
16:20 Jumper - film s.f. USA/Kanada 2008, reż. Doug Liman
17:55 Agatha Christie: Kryminalne zagadki (7) - film krym. Francja/Szwajcaria 2008
20:00 Vera X (1/4)
22:00 Krzyk II - horror USA 97
00:35 Millennium: Dziewczyna, która igrała z ogniem - thriller Dania/Niemcy/Szwecja 09

TVP KULTURA

08:10 U Pana Boga za miedzą ★★★ - komedia Polska 2009, reż. Jacek Bromski (125 min)
10:15 Kosmos 1999 II (23/24)
11:20 Wydarzenie aktualne
11:55 Churchill. Krew, pot i farby olejne - film dok.
13:05 Dzień z życia artysty
13:45 Lalka - dramat ★★★ obyczajowy Polska 1968, reż. Wojciech Jerzy Has (170 min)
16:35 Czterdziestolatek (11)
17:35 Tamte lata, tamte dni
18:15 Wąchać kwiatki od spodu (Des pissenlits par la racine) ★★ - komedia Francja/Włochy 1964, reż. Georges Lautner (105 min)
20:00 Ferrari - film biograficzny ★★★ Wlk. Brytania/Włochy/Arabia Saudyjska 2023, reż. Michael Mann (140 min)
22:20 EnergaCAMERIMAGE 2026 (5)
22:45 Open'er Festival 2026
00:15 Wstęp do filmu (619)
00:25 Słodki ptak młodości (Sweet Bird of Youth) ★★★ - dramat obycz. USA 1962, reż. Richard Brooks (120 min)

WARNER TV

09:20 Czary–mary - film przygodowy USA 1993
11:15 Ocean's Eleven: Ryzykowna gra - film sens. USA 2001, wyk. George Clooney
13:40 Święta w Connecticut - komedia USA 1992
15:35 Pan Niania - komedia USA 1993, reż. M. Gottlieb
17:15 Skazani na Shawshank - dramat psycholog. USA 1994
20:05 Godziny szczytu II - film sens. USA/Hongkong 2001
21:50 Słaby punkt - thriller USA/Niemcy 2007
00:00 Hannibal II (10,11/13)

PARAMOUNT

08:05 Zatańcz ze mną - komedia USA 2004
10:30 Tajna baza - komedia USA 2022, reż. Henry Joost
12:55 Goonies - film przyg. USA 1985, wyk. Sean Astin
15:25 G.I. Joe: Czas Kobry - film sensacyjny USA 2009
17:55 Sully - dramat obycz. USA 2016, reż. Clint Eastwood
20:00 Top Gun - film sens. USA 1986, reż. Tony Scott
22:30 Liberator - film sens. USA/Francja 1992
00:30 Hellboy - film fantasy USA 2004, reż. Guillermo del Toro, wyk. Ron Perlman

HBO

09:25 Fantastyczny Pan Lis ★★★ - film anim. Wlk. Bryt./USA 2009 (85 min)
10:50 Moja wina: Londyn ★★★ - komedia Wlk. Brytania/Hiszpania 2024 (120 min)
12:50 La Grazia - dramat ★★★★ obycz. Włochy 2025, reż. Paolo Sorrentino, wyk. Toni Servillo (135 min)
15:05 Co będzie dalej? ★★ - komedia romantyczna USA 2023, reż. Meg Ryan (105 min)
16:50 Wielka mała koza ★★★ - film animowany USA 2026 (100 min)
18:30 Bociany - film anim. ★★★ USA/Kanada 2016, reż. Nicholas Stoller, Doug Sweetland (90 min)
20:00 Żywiciel rodziny ★★ - komedia USA 2026, reż. Eric Appel, wyk. Nate Bargatze (100 min)
21:40 I swear - film biograficzny ★★★★ Wlk. Bryt. 2025, reż. Kirk Jones (120 min)
23:40 Nieczysta gra - film ★★ sens. USA/Australia/Wlk. Brytania 2025 (125 min)
01:45 Mumia: Film Lee Cronina ★★ - horror USA/Irlandia/Hiszpania/Kanada 2026 (130 min)

CINEMAX

10:25 Dźwięki miłości - dramat obycz. Hiszpania 2025
12:05 BlackBerry - film biograficzny Kanada/Finlandia 23
14:00 Rocky II - dramat obycz. USA 79, reż. Sylvester Stallone
16:00 Lepiej być nie może - komedia USA 1998
18:20 Faceci w czerni - komedia sensacyjna USA 1997
20:00 Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015
22:05 Wyścig z czasem - film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
23:50 Desperado - film sens. USA/Meksyk 1995

ROMANCE TV

08:05 Käthe i ja (4/10)
10:00 Pastorka - melodramat Niemcy 2013
11:55 Człowiek robi, co może - komedia Niemcy 2012
14:05 Statek marzeń
16:00 Katie Fforde: Dlaczego powiedziałam „tak"? - film obyczajowy Niemcy 2016
17:55 Krawcowa z Madrytu (3,4/17) - serial obycz.
20:00 Weiss & Morales (2/4)
21:55 Wydział zabójstw Stambuł (2/21) - serial krym.
23:50 Dora Heldt: Nierozłączni - komedia romant. Niemcy 2014, reż. Mark von Seydlitz

CANAL+ PREMIUM

08:15 Zmiennokształtni 2 ★★ - film fantasy Niemcy 2026 (100 min)
09:55 Kawałek po kawałku ★★★ - film anim. USA/Dania/Australia/Hongkong 2024 (95 min)
11:30 Łapu-Capu (273)
11:45 Wicked - musical ★★★ USA/Wlk. Brytania/Kanada 2024 (165 min)
14:30 Kiedy nadchodzi jesień ★★★ - dramat obycz. Francja 2024 (100 min)
16:10 Saga »Zmierzch« – Zaćmienie ★★ - film fantasy USA 2010 (125 min)
18:15 Pompeje - film katas. ★★ USA/Niemcy 2014, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Kit Harington (105 min)
20:00 Desperat - thriller USA ★★★ 2025, reż. Gus Van Sant, wyk. Bill Skarsgård, Cary Elwes (110 min)
21:50 Piep*zyć Walentynki ★★ - komedia USA 2026 (100 min)
23:30 Halloween - horror ★★★ USA 2007, reż. Rob Zombie, David Gordon Green (110 min)
01:20 Halloween II - horror ★★ USA 2009, reż. Rob Zombie (105 min)

TVN FABUŁA

07:55 Magda M. II (3,4,5)
10:55 Dora i Miasto Złota - film przygodowy USA/Australia/Wlk. Brytania 2019
13:10 Vinci - komedia kryminalna Polska 2004
15:35 Historia Kopciuszka - komedia USA/Kanada 2004
17:40 Miss Agent II: Uzbrojona i urocza - komedia sensacyjna USA 2005, reż. John Pasquin
20:00 Poskromienie złośnicy - komedia romant. Polska 22
22:30 Igrzyska śmierci: Ballada ptaków i węży - film przyg. USA/Kanada 2023

AMC

09:25 Dobre rady - komedia USA 2001, reż. Steve Rash
11:25 System - film akcji USA 1995, reż. Irwin Winkler
13:55 Miasto cienia - film przygodowy USA 2008
15:50 Pogromcy duchów II - komedia sensacyjna USA 1989, reż. Ivan Reitman
17:55 Sekcja 8. - film sens. USA/Niemcy 2003
20:00 Protektor - film sens. USA 2009, reż. Keoni Waxman
22:00 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszp./USA 2002
00:25 Daybreakers. Świt - film s.f. Australia/USA 2009

eprasa.pl aa3b679ca8

AXN

08:05 Rekrut: Feds (16/22)
09:05 FBI: Most Wanted V (11/13) - serial krym.
10:00 Detektyw Monk III (2,3,4,5,6/16) - serial krym.
15:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VI (5,6,7,8,9/24)
20:00 Champion - dramat kryminalny USA/Niemcy/Japonia 2002, reż. Walter Hill
22:05 Champion II - film sens. USA 2006, reż. Isaac Florentine, wyk. Scott Adkins
00:00 Uprowadzona - thriller USA/Francja 2008

EPIC DRAMA

08:40 Panna Scarlet i komisarz (4,5,6/6) - serial krym.
12:00 Agenci NCIS XVIII (3,4,5/16) - serial krym.
14:45 Robin Hood
15:50 Panna Marple III (1/4)
17:55 Agenci NCIS XVIII (6/16)
18:55 Rodzina Hardacre'ów II (3/6) - serial obyczajowy
19:50 Sprawy pana Booka II (1/6) - serial kryminalny
21:00 Inspektor Ricciardi III (4/4) - serial krym. Włochy 25
23:15 Królowa węży (3/8)
00:25 Robin Hood
01:25 Panna Scarlet i komisarz (2/6) - serial kryminalny

TVN STYLE

11:25 Kuchenne rewolucje (2)
12:25 Jestem z Polski XVIII (7,5,6/14) - serial dok.
15:25 Ostre cięcie (7, 4)
17:00 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (4/8) - serial dok.
18:00 Poukładani (5)
19:00 Kuchenne rewolucje (9, 10) - reality show Polska 25
21:05 Teraz one (7)
21:40 Top Model (11) - reality show Polska 2026
23:05 Były sobie debiutantki (2/2) - film dok. Francja 2025
00:10 Kochaj albo wróć (4/11)
01:10 Zagadki seksualności II

TVN TURBO

10:15 Naprawy nie do naprawy
11:00 Ciężarówką przez Malezję (1/9) - serial dok.
12:00 Duda kontra Szafrański XI (10/10)
12:45 Kupione, zrobione, sprzedane (6/9) - serial dok.
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Polski supersamochód
16:30 Z drugiej ręki (10)
17:15 Jeździć, obserwować VIII
18:00 Zawodowi handlarze
18:45 Co tu się odjechało? (6)
19:15 Mobilni mechanicy (3, 4)
20:40 Zawodowi handlarze
22:10 Jeździć, obserwować III
23:40 The Grand Tour (1)

BBC FIRST

08:00 Co ludzie powiedzą? V
10:35 Morderstwa w Midsomer
12:35 Ojciec Brown VIII (5,6,7/10) - serial krym.
15:35 Shakespeare i Hathaway IV (3,4/10)
17:35 Z pamiętnika położnej
18:45 Śmierć z dala od palm IV
19:55 Śmierć pod palmami II (5/8) - serial kryminalny
21:00 Zbrodnie na Szetlandach (2/2)
22:00 Milczący świadek XXVI
00:05 Zaginiona (1/6)
01:00 Koroner II (7/10)

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (2/24) - serial krym.
09:35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IV (15,16/21)
11:25 Z Archiwum X V
13:15 CIA (6/12) - serial krym.
14:10 Dzień Niepodległości - film s.f. USA 1996
17:10 U–571 - dramat wojenny USA/Francja/Włochy 2000
19:30 Bogowie Egiptu - film fantasy USA/Australia/Chiny/Hongkong 2016
22:00 Liberator - film sensacyjny USA/Francja 1992
00:15 Patriota - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler

HGTV

08:15 Wymarzony dom we Włoszech (11/12) - serial dok.
09:10 Nowa Maja w ogrodzie
10:45 Uratuj swój ogród (33)
11:45 Uchwycić dom II (1,2/12)
12:45 Zgłoś remont (7)
13:40 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (3/8)
14:40 Poukładani (4)
15:40 Polowanie na ogród IV
17:20 House Hunters
19:00 Weekendowa metamorfoza (5, 6, 7) - reality show
21:50 Mieszkanie na miarę IV
23:45 Wymarzona wiejska posiadłość (3, 4) - reality show

BBC LIFESTYLE

09:10 Masterchef: Australia
10:40 Najdroższe brytyjskie domy III (1) - serial dok.
11:45 Niezwykłe hotele bez tajemnic VI (2/8) - serial dok.
12:55 Mistrzowie szycia (3, 4)
15:20 Zapraszam do stołu: wielka porcja (7) - reality show
17:15 Bake off: zawodowcy
19:20 Majorka: śródziemnomorskie smaki (5) - magazyn
19:55 10 lat mniej – powrót II
21:00 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood III
22:00 Seks i miłość dookoła świata – Christiane Amanpour
22:55 Ratunek dla skóry V

COMEDY CENTRAL

08:30 Teoria wielkiego podrywu II (13-22/23) - serial kom.
12:55 Teoria wielkiego podrywu II (23/23)
13:25 Przyjaciele IX (1-6/24)
16:40 Agent XXL: Rodzinny interes - komedia sensacyjna USA 2011, reż. John Whitesell
18:50 Jaś Fasola (3,4/14)
20:00 Depresja gangstera - komedia krym. USA/Australia 1999, reż. Harold Ramis
22:10 The Office PL II (7/12)
22:53 Comedy Club (9, 10)
00:00 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:05 Na sygnale
10:20 Ranczo V (8,9/13)
12:15 Rodzinka.pl XIX (8,9)
13:30 Ojciec Mateusz (12,13/17) - serial krym.
15:30 Komisarz Alex XXVI (10)
16:25 Ranczo V (10/13)
17:30 Zmiennicy (4) - serial komediowy Polska 1986
18:40 Stawka większa niż życie (11/18) - serial wojenny
19:50 Ojciec Mateusz (14,15,16/17) - serial krym.
22:40 Ranczo V (11,12/13) - serial kom. Polska 2011
00:35 Komisarz Alex XXVI (10)
01:25 Ojciec Mateusz 35 (13)

CANAL+ KUCHNIA

14:00 Gotuj sprytnie ze Strzelczykiem (1, 2)
15:00 m jak mięso (3, 4)
16:00 Jamie: dania w 20 minut
17:05 Jamie Oliver (2)
18:05 Wyjątkowe smaki miast III (2/6) - serial dok.
19:05 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (1)
19:20 Gotuj sprytnie ze Strzelczykiem (2) - magazyn
19:50 Poza Bali (8) - serial dok.
20:50 Włoska uczta (21,22)
21:50 James Martin: hiszpańska przygoda II (1) - serial dok.
22:40 m jak mięso (4)

CANAL+ DOMO

12:15 Wielkie amerykańskie rancza (3,4) - serial dok.
13:15 Cudotwórcy – pod presją - serial dok. USA 2026
14:10 Wielkie projekty
15:20 Gardeners' World (32)
16:30 Tomasz Pągowski (5, 6)
17:30 Room service. Hotele od kuchni II (2) - serial dok.
18:00 Kuchenna demolka Marty Czerkies (1) - mag.
18:30 Daleko od miasta XVII
19:00 Dom w miesiąc (2, 2)
20:00 Generalna odbudowa
21:00 Wielkie projekty XXIV
22:00 Wielkie projekty: Australia XI (6/10) - serial dok.

PLANETE+

13:05 Polska z góry. Nad wodą
13:35 Żywioły w akcji. Ziemia na krawędzi (2) - serial dok.
14:40 Sekretne życie fok
15:50 Zaginione światy (4/4)
17:00 Najdziksze ostępy Europy (2/5) - serial dok.
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:40 Polska z góry. Naj... w Polsce (6,7/10) - serial dok.
19:40 Clint Eastwood. Ostatnia legenda - film dok.
20:45 Yvan Jayne - film dok.
22:00 Premiera: Karl Lagerfeld. Objawienie (2/4)

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Od samochodu do domu
12:00 Kroniki policyjne
13:00 Złomowisko PL VI
15:00 Fani czterech kółek III
16:00 Przystanek Bieszczady
17:00 Wyzwanie: przetrwanie II - serial dok. Niemcy 2025
18:00 Człowiek kontra niedźwiedź (6/8) - serial dok.
19:00 Fani czterech kółek: w trasie II (10) - serial dok.
20:00 Sekretne życie kasyna w Las Vegas (2/8) - serial dok.
21:00 Najniebezpieczniejszy zawód świata XXII (17)
22:00 Gorączka złota XVI
23:00 Akta ekspedycji II (9/13)

TVP HISTORIA

14:00 Ex libris - magazyn
14:30 Grace księżna Monako - film biograficzny Szwajcaria/Francja/Włochy/Belgia/USA/Indie/Luksemburg 2014
16:15 Flesz historii (787)
16:40 1953. Walka o nadzieję
18:05 Noce i dnie (11)
19:10 Upadek nazizmu III (2/3)
20:05 Zbrodnie sprzed lat (1/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 21
21:00 Śmierć Zygielbojma - film biograficzny Polska 2021
22:40 Tożsamość zdrajcy - thriller USA/Wlk. Brytania/Szwajcaria/Czechy/Francja 17

HISTORY

08:15 Starożytni kosmici XIV
09:15 Gwiazdy lombardu XIII
10:10 Wojny magazynowe XVII
13:00 Starożytni kosmici XIV
14:00 Tajemnice skute lodem V (4) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (9/22) - serial dok.
15:50 Jak to wyjaśnić? (3/10)
16:15 Wielka inżynieria z Dolphem Lundgrenem (6)
17:10 UFO: łowcy prawdy
19:05 Starożytni kosmici XVIII
21:00 Starożytni kosmici
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (2,9/11)
00:50 Starożytni kosmici XVII

NATIONAL GEOGRAPHIC

10:00 Katastrofa w przestworzach XXII (4-9/10) - serial dok.
16:00 Premiera: Najniebezpieczniejsze drogi Europy XI
18:00 UFO: przełomowe śledztwa (3/5) - serial dok.
19:00 Premiera: Misja: ratujmy oceany - film dok.
20:00 David Blaine (2/6)
21:00 Potwory: prawda i mity
22:00 Szlakiem przeklętych miejsc (2/5) - serial dok.
23:00 CIA: tajemnice i szpiedzy (5,6/8) - serial dok. USA 26
01:00 W obliczu zagłady (1)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VIII
09:00 Podróże z Danem Snowem II (1,4/4) - serial dok.
11:00 Niezwykłe pociągi
13:00 Rolnicy. Podlasie II
16:00 Najpiękniejsze domy na wsi (2) - serial dok.
17:00 Historie szalonych bogaczy (11,12) - serial dok.
18:00 Pompeje: Życie w rzymskim mieście (1/4)
19:00 Jak to wyjaśnić? III
20:00 Największe śledztwa CBŚP (3) - serial dok.
22:00 Pogromcy mafii (3,4)
00:00 Zabić dyktatora (6/6)
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (35)

BBC EARTH

09:00 Morze Śródziemne: przyroda w potrzasku (4/4)
10:05 Ewolucja - serial dok.
11:15 Amerykańskie Południe
12:15 W okowach mrozu VI
15:15 Planeta Ziemia III III
17:30 Dziki połów: nieznane wody (1/8) - serial dok.
18:30 Pewnego razu w kosmosie (1/4) - serial dok.
19:45 Wszechświat (5/5)
20:55 Ben Fogle na szkockich wyspach II (4/4) - serial dok.
22:00 W okowach mrozu II
23:00 Ewolucja - serial dok.
00:10 Bezsenność - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

08:40 Tajne bazy nazistów
09:35 Naziści: korzenie zła (8)
12:25 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (1,2,3/6) - serial dok.
15:40 Poszukiwacze zaginionych faraonów (6) - serial dok.
16:40 Dolina Królów: odnalezienie tajemniczego grobowca
18:45 Zaginione tajemnice piramid (1,2/2) - serial dok.
21:00 Hitler kontra Stalin
23:20 Berlin 1936: olimpiada Hitlera w kolorze - film dok.
00:20 Punkty zwrotne II wojny światowej (6/6) - serial dok.
01:25 II wojna światowa: cena imperium (1/13) - serial dok.

eprasa.pl aa3b679ca8

Od A do Z

ABBA THE MOVIE (ABBA) ★★★
film muzyczny, Australia/Szwecja 1977, reż. Lasse Hallström, wyk. Anni-Frid Lyngstad, Benny Andersson, Björn Ulvaeus
20:40 | tvp 2
Relacja z australijskiego tournée grupy Abba, której klamrą są przygody niewydarzonego prezentera radiowego, mającego przeprowadzić wywiad z członkami zespołu. I wiecznie młode przeboje.

BRUTALISTA ★★★
dramat obycz., USA/Wlk. Brytania/Węgry/Kanada 2024, reż. Brady Corbet, wyk. Adrien Brody, Felicity Jones, Guy Pearce
23:20 | canal+ premium
Filmowa biografia węgierskiego architekta pochodzenia żydowskiego, Laszlo Totha, który po wojnie osiedlił się w Stanach Zjednoczonych, gdzie osiągnął zawodowy sukces. Plus Oscar dla Adriena Brody'ego.

CZŁOWIEK W OGNIU ★★★
thriller, Szwajcaria/Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2004, reż. Tony Scott, wyk. Denzel Washington, Dakota Fanning
23:10 | hbo
Denzel Washington jako płatny zabójca na usługach CIA, obecnie ochroniarz córeczki przemysłowca, który poprzysięga krwawą zemstę wszystkim zamieszanym w porwanie dziewczynki. Łubu-du, ale krzepiące.

EPIDEMIA ★★
film sens., USA 1995, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Dustin Hoffman, Rene Russo, Morgan Freeman
23:10 | tvn 7
Rutynowe kino katastroficzne nabrało blasku, gdy premiera zbiegła się z atakiem wirusa Ebola w Afryce. Bonus: niegdysiejszy antybohater Dustin Hoffman jako niemal superman.

EX MACHINA ★★★★
film s.f., Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Alex Garland, wyk. Alicia Vikander, Domhnall Gleeson, Oscar Isaac
21:35 | canal+ premium
Oscar za efekty i nominacja za scenariusz dla opowieści o informatyku, któremu przychodzi sprawdzić doskonałość sztucznej inteligencji zainstalowanej w androidzie o wyglądzie atrakcyjnej kobiety.

Leon zawodowiec

22:00 | tv puls
★★★★

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Jean Reno jako morderca analfabeta, który otacza opieką osieroconą małą sąsiadkę (rewelacyjna debiutująca Natalie Portman) poszukiwaną przez skorumpowanych gliniarzy. W sumie – cacuszko!

DRAMAT KRYMINALNY
FRANCJA/USA 1994, REŻ. LUC BESSON, WYK. JEAN RENO, NATALIE PORTMAN, GARY OLDMAN

FLASH ★★★
film s.f., USA/Kanada/Australia/Nowa Zelandia 2023, reż. Andy Muschietti, wyk. Ezra Miller, Michael Keaton, Sasha Calle
20:00 | tvn 7
Z uniwersum DC: wyposażony w superprędkość Flash cofa się w czasie, by ratować matkę. W efekcie dochodzi do zaburzenia harmonii i świat pozostaje bez superbohaterów w obliczu nowej inwazji Zła.

GRACE KSIĘŻNA MONAKO ★★
film biograficzny, Szwajcaria/Francja/Włochy/Belgia/USA/Indie/Luksemburg 2014, reż. Olivier Dahan, wyk. Nicole Kidman, Tim Roth, Frank Langella
23:20 | tvp historia
Nicole Kidman jako Grace Kelly, była gwiazda Hollywood i księżna Monako, wobec licznych kryzysów oraz kuszącej propozycji powrotu na plan filmowy Hitchcocka. Mieszanka faktów i fikcji: niekoniecznie.

JACK RYAN: TEORIA CHAOSU ★★★
thriller, USA/Rosja/Wlk. Brytania 2014, reż. Kenneth Branagh, wyk. Chris Pine, Kevin Costner, Kenneth Branagh
23:35 | tvn
Powrót do bohatera powieściowego cyklu Toma Clancy'ego w nowych okolicznościach geopolitycznych: analityk CIA odkrywa rosyjski spisek mający na celu doprowadzenie do ekonomicznej destabilizacji USA.

KING'S MAN: PIERWSZA MISJA ★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania 2021, reż. Matthew Vaughn, wyk. Ralph Fiennes, Gemma Arterton, Rhys Ifans
21:40 | cinemax
Prequel intrygującego komiksu, będącego pastiszem kina szpiegowskiego: okoliczności powołania ściśle tajnej i wielce zasłużonej agencji, mającej zapobiegać bądź niwelować skutki wszelkich nieszczęść.

KONIEC ULICY DĘBOWEJ ★★★
horror, USA 2026, reż. David Robert Mitchell, wyk. Anne Hathaway, Ewan McGregor, Maisy Stella
20:00 | hbo
W wyniku kosmicznego incydentu część ulicy zostaje przeniesiona w czasie i przestrzeni, co wymaga od zdradzającej dysfunkcjonalność rodziny przewartościowania priorytetów i wspólnego działania.

NO HEJ! ★★★
komedia, USA 2025, reż. Sophie Brooks, wyk. Molly Gordon, Logan Lerman, Geraldine Viswanathan
21:35 | hbo
Pierwszy romantyczny wypad zakochanej – jak się zdaje – pary przybiera dość nieoczekiwany obrót a rosnące nieporozumienia, w tym niefortunna interwencja przyjaciół, prowadzić mogą do fiaska związku.

OPERACJA KABUL ★★
film sens., Węgry 2025, reż. Dyga Zsombor, wyk. Darko Bedic, Borovics Tamás, Gusztáv Dietz
20:00 | canal+ premium
W sierpniu 2021 r., po wycofaniu wojsk USA z Afganistanu, lotnisko w Kabulu zamienia się w piekło, co zostaje ukazane oczami węgierskiego oficera, uczestniczącego w ewakuacji cywilów.

REGUŁA MILCZENIA ★★★
thriller, USA/Kanada 2012, reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie
20:10 | tvp kultura
Robert Redford rozlicza lata 70. XX wieku i surowo ocenia współczesność: goniący za sensacją reporter rozpoznaje w prowincjonalnym prawniku lewicowego aktywistę, podejrzanego o morderstwo.

SEN SULTANY ★★★
film anim., Hiszpania/Niemcy 2023, reż. Isabel Herguera, **23:00 | tvp kultura**
Nagradzana na światowych festiwalach animacji ekranizacja indyjskiego opowiadania s.f. z 1905 roku o krainie, gdzie kobiety są szczęśliwe, posiadając pełnię władzy, zaś mężczyźni nie mają żadnych praw.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aa3b679ca8

TVP1

08:30 Polskie parki narodowe
09:05 U Pana Boga w ogródku
10:00 Ojciec Mateusz XXV (5)
11:00 Komisarz Alex (10)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Taize – Dom serca (7)
13:10 Ssaki (6/6) - serial dok.
14:10 Opowieści o niedźwiedziu (2) - cykl reportaży
14:25 Rolnik szuka żony. Odwiedziny (10) - serial dok.
14:50 Alternatywy 4 (2/9)
16:00 Zaraz wracam (39,40)
17:00 Teleexpress, pogoda
17:35 Daję słowo – Maciej Orłoś (50) - talk-show
18:25 Minuta dla Twojego bezpieczeństwa (12)
18:40 Jaka to melodia? (6002)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 **Gra z Cieniem II** (11) - serial krym. Polska 26, wyk. Marcin Czarnik
21:25 **Rolnik szuka żony** (11)
22:20 **Rolnik szuka żony. Odwiedziny** (11)
22:45 **Ślubne wojny (Bride Wars)** ★★ - komedia USA 2009, reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway (95 min)
00:20 **Hondo** - western USA 1953, reż. John Farrow, wyk. John Wayne, Geraldine Page (90 min) ★★★
01:50 **Jaka to melodia?**

TVP2

05:15 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7738) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7738) - mag. Polska 2026
10:25 Domowe patenty (19)
10:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:05 The Voice of Poland (15)
14:00 Familiada (3156)
14:35 Koło fortuny (2134)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2027 (11) - show
16:10 Europa da się lubić – nowe pokolenie (11)
17:15 Tak to leciało! (95) - teleturniej Polska 2026
18:15 Omnibus – szybcy i mądrzy (59) - teleturniej
19:10 Kocham Cię, Polsko! (10) - quiz Polska 2026

20:45 **Abba the Movie** - film muz. Australia/Szwecja 1977, reż. Lasse Hallström, wyk. Anni-Frid Lyngstad, Benny Andersson (105 min) ★★★
22:30 **Kwiatki polskie duże** (18) - mag. Polska 2026
23:30 **Dzień z życia artysty** (16) - mag. kulturalny
00:10 **Matylda** (5) - serial kostiumowy Polska 2024
01:05 **Porzucony według Harlana Cobena** (9,10/10) - serial obycz. Wlk. Bryt. 2016

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (3068)
08:00 Halo tu Polsat (3357) - mag. Polska 2026
11:10 Ewa gotuje (586) - mag.
11:50 Sezon na misia II - film anim. USA/Kanada 2005
13:30 Pingwiny z Madagaskaru (Penguins of Madagascar) - film animowany USA 2014, reż. Eric Darnell, Simon J. Smith (115 min)
15:25 LEGO Masters. W drodze (1) - program rozrywkowy
16:30 Awantura o kasę (307) - teleturniej Polska 2026
17:40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (14) - program muzyczny Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:30 Być gwiazdą (11) - cykl reportaży Polska 2026

19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami** (194) - program rozrywkowy Polska 26
22:40 **Cały ten seks** ★ - komediodramat Polska 23, reż. Tomasz Mandes, wyk. Magdalena Lamparska, Michał Czernecki (135 min)
00:55 **Projektantka (The Dressmaker)** ★★★ - komediodramat Australia 2015, reż. Jocelyn Moorhouse, wyk. Kate Winslet (155 min)

TVN

05:05 Kto was tak urządził?
05:45 Uwaga! (7757) - mag.
06:05 Kuchenne rewolucje: Myszęcin – „Gościniec" 28 (9)
07:00 Nasza rewolucja: kulisy produkcji - reportaż Polska 26
07:10 Magda gotuje Internet (2) - talk-show Polska 2026
07:45 Dzień Dobry TVN (5837)
11:30 Unboxing – Wielkie otwarcie (4) - teleturniej
12:05 Co za tydzień (1268)
12:45 Azja Express (11)
14:30 Kuchenne rewolucje: Chorzów – Frelka i Hanys 33 (3) - reality show Polska 2026
15:35 Paddington w Peru (Paddington in Peru) - film przyg. Wlk. Brytania/Francja/Japonia/USA/Kolumbia 2024, reż. Dougal Wilson (140 min)
17:55 Nowa Szelągowska (8)
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **MasterChef** (11) - show Polska 2026
21:20 **Miłość jest blisko** ★★ - komedia romantyczna Polska 2022, reż. Radosław Dunaszewski, wyk. Wojciech Solarz (135 min)
23:35 **Jack Ryan: Teoria chaosu (Jack Ryan: Shadow Recruit)** ★★★ - thriller USA/Rosja/Wlk. Brytania 2014, reż. Kenneth Branagh (135 min)
01:50 **Superwizjer** (1357)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (45)
06:40 Kobra – oddział specjalny XVII (7,4/15)
08:40 Don Matteo: Boski detektyw XIII (13)
10:55 Rodzinny interes
12:55 Dungeon Siege – W imię króla (In the Name of the King: A Dungeon Siege Tale) - film fantasy USA/Niemcy/Kanada 2007, reż. Uwe Boll (160 min)
15:35 Bogowie Egiptu (Gods of Egypt) - film fantasy USA/Australia/Chiny/Hongkong 2016 (145 min)
18:00 Sześć dni, siedem nocy (Six Days Seven Nights) - komedia romantyczna USA 1998 (120 min)
20:00 **Londyn w ogniu (London Has Fallen)** ★★ - film sens. USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 2016, reż. Babak Najafi, wyk. Gerard Butler (120 min)
22:00 **Leon zawodowiec (Léon: The Professional)** ★★★★ - dramat krym. Francja/USA 1994, reż. Luc Besson (155 min)
00:35 **Czerwona gorączka (Red Heat)** ★★ - komedia kryminalna USA 1988, reż. Walter Hill, wyk. Jim Belushi (145 min)

TVN7

05:25 Ten moment (14/40)
06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie IV - serial dok.
06:55 New Looney Tunes III (5/52) - serial anim. USA 2019
07:10 Bez kompleksów (7)
08:10 Elf - komedia USA 2003, reż. Jon Favreau
10:15 The Floor (16, 15)
11:40 Top Model (11)
13:05 Ukryta prawda (35,36/40) - serial fab.-dok.
15:05 Szpital św. Anny IV (5,6)
17:10 Detektywi V (8)
18:10 Akademia policyjna II – Pierwsze zadanie (Police Academy 2: Their First Assignment) - komedia USA 1985, reż. Jerry Paris (110 min)
20:00 **Flash** - film s.f. USA/Kanada/Australia/Nowa Zelandia 2023, reż. Andy Muschietti, wyk. Ezra Miller, Michael Keaton (190 min) ★★★
23:10 **Epidemia (Outbreak)** ★★ - film sens. USA 1995, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Dustin Hoffman (160 min)
01:50 **Chłopi** ★★★★ - dramat historyczny Polska/Serbia/Litwa 2023, reż. Dorota Kobiela, Hugh Welchman (135 min)

MEZZO

11:40 Philippe Mouratoglou Trio – Studio de l'Ermitage
12:50 Intermezzo
13:30 „El retablo de Maese Pedro" de Falli na Festiwalu w Grenadzie - muzyka klas.
14:30 Królewska Orkiestra Concertgebouw, Santtu-Matias Rouvali - muzyka klas.
16:00 Israel Fernández – Festiwal w Grenadzie
16:40 Mozart: IX koncert fortepianowy – Mitsuko Uchida
17:45 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Eugeniusz Oniegin - opera Hiszpania 25
20:30 Verdi: Requiem – Staatskapelle Dresden, Daniele Gatti - muzyka klas.
22:00 Orkiestra Szwajcarii Romańskiej, Pablo Heras-Casado - muzyka klasyczna
23:10 Richard Wagner i Żydzi

PULS 2

08:05 Wojciech Cejrowski. Boso – Karaiby (1, 2, 3)
10:15 Sławna restauracja - komedia Francja 1966
11:55 Kapuśniaczek - komedia Francja 1981
14:00 O śpiącej królewnie - film fantasy Niemcy 2024
16:20 Zaczarowana księżniczka - film fantasy Czechy/Słowacja 2026
18:45 Księżniczka i gąski - film fantasy Niemcy 2022
20:00 Aleksander - dramat historyczny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Holandia/Francja/Włochy 2004, reż. Oliver Stone, wyk. Colin Farrell
23:20 Dawid i Goliat - film akcji USA 2016, reż. Wallace Brothers, wyk. Matt Berberi
00:55 Dzielnica strachu IV (15,16) - serial kryminalny

TV4

07:00 Najdziwniejsze domy świata II (1/3) - serial dok.
08:05 Rolnictwo w Ameryce: Kraina śmieciowego jedzenia
09:15 A na deser... (20)
09:30 Galileo
11:35 Granice wytrzymałości - thriller USA 00, reż. Martin Campbell, wyk. Chris O'Donnell
14:05 Men in Black: International - film s.f. USA/Chiny 2019, reż. F. Gary Gray
16:35 Inwazja: Bitwa o Los Angeles - film s.f. USA 2011, reż. Jonathan Liebesman
18:55 Uroczysko V (23,24)
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (41,42,43,44)
00:00 STOP Drogówka (385)
01:00 Ucieczka nazistów. Droga klasztorów - film dok.
02:10 Gestapo, tajna policja Hitlera - film dok. Francja 20

METRO

07:20 Gorączka złota XIII (25/26) - serial dok. USA 2023
08:15 Klan z Alaski V (1,2/15)
10:20 8-bitowe święta - komedia USA/Kanada 2021, reż. Michael Dowse
12:20 The Floor (1, 2) - teleturniej Polska 2026
13:40 39 i pół II (4,5)
15:50 Układ warszawski (11,12) - serial krym. Polska 11
17:50 Kryminalni IV (6,7/13) - serial krym. Polska 2006
20:00 Wallander (11/13) - serial kryminalny Szwecja/Niemcy/Dania/Norwegia/Finlandia 2006
22:05 Chyłka – Inwigilacja IV (1,2/6) - serial krym. Polska 21
23:55 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (9/15)
00:55 Szpital (20/68)
01:55 Szkoła (49/67)

eprasa.pl aa3b679ca8

NIEDZIELA 15.11

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex XI (10,11/12) - serial krym.
10:00 Hudson i Rex VI (12,13,14/16) - serial krym. Kanada 2024
13:00 Komisarz Montalbano - serial krym. Włochy 19
15:40 Sierżant Bilko ** **(Sgt. Bilko)** - komedia USA 1996, reż. Jonathan Lynn, wyk. Steve Martin, Dan Aykroyd (110 min)
17:30 Stawka większa niż życie (14,15) - serial wojenny Polska 1969
20:00 Ucieczka gangstera ** **(The Getaway)** - film sens. USA/Japonia 1994, reż. Roger Donaldson, wyk. Alec Baldwin, Kim Basinger, James Woods, Jennifer Tilly (150 min)
22:30 Amerykański Ninja II ** **(American Ninja 2: The Confrontation)** - film sens. USA/RPA 1987, reż. Sam Firstenberg, wyk. Michael Dudikoff, Steve James (115 min)
00:25 Wielka majówka ** - film muzyczny Polska 1981, reż. Krzysztof Rogulski, wyk. Jan Piechociński, Zbigniew Zamachowski (125 min)

ALE KINO+

08:40 Grantchester XI (4)
09:40 Uma Thurman, wojowniczka Hollywoodu
10:45 Konie Valdeza *** **(Valdez, il mezzosangue)** - western USA/Włochy/Hiszpania/Francja 1973 (130 min)
12:55 Stan gry (State of *** **Play)** - thriller USA/Wlk. Brytania/Francja 2009, reż. Kevin Macdonald (155 min)
15:30 Ocalona (Survivor) ** - film sens. USA/Wlk. Brytania 2015, reż. James McTeigue (125 min)
17:35 Prawnik z lincolna *** **(The Lincoln Lawyer)** - film sensacyjny USA 2011, reż. Brad Furman, wyk. Matthew McConaughey (155 min)
20:10 Szepty mroku II (3,4/6) - serial krym. USA 2023, wyk. Zahn McClarnon
22:05 Gorący temat *** **(Bombshell)** - film biograficzny USA 2019, reż. Jay Roach, wyk. Charlize Theron (135 min)
00:20 W pokoju obok (The *** **Room Next Door)** - dramat obycz. Hiszp./USA/Francja 24 (140 min)

TVP KULTURA

08:00 Nabożeństwo luterańskie w Rybniku
09:00 Przystań nad Biblią
09:20 Mistrzowskie brzmienie. Dziedzictwo Häusslerów - reportaż
09:55 Pamiętniki Sherlocka Holmesa (4/6)
11:05 Kosmos 1999 II (24/24)
12:05 Dom kobiet - spektakl teatralny Polska 1974
13:55 Zorro - film przygodowy Włochy/Francja *** 1975 (130 min)
16:05 Czterdziestolatek (12)
17:15 Studio Kultura (712)
18:00 Ślepy bokser - film *** obycz. Polska 1981, reż. Marek Nowicki (60 min)
19:00 Czterdzieści lat minęło... podwójnie, czyli Dudusiowi na osiemdziesiąte urodziny
20:10 Reguła milczenia (The *** **Company You Keep)** - thriller USA/Kanada 2012 (130 min)
22:20 Porozmawiajmy szczerze (31)
23:00 Sen Sułtany - film *** animowany Hiszpania/Niemcy 2023 (95 min)
00:35 Tata i butelki (Papa Bouteille) - film anim. Francja 2023 (10 min)

HBO

08:10 Marley i ja - komedia *** USA 2008 (115 min)
10:05 Kochanek królowej **** - dramat historyczny Dania/Szwecja/Czechy/Niemcy 2012 (140 min)
12:25 Witajcie w Marwen *** - komediodramat USA/Japonia/Chiny 18 (115 min)
14:20 Nowy początek - film **** s.f. USA/Kan. 2016, reż. Denis Villeneuve, wyk. Amy Adams (115 min)
16:15 Mountainhead - komedia *** USA 2025, reż. Jesse Armstrong (110 min)
18:05 Milion sposobów, jak **** **zginąć na Zachodzie** - western USA 2014, reż. Seth MacFarlane (115 min)
20:00 Koniec ulicy Dębowej *** - horror USA 2026, reż. David Robert Mitchell, wyk. Anne Hathaway, Ewan McGregor (95 min)
21:35 No hej! - komedia *** USA 2025, reż. Sophie Brooks (95 min)
23:10 Człowiek w ogniu *** - thriller Szwajcaria/Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2004 (145 min)
01:35 Joe Baby - film sens. ** USA 2026, reż. Steven Brand (85 min)

CANAL+ PREMIUM

08:00 Orzełek Iggy - film *** anim. Polska 26 (85 min)
09:25 Arco - film anim. **** Francja/USA/Wlk. Brytania 2025 (90 min)
10:55 Juno - komediodramat **** USA/Kanada 2007, reż. Jason Reitman (95 min)
12:30 Thelma - komedia **** USA/Szwajcaria 24, reż. Josh Margolin (95 min)
14:05 The Office PL VI (3,4/12) - serial kom.
15:00 Peacock - dramat *** obycz. USA 2010, reż. Michael Lander (90 min)
16:30 Extrawurst - komedia *** Niemcy 2026 (100 min)
18:10 Trzej muszkietero- ** **wie** - film przyg. USA/Niemcy/Francja/Wlk. Brytania 2011 (110 min)
20:00 Operacja Kabul - film ** sens. Węgry 2025, reż. Dyga Zsombor (95 min)
21:35 Ex Machina - film **** s.f. Wlk. Brytania/USA 2015 (105 min)
23:20 Brutalista - dramat *** obycz. USA/Wlk. Bryt./Węgry/Kan. 24 (195 min)
02:35 Zima pod znakiem *** **Wrony** - dramat obycz. Polska/Wlk. Brytania/Luks. 2025 (110 min)

KINO POLSKA

07:45 Polska Kronika Filmowa: 15/82 - program dok. Polska 82
08:00 Żegnaj, Ameryko! - komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte
09:45 Jadzia - komedia Polska 1936, reż. Mieczysław Krawicz
11:30 Podróż za jeden uśmiech - film przyg. Polska 1972
13:30 Dziewczyna i chłopak - komedia Polska 1980
15:25 Janosik - film przyg. Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
18:05 Wyjście awaryjne - komedia Polska 1982
20:05 U Pana Boga w ogródku - komedia Polska 2007, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma, Andrzej Beja-Zaborski, Emilian Kamiński
22:40 Och, Karol! - komedia Polska 1985, reż. Roman Załuski, wyk. Jan Piechociński, Dorota Kamińska, Marta Klubowicz, Danuta Kowalska
00:40 Dług - thriller Polska 1999, reż. Krzysztof Krauze, wyk. Robert Gonera, Jacek Borcuch, Andrzej Chyra
02:50 7 uczuć - komediodramat Polska 2018, reż. Marek Koterski, wyk. Michał Koterski, Marcin Dorociński, Katarzyna Figura, Małgorzata Bogdańska

POLSAT FILM

11:20 Kung Fu Panda: Tajemnice zwoju - film anim. USA/Indie/Kanada 2016
11:45 Sing - film anim. USA 2016, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet
13:55 Mr Deeds, milioner z przypadku - komedia USA 02
15:55 Madame Web - film s.f. USA/Kanada/Meksyk 2024
18:25 Siła i honor - dramat obyczajowy USA 2000
21:00 Uniwersalny żołnierz: Powrót - film sens. USA 1999
22:45 Piep*zyć Mickiewicza - dramat obycz. Polska 2024

WARNER TV

11:10 Czary–mary - film przygodowy USA 1993
13:00 Rewolwer i melonik - film sens. USA 1998
14:45 Skazani na Shawshank - dramat psychologiczny USA 1994, reż. Frank Darabont
17:40 Ocean's Eleven: Ryzykowna gra - film sens. USA 01
20:00 Święta Denisa Rozrabiaki - komedia USA/Kanada 2007, reż. Ron Oliver
21:40 Wysłannik przyszłości - film s.f. USA 1997
01:15 Purpurowy jeździec - western USA 1996

CINEMAX

12:35 Maysoon - dramat obycz. Niemcy/Grecja 2025
14:35 Jestem końcem świata - komedia Włochy 2025
16:10 Duma i uprzedzenie - musical Wlk. Brytania/USA/Indie/Francja 2004
18:00 Steve Jobs - film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Japonia 2015
20:00 Rocky 3 - film sens. USA 92, reż. Sylvester Stallone
21:40 King's Man: Pierwsza misja - film sens. USA/Wlk. Bryt. 21, reż. Matthew Vaughn
23:50 Prawo ulicy II (1,2/12)

TVN FABUŁA

11:10 Super 8 - film s.f. USA 11
13:35 Ostatni władca wiatru - film przygodowy USA 2010
15:45 Skarb Mikołajka - komedia Francja/Belgia 2021
18:00 Larry Crowne: Uśmiech losu - komediodramat USA/Francja 2011, reż. Tom Hanks
20:00 Poskromienie złośnicy II - komedia romantyczna Polska 2023, reż. Filip Zylber
22:10 Sex Story - komedia romant. USA/Wlk. Brytania 2011, reż. Ivan Reitman
00:35 Heaven in Hell - dramat obyczajowy Polska 2023

FILMBOX+ ONE

08:00 Strażnik Teksasu VIII (15,16,17/25) - serial sens.
11:00 Vera IX (4/4)
13:00 Max - film przyg. USA 15
15:10 Noe: wybrany przez Boga - film przyg. USA 2014
17:55 Agatha Christie: Kryminalne zagadki (8) - film krym. Francja/Szwajcaria 2008
20:00 Vera X (2/4)
22:00 Bridget Jones – W pogoni za rozumem - komedia romantyczna Wlk. Brytania/Francja/USA 2004
00:10 Wróg u bram - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/Irlandia 2001

PARAMOUNT

08:05 Lemony Snicket – Seria niefortunnych zdarzeń - komedia Niemcy/USA 2004
10:25 Tata kontra tata - komedia USA 2015
12:30 G.I. Joe: Odwet - film sensacyjny USA 2013
14:55 Sonic 2. Szybki jak błyskawica - film anim. USA/Japonia/Kanada/Wlk. Bryt. 22
17:25 Transformers: Przebudzenie bestii - film s.f. Kanada 2023, reż. Steven Caple Jr.
20:00 Top Gun: Maverick - film sensacyjny USA 2022
22:40 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy

ROMANCE TV

08:00 Śledztwo prowadzi Watzmann (7,8,9,10/12)
12:15 Dwoje wśród milionów - komedia Niemcy 2023
14:05 Weiss & Morales (1/4)
16:00 Lato w Kapsztadzie - film obycz. Niemcy 2010
17:55 Zwierzyniec doktor Mertens (3,4/13) - serial obycz.
20:00 Toast za miłość - komedia romant. Wlk. Bryt. 2024
21:55 Lato we Włoszech - romans Niemcy 2024
23:50 Tajemnica Karaibów - film przyg. Niemcy 2004
01:40 Toast za miłość - komedia romant. Wlk. Brytania 2024

AMC

11:25 DOA: Żywy lub martwy - film sens. USA/Niemcy/Wlk. Brytania/Japonia/Kanada/Australia 2006
13:15 Dirty Dancing - film muzyczny USA 1987
15:20 Mały wielki wojownik - film przyg. Chiny/Hongkong 2010, reż. Sheng Ding
17:20 Bohater ostatniej akcji - film przyg. USA 1993
20:00 Ocaleni - thriller USA/Kanada 2008
22:00 W mgnieniu oka - film s.f. Wlk. Brytania 1992
23:55 30 dni mroku - horror USA 2007, reż. David Slade

eprasa.pl aa3b679ca8

AXN

08:55 Walker: Strażnik Teksasu III (12/18)
09:55 Detektyw Monk III (7-11/16) - serial krym.
14:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VI (10-14/24)
20:00 Champion II - film sens. USA 06, reż. Isaac Florentine, wyk. Michael Jai White
22:15 Niepokonany III: Odkupienie - film sens. USA 2010, reż. Isaac Florentine
00:00 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton

EPIC DRAMA

08:05 Poirot V (1/8)
09:10 Poirot: Przegrany gość V
10:20 Poirot V (3,4,5/8)
13:40 Sprawy pana Booka II (1/6) - serial kryminalny
14:55 Panna Marple III (2/4)
16:55 Poirot: Karty na stół X: Po pogrzebie (3) - film kryminalny Wlk. Brytania 2005
18:55 Robin Hood
20:00 Rodzina Hardacre'ów II (4/6) - serial obyczajowy
21:00 I nie było już nikogo (1/3)
22:55 Tajemnica Bladego Konia (2/2) - miniserial
23:55 Rodzina Hardacre'ów II (4/6) - serial obyczajowy

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (8)
12:30 Love the Look (8)
13:30 Jestem z Polski XVIII (8,15,16/14) - serial dok.
16:35 Teraz one (8)
17:10 Do zobaczenia III (8/10)
17:45 Bitwa o gości (6)
18:45 Kuchenne rewolucje (9, 10) - reality show Polska 25
20:45 Ostre cięcie (8)
21:50 Azja Express (11)
23:20 Jestem z Polski XIV (6/18) - serial dok. Polska 2024
00:20 Niezwykłe Stany Prokopa V (1/8) - serial dok.
01:25 Tu jest pięknie IV (7/9)

TVN TURBO

10:45 Wojny samochodowe
11:45 Z drugiej ręki (11)
12:30 Jeździć, obserwować VIII
13:15 Naprawy nie do naprawy
14:00 Polski supersamochód
14:45 Zawodowi handlarze
15:30 Moto kombat (1) - mag.
16:15 Kupione, zrobione, sprzedane (7/9) - serial dok.
17:15 Ciężarówką przez Malezję (2/9) - serial dok.
18:15 Raport końcowy (844)
18:40 Mobilni mechanicy (3)
19:25 Wojny samochodowe
21:25 Zawodowi handlarze (11)
22:10 Kupione, zrobione, sprzedane (7/9) - serial dok.

BBC FIRST

08:30 Śmierć z dala od palm IV (3/6) - serial kryminalny
09:35 Sanditon (4,5/8)
11:30 Co ludzie powiedzą?
13:35 Morderstwa w Midsomer
17:50 Z pamiętnika położnej
18:55 Ulica nadziei (3/10)
19:55 Śmierć pod palmami II (6/8) - serial kryminalny
21:00 Śledztwa siostry Bonifacji IV (3/9) - serial krym.
22:00 Line of Duty – Wydział wewnętrzny V (5,6/6)
00:50 Zbrodnie na Szetlandach (2/2) - serial krym.

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (4,5,6/24) - serial krym.
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IV (17,18/21)
13:15 Z Archiwum X V
15:10 To właśnie miłość - komedia romantyczna Wlk. Brytania/Francja/USA 2003
17:45 Moje wielkie greckie wesele - komedia romantyczna USA/Kanada 2002
19:40 Pojutrze - film katas. USA 2004, reż. R. Emmerich
22:00 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy
00:10 Zabójczy cel - film sensacyjny USA/Kanada 2008

HGTV

08:05 Uratuj swój ogród (33)
09:00 Nowa Maja w ogrodzie
11:05 Polowanie na ogród V
12:40 Uchwycić dom II
13:40 Letnia chata na lata XIII
15:45 Zgłoś remont (7)
16:40 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (3/8) - serial dok.
17:40 Weekendowa metamorfoza (7, 8) - reality show
19:40 House Hunters – poszukiwacze domów
21:20 Dorota inspiruje (6)
22:15 Poukładani (4)
23:10 Podzieleni projektami
01:05 Nowa Maja w ogrodzie

BBC LIFESTYLE

12:30 Psijaciele w potrzebie
13:30 Rezydencje na Mauritiusie (4/10) - serial dok.
14:40 Majorka (6, 7) - mag.
15:40 W świecie luksusu (1/6)
16:40 Kurorty sławnych i bogatych (4/6) - serial dok.
17:45 Najpiękniej ukryte hotele (5/6) - serial dok.
18:55 Niezwykłe hotele bez tajemnic VI (3/8) - serial dok.
20:00 Hilton przy Park Lane (1)
21:00 Kardashianowie: rodzina miliarderów (2/2) - serial dok.
22:00 Tajlandia: mroczne oblicze raju - serial dokumentalny
23:00 Ratunek dla skóry V

COMEDY CENTRAL

08:25 Teoria wielkiego podrywu III (1-10/23) - serial kom.
12:45 Teoria wielkiego podrywu III (11,12/23) - serial kom.
13:30 Przyjaciele IX (9-14/24)
16:43 Szpiedzy tacy jak my - komedia USA 1985
18:50 Jaś Fasola (4,5/14)
20:00 Nawrót depresji gangstera - komedia kryminalna USA/Australia 2002
22:00 The Office PL II (8,9/12)
23:05 Comedy Club (11, 12)
00:05 Miasteczko South Park XIII (14,1,2/14)

TVP SERIALE

08:20 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2026
09:00 Stawka większa niż życie (10,11/18) - serial woj.
11:10 Czterej pancerni i pies (5) - serial wojenny Polska 70
12:30 07 zgłoś się (1)
13:40 Ojciec Mateusz (15,16/17) - serial krym.
15:30 Ranczo V (12,13/13) - serial kom. Polska 2011
17:30 07 zgłoś się (2,3)
19:35 Ojciec Mateusz 36 (1,17,1) - serial krym. Polska 2026, wyk. Artur Żmijewski
22:30 Ranczo VI (1,2/13)
00:20 Rodzinka.pl XIX (9,10)

CANAL+ KUCHNIA

12:30 Azjatycka kuchnia Evy Pau (2, 3) - mag. kulinarny
13:30 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (1)
14:30 Proste smaki (4, 5)
15:20 Bosacka rusza w Polskę
16:25 Włoska uczta (21,22)
17:30 U sąsiadów w kuchni XVI
18:50 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (1, 2) - mag.
19:25 Gotuj sprytnie ze Strzelczykiem (1, 2)
20:15 m jak mięso (3, 4) - mag. kulinarny Polska 2026
21:15 Anthony Bourdain X
23:45 Świat szefów kuchni

CANAL+ DOMO

11:20 Room service. Hotele od kuchni II (1,2) - serial dok.
12:20 Ucieczka na wieś XXV
14:15 Wielkie projekty XXIV
15:15 Daleko od miasta XVII (3)
15:45 Kuchenna demolka Marty Czerkies (1) - mag.
16:15 W mieście czy na wsi
17:15 Projekty marzeń (12/12)
18:10 Tomasz Pągowski (6)
18:35 Daleko od miasta XVII (4)
19:05 Ucieczka na wieś XXIII
21:00 Wielkie amerykańskie rancza (3) - serial dok.
22:10 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (11/20) - serial dok.
23:05 Generalna odbudowa II

PLANETE+

12:30 Na targach świata II
13:05 Polska z góry. Nad wodą II (6) - serial dok.
13:35 Krajobrazy świata (1/12)
14:40 Dzikie odmęty
15:50 Motyle (1/3)
17:00 Najdziksze ostępy Europy (3/5) - serial dok.
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:40 Polska z góry. Naj... w Polsce (8,9) - serial dok.
19:45 Karl Lagerfeld. Objawienie (2/4) - serial dok.
20:45 Prost (1,2/6)
22:00 Kasparow - film dok. F 23

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Sekrety Houdiniego
09:00 Złomowisko PL VI
11:00 Lotnisko (1/8)
12:00 Przystanek Bieszczady
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Gorączka złota XVII (3)
15:00 Alaska w budowie VIII
16:00 Budowa na końcu świata
17:00 Fani czterech kółek III
18:00 Od samochodu do domu III - serial dok.
19:00 Kroniki policyjne:
20:00 Gorączka złota XVI (3) - serial dok. USA 2026
22:00 Alaska w budowie VIII
23:00 Kroniki policyjne: Szwecja II - serial dok.

TVP HISTORIA

14:05 Flesz historii (787)
14:30 Borsalino - dramat krym. Francja/Włochy 1970
16:35 Starożytne mocarstwa
17:35 Ex libris - magazyn
17:55 Noce i dnie (12/12)
19:00 Bruce Willis, bohater kina akcji - film dok. Francja 20
20:05 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (10/10)
21:00 Polskie 100 lat (3)
21:35 Król (1/8) - serial krym.
23:20 Grace księżna Monako - film biograficzny Szwajcaria/Francja/Włochy/Belgia/USA/Indie/Luksemburg 2014

HISTORY

12:00 Absurdy przeszłości II (8)
13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (8/11)
14:00 Piątka z historii (3)
14:25 David Duchovny: archiwum tajemnic (3/10)
15:20 Starożytni kosmici XIV
16:10 Sekrety widziane z góry III (3/10) - serial dok.
17:10 II wojna światowa na Pacyfiku (3/3) - serial dok.
18:10 Naczelny inżynier nazistów - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XII
21:00 Wielka inżynieria z Dolphem Lundgrenem (7)
22:00 Absurdy przeszłości II (9)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Górnicy z Chile: wyścig z czasem (1/3) - serial dok.
15:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (5/9) - serial dok.
16:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii - serial dok.
17:00 Wojna na pustyni: walka z Rommlem (3) - serial dok.
18:00 UFO: przełomowe śledztwa (4/5) - serial dok.
19:00 Tajne misje USA
20:00 Misja: ratujmy oceany
21:00 Premiera: Megażywioły
22:00 Ostatni lot: anatomia katastrofy II (3) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VIII
09:00 Z klimatem i z pasją
10:00 Świat z góry. Parki narodowe (3, 4) - cykl reportaży
12:00 Wojny magazynowe X
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Poszukiwacze złota w Australii VIII (19,20/20)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII
21:00 Podglądacze przyrody (4, 5) - mag. przyrodniczy
22:00 Korea Północna: cyberterror - film dok. USA 2020
23:00 Poza kontrolą
00:00 Kataklizmy, które wstrząsnęły światem (6/8)
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (39)

BBC EARTH

08:50 W okowach mrozu VIII
09:50 Ben Fogle na szkockich wyspach II (4/4) - serial dok.
11:00 Ewolucja (5/5)
12:10 W okowach mrozu VII
13:10 Dziki połów: nieznane wody (2/8) - serial dok.
14:20 Sekretne życie ogrodu
16:40 Życie na pustkowiu VI
18:40 Szlakiem wulkanów (5)
19:45 Zielona planeta (2/5)
20:55 Ewolucja (5/5) - serial dok. Wlk. Brytania 2026
22:00 W okowach mrozu II
23:00 Poszukiwania ostatniego jednorożca - film dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

08:05 Faraonowie: nie tylko piramidy - serial dok.
10:10 Poszukiwacze zaginionych faraonów (6) - serial dok.
11:05 Dolina Królów: odnalezienie tajemniczego grobowca
13:15 Zaginione tajemnice piramid (1,2/2) - serial dok.
15:30 II wojna światowa: cena imperium (6-10/13)
21:00 Historia zamku Azuchi
22:10 Sanxingdui: zaginione miasto - film dok. Francja 24
23:20 Stonehenge: tajemnica wyjaśniona - film dok.
00:35 Geografia wojny: II wojna światowa - serial dok.

eprasa.pl aa3b679ca8

Od A do Z

ANATOMIA STRACHU ★★
thriller, USA/Bułgaria 2011, reż. Joel Schumacher, wyk. Nicolas Cage, Nicole Kidman, Cam Gigandet
20:10 | **ale kino+ hd**
Kiedy włamywacze wchodzą do rezydencji zamożnego handlowca, ważniejsze od ratowania rodzinnego majątku okazują się kwestie małżeńskiej lojalności. Do refleksji, choć zapowiadało się ciekawiej.

BEZ PRZEDAWNIENIA ★★
thriller, USA 2002, reż. Carl Franklin, wyk. Ashley Judd, Morgan Freeman, Jim Caviezel
22:25 | **stopklatka**
W duchu „Ludzi honoru": Pentagon bije się w cudze piersi za swoje grzechy kosztem drobnych pionków. Ale trafia kosa na kamień, bo pionek jest mężem ustosunkowanej pani mecenas. Solidne.

CHŁOPIEC W PASIASTEJ PIŻAMIE ★★★
dramat wojenny, Wlk. Brytania/USA 2008, reż. Mark Herman, wyk. Asa Butterfield, Vera Farmiga, David Thewlis
23:00 | **tvp 2**
Ekranizacja kontrowersyjnej powieści Johna Boyne'a: syn hitlerowskiego komendanta obozu koncentracyjnego zaprzyjaźnia się z rówieśnikiem przebywającym za drutami. Do refleksji.

CO. ZA. RADOŚĆ ★★
komedia, USA 2025, reż. Michael Showalter, wyk. Felicity Jones, Chloë Grace Moretz, Michelle Pfeiffer
21:45 | **hbo**
Michelle Pfeiffer jako matka dorosłych dzieci, której wysiłków utrzymania ducha świąt Bożego Narodzenia nikt nie dostrzega. Kiedy wszyscy uczestniczą w przedświątecznych atrakcjach, ona wymyka się z domu

FRANKENSTEIN ★★★
horror, USA/Japonia/Wlk. Brytania 1994, reż. Kenneth Branagh, wyk. Robert De Niro, Kenneth Branagh, Helena Bonham Carter
20:00 | **tvp kultura**
Wierna literaturze ekranizacja powieści Mary Shelley: Kenneth Branagh zbyt narcystyczny, ale za to Monstrum w wykonaniu De Niro można śmiało postawić obok Karloffa.

Omaha

20:00 | **cinemax**
★★★★

FOT. CONDOR DISTRIBUTION

Wkrótce po śmierci żony samotny ojciec dwójki małych dzieci pakuje rodzinę i psa do samochodu i chyłkiem wyrusza w stronę miasta Omaha. Dzieciaki szybko orientują się, że nie jest to zwariowana przygoda.

DRAMAT OBYCZAJOWY
USA 2025, REŻ. COLE WEBLEY, WYK. JOHN MAGARO, MOLLY BELLE WRIGHT, WYATT SOLIS

KAC VEGAS W BANGKOKU ★★
komedia, USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis
23:40 | **tvn 7**
Jeszcze jeden wieczór kawalerski według sprawdzonego wzoru na kasowy sukces: co robił pan młody i jego kumple w przeddzień ślubu, kiedy urwał mu się film? I śmieszne, i głupie, ale kasowe.

MAFIA MAMMA ★★
komedia sensacyjna, Wlk. Brytania/Włochy/USA 2023, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Toni Collette, Monica Bellucci, Sophia Nomvete
21:30 | **tvn**
Pani wysyła syna na studia, zrywa z niewiernym mężem i jedzie do Włoch - na pogrzeb dziadka. Na miejscu okazuje się, że dziadek był szefem mafii i trzeba szybko rozstrzygnąć kwestię sukcesji.

PATRIOTA ★★★
dramat historyczny, USA/Niemcy 2000, reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger, Joely Richardson
22:20 | **polsat**
Spokojny Amerykanin chwyta za broń: Mel Gibson dołącza do amerykańskiej rewolucji, czyli wojny George'a Washingtona z Anglią króla Jerzego III. Sporo patosu, ale bez ambicji historycznych.

PEWNEGO RAZU... W HOLLYWOOD ★★★★
komediodramat, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019, reż. Quentin Tarantino, wyk. Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie
23:15 | **cinemax**
Quentin Tarantino o Hollywood schyłku lat 60.: gwiazdor tv (Leonardo DiCaprio) i jego dubler (Oscar dla Brada Pitta) chcą zatrzymać proces przemijania, wybierając sposób zgodny z logiką tamtego kina.

REGUŁA MILCZENIA ★★★
thriller, USA/Kanada 2012, reż. Robert Redford, wyk. Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie
22:15 | **tvp kultura**
Robert Redford rozlicza lata 70. XX wieku i surowo ocenia współczesność: goniący za sensacją reporter rozpoznaje w prowincjonalnym prawniku lewicowego aktywistę, podejrzanego o morderstwo.

SABOTAŻ ★★
film sens., USA 2014, reż. David Ayer, wyk. Arnold Schwarzenegger, Sam Worthington, Olivia Williams
20:00 | **tv puls**
Po spektakularnym rozbiciu narkotykowego kartelu ktoś likwiduje po kolei członków elitarnego oddziału antynarkotykowego. Arnold Schwarzenegger jako szef grupy, który bierze sprawy w swoje ręce.

SISU: DROGA DO ZEMSTY ★★★
film wojenny, USA/Finlandia/Wlk. Brytania 2025, reż. Jalmari Helander, wyk. Jorma Tommila, Stephen Lang, Einar Haraldsson
23:25 | **hbo**
Ciąg dalszy opowieści: niepokonany fiński komandos wraca po wojnie na tereny okupowane przez Sowietów, by rozebrać i przewieźć przez granicę swój dom – kolebkę rodu. Jednoosobowa armia w akcji!

WORLD TRADE CENTER ★★
film katas., USA 2006, reż. Oliver Stone, wyk. Nicolas Cage, Michael Peña, Maria Bello
21:00 | **tvn 7**
Oliver Stone składa hołd ofiarom 11 września 2001 roku, a także dzielnym ratownikom, którzy narażając życie, ruszyli z pomocą ludziom w zagrożonych zawaleniem budynkach. Patetyczne, ale nie porusza.

ZAGINIONE MIASTO ★★★
komedia sensacyjna, USA 2022, reż. Adam Nee, Aaron Nee, wyk. Sandra Bullock, Channing Tatum, Daniel Radcliffe
23:40 | **tvn**
Z tęsknoty za „Miłością, szmaragdem i krokodylem": autorka powieści przygodowych i mięśniak z okładki jej ostatniej książki w czasie promocyjnego tournée przeżywają przygodę, jakiej ona by nie wymyśliła.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aa3b679ca8

PONIEDZIAŁEK 16.11

TVP1

06:05 Akacjowa 38
07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (457)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam (36)
09:05 Ranczo V (6/13)
10:05 Komisarz Alex (11)
11:00 Ojciec Mateusz XXV (6)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:50 Ssaki (6/6) - serial dok.
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Reporterzy (656)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (6017)
18:05 Klan - telenowela
18:40 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Słoneczna. Poza ciszą (1) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Barbara Liberek
20:55 Książka wszystkich rzeczy - spektakl teatralny Polska 2026
22:20 Postscriptum (65)
22:50 Paczka do Gruzji
23:55 Balans bieli (149)
00:35 Pat Garrett i Billy Kid ★★★★★ - western Meksyk/USA1973, reż. Sam Peckinpah, wyk. James Coburn (105 min)
02:20 Film dokumentalny

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Rodzina (nie od) święta
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7739) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7739) - mag. Polska 2026
11:45 Okrasa łamie przepisy
12:30 Koło fortuny (2134)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1115)
14:35 Na sygnale
15:00 Koło fortuny – extra
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2135)
16:35 Familiada (3092)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1116)
18:50 Jeden z dziesięciu (9)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (20)

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość" (1690)
20:50 M jak miłość
21:50 Na sygnale
23:00 Chłopiec w pasiastej piżamie (The Boy in the Striped Pajamas) ★★★ - dramat woj. Wlk. Brytania/USA 08 (100 min)
00:40 Davos. Wojna szpiegów (5/6) - serial krym.
01:40 Country Strong ★★ - dramat obyczajowy USA 2010 (120 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (3077)
08:20 Trudne sprawy XXIII - serial fab.-dok. Polska 2022
09:20 Dlaczego ja? XX (25,26,27/40) - serial fab.-dok.
12:20 Gliniarze Śląsk (53)
13:20 Gliniarze XVIII (26,27)
15:30 Wydarzenia (1116)
15:55 Gliniarze XXI (54) - serial fab.-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (54) - serial krym. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (117) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (1116) - program publicystyczny Polska 2026
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (163)

20:35 Uprowadzona II (Taken 2) ★★★ - film sens. Francja 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson (105 min)
22:20 Patriota (The Patriot) ★★★ - dramat historyczny USA/Niemcy 2000, reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger (220 min)
02:00 Siła rażenia (Attack Force) ★ - film sens. USA/Wlk. Brytania/Rumunia 06, reż. Michael Keusch (125 min)

TVN

05:15 Zamieszkać na plaży V (9/14) - serial dok. USA 2019
05:40 Uwaga! (7758)
05:55 Ukryta prawda (13/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Kalinowiec – „Schabowy i spółka" 28 (10) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5838)
11:20 Doradca smaku (5)
11:30 Kuchenne rewolucje 33 (11) - reality show Polska 2026
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (6) - reality show
13:40 Ukryta prawda (16,17/60) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny II (30)
16:50 Szpital św. Anny IV (55) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VII (55) - serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8131)

20:15 Na Wspólnej (173) - serial obycz. Polska 26
20:50 The Floor. VIP Challenge (1) - teleturniej
21:30 Mafia Mamma - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Włochy/USA 2023, reż. Catherine Hardwicke (130 min) ★★
23:40 Zaginione miasto (The Lost City) ★★★ - komedia sensacyjna USA 2022, reż. Adam Nee, Aaron Nee, wyk. Sandra Bullock (145 min)
02:05 Co za tydzień (1268)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami II (5,6/22) - serial krym. USA 1985, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (4,3/15)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (11/23) - serial fantasy
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Mój grzech (10) - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie IV (46) - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XII (49,50)
17:00 Rodzinny interes
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (54,55) - serial obyczajowy Polska 2026
20:00 Sabotaż (Sabotage) ★★ - film sensacyjny USA 2014, reż. David Ayer, wyk. Arnold Schwarzenegger (130 min)
22:10 Krocząc wśród cieni (A Walk Among the Tombstones) ★★★ - film sens. USA 2014, reż. Scott Frank (130 min)
00:20 Dwunastu odważnych (12 Strong) ★★★ - film sens. USA18, reż. Nicolai Fuglsig, wyk. Chris Hemsworth, Michael Peña (160 min)

TVN7

05:15 Ten moment (15/40) - serial fab.-dok. Polska 2021
05:50 Szkoła (10,11,12/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:40 Ukryta prawda (27,3,4/60) - serial fab.-dok.
11:45 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
13:50 Detektywi V (9) - serial fabularno-dok. Polska 2025
14:55 Szpital św. Anny IV (45) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
15:55 Ukryta prawda (17/73) - serial fabularno-dok.
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
19:00 Ukryta prawda (10/60) - serial fab.-dok. Polska 2023
20:00 Hotel Paradise (47) - real tv Polska 2026
21:00 World Trade Center ★★ - film katas. USA 2006, reż. Oliver Stone, wyk. Nicolas Cage, Michael Peña, Maria Bello, Connor Paolo (160 min)
23:40 Kac Vegas w Bangkoku (The Hangover Part II) ★★ - komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis (130 min)
01:50 Mówię Wam (13)

MEZZO

12:25 Brahms: Sekstet smyczkowy B-dur, op. 18, nr 1 – Wiener Streichsextett
13:30 Charles Gounod: Romeo i Julia - opera Niemcy/Szwajcaria 2023
15:50 Brahms: Kwintet smyczkowy F-dur nr 1, opus 88 – Takács Quartet, Nabuko Imai
16:20 Intermezzo
16:45 Brahms: Niemieckie requiem - muzyka klasyczna
18:00 Carl Nielsen - film dok.
18:55 Nielsen: Symfonia nr 5 – Duńska Narodowa Orkiestra Symfoniczna, Fabio Luisi
20:30 Rafael Riqueni, ser flamenco - koncert Francja 2022
21:40 Falla: El amor brujo – Ljubljana Festival
23:00 Królewska Orkiestra Concertgebouw, Klaus Mäkelä: Ravel, Connesson, Bartók

PULS 2

09:45 Bing IV (14,15/26)
10:00 Jeżyk i przyjaciele (4)
10:35 Basia (7,8)
11:10 Gus. Mały – wielki rycerz (43,30/52) - serial anim.
11:35 Tomek i przyjaciele
12:00 Lwia straż (1,1/26)
13:00 Nowe przygody Kubusia Puchatka II
13:35 Smerfy
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous VI
16:00 Koci domek Gabi II
17:00 Fineasz i Ferb (7,10/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (7,8/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (44) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IV
23:00 Wstydliwe choroby V
01:00 Dzielnica strachu IV

TV4

07:00 Strażnik Teksasu VI (15/23) - serial sens. USA1999
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XV (9,10) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XVII (37-39,55/40) - serial fab.-dok.
17:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (559) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXV (55,56) - serial obycz.
20:00 Uroczysko VI (45)
20:35 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (45)
21:35 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (45) - serial krym.
22:40 Opowiem ci o zbrodni (6) - serial dok. Polska 2018
23:05 Dziedzictwo - thriller USA/Wlk. Brytania 2020
01:25 Love Island VI (1/41)

METRO

07:25 Szpital (7,8,9/87)
10:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:25 Szkoła (44/67)
13:30 Bez kompleksów (8)
14:30 Drugie serce - serial obyczajowy Turcja 2025
15:35 Druga szansa III (2) - serial obycz. Polska 2017
16:45 The Floor (5, 6)
18:00 Złomowisko PL VII - serial dok. Polska 2018
19:00 Kartoteka IX (23,24) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni VII (11,12/13) - serial krym. Polska 2007, wyk. Marek Włodarczyk
23:15 Spartakus: Krew i piach (1/13) - serial sens. USA 2010
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (10/15)
01:30 Szpital (21/68)
02:30 Szkoła (50/67)

eprasa.pl aa3b679ca8

PONIEDZIAŁEK 16.11

STOPKLATKA

08:00 Robert Makłowicz (194, 208) - magazyn
09:50 Komisarz Rex — Powrót do Wiednia (4,5/12) - serial krym. Austria/Niemcy 2026
12:00 MacGyver (12,13/22)
14:00 Katastrofy w przestworzach XII (11,5,2,7/13) - serial dok.
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (9,10/12)
19:10 Aukcja w ciemno (8,9/8) - serial dok.
20:00 Operacja Delta Force II: Na ratunek (Delta Force 2: The Colombian Connection) - film sens. USA 1990, reż. Aaron Norris, wyk. Chuck Norris (145 min)
22:25 Bez przedawnienia (High Crimes) - thriller USA 2002, reż. Carl Franklin, wyk. Ashley Judd, Morgan Freeman, Jim Caviezel (135 min)
00:40 Obrońca (The Defender) - film sens. USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Rumunia 2004, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Jerry Springer (125 min)

ALE KINO+

08:00 Moje pieczone kurczaki - film obycz. Polska 2002, reż. Iwona Siekierzyńska (80 min)
09:20 W kogo ja się wrodziłem - film obycz. Polska 2001, reż. Ryszard Bugajski, wyk. Andrzej Andrzejewski (80 min)
10:40 The Office PL II (9,10/12) - serial kom.
11:50 Van der Valk III (3/3) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2023
13:55 Detektyw Foyle III (3/4) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2004
16:00 Tunel (Tunnelen) - film katas. Norwegia 2019, reż. Pål Øie, wyk. Thorbjørn Harr, Ylva Fuglerud (135 min)
18:15 Karen Pirie (1/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2022
20:10 Anatomia strachu (Trespass) - thriller USA/Bułgaria 2011, reż. Joel Schumacher, wyk. Nicolas Cage, Nicole Kidman (110 min)
22:00 Paryż w ogniu. Paris Has Fallen (3,4/8) - serial sensacyjny
23:50 Kot - film krótkom. Polska 2022 (10 min)

TVP KULTURA

08:30 Tamte lata, tamte dni
09:10 Rodzina Kanderów (3)
10:15 Cham - dramat obycz. Polska 1979, reż. Laco Adamik, wyk. Piotr Szczepanik (95 min)
11:50 Churchill. Krew, pot i farby olejne - film dok.
13:05 Kosmos 1999 II (23/24)
14:10 Lalka - dramat obyczajowy Polska 1968, reż. Wojciech Jerzy Has, wyk. Mariusz Dmochowski (170 min)
17:00 Rodzina Kanderów (4)
18:15 Dobry tytuł (61)
18:55 Rawhide IV (14) - western USA 1962
20:00 Frankenstein (Mary Shelley's Frankenstein) - horror USA/Japonia/Wlk. Brytania 1994, reż. Kenneth Branagh, wyk. Robert De Niro (135 min)
22:15 Reguła milczenia (The Company You Keep) - thriller USA/Kanada 2012, reż. Robert Redford (125 min)
00:20 Sen Sułtany (El sueño de la sultana) - film animowany Hiszpania/Niemcy 2023 (95 min)
01:55 Dzień z życia artysty

HBO

09:50 Piotruś Królik - film przyg. USA/Australia/Wlk. Bryt. 2018 (95 min)
11:25 Wolność po włosku - film biograf. Włochy/Francja 2025 (115 min)
13:20 Żegnaj Christopher Robin - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2017 (105 min)
15:05 Na arenie - thriller Francja 2024, reż. Camille Perton (95 min)
16:40 Koniec ulicy Dębowej - horror USA 2026, reż. David Robert Mitchell (100 min)
18:20 Sypiając z innymi - komedia romantyczna USA 2015 (100 min)
20:00 Pozłacany wiek IV (3/8) - serial obycz. USA 2026, wyk. Cynthia Nixon, Taissa Farmiga
21:00 Amerykański zakładnik (3) - serial krym.
21:45 Co. Za. Radość - komedia USA 2025 (100 min)
23:25 Sisu: Droga do zemsty - film woj. USA/Fin./Wlk. Brytania 2025 (90 min)
00:55 W dzikim galopie - dramat obyczajowy USA 2024 (115 min)

CANAL+ PREMIUM

06:15 Długi weekend - film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
07:30 Girl Climber. Wspinaczka - film dok.
08:55 Łapu-Capu (273)
09:10 MTV Unplugged
10:30 Zmierzch - film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008 (120 min)
12:30 Benek - komedio-dramat Polska/Austria 2007 (100 min)
14:10 Luca: Legenda Ferrari (1, 2) - film dok.
15:55 Ocaleni - thriller USA/Kanada 2008, reż. Rodrigo García, Morten Tyldum, wyk. Anne Hathaway (95 min)
17:30 Premierowa jazda
17:45 Łapu-Capu (274)
17:50 Chopin, Chopin! - dramat obycz. Polska 2025, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kulm (130 min)
20:00 S.W.A.T. Exiles (3/10) - serial sens. USA 2026, wyk. Adain Bradley
20:50 The Killer - film sens. USA/Korea Południowa/Kanada 2024, reż. John Woo, wyk. Nathalie Emmanuel (125 min)
22:55 Making of Canal+

KINO POLSKA

07:40 Polska Kronika Filmowa: 20A/71 - program dok.
07:50 Zwierzęta Wajraka III (2,3/10) - serial dok. Polska 22
08:50 Nibylandex - film krótkometrażowy Polska 2026
09:30 Moja - film krótkometrażowy Polska 2024
09:45 Gdzie jest generał - komedia Polska 1964
11:50 Konopielka - komedia Polska 1982, reż. Witold Leszczyński, wyk. Krzysztof Majchrzak, Anna Seniuk
13:55 Ziemia obiecana - dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak, Andrzej Seweryn
17:25 Pogranicze w ogniu (8,9)
20:00 Ekstradycja (5,6) - serial sensacyjny Polska 1995, wyk. Marek Kondrat, Tomasz Kozłowicz, Aleksy Awdiejew
22:30 Sztos - komedia sensacyjna Polska 1996, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Jan Nowicki, Cezary Pazura
00:10 Dobrze się kłamie w miłym towarzystwie - komediodramat Włochy 2016, reż. Paolo Genovese
02:35 Mój dług - dramat krym. Polska 2021, reż. Denis Delić, Bogusław Job, wyk. Bartosz Sak, Piotr Stramowski

POLSAT FILM

07:30 Poirot: Sen (10/10)
08:30 Przyjaciółki XI (1,2/12)
10:30 Świat według Kiepskich (6,9,8/16) - serial kom.
12:50 Wygrać marzenia - dramat obycz. Polska/Węgry 2022
15:35 Wojna o planetę małp - film sensacyjny USA/Kanada/Nowa Zelandia 2017
18:40 Piąta fala - film s.f. USA/Wlk. Brytania 2016
21:00 Stillwater - thriller USA 2021, reż. Tom McCarthy
23:50 Monster Hunter - film fantasy USA/Niemcy/Kanada/Japonia/Chiny/RPA 2020

FILMBOX+ ONE

09:50 Vera VIII (1/4)
11:50 Zbrodnie w Grantchester VI (3/8)
12:50 Agatha Christie: Kryminalne zagadki II (3) - film krym. Francja/Szwajcaria 2009
15:00 Strażnik Teksasu VIII (18,19/25) - serial sens.
17:05 Vera VIII (2/4)
18:55 Zbrodnie w Grantchester VI (4/8)
20:00 Sąsiedzi II - komedia USA/Chiny 2016
22:00 Iluzja II - thriller USA/Hongkong 16, reż. Jon M. Chu
00:50 Czerwony świt - film sensacyjny USA 2012

WARNER TV

08:05 Prawo Agaty V (5,6)
10:05 Bajer z Bel-Air VI (15,16/24) - serial kom.
11:05 Teraz albo nigdy! (11,12,13,1/13) - serial obycz.
14:35 Bajer z Bel-Air VI (15,16,17,18/24) - serial kom.
16:30 Cudotwórcy (6,7,1,2/7)
18:30 Godziny szczytu II - film sens. USA/Hongkong 2001
20:15 Rewolwer i melonik - film sensacyjny USA 1998
22:00 Odwet - film sens. USA/Niemcy 2003, reż. F. Gary Gray
00:05 Słaby punkt - thriller USA/Niemcy 2007

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki VII
09:25 Policyjna grupa pościgowa XV - serial dok.
10:30 G.I. Joe: Czas Kobry - film sensacyjny USA 2009
13:00 Czarodziejki VII
14:55 Pingwiny z Madagaskaru III (2/15) - serial anim.
15:25 Love in Taipei - komedia romantyczna USA 2023
17:30 Zapłata - thriller USA/Kanada 2003, reż. John Woo
20:00 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua, wyk. Mark Wahlberg, Danny Glover
22:40 Ojciec chrzestny - film sensacyjny USA 1972

CINEMAX

12:45 Goodbye, Lenin! - komediodramat Niemcy 03
14:45 Uderzyć w świat z pięści - dramat obycz. Niemcy 25
16:35 Ciche życie - dramat obycz. F/Grecja/Niemcy/Estonia/Szwecja/Finlandia 24
18:15 Made in EU - dramat obycz. Bułg./Czechy/Niemcy 25
20:00 Omaha - dramat obycz. USA 2025, reż. Cole Webley
21:25 Terminator - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1984
23:15 Pewnego razu... w Hollywood - komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019

ROMANCE TV

13:15 W pogoni za miłością - romans USA 2022
15:05 Doktor Herz i doktor Holly: Diagnoza „nowy start" - dramat obycz. Niemcy 2023
17:00 Rosamunde Pilcher: Dopóki jesteś - romans Niemcy 04, reż. Dieter Kehler
18:55 Śledztwo prowadzi Watzmann (11/12) - serial krym.
20:00 Zakonnica i komisarz: Klątwa - komedia Niemcy 2012, reż. Berno Kürten
21:50 Karla, Rosalie i dziura w ścianie - komedia Niemcy 22
23:45 Śledztwo prowadzi Watzmann (11/12) - serial krym.

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Młode gliny II (1)
10:55 Magda M. II (6)
11:55 Prawo Agaty II (2,3)
13:55 Młode gliny II (2)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej
17:10 Seriaale: Rozmowy (4)
18:00 Historia Kopciuszka - komedia USA/Kanada 2004
20:00 Bodyguard - film sens. USA 1992, reż. Mick Jackson
22:50 Morderstwo w Białym Domu - film sens. USA 1997
00:55 Godzina zemsty - film sensacyjny USA 1999

AMC

11:15 I uderzył grom - film sens. USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
13:20 Dobre rady - komedia USA 2001, reż. Steve Rash
15:20 Sekcja 8. - film sensacyjny USA/Niemcy 2003
17:25 Bohaterowie z Fukushimy - film katas. Japonia/Hongkong 2020
20:00 Anakondy: Polowanie na Krwawą Orchideę - horror USA/Australia 2004
22:00 The Audacity (4)
23:00 Trefny wóz - thriller USA 12, reż. Mukunda Michael Dewil, wyk. Paul Walker

eprasa.pl aa3b679ca8

AXN

08:20 Agenci NCIS XIII (5/24)
09:15 Castle III (14,15/24)
11:10 Detektyw Monk III (12,13/16) - serial krym.
13:10 Agenci NCIS XIII (6,7/24)
15:10 FBI: Most Wanted IV (21,22/22) - serial krym.
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (2,3/22)
19:00 Castle III (16,17/24)
21:05 FBI: International (8/21)
22:00 FBI: Most Wanted V (12/13) - serial krym. USA 2024
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (2,3/22)

EPIC DRAMA

08:35 Detektyw Murdoch XII
09:35 Wszystkie stworzenia duże i małe III (5/6)
10:30 Lekarze na start
12:00 Panna Scarlet i komisarz IV (1/6) - serial krym.
13:15 Marlow: klub zbrodni II
14:15 Agenci NCIS XVIII (6/16)
15:10 Panna Marple IV (4/4)
17:10 Komisarz Maigret (2/2)
19:00 Agenci NCIS XVIII (7/16)
20:00 Poirot V (6/8)
21:00 Próba niewinności (2/4)
22:00 Sprawy pana Booka II (1/6) - serial kryminalny
23:05 Poirot V (6/8)
00:15 Agenci NCIS XVIII (7/16)

TVN STYLE

11:20 Nasza rewolucja: kulisy produkcji - reportaż Polska 26
11:30 Szpital św. Anny (16/26)
12:30 Ugotowani (5)
13:30 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show Polska 25
15:35 Ugotowani (10)
16:40 Poukładani (5)
17:40 Kuchenne rewolucje (10, 11, 12) - reality show
20:50 Jestem z Polski XVIII (8,5/14) - serial dok. Polska 26
22:50 Hotel Paradise (47) - real tv Polska 2026
23:45 EuroPOLKI studentki (9)
00:45 Bazary Europy

TVN TURBO

10:05 Raport Turbo (5109)
10:20 Samochód marzeń: Kup i zrób (2) - mag. motoryzacyjny
11:15 Wojny samochodowe
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować V
18:00 Raport Turbo (5110)
18:15 Wojny samochodowe
19:15 Kupione, zrobione, sprzedane (7/9) - serial dok.
20:15 Ciężarówką przez Malezję (2/9) - serial dok.
21:15 Zawodowi handlarze (11)
22:00 Raport Turbo (5110)
22:15 Polski supersamochód

BBC FIRST

08:40 Zagadki doktora Blake'a
09:40 Z pamiętnika położnej
10:40 Ojciec Brown X (10,1/10)
12:40 Śmierć pod palmami XIV
13:40 Shakespeare i Hathaway IV (10/10)
15:20 Śledztwa siostry Bonifacji II (7/10) - serial krym.
16:15 Tajemnice Brokenwood
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre II
22:00 Zbrodnie na Szetlandach II (4/6) - serial krym.
23:05 Dobijasz mnie (5)

FX

09:55 Agenci NCIS II (14/23)
10:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (9/18)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (5,6/24)
13:45 Castle III (2/24)
14:40 Lucyfer III (5/26)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (7,8/24)
17:25 Z Archiwum X V (15,16/20) - serial s.f.
19:15 FBI V (5/23)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IV (19/21)
21:00 Zabójcze umysły XVIII
22:00 Tulsa King II (5/10)
22:55 Z Archiwum X V (16/20)

HGTV

09:00 Dom w zgodzie z naturą
11:01 Moje miasto, mój dom: wspólny projekt - serial dok.
11:55 Włoszki wymiatają! (2)
12:35 Uratuj swój ogród (11)
13:35 Patent na dom (3)
14:35 Mieszkanie na miarę
16:30 Polowanie na ogród V
18:10 Uchwycić dom II (1,2/12)
19:15 Weekendowa metamorfoza (8) - reality show
20:15 Zgłoś remont (7)
21:10 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (3/8) - serial dok.
22:10 Polowanie na kuchnie
22:55 House Hunters (1-4)

BBC LIFESTYLE

11:00 Najdroższe brytyjskie domy III (2) - serial dok.
12:00 Mistrzowie ceramiki (2)
13:10 Włoski remont Amandy i Alana (3, 4) - reality show
14:20 Wielkie brytyjskie wypieki (7) - program rozrywk.
15:30 Mistrzowie szycia (10)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (3)
17:40 Masterchef: Australia
18:50 Zapraszam do stołu
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (8) - pr. rozrywkowy
21:00 W świecie luksusu (2)
22:00 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół X (15/23)
08:50 The Office PL IV (5,6/12)
09:55 Przyjaciele IX (17-20/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (5-10/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół X (16-19/23)
16:30 Przyjaciele IX (21-23/24)
18:30 The Office PL IV (7,8)
19:35 Duchy (1,2/18)
20:35 Teoria wielkiego podrywu VII (5,6,7/24) - serial kom.
21:55 The Office PL II (10,11/12) - serial kom.
23:05 Comedy Club (13, 1)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XIII (7)
09:30 Rodzinka.pl X (1)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (12/13)
11:30 M jak miłość
12:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz" (25) - felieton
12:40 Ojciec Mateusz (1,2,3/14) - serial krym.
15:35 Komisarz Alex XIII
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo VI (1,2/13)
19:35 Ojciec Mateusz (4,7/14) - serial krym. Polska 2010
21:30 Ranczo VI (3,4/13)
23:20 Ojciec Mateusz (5/14)
00:15 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Moje smaki wsi (3,4/6)
14:40 ABC gotowania – kuchnia włoska (7, 8) - mag.
15:45 Dzień dobry, obiad (4, 5)
16:45 Po prostu Jamie (4)
17:45 Jamie Oliver (3)
18:40 Włoskie życie Sophie Grigson II (4) - serial dok.
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (2)
19:20 Włoskie życie Sophie Grigson II (5) - serial dok.
19:45 m jak mięso (1)
20:20 Klejnoty Morza Śródziemnego (10) - serial dok.
21:15 Anthony Bourdain VII

CANAL+ DOMO

11:10 Ucieczka na wieś XXIII
12:10 Wielkie projekty XXIII
14:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (5/20) - serial dok.
15:00 Najlepszy dom w okolicy (7, 8) - reality show
16:00 Meblokreacje (3)
16:30 Kuchenna demolka Marty Czerkies (1) - mag.
17:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (6/20) - serial dok.
18:00 Ucieczka na wieś XXIII
19:00 Wielkie projekty XXIII
20:00 Daleko od miasta IX (7,8)
21:00 Najlepszy dom w okolicy
21:55 Wielkie projekty XXIV
22:55 W mieście czy na wsi

PLANETE+

13:35 Afryka z góry (1/10)
14:40 Sekrety budowniczych piramid II (1/6) - serial dok.
15:45 360° – świat bez granic
16:50 Świat z góry XIII (3,4)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (147)
18:15 Polska z góry. Naj... w Polsce III (3) - serial dok.
18:40 Premiera: Polska z góry. Naj... w Polsce III (4) - serial dok.
19:05 1874. Narodziny impresjonizmu - film dok.
20:55 Naziści i rynek sztuki
22:05 Polowanie na króla piratów (1/3) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Klan z Alaski III (13/32)
12:00 Fani czterech kółek III
13:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita VII (7/10) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL XII
16:00 Ed Stafford: inicjacja
17:00 Od samochodu do domu III - serial dok.
18:00 Przystanek Bieszczady III (8) - serial dok.
19:00 Nagi instynkt przetrwania II (21,22/32) - serial dok.
21:00 Celnicy na straży Niemiec - real tv Niemcy 2025
22:00 Celnicy na straży Danii - serial dok. Dania 2026
23:00 Kroniki policyjne II

TVP HISTORIA

11:50 Era przyrody (2/3)
12:55 Upadek nazizmu III (1/3)
14:00 Kariera Nikodema Dyzmy (1/7) - serial obycz.
15:00 Sensacje XX wieku
17:30 Wojenne dziewczyny V
18:25 Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii (402)
19:00 Narodziny polskich skrzydeł - film dok. Polska 18
20:00 Fałszerze. Powrót sfory (14/14) - serial sens. Polska 06
20:55 Zapomniane agentki II wojny światowej (5/6)
21:55 Otchłań (10/10)
22:55 Sensacje XX wieku

HISTORY

11:10 Absurdy przeszłości II (9)
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (8/22)
14:50 Największe tajemnice świata VII (5) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Ranczo kosmitów VII
17:10 II wojna światowa: walka o Europę (2/8) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (20/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XII
22:00 Polskie UFO (1)
22:30 Niewyjaśnione tajemnice wszechświata (5/8)

NATIONAL GEOGRAPHIC

10:00 Megażywioły
11:00 Misja: ratujmy oceany
12:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (7/10)
13:00 Katastrofa w przestworzach XVI (5,6/10) - serial dok.
15:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV
16:00 Katastrofa w przestworzach XXV (3,1,6,2,6)
21:00 Premiera: Ostatni lot: anatomia katastrofy II (4)
22:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny III
23:00 Osatni lot - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici XII
11:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 Poszukiwacze historii X
13:00 Ostatni bastion Hitlera III (4,6/6) - serial dok.
15:00 Poszukiwacze złota w Australii IX (17/20)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie VII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Militarny top 10 (2/10)
22:00 Naziści: ściśle tajna nauka (1,2/8) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici VIII
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (43)

BBC EARTH

12:30 Miasta tętniące życiem
13:40 Szpiedzy w oceanie
14:45 W okowach mrozu X (2)
15:45 Życie na pustkowiu: powroty IV - serial dok.
16:45 Dziki połów: nieznane wody (1/8) - serial dok.
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Wietnamskie przygody Billa Baileya (1/6) - serial dok.
19:45 Fenomeny współczesnego życia (2/6) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu: Kanada II (6,7/8) - serial dok.
22:55 Dziki połów: nieznane wody (2/8) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:15 Czarna śmierć: pacjent zero (1,2/2) - serial dok.
14:30 Historia zamku Azuchi
15:35 Sanxingdui - film dok.
16:50 II wojna światowa: cena imperium (5/13) - serial dok.
17:55 Wojenne fabryki III (2/6)
18:55 Wyprawa po skarby z Bettany Hughes III (4/6)
19:55 Faraonowie: nie tylko piramidy - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (1/4)
21:55 Abu Simbel: świątynie nad Nilem - film dok.
23:05 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej

eprasa.pl aa3b679ca8

WTOREK 17.11

Od A do Z

1917 ★★★★
dramat wojenny, Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Sam Mendes, wyk. George MacKay, Dean-Charles Chapman, Benedict Cumberbatch
23:15 | **tvp 1**
Z czasów I wojny: dwóch zwiadowców zmierza do wysuniętego regimentu, by ostrzec dowódców przed zastawioną przez Niemców pułapką. Przejmująca historia nakręcona jakby jednym ujęciem wartym Oscara.

BOHATER ★★★
thriller, Iran/Francja 2021, reż. Asghar Farhadi, wyk. Amir Jadidi, Mohsen Tanabandeh, Sahar Goldoost
21:35 | **tvp kultura**
Grand Prix w Cannes dla Asghara Farhadiego za opowieść o dłużniku, który wychodzi na przepustkę z więzienia, by spłacić dług. Ale nawet znalezione złoto nie wystarczy, by rozwiązać problemy skazańca.

CHARLOTTE LINK: SAMOTNA NOC ★★
thriller, Niemcy/Wlk. Brytania 2025, reż. Jörg Lühdorff, wyk. Henny Reents, Lucas Gregorowicz, Helene Grass
20:10 | **ale kino+ hd**
Czytając Charlotte Link: ciągnące się latami śledztwo w sprawie serii pozornie niepowiązanych morderstw nabiera tempa, gdy policjantki odkrywają powiązania ofiar z czasów szkolnych.

DŁUGI POCAŁUNEK NA DOBRANOC ★★
thriller, USA 1996, reż. Renny Harlin, wyk. Geena Davis, Samuel L. Jackson, Yvonne Zima
20:00 | **tv puls**
Młoda kobieta budzi się z letargu spowodowanego amnezją – jako tajna agentka, przed którą dokończenie wyjątkowo parszywego zadania. Ciąg dalszy wyłącznie dla smakoszy kina akcji.

FRANKENSTEIN ★★★
horror, USA/Japonia/Wlk. Brytania 1994, reż. Kenneth Branagh, wyk. Robert De Niro, Kenneth Branagh, Helena Bonham Carter
23:55 | **tvp kultura**
Wierna literaturze ekranizacja powieści Mary Shelley: Kenneth Branagh zbyt narcystyczny, ale za to Monstrum w wykonaniu De Niro można śmiało postawić obok Karloffa.

Kod dostępu

21:00 | **tvn 7**
★★★

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

John Travolta jako superszpieg organizujący napad stulecia w celu pozyskania funduszy do walki ze zorganizowaną przestępczością. Tak czy inaczej szczyty eskapizmu z popisowymi efektami i kaskaderką.

FILM SENS.
USA 2001, REŻ. DOMINIC SENA, WYK. JOHN TRAVOLTA, HUGH JACKMAN, HALLE BERRY

JURASSIC WORLD: UPADŁE KRÓLESTWO ★★
film przyg., USA/Chiny 2018, reż. J.A. Bayona, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Rafe Spall
20:35 | **polsat**
Ciągle to samo. Zbliżający się wybuch wulkanu na wyspie, zamienionej na ponownie zamknięty park rozrywki ze sklonowanymi dinozaurami, skłania dawnych opiekunów zwierząt do podjęcia akcji ewakuacyjnej.

KOCHAJ MNIE CZULE ★★★
dramat obycz., Francja 2025, reż. Anna Cazenave Cambet, wyk. Vicky Krieps, Antoine Reinartz, Monia Chokri
21:40 | **cinemax**
Prawniczka porzuca rodzinę, by poszukać samej siebie. Były mąż walczy o wyłączną opiekę nad ich synem, skutecznie manipulując chłopcem. Stawia kobietę przed wyborem: samorealizacja czy więź z synem?

KRYZYS ★★★
thriller, Kanada/Belgia/USA/Niemcy 2021, reż. Nicholas Jarecki, Leila Ben Salem, wyk. Gary Oldman, Armie Hammer, Evangeline Lilly
23:10 | **polsat**
Uzależnienie w świecie współczesnym: jak przemyca się narkotyki między Kanadą i USA, ojciec po detoksie odkrywa dilerskie powiązania syna, przemysł farmaceutyczny wprowadza na rynek nowy lek opioidowy.

PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA III ★★
komediodramat, Polska 2026, reż. Sara Bustamante-Drozdek, wyk. Dawid Ogrodnik, Weronika Książkiewicz, Hugo Tarres
20:00 | **canal+ premium**
Bohaterowie cyklu z liceum im. Stanisława Barei zbliżają się do matury nie podejrzewając nawet, że ten prawdziwy – życiowy – egzamin dojrzałości przyjdzie im zdawać wcześniej – w trakcie przygotowań do studniówki.

SZPICA ★★
film akcji, Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020, reż. Stanley Tong, wyk. Jackie Chan, Yang Yang, Miya Muqi
20:00 | **stopklatka**
Jackie Chan w swoim stylu – jako szef tajnej organizacji ochrony dla klientów VIP w akcji ratunkowej, mającej na celu odnalezienie porwanej córki ważnego klienta, który zadarł z mafią.

TAJNY AGENT ★★★★
thriller, Brazylia/Francja/Holandia/Niemcy 2025, reż. Kleber Mendonça Filho, wyk. Wagner Moura, Maria Fernanda Cândido, Gabriel Leone
22:10 | **hbo**
Cztery nagrody w Cannes (w tym za rolę i reżyserię) dla opowieści o człowieku, który w trakcie politycznych zawirowań w Brazylii w 1977 roku szuka sposobu na wyjazd z kraju wraz ze swoim synkiem.

TYLE CO NIC ★★★
dramat obycz., Polska 2023, reż. Grzegorz Dębowski, wyk. Artur Paczesny, Monika Kwiatkowska, Agnieszka Kwietniewska
23:05 | **tvp 2**
Obsypany nagrodami w Gdyni i Koszalinie debiut Grzegorza Dębowskiego. Kiedy rolnicy protestują, zostaje znalezione ciało ich sąsiada. Przywódca protestu musi się zmierzyć z zarzutem morderstwa.

WYKIDAJŁO ★★
film sens., USA 1989, reż. Rowdy Herrington, wyk. Patrick Swayze, Ben Gazzara, Kelly Lynch
22:10 | **stopklatka**
W prowincjonalnym barze obejmuje rządy ochroniarz po studiach, lecz spokój nie jest ulubionym stanem okolicznych mieszkańców. Łubu–du (z cenzusem) w blasku gwiazdy Patricka Swayze.

ŻYCIE TO SUKA ★★
komediodramat, Belgia 2023, reż. Xavier Seron, wyk. Jean-Jacques Rausin, Mara Taquin, Aurora Marion
23:50 | **cinemax**
Trzy pełne czarnego humoru nowele na temat niekoniecznie zdrowych relacji między ludźmi i psami. Może i niosą nieco prawdy, lecz – jak się zdaje – dbałość o formę opowieści dominuje nad treścią.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aa3b679ca8

WTOREK 17.11

TVP1

07:30 Kościół z bliska (744)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam (37)
09:00 Ranczo V (7/13)
10:00 Komisarz Alex (12)
11:00 Ojciec Mateusz XXV (7)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (819)
12:55 Zwierzęta III (3/10)
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Reporterzy (657)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (6018)
18:05 Klan - telenowela
18:40 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda
20:25 Studio Ligi Narodów UEFA (na żywo)

20:35 **Piłka nożna: Liga Narodów UEFA**: 6. kolejka grupy B4 – mecz we Wrocławiu: Polska – Szwecja (na żywo)
23:15 **1917** - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Sam Mendes, wyk. George MacKay, Dean-Charles Chapman (125 min)
01:20 **Ślubne wojny (Bride Wars)** - komedia USA 2009, reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway (95 min)

TVP2

05:35 M jak miłość
06:25 My, ewangelicy warszawscy - reportaż
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7740) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7740) - mag. Polska 2026
11:45 Rosół polski (47)
12:25 Koło fortuny (2135)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1116)
14:35 Na sygnale
15:00 Koło fortuny – extra
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2136)
16:35 Familiada (3093)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1117)
18:50 Jeden z dziesięciu (10)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (20)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1691)
20:50 **M jak miłość**
21:50 **SOR** (5/12)
22:30 **Na sygnale**
23:05 **Tyle co nic** - dramat obyczajowy Polska 2023, reż. Grzegorz Dębowski (110 min)
00:55 **Chłopiec w pasiastej piżamie (The Boy in the Striped Pajamas)** - dramat woj. Wlk. Brytania/USA 08 (100 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (3086)
08:20 Trudne sprawy XXIII
09:20 Dlaczego ja? XX (28-30/40) - serial fab.-dok.
12:20 Gliniarze Śląsk (54)
13:25 Gliniarze XVIII (28,29) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:30 Wydarzenia (1117)
15:55 Gliniarze XXI (55) - serial fabularno-dok.
16:55 Gliniarze Śląsk (55) - serial krym. Polska 2026, wyk. Agnieszka Wagner
18:00 Pierwsza miłość 50 (118) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń" (1117) - program publicystyczny Polska 2026
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (164)

20:35 **Jurassic World: Upadłe królestwo (Jurassic World: Fallen Kingdom)** - film przyg. USA/Chiny 2018, reż. J.A. Bayona (155 min)
23:10 **Kryzys (Crisis)** - thriller Kanada/Belgia/USA/Niemcy 2021, reż. Nicholas Jarecki, Leila Ben Salem (160 min)
01:50 **W cywilu (The Marine)** - film sens. USA 2006, reż. John Bonito, wyk. John Cena, Robert Patrick (120 min)

TVN

05:15 Jak to jest zrobione? XVI
05:40 Uwaga! (8131) - mag.
05:55 Ukryta prawda (14/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Tarnowskie Góry – „Art-smaku" 28 (11) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5839)
11:20 Doradca smaku (7)
11:30 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Polski Nie-Rząd", Sosnowiec XXIV (7)
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (7) - reality show
13:40 Ukryta prawda (18,19/60) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny II (31) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny IV (56) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VII (56) - serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8132) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** (174) - serial obycz. Polska 26
20:50 **The Floor. VIP Challenge** (2) - teleturniej
21:30 **Kuba Wojewódzki** (12)
22:45 **Quantum of Solace** - film sens. Wlk. Brytania/USA 2008, reż. Marc Forster, wyk. Daniel Craig, Olga Kurylenko (135 min)
01:00 **Superwizjer** (1358)
01:35 **Uwaga!** (8132)
01:55 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII** (20/22) - serial krym.

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami II (6,7/22) - serial krym. USA 1985, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (3,6/15)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (12/23) - serial fantasy
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Mój grzech (11) - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie IV (47) - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XII (51,52)
17:00 Rodzinny interes
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (55,56) - serial obyczajowy Polska 2026
20:00 **Długi pocałunek na dobranoc (The Long Kiss Goodnight)** - thriller USA1996, reż. Renny Harlin, wyk. Geena Davis (155 min)
22:35 **Pasażer 57 (Passenger 57)** - film sens. USA1992, reż. Kevin Hooks, wyk. Wesley Snipes (95 min)
00:10 **Miasto odkupienia (Swelter)** - film sens. USA 2014, reż. Keith Parmer (125 min)
02:15 **Dzielnica strachu III**

TVN7

05:15 Ten moment (16/40) - serial fab.-dok. Polska 2021
05:50 Szkoła (13,14,15/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:40 Ukryta prawda (28,5,6/60) - serial fab.-dok.
11:45 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
13:50 Detektywi V (10) - serial fabularno-dok. Polska 2025
14:55 Szpital św. Anny IV (46) - serial obycz. Polska 2026
15:55 Ukryta prawda (18/73) - serial fab.-dok. Polska 2021
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
19:00 Ukryta prawda (11/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (48) - real tv Polska 2026
21:00 **Kod dostępu (Swordfish)** - film sens. USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta, Hugh Jackman, Halle Berry (125 min)
23:05 **Bumbleebee** - film s.f. USA/Chiny 2018, reż. Travis Knight, wyk. Hailee Steinfeld, John Cena (150 min)
01:35 **Hotel Paradise** (47)
02:30 **Prawdziwy horror III** (3/10) - serial dok.

MEZZO

13:15 Intermezzo
13:30 Europakonzert 2023: Filharmonicy Berlińscy, Kirił Pietrienko w Barcelonie
14:50 Pierre Boulez, Staatskapelle Berlin
16:15 Steve Reich – Colin Currie Group. Międzynarodowy Festiwal w Edynburgu
17:45 Paco de Lucía: Światło i cień - portret muzyka
18:50 Orkiestra Gewandhaus, Bostońska Orkiestra Symfoniczna, Andris Nelsons
20:30 Rocío Molina, Trylogia gitarowa I: Inicio (Uno) - taniec Hiszpania 2023
21:35 Joaquín Achúcarro: Chopin, Grieg, Brahms, Rachmaninow, Skriabin, Liszt – Guggenheim Bilbao
23:05 Georg Friedrich Händel: Jefte - balet Polska 25

PULS 2

09:45 Bing IV (16,17/27)
10:00 Jeżyk i przyjaciele (4)
10:35 Basia (9,10)
11:10 Gus. Mały – wielki rycerz (30,31/52) - serial anim.
11:35 Tomek i przyjaciele
12:00 Lwia straż (3,4/26)
13:00 Nowe przygody Kubusia Puchatka II
13:35 Smerfy
14:00 Baranek Shaun V
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous VI
16:00 Koci domek Gabi II
17:00 Fineasz i Ferb
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (9,10/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (45) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IV
23:00 Wstydliwe choroby V
01:00 Dzielnica strachu IV

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (8) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci XIII (58,59,60/65)
11:55 Na ratunek 112 XV (11,12) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XVII (40,1,2,56/40) - serial fab.-dok.
17:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (560) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXV (56,57) - serial obycz.
20:00 Uroczysko VI (46) - serial krym. Polska 2026
20:35 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (46)
21:35 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (46) - serial krym.
22:40 Opowiem ci o zbrodni II (1) - serial dok. Polska 2019
23:05 Niewidzialny człowiek - horror Australia/USA 2020
01:40 Love Island VI (2/41)

METRO

07:25 Szpital (10,11,12/87)
10:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:25 Szkoła (45/67)
13:25 Brzydula - serial obyczajowy Polska 2009
14:35 Drugie serce - serial obyczajowy Turcja 2025
15:35 Druga szansa III (3)
16:45 The Floor (7, 8)
18:00 Złomowisko PL VII - serial dok. Polska 2018
19:00 Kartoteka IX (25,26) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni VII (13,1/13) - serial krym. Polska 2007, wyk. Marek Włodarczyk
23:15 Spartakus: Krew i piach (2/13) - serial sens. USA 2010
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (11/15)
01:25 Szpital (22/68)
02:25 Szkoła (51/67)

eprasa.pl aa3b679ca8

WTOREK 17.11

STOPKLATKA

08:00 Robert Makłowicz (153, 123) - magazyn
09:50 Komisarz Rex — Powrót do Wiednia (5,6/12) - serial krym. Austria/Niemcy 2026
12:00 MacGyver (13,14/22)
14:00 Katastrofy w przestworzach XII (12,5,3,8/13) - serial dok.
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (11,12/12)
19:10 Aukcja w ciemno (10,11) - serial dok.
20:00 Szpica (Vanguard) ** - film akcji Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020, reż. Stanley Tong, wyk. Jackie Chan, Yang Yang, Miya Muqi, Lun Ai (130 min)
22:10 Wykidajło (Road House) ** - film sens. USA 1989, reż. Rowdy Herrington, wyk. Patrick Swayze, Ben Gazzara, Kelly Lynch (150 min)
00:40 Złe mamuśki 2: Jak przetrwać święta (A Bad Moms Christmas) ** - komedia USA/Chiny 2017, reż. Jon Lucas, Scott Moore, wyk. Mila Kunis (130 min)

ALE KINO+

08:45 Fuks - komedia sens. *** Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (100 min)
10:25 The Office PL II (11,12/12) - serial kom.
11:45 Karen Pirie (1/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2022
13:45 Detektyw Foyle III (4/4) - serial krym.
15:55 Pod Starym Dębem (The Old Oak) *** - dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Belgia 2023, reż. Ken Loach (140 min)
18:15 Karen Pirie (2/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2022
20:10 Charlotte Link: Samotna noc (Charlotte Link — Einsame Nacht) ** (2) - thriller Niemcy/Wlk. Brytania 2025, reż. Jörg Lühdorff (115 min)
22:05 Podwójna gra (Two for the Money) ** - thriller USA 2005, reż. D.J. Caruso, wyk. Al Pacino, Matthew McConaughey, Rene Russo (155 min)
00:40 Nie będzie litości (Sans pitié) *** - thriller Francja/Belgia 2025, reż. Julien Hosmalin, wyk. Adam Bessa, Tewfik Jallab (130 min)

TVP KULTURA

08:20 Porozmawiajmy szczerze (31)
09:00 Rodzina Kanderów (4)
10:15 Złoto dezerterów * - komedia Polska 1998, reż. Janusz Majewski (135 min)
12:30 Trzy sztuki w Antarktyce - film dok. Polska 2020
13:50 Kosmos 1999 II (24/24)
14:55 Zorro - film przyg. *** Włochy/Francja 1975, reż. Duccio Tessari, wyk. Alain Delon (125 min)
17:00 Rodzina Kanderów (5)
18:15 W poszukiwaniu dobrego filmu (58)
18:55 Rawhide IV (15)
20:00 Bezdech - spektakl teatralny Polska 2013, reż. Andrzej Bart, wyk. Bogusław Linda
21:35 Bohater (Ghahreman) *** - thriller Iran/Francja 2021, reż. Asghar Farhadi (140 min)
23:55 Frankenstein (Mary Shelley's Frankenstein) *** - horror USA/Japonia/Wlk. Bryt. 1994, reż. Kenneth Branagh (125 min)
02:00 Fanny: też Mendelssohn - film dok.

HBO

08:05 Jane Eyre - dramat **** obycz. Wlk. Brytania/USA 2011 (120 min)
10:05 W ogniu pasji - film *** biograf. USA 2025, reż. Sean McNamara, wyk. Joel Courtney (115 min)
12:00 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (29)
12:45 Dusza idealna *** - komedia Francja 2025, reż. Alice Vial (95 min)
14:20 The Social Network **** - dramat obyczajowy USA 2010, reż. David Fincher (120 min)
16:20 Batman - film sens. USA **** 2022, reż. Matt Reeves, wyk. Robert Pattinson, Zoë Kravitz (170 min)
19:10 Amerykański zakładnik (3) - serial krym.
20:00 Hacks V (5,6/10) - serial komediowy USA 2026
21:10 Outlander: Krew z krwi II (6) - serial obyczajowy USA 2026
22:10 Tajny agent **** - thriller Brazylia/Francja/Holandia/Niemcy 2025 (155 min)
00:45 Nieczysta gra - film ** sens. USA/Australia/Wlk. Brytania 2025 (125 min)

CANAL+ PREMIUM

08:40 Pan Tadeusz - film **** kostiumowy Polska/Francja 1999, reż. Andrzej Wajda (150 min)
11:10 Łapu-Capu (274)
11:15 Saga »Zmierzch« — Księżyc w nowiu ** - melodramat USA 2009 (130 min)
13:25 Brat - dramat obycz. *** Polska 2025, reż. Maciej Sobieszczański (95 min)
15:00 Making of Canal+
15:10 Kwiat ośmiu gór
16:30 Miss Potter - film biograficzny *** Wlk. Brytania/USA 2006 (90 min)
18:00 Łapu-Capu (275)
18:10 Niemożliwe - film **** katas. USA/Hiszpania/Tajlandia 2012 (110 min)
20:00 Piep*zyć Mickiewicza III ** - komediodramat Polska 2026, reż. Sara Bustamante-Drozdek (95 min)
21:35 Dom mrówek
22:50 Eksperyment: Odsiadka II (3/6)
23:40 Sprzątaczka - film ** sensacyjny Wlk. Brytania 2025 (100 min)
01:20 Zdążyć przed śmiercią ** - western USA 2025, reż. Ned Crowley (105 min)

KINO POLSKA

07:30 Reksio - serial anim.
07:40 Polska Kronika Filmowa: 40A/73 - program dok.
07:55 Zwierzęta Wajraka III (3,4/10) - serial dok. Polska 22
08:55 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1)
09:40 Do przerwy 0:1 (1,2)
10:55 Szaleństwa panny Ewy - film dla młodzieży Polska 1984, reż. Kazimierz Tarnas
13:05 ABC miłości - komedia Polska 1935, reż. Michał Waszyński, wyk. Adolf Dymsza
14:55 Zakazane piosenki - dramat wojenny Polska 1947
17:15 Pogranicze w ogniu (9,10) - serial sens. Polska 88
20:00 Horror Story - dramat obycz. Polska 2023, reż. Adrian Apanel, wyk. Jakub Zając, Michalina Olszańska, Marta Stalmierska, Konrad Eleryk
22:05 Orzeł. Ostatni patrol - dramat historyczny Polska 2022, reż. Jacek Bławut, wyk. Tomasz Ziętek, Adam Woronowicz, Antoni Pawlicki
00:30 Wesele - dramat obycz. Polska/Łotwa 2021, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Robert Więckiewicz
03:10 Słodko-gorzki - dramat obycz. Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Mohr, Rafał Olbrychski

POLSAT FILM

07:30 Poirot II (1/10)
08:35 Przyjaciółki XI (3,4/12)
10:30 Świat według Kiepskich
14:35 Ace Ventura: Psi detektyw - komedia sensacyjna USA 1993, reż. Tom Shadyac
16:20 Siła i honor - dramat obyczajowy USA 2000
18:55 Jeszcze większe dzieci - komedia USA 2013
21:00 Piep*zyć Mickiewicza - dramat obycz. Polska 2024
23:05 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach - komedia romantyczna Polska 2022
01:05 48 h. Zaginieni II (15)

WARNER TV

07:55 Prawo Agaty V (7,8)
09:55 Bajer z Bel-Air VI
10:55 Z góry przepraszam
11:25 Teraz albo nigdy!
14:55 Bajer z Bel-Air VI
16:55 Cudotwórcy II
18:45 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
20:25 Głupi i głupszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda - komedia USA 2003, reż. Troy Miller
22:00 4 Blocks II (6,7/7)
00:10 Mroczne cienie - komedia USA/Australia/Wlk. Brytania 2012, reż. Tim Burton

CINEMAX

12:35 Mężczyzna, który widział niedźwiedzia - komedia Francja 2025
14:05 Megalomani - komedia Grecja 2025
15:50 Moje ulubione ciasto - komedia Iran/Francja/Szwecja/Niemcy 2024
17:25 2012 - film katas. USA 2009, reż. Roland Emmerich
20:00 Rocky 3 - film sens. USA 92, reż. Sylvester Stallone
21:40 Kochaj mnie czule - dramat obycz. Francja 2025
23:50 Życie to suka - komediodramat Belgia 2023

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Młode gliny II (2)
10:55 Magda M. II (7)
11:55 Prawo Agaty II (4,5)
13:55 Młode gliny II (3)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej
17:10 Magia kina (4)
17:40 Poskromienie złośnicy - komedia romant. Polska 22
20:00 U Pana Boga w ogródku - komedia Polska 2007
22:35 Colombiana - film sens. USA/Francja/Wlk. Brytania 11
00:45 Bodyguard - film sens. USA 1992, reż. Mick Jackson

FILMBOX+ ONE

09:50 Vera VIII (2/4)
11:50 Zbrodnie w Grantchester VI (4/8)
12:50 Agatha Christie: Kryminalne zagadki II (4) - film krym. Francja/Szwajcaria 2009
15:00 Strażnik Teksasu VIII (20,21/25) - serial sens.
17:05 Vera VIII (3/4)
18:55 Zbrodnie w Grantchester VI (5/8)
20:00 Czarny deszcz - film sens. USA 89, reż. Ridley Scott
22:45 Wyścig - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2013
01:10 Płonąca pułapka - dramat obyczajowy USA 2004

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki VII
09:25 Policyjna grupa pościgowa XV (7) - serial dok.
10:35 G.I. Joe: Odwet - film sens. USA 2013, reż. Jon M. Chu
13:00 Czarodziejki VII
14:55 Pingwiny z Madagaskaru III (3/15)
15:25 Słodkie zmartwienia - komedia USA 1995
17:30 Dzień zagłady - film katastroficzny USA 1998
20:00 Polowanie na »Czerwony Październik« - film sensacyjny USA 1989
23:00 Ojciec chrzestny II - film sensacyjny USA 1974

ROMANCE TV

13:20 Zakonnica i komisarz: Upadły anioł - komedia Niemcy 2009, reż. Hajo Gies
15:15 Doktor Herz i doktor Holly: Matczyne uczucia - dramat krym. Niemcy 2023
17:00 Rejs ku szczęściu
18:55 Śledztwo prowadzi Watzmann (12/12)
20:00 Rosamunde Pilcher: Trudna miłość - film obycz. Austria/Niemcy 1999
21:50 Lato w Amalfi - film obyczajowy Niemcy 2013, reż. Jorgo Papavassiliou
23:45 Śledztwo prowadzi Watzmann (12/12)

AMC

09:15 Tornado zagłady (2) - film katas. USA 2004
11:10 Pogromcy duchów II - komedia sens. USA 1989
13:20 Bananowy Joe - komedia Włochy/Niemcy 1982
15:25 DOA: Żywy lub martwy - film sens. USA/Niemcy/Wlk. Brytania/Japonia/Kanada/Australia 2006
17:15 Powrót na błękitną lagunę - film przyg. USA 1991
19:20 Legenda Zorro - film przygodowy USA 2005
22:00 Krzyżowy ogień - film sens. USA/Rum./Hongkong 11
00:05 The Audacity (4)

eprasa.pl aa3b679ca8

AXN

08:20 Agenci NCIS XIII (7/24)
09:20 Castle III (16,17/24)
11:15 Detektyw III (14/16)
12:10 Detektyw Monk III
13:10 Agenci NCIS XIII (8,9/24)
15:10 FBI: Most Wanted V (1,2/13) - serial kryminalny
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (4,5/22)
19:05 Castle III (18,19/24)
21:05 FBI: International (9/21)
22:05 Rekrut: Feds (17/22)
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (4,5/22)
00:45 Castle III (18/24)

EPIC DRAMA

08:30 Detektyw Murdoch XII
09:30 Wszystkie stworzenia duże i małe III (6/6)
10:30 Lekarze na start
12:00 Panna Scarlet i komisarz IV (2/6) - serial krym.
13:10 Marlow: klub zbrodni II
14:10 Agenci NCIS XVIII (7/16)
15:05 Panna Marple V (1/4)
17:00 Poirot: Tajemnica Błękitnego Ekspresu X (1/4)
19:00 Agenci NCIS XVIII (8/16)
20:00 Poirot V (7/8)
21:00 Królowa węży (4/8)
22:00 Niebezpieczne związki (4/8) - serial obycz. USA 2022
23:15 Poirot V (7/8)

TVN STYLE

11:20 Szpital św. Anny (17/26)
12:20 Ugotowani (6)
13:25 Kuchenne rewolucje (2, 1) - reality show Polska 25
15:35 Ugotowani (1)
16:40 Kochaj albo wróć (4/11)
17:40 Kuchenne rewolucje (11, 13, 14) - reality show
20:50 Ostre cięcie (8) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski XV (16/20) - serial dok. Polska 25
22:50 Hotel Paradise (48)
23:45 EuroPOLKI studentki (10) - lifestyle Polska 2024
00:45 Bazary Europy

TVN TURBO

10:20 Samochód marzeń: Kup i zrób (3) - magazyn
11:15 Wojny samochodowe (1)
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować V
18:00 Raport Turbo (5111)
18:15 Z drugiej ręki (11)
19:00 Duda kontra Szafrański X (1/10)
19:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia II (11/17)
20:15 Wojny samochodowe
21:15 Polski supersamochód
22:00 Raport Turbo (5111)
22:15 Naprawy nie do naprawy

BBC FIRST

08:40 Zagadki doktora Blake'a
09:40 Z pamiętnika położnej
10:40 Ojciec Brown XI (2,3/10)
12:40 Śmierć pod palmami XIV
13:40 Shakespeare i Hathaway V - serial krym.
15:20 Śledztwa siostry Bonifacji II (8/10) - serial krym.
16:15 Tajemnice Brokenwood
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II (8/8) - serial kryminalny
21:00 Dobijasz mnie (6/6)
22:00 Tajemnice Majorki
23:00 Detektyw z Chelsea IV (3)

FX

08:00 Kości V (13/22)
09:00 FBI V (5/23)
09:55 Agenci NCIS II (15/23)
10:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (10/18)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (7,8/24)
13:45 Castle III (3/24)
14:40 Lucyfer III (6/26)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (9,10/24)
17:25 Z Archiwum X V
19:15 FBI V (6/23)
20:05 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IV (20/21)
20:55 Zabójcze umysły XVIII
23:15 Z Archiwum X V (17/20)

HGTV

10:00 Polowanie na remont
11:00 Nowe życie w starym domu VII (12/12) - serial dok.
11:55 Włoszki wymiatają! (7)
12:40 Uratuj swój ogród (12)
13:40 Patent na dom (4)
14:40 Mieszkanie na miarę
16:35 Polowanie na ogród V
18:20 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (3/8)
19:15 Zgłoś remont (7)
20:15 Dorota was urządzi
20:50 Polowanie na kuchnie
21:35 Poukładani (4)
22:35 House Hunters (5-8)
00:45 Remonty Christiny III

BBC LIFESTYLE

11:10 Najdroższe brytyjskie domy III - serial dok.
12:10 Mistrzowie ceramiki (3)
13:25 Najpiękniejsze domy
14:25 Wielkie brytyjskie wypieki (8) - program rozrywkowy
15:35 Mistrzowie ceramiki: Kanada (1) - teleturniej
16:35 Zapraszam do stołu (4)
17:40 Masterchef: Australia
19:15 Zapraszam do stołu (39)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
21:00 Tajlandia: mroczne oblicze raju - serial dokumentalny
22:00 Najdroższa szamanka świata - serial dokumentalny

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół X (19/23)
08:50 The Office PL IV (7,8)
09:55 Przyjaciele IX (21-23/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (11-16/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół X (20-23/23)
16:25 Przyjaciele X (1-4/18)
18:30 The Office PL IV (9,10)
19:35 Duchy (3,4/18)
20:35 Teoria wielkiego podrywu VII (8-10/24) - serial kom.
21:55 The Office PL II (12,1/12)
23:05 Comedy Club (2, 3)
00:05 Miasteczko South Park XIV (10,11/14)

TVP SERIALE

08:40 Komisarz Alex XIII
09:30 Rodzinka.pl X (2)
10:05 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (13/13)
11:30 M jak miłość
12:25 Zaraz wracam (35,36)
13:35 Ojciec Mateusz (3,4/14)
15:35 Komisarz Alex XIII
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo VI (2,3/13) - serial kom. Polska 2012
19:30 Ojciec Mateusz (5,8/14) - serial krym. Polska 2010
21:30 Ranczo VI (4,5/13)
23:20 Ojciec Mateusz (6)
00:20 Na dobre i na złe
01:20 Czas honoru (6)

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Moje smaki wsi (4,5/6)
14:40 ABC gotowania – kuchnia włoska (8, 9) - mag.
15:45 Dzień dobry, obiad (6, 7)
16:45 Po prostu Jamie (5)
17:45 Jamie Oliver (4)
18:40 Włoskie życie Sophie Grigson II (5) - serial dok.
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (4)
19:20 Włoskie życie Sophie Grigson II (6) - serial dok.
19:45 m jak mięso (2)
20:15 Bosacka rusza w Polskę
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Wyjątkowe smaki miast

CANAL+ DOMO

09:00 Rośliny Karoliny (3, 4)
10:00 Gardeners' World (13)
11:10 Ucieczka na wieś XXIII
12:10 Wielkie projekty XXIII
14:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (6/20) - serial dok.
15:00 Najlepszy dom w okolicy (9, 10) - reality show
16:00 Daleko od miasta XVII
17:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (7/20) - serial dok.
18:00 Ucieczka na wieś XXIII
19:00 Wielkie projekty XXIII
20:00 Daleko od miasta IX
21:00 Najlepszy dom w okolicy
21:55 Cudotwórcy – pod presją
22:50 Pokochaj lub sprzedaj (9)

PLANETE+

13:30 Afryka z góry (2/10)
14:35 Sekrety budowniczych piramid II (2/6) - serial dok.
15:45 Targowiska świata (1)
16:50 Świat z góry XIII (4,5)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:40 Surfing. Historia nieznana - film dok. Francja 2024
19:45 Watykan. W jakim stanie jest Kościół? (1/6)
20:55 Sekrety budowniczych piramid II (1/6) - serial dok.
22:00 Polowanie na króla piratów (2/3) - serial dok.
23:10 Fire Island - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Budowa na końcu świata (7/11) - serial dok. USA 2017
11:00 Klan z Alaski III (14/32)
12:00 Celnicy na straży Szwecji (9/14) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita VII (8/10) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL XII
16:00 Ed Stafford: inicjacja
17:00 Komórki macierzyste
18:00 Przystanek Bieszczady III (9) - serial dok.
19:00 Nagi instynkt przetrwania II (27,23/32) - serial dok.
21:00 Wyzwanie: przetrwanie II - serial dok. Niemcy 2025
22:00 Alaska w budowie (2/8)

TVP HISTORIA

10:55 Bitwa Niemeńska 1920
12:00 Dziewicze zakątki Ziemi
13:00 Zapomniane agentki II wojny światowej (5/6)
14:00 Kariera Nikodema Dyzmy (2/7) - serial obycz.
14:55 Sensacje XX wieku
17:30 Wojenne dziewczyny V
18:25 Odnaleźć zaginione (25)
18:55 Błękitna Armia 1917-1919
20:05 Pitbull (1/5) - serial sens.
21:05 Kroniki Hitlera (12/13)
22:05 Druga wojna światowa w kolorze. Droga do zwycięstwa (2/10) - serial dok.
23:05 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (10/22)
14:50 Największe tajemnice świata VII (14) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa: walka o Europę (3/8) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VII (13) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XII
21:00 II wojna światowa na Pacyfiku (2/3) - serial dok.
22:00 II wojna światowa: planeta w ogniu (4) - serial dok.
23:55 Jak to wyjaśnić? VI (5)

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Katastrofa w przestworzach XXII (3,4/10) - serial dok.
15:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV
16:00 Odkopać historię (4)
17:00 Ukryte pod miastami (7)
18:00 Wcielenia zła: Adolf Hitler (2/10) - serial dok.
19:00 Złoto Hitlera (2/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIV (3/10) - serial dok.
21:00 II wojna światowa: historia przed trybunałem
22:00 Premiera: Wojna widziana z powietrza IV (1/6)

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici XII
11:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 Poszukiwacze historii X
13:00 Ostatni bastion Hitlera IV (1,2/6) - serial dok.
15:00 Poszukiwacze złota IX
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie VII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Militarny top 10 (3/10)
22:00 Naziści: ściśle tajna nauka (3,4/8) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici VIII (5/10) - serial dok. USA 2015
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (47)

BBC EARTH

12:25 Wietnamskie przygody Billa Baileya (1/6) - serial dok.
13:30 Dziewicze zakątki Ziemi
14:35 W okowach mrozu X (3)
15:35 Życie na pustkowiu UK
16:30 Cywilizacje: rozkwit i upadek (2/4) - serial dok.
17:45 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Wietnamskie przygody Billa Baileya (2/6) - serial dok.
19:45 Ewolucja (5/5)
20:55 W okowach mrozu: Kanada II (8/8) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu (1/10)
22:55 Chirurdzy: kwestia życia i śmierci III (3) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:20 Wikingowie: narodziny imperium (1,2/6) - serial dok.
14:25 Stonehenge - film dok.
15:40 Jaskinia Chauveta: pierwsze arcydzieło ludzkości
16:50 II wojna światowa: cena imperium (6/13) - serial dok.
17:55 Wojenne fabryki III (3/6)
18:55 Wyprawa po skarby z Bettany Hughes IV (3/6)
19:55 Faraonowie: nie tylko piramidy - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (2/4)
21:55 Wojny faraonów (1/4)
23:10 Naziści, U-booty i bitwa o Atlantyk - serial dok.

eprasa.pl aa3b679ca8

Od A do Z

ALEX CROSS ★★
thriller, USA/Francja 2012, reż. Rob Cohen, wyk. Tyler Perry, Matthew Fox, Edward Burns
22:00 | stopklatka
Jeszcze raz: policjant – psycholog i moralista – na tropie socjopaty lubiącego dręczyć swoje ofiary. Plus Tyler Perry zamiast Morgana Freemana, który przed laty grał Crossa w filmie „Kolekcjoner".

GURU ★★★
thriller, Francja 2025, reż. Yann Gozlan, wyk. Pierre Niney, Marion Barbeau, Anthony Bajon
22:50 | canal+ premium
Charyzmatyczny „człowiek znikąd" podczas zbiorowych wystąpień zdobywa rząd dusz swoich słuchaczy. Z czasem jednak jego charyzma gaśnie, a on staje się poręcznym narzędziem w rękach innych.

JESIEŃ W NOWYM JORKU ★★★
komedia romantyczna, USA/Kanada 2022, reż. Michael Robison, wyk. Aimee Teegarden, Evan Roderick, Laura Soltis
23:20 | tvp 2
Aspirująca ilustratorka przyjeżdża do Nowego Jorku, a spotkanie z początkującym pisarzem, autorem książki dla dzieci, nie obiecuje zbyt wiele, lecz w rezultacie stanie się kluczem do kariery dla obojga.

KOMÓRKA ★★★
film sens., USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans, Kim Basinger, Jason Statham
22:00 | tv puls
Kim Basinger jako porwana przez mafię, która znajduje wyjście z sytuacji, łącząc się z rozbitego aparatu telefonicznego z przypadkowym numerem komórkowym. Czy młodzian po drugiej stronie zdąży z pomocą?

KONIEC ULICY DĘBOWEJ ★★★
horror, USA 2026, reż. David Robert Mitchell, wyk. Anne Hathaway, Ewan McGregor, Maisy Stella
20:00 | hbo
W wyniku kosmicznego incydentu część ulicy zostaje przeniesiona w czasie i przestrzeni, co wymaga od zdradzającej dysfunkcjonalność rodziny przewartościowania priorytetów i wspólnego działania.

Lśnienie

22:00 | warner tv
★★★★

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Stanley Kubrick czyta Stephena Kinga: walczący z zanikiem weny literat przyjmuje posadę zimowego stróża w hotelu, nawiedzanym przez ducha byłego właściciela, który zamordował całą swoją rodzinę.

THRILLER
WLK. BRYTANIA/USA 1980, REŻ. STANLEY KUBRICK, WYK. JACK NICHOLSON, SHELLEY DUVALL, DANNY LLOYD

KONTINENTAL '25 ★★★★
komediodramat, Rumunia/Szwajcaria/Luksemburg/Brazylia/Wlk. Brytania 2025, reż. Radu Jude, wyk. Eszter Tompa, Gabriel Spahiu, Adonis Tanta
22:00 | cinemax
Sfilmowany iPhonem Srebrny Niedźwiedź z Berlina: spojrzenie na ogół problemów dzisiejszej Rumunii okiem komorniczki z Transylwanii, która ma dokonać eksmisji byłego sportowca, reprezentanta kraju.

KURSK ★★★★
film sens., Francja/Belgia/Luksemburg/USA/Rumunia/Kanada 2018, reż. Thomas Vinterberg, wyk. Matthias Schoenaerts, Léa Seydoux, Colin Firth
23:05 | tvn
Spojrzenie na katastrofę rosyjskiego okrętu podwodnego w sierpniu 2000 roku. Aby ocalić swoje tajemnice wojskowe, władze Rosji rezygnują z zachodniej pomocy w ratowaniu załogi tonącego okrętu.

MOUNTAINHEAD ★★★
komedia, USA 2025, reż. Jesse Armstrong, wyk. Steve Carell, Jason Schwartzman, Cory Michael Smith
22:40 | hbo
Jeszcze jedno spojrzenie na najbogatszych okiem twórców serialu „Sukcesja": w środku kryzysu ekonomicznego czwórka przyjaciół-miliarderów rozważa możliwość przejęcia kontroli nad światem finansów.

NA RINGU Z RODZINĄ ★★★
komediodramat, Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2019, reż. Stephen Merchant, wyk. Florence Pugh, Lena Headey, Nick Frost
22:00 | polsat
Historia wrestlerki Sarayi-Jade Bevis: kiedy były zapaśnik dorabia do emerytury na prowincjonalnych ringach, jego dzieci zabiegają o przyjęcie do federacji WWE, co ostatecznie udaje się córce.

NIEMOŻLIWA DZIEWCZYNA ★★★
dramat obycz., USA 2025, reż. Lilly Hu, wyk. Xuanyu Chen, Lilly Hu, Bo Yang
23:45 | cinemax
Dwie dziewczyny, mieszkające w stolicy prowincji Hunan w Chinach, łączy więź silniejsza niż przyjaźń. Gdy jedna z nich zakocha się w dilerze narkotyków, druga zaryzykuje wszystko, by ją odzyskać.

NOSTALGIA ANIOŁA ★★
thriller, USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2009, reż. Peter Jackson, wyk. Mark Wahlberg, Rachel Weisz, Susan Sarandon
21:00 | tvn 7
Peter Jackson też może się pomylić: brutalnie zamordowana czternastolatka patrzy z nieba na świat po swojej śmierci – na rodziców, policjanta prowadzącego śledztwo i na mordercę. Pretensjonalne.

SAGA WIKINGÓW ★★
film przyg., Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. James Norton, Tom Hopper, Ryan Kwanten
20:00 | stopklatka
Jest jeden sposób, by Wiking mógł zmazać karę banicji: kupić swoją wolność. Ale wyprawa do Brytanii, by tam złupić klasztory, okazuje się nie najlepszym pomysłem. Szkoda, bo zapowiadało się nieźle.

SLUMDOG. MILIONER Z ULICY ★★★★★
film obycz., Wlk. Brytania/USA/Francja 2008, reż. Danny Boyle, Loveleen Tandan, wyk. Dev Patel, Freida Pinto, Saurabh Shukla
20:00 | cinemax
Kongenialne połączenie Bollywoodu z hollywoodzką tradycją: osiem Oscarów dla opowieści o wychowanym na ulicach Bombaju wyrostku, który sięga po zwycięstwo w hinduskiej wersji teleturnieju „Milionerzy".

WOLA PRZETRWANIA ★★
thriller, USA 2025, reż. Joe Carnahan, wyk. Zachary Levi, Josh Duhamel, Quentin Plair
20:00 | canal+ premium
Ekranizacja bestsellerowej książki Nicka Shuylera, opisującej wyprawę czterech wędkarzy, których łódź wywróciła się na pełnym morzu przy sztormowej pogodzie, a ratunek przyszedł dopiero po 43 godzinach.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aa3b679ca8

ŚRODA 18.11

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info, pogoda
08:30 Zaraz wracam (38)
09:05 Ranczo V (8/13)
10:05 Komisarz Alex (13)
11:00 Ojciec Mateusz XXV (8)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (812)
12:55 Zwierzęta III (7/10)
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Reporterzy (658)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (6019)
18:05 Klan - telenowela
18:40 Akacjowa 38 - serial obyczajowy Hiszpania 2018
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **Słoneczna. Poza ciszą** (2) - serial obyczajowy Polska 2026
21:05 **Rocky II** - dramat ★★ obyczajowy USA 1979, reż. Sylvester Stallone (130 min)
23:15 **Na własnych zasadach** - film dok.
00:20 **Chce się żyć** - dramat ★★★★ obyczajowy Polska 2013, reż. Maciej Pieprzyca (115 min)
02:15 **Rajska jabłoń** ★★ - film obyczajowy Polska 1985 (110 min)

TVP2

05:35 M jak miłość
06:25 Mozaika żydowska (27)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7741) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7741) - mag. Polska 2026
11:45 Gwiazdorska kuchnia Ani (56) - mag. kulinarny
12:25 Koło fortuny (2136)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1117)
14:35 Na sygnale
15:00 Koło fortuny – extra
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
15:50 Domowe patenty (20)
16:00 Koło fortuny (2137)
16:35 Familiada (3094)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1118)
18:50 Jeden z dziesięciu (11)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Przepis dnia**
20:50 **Na dobre i na złe**
21:50 **Na sygnale**
22:20 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
23:20 **Jesień w Nowym Jorku (Autumn in the City)** ★★★ - komedia romantyczna USA/Kanada 2022 (95 min)
00:55 **Peaky Blinders IV** (3/6) - serial gangsterski
02:05 **Abastumani. Magiczna góra** - film dok.

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (3095)
08:20 Trudne sprawy XXIII
09:20 Dlaczego ja? XX (31-33/40) - serial fab.-dok.
12:25 Gliniarze Śląsk (55) - serial krym. Polska 2026
13:25 Gliniarze XVIII (30,31)
15:30 Wydarzenia (1118)
15:55 Gliniarze XXI (56)
16:55 Gliniarze Śląsk (56) - serial krym. Polska 2026, wyk. Agnieszka Wagner
18:00 Pierwsza miłość 50 (119) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (1118) - program publicystyczny Polska 2026
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (165)

20:30 **Kabaret K2. Jedziemy po bandzie** (26) - kabaret i satyra Polska 26
22:00 **Na ringu z rodziną (Fighting with My Family)** ★★★ - komediodramat Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2019, reż. Stephen Merchant (150 min)
00:30 **Mocne uderzenie (Here Comes the Boom)** ★★★ - komedia sensacyjna USA 2012, reż. Frank Coraci, wyk. Salma Hayek (135 min)

TVN

05:40 Uwaga! (8132) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (15/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Suwałki – „Fresco" 28 (12) - reality show Polska 2024
07:45 Dzień Dobry TVN (5840)
11:20 Doradca smaku (18) - mag. kulinarny Polska 2026
11:30 Kuchenne rewolucje: Krzeszyce – Pizzeria DaviOli/Bar Wurst XXIV (8)
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (8) - reality show
13:40 Ukryta prawda (20,21/60) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny II (32) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny IV (57) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VII (57)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8133) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** (175) - serial obycz. Polska 26
20:50 **The Floor. VIP Challenge** (3) - teleturniej
21:30 **Top Model** (12) - reality show Polska 2026
23:05 **Kursk** - film sens. ★★★★ Francja/Belgia/Luksemburg/USA/Rumunia/Kanada 2018, reż. Thomas Vinterberg, wyk. Matthias Schoenaerts (140 min)
01:25 **Nowa Szelągowska** (8) - reality show
02:30 **Uwaga!** (8133)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami II (7,8/22) - serial krym. USA 1985, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (6,2/15)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (13/23) - serial fantasy USA 09
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Mój grzech (12/110)
13:00 Wspaniałe stulecie IV - serial obycz. Turcja 2014
14:00 Rodzinny interes
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XII (53,54)
17:00 Rodzinny interes (42) - serial obycz. Polska 2019
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (56,57) - serial obyczajowy Polska 2026
20:00 **Zabójcza przesyłka (The Courier)** ★★ - film akcji Wlk. Brytania 2019, reż. Zackary Adler (120 min)
22:00 **Komórka (Cellular)** ★★★ - film sens. USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans, Kim Basinger (120 min)
00:00 **Niewidzialna zemsta (Red Right Hand)** ★★ - film sens. 2024, reż. Eshom Nelms, Ian Nelms (145 min)
02:25 **Dzielnica strachu III**

TVN7

05:15 Ten moment (17/40) - serial fab.-dok. Polska 2021
05:50 Szkoła (16,17,18/68) - serial fabularno-dok.
08:40 Ukryta prawda (29,7,8) - serial fabularno-dok.
11:45 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
13:50 Detektywi V (11) - serial fabularno-dok. Polska 2025
14:55 Szpital św. Anny IV (47) - serial obycz. Polska 2026
15:55 Ukryta prawda (19/73) - serial fab.-dok. Polska 2021
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
19:00 Ukryta prawda (12/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (49) - real tv Polska 2026
21:00 **Nostalgia anioła (The Lovely Bones)** ★★ - thriller USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2009, reż. Peter Jackson (165 min)
23:45 **Teściowie** - komedia ★★★★ Polska 2021, reż. Jakub Michalczuk (110 min)
01:35 **Morderstwo w Białym Domu (Murder at 1600)** ★★ - film sens. USA 1997, reż. Dwight H. Little (125 min)

MEZZO

11:50 Pierre Boulez, Filharmonicy Wiedeńscy: Bruckner, Symfonia nr 8
13:10 Intermezzo
13:30 Play it Again ! Powtórka muzyczna - film dok.
14:20 Koncert Sylwestrowy Staatskapelle Dresden
16:10 Piano Lille Festival: Judith Jáuregui & Quatuor Gerhard - festiwal Francja 22
17:00 Filharmonicy Wiedeńscy, Yannick Nézet-Séguin: Berlioz – Salzbourg
18:15 La Bella Otero - taniec Hiszpania 2023
20:30 Maurice Ravel, Giacomo Puccini: Godzina hiszpańska i Gianni Schicchi - opera Hiszpania 2025
22:30 Filharmonia Czeska, Alain Altinoglu, Beatrice Rana: Berlioz, Mendelssohn, Ravel

PULS 2

10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Basia (11,12)
11:10 Gus. Mały – wielki rycerz (31/52) - serial anim.
11:35 Tomek i przyjaciele
12:00 Lwia straż (5,1/26)
13:00 Nowe przygody Kubusia Puchatka II
13:35 Smerfy (7/27)
14:00 Baranek Shaun V
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous VI
16:00 Koci domek Gabi
17:00 Fineasz i Ferb (11/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (11,12/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (46) - serial obycz.
21:00 Bullet - thriller USA 14
22:30 13. dzielnica – ultimatum - film sens. Francja 2009
00:30 Lombard - serial obycz.

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (9) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci XIII (61,62,63/65)
11:55 Na ratunek 112 XV (13,14) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XVIII (3,4,5,57/40) - serial fab.-dok.
17:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (436) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXV (57,58) - serial obycz.
20:00 Uroczysko VI (47)
20:35 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (47)
21:35 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (47) - serial krym.
22:40 Opowiem ci o zbrodni II (2) - serial dok. Polska 2019
23:05 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg
01:50 Love Island VI (3/41)

METRO

07:25 Szpital (14,15,16/87)
10:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:25 Szkoła (46/67)
13:25 Brzydula - serial obycz.
14:35 Drugie serce
15:35 Druga szansa III (4) - serial obycz. Polska 2017
16:45 The Floor (9, 10)
18:00 Złomowisko PL VII - serial dok. Polska 2018
19:00 Kartoteka IX (27,28) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni VIII - serial kryminalny Polska 2008
23:15 Spartakus: Krew i piach (3/13) - serial sens. USA 2010
00:20 Nasza rewolucja: kulisy produkcji - reportaż Polska 26
00:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (11/15)
01:30 Szpital (23/68)
02:30 Szkoła (52/67)

eprasa.pl aa3b679ca8

ŚRODA 18.11

STOPKLATKA

08:00 Robert Makłowicz (195, 129) - magazyn
09:50 Komisarz Rex — Powrót do Wiednia (6,7/12) - serial krym. Austria/Niemcy 2026
12:00 MacGyver (14,15/22) - serial sensacyjny
14:00 Katastrofy w przestworzach XII (13,7,4,1/13) - serial dok.
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (2) - serial dok. Kanada 2014
19:10 Aukcja w ciemno (13) - serial dok. USA 2011
20:00 Saga Wikingów (Northmen: A Viking Saga) ★★ - film przyg. Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. James Norton (120 min)
22:00 Alex Cross ★★ - thriller USA/Francja 2012, reż. Rob Cohen, wyk. Tyler Perry, Matthew Fox, Edward Burns, Rachel Nichols (120 min)
00:00 7 uczuć ★★★ - komediodramat Polska 2018, reż. Marek Koterski, wyk. Michał Koterski, Marcin Dorociński, Katarzyna Figura (165 min)

KINO POLSKA

07:35 Polska Kronika Filmowa
07:50 Zwierzęta Wajraka III (4,5/10) - serial dok. Polska 22
08:50 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Perepeczko
09:20 Do przerwy 0:1 (3,4) - serial młodzieżowy Polska 68
10:45 Jesteśmy razem - film dok. Polska 2025
11:50 Quo vadis - film hist. Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz
15:40 Dzięcioł - komedia Polska 1971, reż. Jerzy Gruza, wyk. Wiesław Gołas, Violetta Villas, Alina Janowska
17:40 Pogranicze w ogniu (10,11) - serial sens. Polska 1988, wyk. Cezary Pazura
20:05 Sala samobójców. Hejter - thriller Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Musiałowski, Agata Kulesza, Danuta Stenka, Maciej Stuhr
22:50 Mniejsze zło - dramat obycz. Polska 2009, reż. Janusz Morgenstern, wyk. Lesław Żurek, Anna Romantowska, Janusz Gajos, Borys Szyc
01:10 Dom zły - thriller Polska 2009, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik, Marian Dziędziel, Kinga Preis, Bartłomiej Topa

ALE KINO+

09:00 Grzyby - thriller ★★★ Polska 2023, reż. Paweł Borowski, wyk. Maria Maj, Paulina Walendziak (95 min)
10:35 The Office PL III (1,2/12) - serial kom.
11:50 Karen Pirie (2/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2022
13:50 Bestia (2,1/6) - serial obyczajowy Kanada 2021, wyk. Sophie Cadieux, Isabelle Blais
15:55 Shalako - western ★★ Wlk. Brytania/Niemcy/Hiszpania/USA 1968, reż. Edward Dmytryk, wyk. Sean Connery (135 min)
18:10 Karen Pirie (3/3) - serial krym. Wlk. Bryt. 2022, wyk. Lauren Lyle, Barrie Hunter, Emer Kenny
20:10 Paryż w ogniu. Paris Has Fallen (5,6/8) - serial sens. Francja/Wlk. Brytania/USA 2024, wyk. Kriss Dosanjh
22:10 Szepty mroku II (3,4/6) - serial krym. USA 2023, wyk. Zahn McClarnon
00:10 Nora Sand: Fatalna pomyłka (5,6/8) - serial krym. Norwegia/Dania 2023, wyk. Marie Sandø Jondal, Susan Olsen

POLSAT FILM

07:30 Poirot II (2/10)
08:35 Przyjaciółki XI (5,6/12)
10:30 Świat według Kiepskich
14:10 Mr Deeds, milioner z przypadku - komedia USA 02
16:20 Piąta fala - film s.f. USA/Wlk. Brytania 2016
18:40 S.W.A.T. Jednostka specjalna - film sens. USA 2003
21:00 Monster Hunter - film fantasy USA/Niemcy/Kanada/Japonia/Chiny/RPA 2020
23:05 Kingsman: Tajne służby - film sens. Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Matthew Vaughn
01:50 48 h. Zaginieni II (18)

FILMBOX+ ONE

09:50 Vera VIII (3/4)
11:50 Zbrodnie w Grantchester VI (5/8)
12:50 Agatha Christie: Kryminalne zagadki II (5) - film krym. Francja/Szwajcaria 2009
15:00 Strażnik Teksasu VIII
17:05 Vera VIII (4/4)
18:55 Zbrodnie w Grantchester VI (6/8)
20:00 Sekretne życie dziewcząt - komedia USA 1999
22:00 Przekręt - kom. krym. Wlk. Brytania/USA 2000
00:05 Nim diabeł dowie się, że nie żyjesz - dramat krym. USA 2007, reż. Sidney Lumet

TVP KULTURA

08:25 Tamte lata, tamte dni
09:00 Rodzina Kanderów (5)
10:15 Ucieczka z kina
★★★★ „Wolność" - dramat obyczajowy Polska 1990, reż. Wojciech Marczewski (100 min)
11:55 Fanny: też Mendelssohn - film dok.
13:50 Czterdziestolatek (11)
14:45 Pan Tadeusz ★★★ - film obyczajowy Polska 1928 (140 min)
17:05 Rodzina Kanderów (6)
18:15 Tuż obok. O rzeźbie w przestrzeni publicznej: Dzwon poziomy (1)
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Rawhide IV (16)
20:00 Nic śmiesznego ★★ - komediodramat Polska 1994, reż. Marek Koterski, wyk. Cezary Pazura (105 min)
21:45 Wstępy do spektakli tanecznych (8)
21:50 Eugeniusz Rudnik, Adam Strug: Polski Teatr Tańca — Żniwa - balet Polska 2019
23:10 Pod niebem Damaszku
00:45 Bohater (Ghahreman) ★★★ - thriller Iran/Francja 2021, reż. Asghar Farhadi (130 min)

WARNER TV

08:00 Prawo Agaty V (9,10)
09:55 Bajer z Bel-Air VI
10:55 Teraz albo nigdy! II
14:50 Bajer z Bel-Air VI
16:45 Cudotwórcy II (7,8,9,10/10) - serial kom.
18:35 Święta Denisa Rozrabiaki - komedia USA/Kanada 2007, reż. Ron Oliver
20:20 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie - komedia USA 1994, reż. Alan Metter
22:00 Lśnienie - thriller Wlk. Brytania/USA 1980
00:55 Szeregowiec Benjamin - komedia USA 1980

PARAMOUNT

09:25 Policyjna grupa pościgowa XV (10) - serial dok.
10:35 Zatańcz ze mną - komedia USA 2004
13:00 Czarodziejki VIII
14:55 Pingwiny z Madagaskaru III (4) - serial anim.
15:30 Od wesela do wesela - komedia USA 1998
17:45 Top Gun - film sens. USA 1986, reż. Tony Scott
20:00 Nieoczekiwana zmiana miejsc - komedia USA 1983
22:30 Ojciec chrzestny III - film krym. USA 1990
01:45 Silniejsza niż krew - film sensacyjny USA 2025

HBO

08:00 Dotknięci miłością ★★ - dramat obyczajowy Wlk. Brytania/Irlandia 2024 (105 min)
09:45 Batman - film sens. ★★★★ USA 2022, reż. Matt Reeves (170 min)
12:35 Ostatnia sesja w Paryżu ★★★ - thriller Francja 2025, reż. Rebecca Zlotowski, wyk. Jodie Foster (105 min)
14:20 PS Kocham Cię ★★★ - melodramat USA 2007, reż. Richard LaGravenese (120 min)
16:20 I swear - film biograficzny Wlk. Brytania ★★★★ 2025 (120 min)
18:20 Żywiciel rodziny ★★ - komedia USA 2026, reż. Eric Appel (100 min)
20:00 Koniec ulicy Dębowej ★★★ - horror USA 2026, reż. David Robert Mitchell (100 min)
21:40 Pozłacany wiek IV (3/8) - serial obycz. USA 26, wyk. Cynthia Nixon
22:40 Mountainhead - komedia ★★★ USA 2025, reż. Jesse Armstrong (105 min)
00:25 Wiking - film przyg. ★★★★ USA/Wlk. Brytania/Chiny 2022 (135 min)

CINEMAX

13:35 Świadek - dramat obycz. Niemcy/Austria 2024
15:15 Historia Souleymane'a - dramat obycz. Francja 2024
16:50 Wspaniałe życie Marcela Pagnola - film anim. Francja/Belgia/Luksemburg 2025
18:20 Całe szczęście - komedia romantyczna USA 2006
20:00 Slumdog. Milioner z ulicy - film obycz. Wlk. Brytania/USA/Francja 2008
22:00 Kontinental '25 - komediodramat Rumunia/Szwajcaria/Luksemburg/Brazylia/Wlk. Brytania 2025

ROMANCE TV

11:25 Czekoladowy klub - dramat obycz. Wlk. Brytania 2025
13:30 Rosamunde Pilcher: Godziny decyzji - film obycz. Niemcy/Austria 1996
15:20 Nieważkość z tobą - romans Kanada/USA 2024
17:00 Rosamunde Pilcher: Magia miłości - film obyczajowy Niemcy 1999
18:55 Śledztwo prowadzi Watzmann (1/8) - serial krym.
20:00 Kryminał z Bolzano
21:55 Przepisy na miłość i zbrodnię (5,6/10)
23:55 Śledztwo prowadzi Watzmann (1/8) - serial krym.

CANAL+ PREMIUM

08:50 Masz ci los! - komedia ★★★ Polska 23, reż. Mateusz Głowacki (90 min)
10:20 Łapu-Capu (275)
10:25 Saga »Zmierzch« — Zaćmienie ★★ - film fantasy USA 2010 (120 min)
12:25 Wszyscy Święci ★★ - dramat obyczajowy Polska 2002, reż. Andrzej Barański (80 min)
13:45 Każda mała rzecz
15:20 Listy do Julii - komedia ★★★ romantyczna USA 2010 (105 min)
17:05 Balony - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
17:35 Kaśka Sochacka — Ta Druga na Bis (Live)
18:25 Łapu-Capu (276)
18:30 Skok na milion ★★ - komedia Francja/Belgia 2025, reż. Grégoire Vigneron (90 min)
20:00 Wola przetrwania ★★ - thriller USA 2025, reż. Joe Carnahan (120 min)
22:00 Eksperyment: Odsiadka II (4/6)
22:50 Guru - thriller ★★★ Francja 2025, reż. Yann Gozlan (105 min)
00:35 Sirât - dramat ★★★ społeczny Francja/Hiszpania 2025 (115 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Młode gliny II (3)
10:55 Magda M. II (8)
11:55 Prawo Agaty II (6,7)
13:55 Młode gliny II (4)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej
17:10 Seriaale (8)
17:50 Poskromienie złośnicy II - komedia romantyczna Polska 2023, reż. Filip Zylber
20:00 Dungeons & Dragons: Złodziejski honor - film fantasy USA 2023
22:55 Pamiętnik - dramat obyczajowy USA 2004

AMC

10:20 Papillon. Motylek - dramat obycz. Czechy/Hiszpania/USA 2017, reż. Michael Noer
13:30 Bohater ostatniej akcji - film przygodowy USA 1993
16:10 Ocaleni - thriller USA/Kanada 2008, reż. Rodrigo García, Morten Tyldum
18:10 Ślepy traf - dramat kryminalny USA 2013
20:00 Lake Placid: Dziedzictwo - horror RPA/USA 2018, reż. Darrell Roodt
22:00 Prawo zemsty - thriller USA 2009, reż. F. Gary Gray
00:20 Król niewiernych - film przyg. Wlk. Brytania/Łotwa 18

eprasa.pl aa3b679ca8

AXN

08:20 Agenci NCIS XIII (9/24)
09:20 Castle III (18,19/24)
11:15 Detektyw Monk III
13:10 Agenci NCIS XIII
15:10 FBI: Most Wanted V (3,4/13) - serial kryminalny
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (6,7/22)
19:05 Castle III (20,21/24)
21:05 FBI: International
22:00 Walker: Strażnik Teksasu III (13/18) - serial krym.
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (6,7/22)
00:45 Castle III (20/24)

EPIC DRAMA

08:15 Detektyw Murdoch XII (12/18) - serial krym.
09:05 Wszystkie stworzenia duże i małe III (7) - serial obycz.
10:15 Lekarze na start
11:50 Panna Scarlet i komisarz IV (3/6) - serial krym.
13:00 Marlow: klub zbrodni II
14:05 Agenci NCIS XVIII (8/16)
15:00 Panna Marple V (2/4)
16:55 Poirot: Karty na stół X (2/4) - serial kryminalny
18:55 Agenci NCIS XVIII (9/16)
20:00 Poirot V (8/8)
21:00 Sprawy pana Booka II
22:10 Próba niewinności (2/4)
23:05 Poirot V (8/8)

TVN STYLE

11:20 Szpital św. Anny (18/26)
12:20 Ugotowani (7)
13:25 Kuchenne rewolucje
15:35 Ugotowani (2)
16:40 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (4/8) - serial dok.
17:40 Kuchenne rewolucje (12, 7, 1) - reality show
20:50 Bitwa o gości (6)
21:50 Jestem z Polski XV (14/20) - serial dok. Polska 25
22:50 Hotel Paradise (49)
23:45 EuroPOLKI studentki (11) - lifestyle Polska 2024
00:40 Szokujące potrawy. Boliwia - film dok. Polska 2020

TVN TURBO

09:05 Fani czterech kółek
10:00 Raport Turbo (5111)
10:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (4) - magazyn
11:15 Wojny samochodowe (3)
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować V
18:00 Raport Turbo (5112)
18:15 Zawodowi handlarze (11)
19:00 Naprawy nie do naprawy
19:45 Co tu się odjechało? (7)
20:15 Jeździć, obserwować VIII
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (5112)
22:15 Z drugiej ręki (11)

BBC FIRST

08:40 Zagadki doktora Blake'a
09:40 Z pamiętnika położnej
10:40 Ojciec Brown XI (4,5/10)
12:40 Śmierć pod palmami XIV
13:40 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
15:20 Śledztwa siostry Bonifacji II (9/10) - serial krym.
16:15 Tajemnice Brokenwood
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami III
21:00 Detektyw z Chelsea IV
22:00 Dobijasz mnie (6/6)
22:55 Line of Duty – Wydział wewnętrzny V (5,6/6)

FX

09:55 Agenci NCIS II (16/23)
10:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (11/18)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (9,10/24)
13:45 Castle III (4/24)
14:40 Lucyfer III (7/26)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (11,12/24)
17:25 Z Archiwum X V (17,18/20) - serial s.f.
19:15 FBI V (7/23)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku IV (21/21)
21:05 Zabójcze umysły XII
22:00 Matlock II (13/16)
22:55 Z Archiwum X V (18/20)

HGTV

08:00 Remontujemy dom na plaży IV (2/13) - serial dok.
08:55 Wymarzona wiejska posiadłość (5, 6) - reality show
10:55 Moje miasto, mój dom
11:50 Włoszki wymiatają! (1)
12:35 Uratuj swój ogród (13)
13:35 Patent na dom (1)
14:35 Mieszkanie na miarę II
16:35 Polowanie na ogród VI
18:15 Zgłoś remont (7)
19:10 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (3/8) - serial dok.
20:10 Poukładani (4)
21:05 Dorota was urządzi
22:35 House Hunters

BBC LIFESTYLE

11:10 Najdroższe brytyjskie domy III - serial dok.
12:10 Mistrzowie ceramiki (4)
13:25 W świecie luksusu (1/6)
14:25 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
15:35 Mistrzowie ceramiki: Kanada (2) - teleturniej
16:35 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (5)
17:40 Masterchef: Australia
18:40 Zapraszam do stołu
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
21:00 Bake off: zawodowcy (7)
22:00 Winnice Australii i Gary Barlow (1) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół X (23/23)
08:50 The Office PL IV (9,10)
09:55 Przyjaciele X (1-4/18)
11:58 Teoria wielkiego podrywu VII (17-22/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół XI (1,2,3,4/22) - serial kom.
16:30 Przyjaciele X (5-8/18)
18:30 The Office PL IV (11,12/12)
19:35 Duchy (5,6/18)
20:35 Teoria wielkiego podrywu VII (11-13/24) - serial kom.
21:55 The Office PL III (2,3/12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XIII
09:25 Rodzinka.pl X (3)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo VI (1/13)
11:25 Na dobre i na złe
12:25 Zaraz wracam (37,38)
13:25 Minuta dla Twojego bezpieczeństwa (11) - mag.
13:35 Ojciec Mateusz (4,5/14)
15:40 Komisarz Alex XIII (10)
16:30 Na sygnale
17:35 Ranczo VI (3,4/13)
19:30 Ojciec Mateusz (6,9)
21:30 Ranczo VI (5,6/13)
23:20 Ojciec Mateusz (7,1/14)
01:15 Krucjata. Prawo serii (13/13) - serial kryminalny

CANAL+ KUCHNIA

12:40 Javier Peña zjada świat
13:45 Moje smaki wsi (5,6/6)
14:40 ABC gotowania – kuchnia włoska (9, 10) - mag.
15:45 Dzień dobry, obiad (8, 1)
16:45 Jamie Oliver (1, 1)
18:40 Włoskie życie Sophie Grigson II (6) - serial dok.
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (5)
19:20 Włoskie życie Sophie Grigson II (7) - serial dok.
19:45 m jak mięso (3)
20:15 Top Chef (4)
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Javier Peña zjada świat

CANAL+ DOMO

11:10 Ucieczka na wieś XXIII
12:10 Wielkie projekty XXIII
14:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (7/20) - serial dok.
15:00 Najlepszy dom w okolicy (11, 12) - reality show
16:00 Room service. Hotele od kuchni II (1,2) - serial dok.
17:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (8/20) - serial dok.
18:00 Ucieczka na wieś XXIII
19:00 Wielkie projekty: Nowa Zelandia IX (1) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta X (1,2)
21:00 Najlepszy dom w okolicy
22:00 Tomasz Pągowski (6)
22:30 Daleko od miasta XVII (4)

PLANETE+

12:20 Niezwykłe podróże koleją VIII (5/7) - serial dok.
13:30 Afryka z góry (3/10)
14:35 Sekrety budowniczych piramid II (3/6) - serial dok.
15:45 Targowiska świata (2)
16:50 Świat z góry XIII (5,6)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:45 Cud numer 71 71 (1/3)
19:45 Watykan. W jakim stanie jest Kościół? (2/6)
20:50 Sekrety budowniczych piramid II (2/6) - serial dok.
22:00 Polowanie na króla piratów (3/3) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Budowa na końcu świata (10/11) - serial dok.
11:00 Klan z Alaski III (15/32)
12:00 Celnicy na straży Szwecji (10/14) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita VII (9/10) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL XII
16:00 Ed Stafford: inicjacja
17:00 Rafa koralowa - film dok.
18:00 Przystanek Bieszczady III (10) - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VI
22:00 W oku cyklonu: Łowcy burz (3/6) - serial dok.
23:00 Sekretne życie kasyna w Las Vegas - serial dok.

TVP HISTORIA

11:05 Magia irańskiego jedwabiu - film dok. Niemcy 2021
11:55 Wszystkie kolory świata
12:55 Żwirko i Wigura
14:00 Kariera Nikodema Dyzmy (3/7) - serial obycz.
15:00 Sensacje XX wieku
17:05 Film dokumentalny
17:30 Wojenne dziewczyny V
18:20 Fake czy historia?
19:05 Obrona Lwowa
20:05 Pitbull (2/5)
21:00 Nieznana wojna na Północy (2/6) - serial dok.
22:00 1953. Walka o nadzieję
23:25 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXII
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (11/22)
14:50 Największe tajemnice świata VII (7) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa: walka o Europę (4/8) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VII (4) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XII
21:00 Sekrety widziane z góry III (4/10) - serial dok.
22:00 Ranczo kosmitów VII
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata II (19/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Misja: ratujmy oceany
13:00 Złapać przemytnika IV
15:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV
16:00 Odkopać historię
17:00 Ukryte pod miastami
18:00 Wcielenia zła: Kim z Dynastii Grozy (9/10)
19:00 Złoto Hitlera (3/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIV (9/11) - serial dok.
21:00 Premiera: Operacja transport III - serial dok.
22:05 Megażywioły
23:00 Uwaga, katastrofa! II

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici XII
11:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 Poszukiwacze historii X
13:00 Ostatni bastion Hitlera IV (3,4/6) - serial dok.
15:00 Poszukiwacze złota w Australii IX (19/20)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie VII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Militarny top 10 (4/10)
22:00 Naziści: ściśle tajna nauka (5,6/8) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici VIII
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (51)

BBC EARTH

12:30 Wietnamskie przygody Billa Baileya (2/6) - serial dok.
13:30 Dziewicze zakątki Ziemi
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu UK
16:30 Pociągiem przez starożytny Egipt (1/4) - serial dok.
17:35 Dziewicze zakątki Ziemi
18:40 Wietnamskie przygody Billa Baileya (3) - serial dok.
19:45 Cywilizacje: rozkwit i upadek (3/4) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu (2,3/10) - serial dok. USA 2013
22:55 Pociągiem przez starożytny Egipt (2/4) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

11:30 Naziści, U-booty i bitwa o Atlantyk - serial dok.
12:50 Wikingowie: narodziny imperium (3,4/6) - serial dok.
14:50 Tajemnice Adriatyku
16:50 II wojna światowa: cena imperium (7/13) - serial dok.
17:55 Wojenne fabryki III (4/6)
18:55 Wyprawa po skarby z Bettany Hughes IV
19:55 Faraonowie: nie tylko piramidy - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (3/4)
21:55 Wojny faraonów (2/4)
23:10 Naziści, U-booty i bitwa o Atlantyk - serial dok.

eprasa.pl aa3b679ca8

CZWARTEK 19.11

Od A do Z

DESPERAT ★★★
thriller, USA 2025, reż. Gus Van Sant, wyk. Bill Skarsgård, Dacre Montgomery, Cary Elwes
22:30 | **canal+ premium**
Gus Van Sant o prawdziwej historii z lat 70. XX wieku w stylu ówczesnego kina. Aby przyspieszyć decyzję o kredycie, zdesperowany przedsiębiorca bierze zakładnika, którego traktuje jak żywą tarczę.

DZIEWCZYNA NA POŻEGNANIE ★★★★
komedia romantyczna, USA 1977, reż. Herbert Ross, wyk. Richard Dreyfuss, Marsha Mason, Quinn Cummings
19:45 | **warner tv**
Neil Simon uśmiecha się ciepło: samotna matka i aktor, któremu wynajmuje pokój. Happy end plus Oscar dla Richarda Dreyfussa oraz cztery inne nominacje, w tym dla filmu i Marshy Mason.

KAC VEGAS III ★★
komedia, USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Zach Galifianakis, Ed Helms
21:00 | **tvn 7**
Jeszcze raz to samo, jakkolwiek bez ślubnej okazji. Doświadczona w Vegas i Bangkoku paczka szuka porwanego przez mafię przyjaciela, odkrywając po drodze przyczynę większości swoich kłopotów.

LŚNIENIE ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/USA 1980, reż. Stanley Kubrick, wyk. Jack Nicholson, Shelley Duvall, Danny Lloyd
21:55 | **cinemax**
Stanley Kubrick czyta Stephena Kinga: walczący z zanikiem weny literat przyjmuje posadę zimowego stróża w hotelu, nawiedzanym przez ducha byłego właściciela, który zamordował całą swoją rodzinę.

MARTWYCH NIE BOLI ★★★
western, Kanada/Dania/Meksyk/Wlk. Brytania/USA 2023, reż. Viggo Mortensen, wyk. Vicky Krieps, Viggo Mortensen, Solly McLeod
20:10 | **ale kino+ hd**
Gdy wybucha wojna secesyjna, para pionierów, budujących wspólne życie, rozdziela się: on walczy po stronie Unii, ona zostaje w Nevadzie, stawiając czoło nieprzyjaznemu otoczeniu. Czy ich uczucie przetrwa?

Red Rocket

20:00 | **hbo**
★★★★

FOT. A24

Znużony karierą gwiazdora porno mężczyzna wraca do swego miasteczka w Teksasie. Tu musi wybrać: wrócić do byłej żony (i teściowej) czy zaangażować się w nowy związek z kasjerką ze sklepu z pączkami?

KOMEDIA
USA 2021, REŻ. SEAN BAKER, WYK. SIMON REX, BREE ELROD, SUZANNA SON

NIC ŚMIESZNEGO ★★
komediodramat, Polska 1994, reż. Marek Koterski, wyk. Cezary Pazura, Ewa Błaszczyk, Marek Kondrat
23:15 | **tvp kultura**
Ironiczne rozważania o losach polskiego inteligenta w wieku średnim na przykładzie niespełnionego reżysera filmowego. Jeden z rozdziałów autobiografii Marka Koterskiego?

OBYWATEL KANE ★★★★★
film biograficzny, USA 1941, reż. Orson Welles, wyk. Orson Welles, Joseph Cotten, Agnes Moorehead
20:05 | **tvp kultura**
Dziewięć nominacji i tylko jeden Oscar dla najważniejszego filmu w dziejach kina: Orson Welles proponuje dziennikarskie śledztwo jako klucz do poznania prawdziwego oblicza prasowego potentata.

PAKT MILCZENIA ★★
thriller, USA/Kanada 2006, reż. Renny Harlin, wyk. Steven Strait, Laura Ramsey, Sebastian Stan
20:00 | **stopklatka**
Mroczne tajemnice pierwszych amerykańskich osadników przypominają o sobie, kiedy w elitarnej szkole nieoczekiwanie zjawia się przedstawiciel rodu niegdyś wykluczonego z tamtej społeczności.

SZALONY KOŃ ★★
western, USA 1996, reż. John Irvin, wyk. Michael Greyeyes, Nathaniel Arcand
22:00 | **warner tv**
Filmowy pomnik wystawiony wodzowi Siuksów, który walczył o prawa swego plemienia, oraz politycznej poprawności.

TAJNE PRZEZ POUFNE ★★★
komedia kryminalna, USA/Wlk. Brytania/Francja 2008, reż. Ethan Coen, Joel Coen, wyk. George Clooney, Brad Pitt, Frances McDormand
22:40 | **ale kino+ hd**
Braci Coen traktat o amerykańskiej głupocie: pamiętnik sfrustrowanego analityka CIA trafia do laików, którzy postanawiają sprzedać go rosyjskiemu wywiadowi. Ku przestrodze.

WSTRZĄSY ★★
film s.f., USA 1990, reż. Ron Underwood, wyk. Kevin Bacon, Fred Ward, Finn Carter
22:00 | **stopklatka**
Pustynną osadę atakują krwiożercze larwy mutanty: katalog kina grozy z lat 50. XX wieku ze znaczącym przymrużeniem oka. Kawał dobrej zabawy.

WYSŁANNIK PRZYSZŁOŚCI ★★
film s.f., USA 1997, reż. Kevin Costner, wyk. Kevin Costner, Will Patton, Larenz Tate
23:50 | **warner tv**
Futurystyczny western: Kevin Costner broni lokalnej wspólnoty przed despotą sięgającym po władzę nad światem.

ZABIJ MNIE, KOCHANIE ★★
komedia, Polska 2024, reż. Filip Zylber, wyk. Weronika Książkiewicz, Mateusz Banasiuk, Agnieszka Więdłocha
22:55 | **polsat**
Z tureckiego na polski za pośrednictwem Netflixa: małżeństwo w trakcie przejść kupuje los na loterię i wygrywa, lecz mimo wspólnej inwestycji nikt nie zamierza się dzielić wygraną z partnerem.

ZŁE MAMUŚKI ★★★
komedia, USA 2016, reż. Jon Lucas, Scott Moore, wyk. Mila Kunis, Kathryn Hahn, Kristen Bell
22:40 | **tvn**
Trzy panie z trudem łączące obowiązki macierzyńskie z pracą zawodową wszczynają bunt, który wprawdzie szokuje otoczenie, ale daje im – choćby na chwilę – poczucie upragnionej wolności. Inspirujące.

ZŁY MIKOŁAJ ★★★
komedia, USA/Niemcy 2003, reż. Terry Zwigoff, wyk. Billy Bob Thornton, Tony Cox, Lauren Graham
23:10 | **tvn 7**
Oszust żyjący z kradzieży dokonywanych w Wwigilię w przebraniu świętego mikołaja poznaje właściwe znaczenie świąt Bożego Narodzenia dzięki ośmiolatkowi z kłopotami. Plus Billy Bob Thornton.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aa3b679ca8

CZWARTEK 19.11

TVP1

06:10 Akacjowa 38
07:00 Msza święta
07:30 Pełnia wiary (127)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam (39)
09:00 Ranczo V (9/13)
10:00 Komisarz Alex II (1/13)
11:00 Ojciec Mateusz XXV (9)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 To się opłaca (242)
12:55 Zwierzęta III (1/10)
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Reporterzy (659)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (6020)
18:05 Klan - telenowela
18:40 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **Ojciec Mateusz 36** (2) - serial kryminalny Polska 2026
21:25 **Sprawa dla reportera** (1602) - cykl reportaży
22:30 **Klangor** (2/8) - serial krym. Polska 2021, wyk. Arkadiusz Jakubik
23:25 **Gra z Cieniem II** (11)
00:20 **1917** - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Sam Mendes, wyk. George MacKay (125 min) ★★★★
02:25 **Magazyn Ekspresu Reporterów** (1094)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Operacja zdrowie (92)
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7742) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7742) - mag. Polska 2026
11:45 Jedzenie ma znaczenie, nauka na talerzu
12:25 Koło fortuny (2137)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1118)
14:35 Na sygnale
15:00 Koło fortuny – extra
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2138)
16:35 Familiada (3095)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1119)
18:50 Jeden z dziesięciu (12)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (20)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Postaw na milion** (401) - teleturniej
21:40 **Super Gary. Gotuj z Bosacką!** (15) - mag.
22:15 **Dyżur ogólny** (2)
22:45 **Europa da się lubić – nowe pokolenie** (10)
23:45 **SOR** (5/12)
00:30 **Rodzinka.pl XIX** (10)
01:05 **Peaky Blinders IV** (4/6) - serial gangsterski
02:10 **Tyle co nic** - dramat obyczajowy Polska 2023 (105 min) ★★★

POLSAT

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (3104)
08:20 Trudne sprawy XXIII
09:20 Dlaczego ja? XX (34-36/40) - serial fab.-dok.
12:20 Gliniarze Śląsk (56) - serial krym. Polska 2026
13:25 Gliniarze XVIII (32,33) - serial fabularno-dok.
15:30 Wydarzenia (1119)
15:55 Gliniarze XXI (57) - serial fab.-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (57) - serial krym. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (120) - serial obycz.
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (1119) - program publicystyczny Polska 2026
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (166)

20:30 **Nasz nowy dom** (384) - reality show Polska 2026
21:40 **Zdrada** (12) - serial krym. Polska 2023, wyk. Anna Karczmarczyk, Paweł Małaszyński, Dawid Ogrodnik
22:55 **Zabij mnie, kochanie** - komedia Polska 2024, reż. Filip Zylber, wyk. Weronika Książkiewicz, Mateusz Banasiuk, Agnieszka Więdłocha, Piotr Rogucki (125 min) ★★

TVN

05:15 Zamieszkać na plaży V (12/14) - serial dok. USA 2019
05:40 Uwaga! (8133) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (16/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Warszawa – Piccownia 29 (1)
07:45 Dzień Dobry TVN (5841)
11:20 Doradca smaku (22)
11:30 Kuchenne rewolucje: Białystok – Zielony Nosorożec XXIV (9) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (9) - reality show
13:40 Ukryta prawda (22,23/60) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny II (33) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny IV (58) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VII (58)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (8134) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** (176) - serial obycz. Polska 26
20:50 **The Floor. VIP Challenge** (4) - teleturniej
21:30 **Kuchenne rewolucje 33** (12) - reality show
22:40 **Złe mamuśki (Bad Moms)** - komedia USA 2016, reż. Jon Lucas, Scott Moore (130 min) ★★★
00:50 **Zbliżenie. Mówię Wam podcast** (6)
01:40 **Miłość, ślub i inne nieszczęścia** - komedia romantyczna USA 2020 (125 min) ★★

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami II (8,9/22) - serial krym. USA 85
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (2,10/15)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (14/23) - serial fantasy USA 09
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Mój grzech (13) - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie IV (49) - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes (42)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XII - serial obycz.
17:00 Rodzinny interes (43) - serial obycz. Polska 2019
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (57,58) - serial obyczajowy Polska 2026
20:00 **Wieczór kawalerski** - komedia kryminalna Polska 2024, reż. Szymon Gonera, wyk. Mateusz Banasiuk, Joanna Opozda (115 min) ★
21:55 **Ślub doskonały** - komedia Polska 2023, reż. Nick Moran, wyk. Ewa Kasprzyk (115 min) ★
23:50 **Prawdziwe życie (La vie pour de vrai)** - komedia Francja/Belgia 2023, reż. Dany Boon (135 min) ★★★
02:05 **Dzielnica strachu III**

TVN7

05:15 Ten moment (18/40) - serial fabularno-dok.
05:50 Szkoła (19,20,21/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:40 Ukryta prawda (30,9,10) - serial fab.-dok.
11:45 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
13:05 W-11 – wydział śledczy
13:50 Detektywi V (12) - serial fabularno-dok. Polska 2025
14:55 Szpital św. Anny IV (48) - serial obycz. Polska 2026
15:55 Ukryta prawda (20/73)
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
19:00 Ukryta prawda (13/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (50) - real tv Polska 2026
21:00 **Kac Vegas III (The Hangover Part III)** - komedia USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Ed Helms (130 min) ★★
23:10 **Zły Mikołaj (Bad Santa)** - komedia USA/Niemcy 2003, reż. Terry Zwigoff (110 min) ★★★
01:00 **Narodziny (The Nativity Story)** - dramat obyczajowy USA 2006, reż. Catherine Hardwicke (130 min) ★★★

MEZZO

10:15 Wielcy muzyczni rywale: Callas vs Tebaldi
10:55 Orkiestra Symfoniczna z Monte Carlo, Kazuki Yamada, Truls Mørk: Saint-Saëns, Franck - muzyka klasyczna
12:45 Intermezzo
13:30 Patricia Guerrero: Katedra - taniec Francja 2023
14:40 Orchestre des Champs-Elysées, Philippe Herreweghe: Mozart, Beethoven - muzyka klas.
16:30 „El retablo de Maese Pedro" de Falli na Festiwalu w Grenadzie - muzyka klas.
17:50 Giuseppe Verdi: Bal maskowy - opera Hiszpania 24
20:30 Chick Corea Piano Solo
21:10 Chick Corea i Steve Kujala – Monachium, 1984
22:25 Chick Corea & McCoy Tyner: Piano Duo - koncert

PULS 2

11:10 Gus. Mały (33)
11:35 Tomek i przyjaciele
12:00 Lwia straż (6,2/26)
13:00 Nowe przygody Kubusia Puchatka II
13:35 Smerfy - serial anim.
14:00 Baranek Shaun V
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous VI
16:00 Koci domek Gabi
17:00 Fineasz i Ferb (15)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru II (13,14/39)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (47) - serial obycz.
21:00 Snajper II - film sensacyjny USA/Węgry 2002
22:55 Nowe imperium - dramat hist. Włochy/Hiszpania 2006, reż. Giulio Base
01:10 Mr Brooks - thriller USA 2007, reż. Bruce A. Evans

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (10) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci XIII (64,65,1/65)
11:55 Na ratunek 112 XV (15,16) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XVIII (6,7,8,58/40) - serial fab.-dok.
17:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (437) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXV (58,59) - serial obycz.
20:00 Uroczysko VI (48)
20:35 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (48)
21:35 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (48) - serial krym.
22:40 Opowiem ci o zbrodni II (3) - serial dok. Polska 2019
23:05 Wpół do śmierci - film sens. USA/Niemcy 2002, reż. Don Michael Paul, Morris Chestnut, wyk. Steven Seagal

METRO

07:25 Szpital (17,18,19/87)
10:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:25 Szkoła (47/67) - serial fabularno-dok. Polska 2019
13:25 Brzydula - serial obycz.
14:35 Drugie serce - serial obyczajowy Turcja 2025
15:35 Druga szansa III (5) - serial obycz. Polska 2017
16:45 The Floor (11, 12)
18:00 Złomowisko PL VII - serial dok. Polska 2018
19:00 Kartoteka IX (29,30) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni VIII (5) - serial krym. Polska 2008
23:15 Kuba Wojewódzki (12)
00:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (13/15)
01:30 Szpital (24/68)
02:30 Szkoła (53/67) - serial fabularno-dok. Polska 2019

eprasa.pl aa3b679ca8

CZWARTEK 19.11

STOPKLATKA

08:00 **Robert Makłowicz** (202, 141) - magazyn
09:50 **Komisarz Rex — Powrót do Wiednia** (7,8/12) - serial krym. Austria/Niemcy 2026
11:55 **MacGyver** (15,16/22)
14:00 **Katastrofy w przestworzach XII** (10,8,5,2/13) - serial dok.
18:00 **Wojny magazynowe: Kanada** (3,4/12) - serial dok. Kanada 2014
19:10 **Aukcja w ciemno** (14,15/21) - serial dok.
20:00 **Pakt milczenia (The Covenant)** ** - thriller USA/Kanada 2006, reż. Renny Harlin, wyk. Steven Strait, Laura Ramsey, Sebastian Stan, Taylor Kitsch (120 min)
22:00 **Wstrząsy (Tremors)** ** - film s.f. USA 1990, reż. Ron Underwood, wyk. Kevin Bacon, Fred Ward, Finn Carter (115 min)
23:55 **Nieśmiertelny II: Nowe życie (Highlander II: The Quickening)** * - film fantasy Wlk. Brytania/Francja/Argentyna/USA 1991, reż. Russell Mulcahy (155 min)

KINO POLSKA

07:40 Polska Kronika Filmowa: 20B/78 - program dok.
07:50 Zwierzęta Wajraka III (5,6/10) - serial dok. Polska 22
08:50 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024
09:35 Do przerwy 0:1 (5,6) - serial młodzieżowy Polska 69
10:45 Moja mama - film krótkometrażowy Polska 2024
11:00 Tama - film krótkometrażowy Polska 2024
11:40 Będzie lepiej - komedia Polska 1936
13:45 Krzyżacy - film przyg. Polska 1960, reż. Aleksander Ford, wyk. Urszula Modrzyńska
17:20 Pogranicze w ogniu (11,12) - serial sens. Polska 91
20:00 Och, Karol! - komedia Polska 1985, reż. Roman Załuski, wyk. Jan Piechociński, Dorota Kamińska, Marta Klubowicz, Danuta Kowalska
22:05 Konsul - komedia sensacyjna Polska 1989, reż. Mirosław Bork, wyk. Piotr Fronczewski, Maria Pakulnis
00:30 Wyjazd integracyjny - komedia Polska 2011, reż. Przemysław Angerman, wyk. Jan Frycz, Tomasz Karolak
02:30 Prawo ojca - dramat krym. Polska 1999, reż. Marek Kondrat, wyk. Marek Kondrat, Małgorzata Foremniak

ALE KINO+

08:55 **Benek** - komediodramat Polska/Austria 2007, reż. Robert Gliński (125 min)
11:00 **The Office PL III** (3,4/12) - serial kom.
12:10 **Karen Pirie** (3/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2022
14:10 **Bestia** (3,4/6) - serial obycz. Kanada 2021
16:10 **Bandyci (American Outlaws)** ** - western USA 2001, reż. Les Mayfield, wyk. Colin Farrell, Scott Caan, Ali Larter (120 min)
18:10 **Karen Pirie II** (1/3) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
20:10 **Martwych nie boli (The Dead Don't Hurt)** *** - western Kanada/Dania/Meksyk/Wlk. Brytania/USA 2023, reż. Viggo Mortensen, wyk. Vicky Krieps (150 min)
22:40 **Tajne przez poufne (Burn After Reading)** *** - komedia kryminalna USA/Wlk. Brytania/Francja 2008 (120 min)
00:40 **Suburbicon** - komedia kryminalna Wlk. Brytania/USA/Chiny 2017, reż. George Clooney (135 min)

POLSAT FILM

07:30 Poirot II (2/10)
08:30 Przyjaciółki XI (7,8)
10:25 Świat według Kiepskich (23,32,13,14) - serial kom.
14:30 Fałszywa dwunastka II - komedia USA/Kanada 2005
16:30 Jeszcze większe dzieci - komedia USA 2013
18:35 To skomplikowane - komedia romant. USA/Japonia 09, reż. Nancy Meyers
21:00 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach - komedia romantyczna Polska 2022
22:55 Fuks II - komedia kryminalna Polska 2024

FILMBOX+ ONE

09:50 Vera VIII (4/4)
11:50 Zbrodnie w Grantchester VI (6/8)
12:50 Agatha Christie: Kryminalne zagadki II (6) - film krym. Francja/Szwajcaria 2009
15:00 Strażnik Teksasu VIII (24,25/25) - serial sens.
17:05 Vera IX (1/4)
18:55 Zbrodnie w Grantchester VI (7/8)
20:00 Missisipi w ogniu - thriller USA 1988, reż. Alan Parker
22:40 3:10 do Yumy - western USA 2007, reż. James Mangold
01:05 Sąsiedzi II - komedia USA/Chiny 2016, reż. N. Stoller

TVP KULTURA

08:30 **Dzień z życia artysty**
09:00 **Rodzina Kanderów** (6)
10:15 **Parę osób, mały czas** **** - dramat psychologiczny Polska 2005, reż. Andrzej Barański (120 min)
12:15 **Reżyserzy** (5/10)
13:10 **Którędy po sztukę**
13:20 **Magazyn**
14:00 **Czterdziestolatek** (12)
15:05 **Dzień czwarty** - film ** wojenny Polska 1984, reż. Ludmiła Niedbalska, wyk. Krzysztof Pieczyński (95 min)
16:40 **Rodzina Kanderów** (7)
17:45 **Tuż obok. O rzeźbie w przestrzeni publicznej** (4) - cykl reportaży
18:00 **Kulturalni** (45)
18:55 **Rawhide IV** (17)
20:00 **Wstęp do filmu** (624)
20:05 **Obywatel Kane (Citizen Kane)** ***** - film biograficzny USA 1941, reż. Orson Welles, wyk. Orson Welles (130 min)
22:15 **Hala odlotów** (209)
23:15 **Nic śmiesznego** ** - komediodramat Polska 1994 (105 min)
01:00 **W pętli ryzyka i fantazji** **** - dramat obycz. Japonia 21, reż. Ryūsuke Hamaguchi (125 min)

WARNER TV

07:30 Prawo Agaty V (11,12)
09:25 Bajer z Bel-Air VI
10:20 Teraz albo nigdy! II
14:15 Bajer z Bel-Air VI (21,22,23,24/24) - serial kom.
16:10 Cudotwórcy III (1,2,3,4/10) - serial kom.
18:00 Pan Niania - komedia USA 1993, reż. M. Gottlieb
19:45 Dziewczyna na pożegnanie - komedia romantyczna USA 1977, reż. Herbert Ross
22:00 Szalony Koń - western USA 1996, reż. John Irvin
23:50 Wysłannik przyszłości - film s.f. USA 1997

PARAMOUNT

09:25 Policyjna grupa pościgowa XVI (2) - serial dok.
10:30 Pingwiny z Madagaskaru III (5/15)
11:00 Słodkie zmartwienia - komedia USA 1995
13:00 Czarodziejki VIII
15:00 Tata kontra tata - komedia USA 2015
17:15 Top Gun: Maverick - film sensacyjny USA 2022
20:00 Truman Show - komediodramat USA 1998
22:10 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua
00:50 Liberator - film sensacyjny USA/Francja 1992

HBO

09:10 **Koniec ulicy Dębowej** *** - horror USA 2026, reż. David Robert Mitchell (100 min)
10:50 **Policzalne** - dramat *** obycz. Australia 24, reż. Marcelle Lunam (90 min)
12:20 **Emotki. Film** - film * anim. USA 2017 (85 min)
13:45 **Fantastyczny Pan Lis** *** - film anim. Wlk. Brytania/USA 2009, reż. Wes Anderson (85 min)
15:10 **Wielka mała koza** *** - film anim. USA 2026, reż. Tyree Dillihay, Adam Rosette (95 min)
16:45 **Ludzkie dzieci** - film ** s.f. USA/Wlk. Brytania/Japonia 2006, reż. Alfonso Cuarón (110 min)
18:35 **Czy pamiętasz te Święta?** *** - romans USA 2025 (85 min)
20:00 **Red Rocket** - komedia **** USA 2021, reż. Sean Baker, wyk. Simon Rex, Bree Elrod (130 min)
22:10 **Maniacy prawdy** (1,2) - serial dok. Węgry 2026
23:40 **Morderstwa w Austin** (5/5) - serial dok.
01:15 **MaXXXine** - horror *** USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2024 (100 min)

CINEMAX

12:50 Slumdog. Milioner z ulicy - film obycz. Wlk. Brytania/USA/Francja 2008
14:50 Taniec żywych - dramat obycz. Hiszpania/Kolumbia 25
16:25 Simon z gór - dramat obyczajowy Argentyna/Chile/Urugwaj 2024
18:05 Wszystkie piosenki, których nigdy nie śpiewaliśmy - dramat obycz. Japonia 2023
20:00 Prawo ulicy II (3,4/12)
21:55 Lśnienie - thriller Wlk. Brytania/USA 1980
00:20 Las - dramat obyczajowy Austria 2023

ROMANCE TV

09:30 Najlepsze na koniec - komedia Niemcy 2024
11:25 Rosamunde Pilcher: Mężczyzna moich marzeń - film obycz. Niemcy/Austria 07
13:20 Kryminał z Bolzano (3)
15:05 Lato na Lazurowym Wybrzeżu - dramat obycz. Niemcy 24, reż. Kerstin Ahlrichs
17:00 Statek marzeń
18:55 Śledztwo prowadzi Watzmann (2/8) - serial krym.
20:00 Inga Lindström: Skok w szczęście - romans Niemcy 05
21:50 Dr Nice (1/4) - serial kom.
23:45 Śledztwo prowadzi Watzmann (2/8) - serial krym.

CANAL+ PREMIUM

09:10 **Miss mokrego podkoszulka** - komedia Polska 2002 (55 min)
10:05 **Łapu-Capu** (276)
10:10 **Saga „Zmierzch": Przed świtem, cz. 1** ** - film przygodowy USA 2011 (115 min)
12:05 **Fuks** - komedia sens. *** Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min)
13:30 **Prawdziwa historia szeregowca Ryana**
14:25 **Premierowa jazda**
14:40 **Imagine Dragons: Live at the Hollywood Bowl**
16:50 **Hollywood Buzz** (25)
17:15 **Extrawurst** - komedia *** Niemcy 26, reż. Marcus H. Rosenmüller (100 min)
18:55 **Łapu-Capu** (277)
19:00 **The Office PL VI** (3,4/12) - serial kom.
20:00 **Przyjmij / Odrzuć** ** - thriller USA/Irlandia 2025 (100 min)
21:40 **S.W.A.T. Exiles** (3/10)
22:30 **Desperat** - thriller *** USA 2025, reż. Gus Van Sant (110 min)
00:20 **Cięcie** - thriller Wlk. ** Bryt./USA 2024 (95 min)
01:55 **Miasteczko Shelby Oaks** ** - horror USA/Belgia 2024 (90 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Młode gliny II (4)
10:55 Magda M. II (9)
11:55 Prawo Agaty II (8,9)
13:55 Młode gliny II (5)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej
17:10 Top 100: filmy wszech czasów (4) - mag. filmowy
17:50 Ostatni władca wiatru - film przyg. USA 2010
20:00 Kwiat pustyni - film biograficzny Austria/Francja/Niemcy/Wlk. Brytania 2009
22:50 Banksterzy - dramat kryminalny Polska 2020

AMC

11:05 Królowa Śniegu (2) - baśń filmowa USA/Niemcy/Kanada 2002
12:50 Bohaterowie z Fukushimy - film katas. Japonia/Hongkong 2020
15:20 Legenda Zorro - film przygodowy USA 2005
17:55 I uderzył grom - film sens. USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
20:00 Policja - film krym. Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2002
22:25 Resident Evil: Domena zła - horror Wlk. Brytania/Niemcy/USA/Japonia/Francja 2002, reż. Paul W.S. Anderson

eprasa.pl aa3b679ca8

AXN

08:25 Agenci NCIS XIII (1/24)
09:20 Castle III (10,11/24)
11:10 Detektyw Monk III (8,9/16) - serial kryminalny
13:10 Agenci NCIS XIII (2,3/24)
15:05 FBI: Most Wanted IV (17,18/22) - serial kryminalny
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (20,21/22)
19:00 Castle III (12,13/24)
21:05 FBI: International (7/21)
22:00 Agenci NCIS XX (8/22)
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (20,21/22)
00:45 Castle III (12/24)

EPIC DRAMA

08:15 Detektyw Murdoch XII
09:15 Wszystkie stworzenia duże i małe IV (1/6)
10:10 Lekarze na start
11:50 Panna Scarlet i komisarz IV (4/6) - serial krym.
12:55 Panna Scarlet VI (1/6)
14:00 Agenci NCIS XVIII (9/16)
15:00 Panna Marple V (3/4)
16:55 Poirot: Karty na stół X: Po pogrzebie (3) - film kryminalny Wlk. Brytania 2005
18:55 Agenci NCIS XVIII (10/16)
19:55 Poirot III (2/11)
21:00 Panna Marple V (3/4)
22:55 Rodzina Hardacre'ów II (4/6) - serial obyczajowy

TVN STYLE

11:20 Szpital św. Anny (19/26)
12:20 Ugotowani (8)
13:25 Kuchenne rewolucje (6, 5) - reality show Polska 25
15:35 Ugotowani (3)
16:40 Ostre cięcie (8)
17:40 Kuchenne rewolucje (13, 8, 2) - reality show
20:50 Zgłoś remont – spełniamy marzenia (4/8) - serial dok.
21:50 Jestem z Polski XIV (4/18) - serial dok. Polska 2024
22:50 Hotel Paradise (50)
23:45 Kochaj albo wróć (5/11)
00:45 Chiny według Jarka Nowaka - film dok. Polska 19

TVN TURBO

11:15 Wojny samochodowe (5)
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować V
18:00 Raport Turbo (5113)
18:15 Duda kontra Szafrański X (1/10)
19:00 Ciężarówką przez Malezję (2/9) - serial dok.
20:00 Co tu się odjechało? (7)
20:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia II (11/17)
21:00 Kupione, zrobione, sprzedane (7/9) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (5113)
22:15 Jeździć, obserwować VIII

BBC FIRST

08:40 Zagadki doktora Blake'a
09:40 Z pamiętnika położnej
10:40 Ojciec Brown XI (6,7/10)
12:40 Śmierć pod palmami XIV
13:40 Shakespeare i Hathaway V (6,7)
15:20 Śledztwa siostry Bonifacji II (10/10)
16:15 Tajemnice Brokenwood
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami III (2/8) - serial kryminalny
21:00 Na niebieskich światłach (1,2/6) - serial krym.
23:10 Zaginiona (1/6)

FX

09:00 FBI V (7/23)
09:55 Agenci NCIS II (17/23)
10:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (12/18)
11:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (11,12/24)
13:45 Castle III (5/24)
14:40 Lucyfer III (8/26)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (13,14/24)
17:25 Z Archiwum X V
19:15 FBI V (8/23)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku V (1/25)
21:05 Zabójcze umysły XII
22:00 Rywale (2/8)
23:05 Z Archiwum X V (19/20)

HGTV

08:05 Remontujemy dom na plaży IV (3) - serial dok.
09:00 Polowanie na remont
10:00 Ekstremalnie wymagający kupujący - serial dok.
11:00 Moje miasto, mój dom
12:00 Włoszki wymiatają! (4)
12:40 Uratuj swój ogród (14)
13:40 Patent na dom (2)
14:35 Mieszkanie na miarę II
16:35 Polowanie na ogród VI
18:20 Weekendowa metamorfoza (3, 4) - reality show
20:05 Polowanie na kuchnie
21:35 Poukładani (5)
22:35 House Hunters (3-6)

BBC LIFESTYLE

12:15 Mistrzowie ceramiki (5)
13:25 Bake off: zawodowcy (7)
14:30 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
15:40 Mistrzowie ceramiki: Kanada (3) - teleturniej
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (6)
17:40 Masterchef: Australia
18:50 Zapraszam do stołu
19:55 Pięciogwiazdkowe święta: Hotel Corinthia
21:00 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood III - serial dok.
22:00 Wstydliwe choroby: otyłość II (1) - serial dok.
23:00 Ratunek dla skóry (7)

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół XI (4/22)
08:50 The Office PL IV (11,12/12) - serial kom.
09:55 Przyjaciele X (5-8/18)
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (23,24,1-4/24)
14:30 Dwóch i pół XI (5,6,7,8/22) - serial kom.
16:30 Przyjaciele X (9-12/18)
18:33 The Office PL (1,2/12)
19:35 Duchy (7,8/18)
20:35 Teoria wielkiego podrywu VII (14-16/24) - serial kom.
21:55 The Office PL III (4,5/12)
23:05 Comedy Club (6, 7)

TVP SERIALE

08:45 Komisarz Alex XIII (10)
09:35 Rodzinka.pl X (4)
10:05 Klan - telenowela
10:40 Ranczo VI (2/13)
11:30 Ojciec Mateusz 36 (1)
12:25 Na sygnale
13:00 Rodzinka.pl XVII (2)
13:40 Ojciec Mateusz (5,6/14)
15:40 Komisarz Alex XIII
16:35 Na sygnale
17:40 Ranczo VI (4,5/13)
19:35 Ojciec Mateusz (7/14)
20:30 Komisarz Alex XIII - serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo VI (6,7/13)
23:25 Ojciec Mateusz (8/14)
00:15 SOR (4) - serial lekarski

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Jakubiak rozgryza Polskę (1, 2) - mag. kulinarny
14:40 ABC gotowania – kuchnia włoska (10, 11) - magazyn
15:45 Dzień dobry, obiad (1, 2)
16:45 Jamie Oliver (2, 2)
18:40 Włoskie życie Sophie Grigson II (7) - serial dok.
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (6)
19:20 Włoskie życie Sophie Grigson II (8) - serial dok.
19:45 m jak mięso (4)
20:15 Poza Bali (8) - serial dok.
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Javier Peña zjada świat

CANAL+ DOMO

13:05 Wielkie projekty: Nowa Zelandia IX (1) - serial dok.
14:05 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (8/20) - serial dok.
15:00 Najlepszy dom w okolicy (13, 14) - reality show
16:00 Tomasz Pągowski (5, 6)
17:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę (9/20) - serial dok.
18:00 Ucieczka na wieś XXIII
19:00 Wielkie projekty: Nowa Zelandia IX (2) - serial dok.
20:00 Daleko od miasta X (3,4)
21:00 Najlepszy dom w okolicy
21:55 Gardeners' World (3)
23:05 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (6)

PLANETE+

12:15 Niezwykłe podróże koleją VIII (7/7) - serial dok.
13:25 Afryka z góry (4/10)
14:35 Sekrety budowniczych piramid II (4/6) - serial dok.
15:45 Targowiska świata (3)
16:50 Świat z góry XIII (6,7)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:35 Cud numer 71 71 (2/3)
19:40 Watykan. W jakim stanie jest Kościół? (3/6)
20:50 Sekrety budowniczych piramid II (3/6) - serial dok.
22:00 Premiera: Bojowniczki!
23:50 Na targach świata II (7)

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Budowa na końcu świata (1/4) - serial dok. USA 2019
11:00 Klan z Alaski III (16/32)
12:00 Celnicy na straży Szwecji (11/14) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania: Elita VII (10/10)
15:00 Złomowisko PL XII
16:00 Ed Stafford: inicjacja
17:00 Gwiezdne bitwy (1/6)
18:00 Operacja: LOT (1/6)
19:00 Nagi instynkt przetrwania II (28,29/32) - serial dok.
21:00 Gorączka złota XVII (4)
23:00 Akta ekspedycji II (10/13)
00:00 Teorie spiskowe pod lupą (2) - serial dok. USA 2026

TVP HISTORIA

12:55 Nieznana wojna na Północy (2/6) - serial dok.
14:00 Kariera Nikodema Dyzmy (4/7) - serial obycz.
15:05 Sensacje XX wieku
17:30 Wojenne dziewczyny V
18:20 Burmistrz Niepodległości - film dok.
19:35 Flesz historii (788)
20:05 Pitbull (3) - serial sens. Polska 2005, wyk. Janusz Gajos
20:55 Zbrodnie sprzed lat
21:50 Sensacje XX wieku
23:40 Druga wojna światowa w kolorze. Droga do zwycięstwa (2/10) - serial dok.

HISTORY

11:10 Sekrety widziane z góry III (4/10) - serial dok.
12:10 Gwiazdy lombardu XXII
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (12/22)
14:50 Największe tajemnice świata VII (15) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa: walka o Europę (5/8) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VII (5) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XII
21:00 Jak to wyjaśnić? VI (6)
22:00 Strangest Things: tajemnicze przedmioty (4/10)

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Megametro (3/4)
13:00 Burzliwa historia Tudorów (3,4/6) - serial dok.
15:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV
16:00 Odkopać historię (6)
17:00 Ukryte pod miastami (9)
18:00 Wcielenia zła: Saddam Husajn (6/10) - serial dok.
19:00 Złoto Hitlera (4/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIV (10/11) - serial dok.
21:00 Premiera: Superfabryki (7/8) - serial dok. Wlk. Bryt. 19
22:00 Makro inżynieria IV

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici XII
11:00 Gwiazdy lombardu XXII
12:00 Poszukiwacze historii X
13:00 Ostatni bastion Hitlera IV (6,5/6) - serial dok.
15:00 Poszukiwacze złota w Australii IX (20/20)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie VII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii X
23:00 Historia czołgów
00:00 Starożytni kosmici VIII (7/10) - serial dok. USA 2015
01:00 Rolnicy. Podlasie VII (3)

BBC EARTH

10:30 Życie na pustkowiu UK
11:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice VI (2/6) - serial dok.
12:30 Wietnamskie przygody Billa Baileya (3) - serial dok.
13:35 Dziewicze zakątki Ziemi
14:35 W okowach mrozu X
15:35 Życie na pustkowiu UK
16:35 Fenomeny współczesnego życia (2/6) - serial dok.
17:40 Dziewicze zakątki Ziemi
18:45 Wietnamskie przygody Billa Baileya (4/6) - serial dok.
19:45 Nadchodzi powódź
20:55 W okowach mrozu
22:55 Walka z malarią

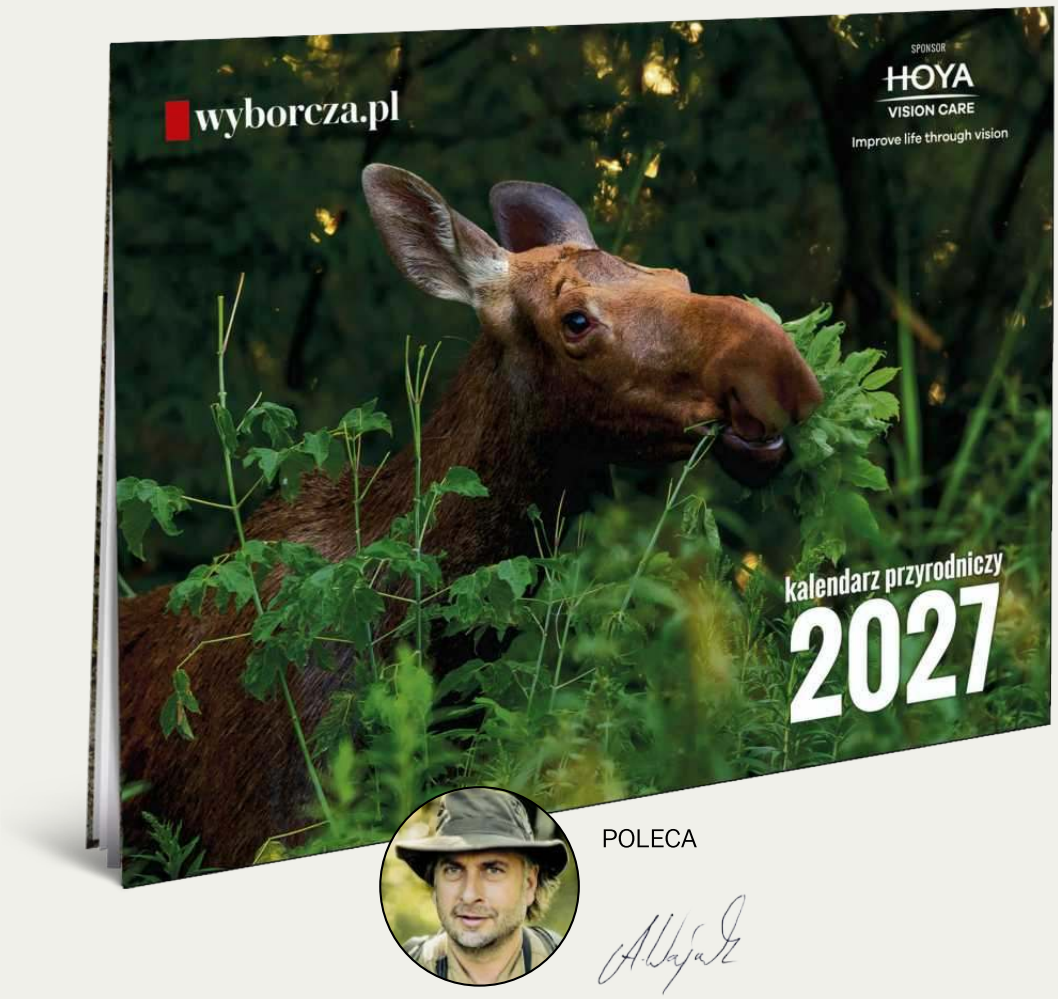
POLSAT VIASAT HISTORY

10:35 Wojenne fabryki III (4/6)
11:35 Naziści, U-booty i bitwa o Atlantyk - serial dok.
12:50 Wikingowie: narodziny imperium (5,6/6) - serial dok.
14:50 Tajemnice Adriatyku
16:50 II wojna światowa: cena imperium (8/13) - serial dok.
17:55 Wojenne fabryki III (5/6)
18:55 Wyprawa po skarby z Bettany Hughes IV
20:00 Faraonowie - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (4/4)
21:55 Wojny faraonów (3/4)
23:05 II wojna światowa: bombowce (1) - film dok. Australia 22

eprasa.pl aa3b679ca8

We wtorek 17 listopada w „Wyborczej” wyjątkowy kalendarz przyrodniczy

Łoś, żubry, wróble, dzik, sowa i wiele innych zwierzaków na zdjęciach Adama Wajraka

POLECA

GAZETA wyborcza

SPONSOR

HOYA VISION CARE

eprasa.pl aa3b679ca8

wyborcza

PROSTO Z POLSKI

TYGODNIK

Piątek, 13 listopada 2026 | Redaktorka prowadząca **Beata Żurek**

Podkarpacie

Starosta odwołany na chwilę

Powodem jest złamanie ustawy antykorupcyjnej. – Mój 17-letni syn pyta mnie: Tato, czy pójdziesz do więzienia? Nie chcę tego ciągnąć – mówił starosta z Przeworska.

Agata Kulczycka

• **Z 19 radnych na sesji obecnych było 17, którzy jednogłośnie odwołali starostę** FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jako starosta oczekuję przestrzegania prawa od innych i sam również muszę się do niego stosować. Dlatego proszę radę powiatu o podjęcie uchwały o moim odwołaniu. Chcę, aby sprawa została zakończona w sposób jasny i zgodny z obowiązującymi przepisami – mówił w piątek 6 listopada podczas sesji powiatowej rady Dariusz Łapa, starosta przeworski.

ODWOŁANIE STAROSTY PRZEWORSKIEGO

Sesja została zwołana, by odwołać starostę w związku ze złamaniem ustawy antykorupcyjnej. Dariusz Łapa przez nieco ponad miesiąc jednocześnie zasiadał w trzech spółkach komunalnych: dwóch przemyskich i jednej łańcuckiej. Informację o tym zamieścił w oświadczeniu majątkowym.

Zwróciły na to uwagę służby prawne wojewody podkarpackiej, analizujące oświadczenia majątkowe samorządowców. I poinformowały radę powiatu, co zgodnie z prawem należy zrobić.

Taka sytuacja jest złamaniem ustawy antykorupcyjnej, bo starosta może zasiadać maksymalnie w dwóch spółkach komunalnych jednocześnie. Skutkuje to automatycznym odwołaniem starosty przez radę powiatu w ciągu miesiąca od powiadomienia jej o tym fakcie. Przepis jest taki, że starosta nie może się sam podać do dymisji.

CO ZROBIŁ STAROSTA PRZEWORSKI?

Dariusz Łapa przed głosowaniem wyjaśnił radnym, jak doszło do złamania przepisów. Od 2024 roku był członkiem rad nadzorczych dwóch spółek: łańcuckiej i przemyskiej. Pod koniec 2025 roku Rada Miejska w Przemyślu zdecydowała połączyć dwie spółki komunalne: Zakład Usług Komunalnych i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej. – Proces fuzji trwał około roku. 5 grudnia 2025 r. prezesi obu spółek podpisali dokumenty rozpoczynające formalne połączenie. Tego samego dnia prezydent miasta powołał mnie do rady nadzorczej PGK, abym uczestniczył w procesie łączenia obu spółek – wyjaśniał Dariusz Łapa.

Formalnie, jako członek rady nadzorczej PGK został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego 22 grudnia 2025 r. A już 26 stycznia 2026 r. ZUK przestał istnieć.

– Oznacza to, że przez nieco ponad miesiąc pełniłem funkcję w trzech spółkach jednocześnie. Nie zmienia to faktu, że przepisy są jednoznaczne. Ustawa nie przewiduje wyjątków związanych z krótkim czasem trwania takiej sytuacji – mówił podczas sesji Dariusz Łapa. Podkreślał, że nie próbował tego faktu ukrywać, napisał o tym w oświadczeniu majątkowym. – Wszystko odbywało się jawnie i zgodnie z obowiązującymi procedurami – tłumaczył.

„ODWOŁAJCIE MNIE, DZISIAJ CHCĘ TO UCIĄĆ"

Po przeanalizowaniu oświadczenia majątkowego starosty wojewoda podkarpacka uznała, że doszło do naruszenia przepisów ustawy i skierowała sprawę do rady powiatu. Rada mogła odwołać starostę lub nie. Przed tym drugim rozwiązaniem przestrzegał sam zainteresowany: – Zakończyłoby się to wydaniem zarządzenia zastępczego przez wojewodę [o odwołaniu starosty – red.] i wielomiesięcznym sporem sądowym. Ja nie chcę takiego rozwiązania – przekonywał Dariusz Łapa. – Jako starosta oczekuję przestrzegania prawa od innych i sam również muszę się do niego stosować. Dlatego proszę radę powiatu o podjęcie uchwały o moim odwołaniu. Chcę, aby sprawa została zakończona w sposób jasny i zgodny z obowiązującymi przepisami. Przepraszam za zaistniałą sytuację. Jeszcze raz podkreślam, że nie była ona wynikiem świadomego działania, nie trwała długo i nie była związana z próbą osiągnięcia jakichkolwiek korzyści.

Kiedy rozpoczęła się dyskusja, a radni zaczęli mieć wątpliwości, czy powinni odwołać starostę, Łapa postawił sytuację jasno: – Wstaję rano, idę do łazienki i 17-letni syn pyta mnie: „Tato, czy ty za złamanie ustawy pójdziesz do więzienia?". Nie chcę, aby dochodziło do takich sytuacji. Dzisiaj chcę to uciąć. Nie mam zdrowia, żeby to ciągnąć. Rok, dwa, trzy. Po co? Jest mi to niepotrzebne i wysokiej radzie też to nie jest potrzebne. Proszę mnie odwołać. Chcę to uciąć. Nie podejmując decyzji, podrzucamy gorącego kartofla wojewodzie. Służby wojewody dalej będą musiały to mielić. Później będą odwołania do sądu. Rok, dwa będę codziennie wstawał rano, a syn będzie pytał: „Tato, ty idziesz [do więzienia]?". Nie chcę tego.

TAJNE GŁOSOWANIE

Głosowanie radnych – którzy oficjalnie są bezpartyjni, podobnie jak starosta, i do wyborów szli z lokalnych komitetów wyborczych – było tajne. Z 19 radnych, na sesji obecnych było 17, którzy jednogłośnie odwołali starostę. Kilka sekund później radni zajęli się powołaniem nowego.

Kandydat był jeden – właśnie... Dariusz Łapa. Zgłosił go radny Marcin Fujarowicz, a Łapa się na to zgodził, zwłaszcza, że także inni radni chwalili starostę za dobrą współpracę i za „nieuprawianie polityki".

Pomysł wzbudził jednak wątpliwości, czy nie jest to obchodzenie prawa i czy wojewoda tej uchwały nie podważy. Wzbudziło to także inne wątpliwości. Starosta, nawet jeśli powołany po wcześniejszym odwołaniu, raz jeszcze będzie musiał złożyć oświadczenie majątkowe. A w nim będzie informacja o zasiadaniu w trzech radach nadzorczych. Co może skutkować koniecznością ponownego odwołania starosty. I koło się zamknie.

Stanowisko prawnika obecnego na sali było jednoznaczne: ustawa antykorupcyjna nie zakazuje wyboru tej samej osoby na stanowisko starosty.

Łapa bronił się: – Nie straciłem wybieralności, poniosłem karę [było nią odwołanie ze stanowiska] i nie przewiduję dalszych sankcji. Przez tę krótką chwilę między głosowaniami nikt nawet nie przestał zwracać się do Dariusza Łapy per: „panie starosto", choć niektórzy po chwili się poprawiali: „panie przyszły – być może – starosto".

PIĘCIU RADNYCH NIE WZIĘŁO UDZIAŁU W GŁOSOWANIU

Ostatecznie radni ponownie wybrali Dariusza Łapę na starostę. „Za" głosowało 12 radnych. Pięciu odmówiło udziału w głosowaniu, co tłumaczyli tym, że są pytania, na które nadal w sprawie starosty nie otrzymali odpowiedzi.

Radny Zdzisław Doskocz, bezpartyjny, ale związany z PSL, odczytał w ich imieniu oświadczenie:

„Działanie rady, polegające na próbie natychmiastowego ponownego powołania tej samej osoby na stanowisko starosty, stanowi podręcznikowe obejście prawa oraz nadużycie mandatu radnego. Celem ustawodawcy, wprowadzającego sankcję antykorupcyjną, było bezwzględne odcięcie osoby piastującej funkcję od dysponowania środkami publicznymi.

Próba zalegalizowania statusu tej osoby poprzez taki manewr proceduralny na jednej sesji sprowadza przepisy prawa Rzeczypospolitej do poziomu farsy. Mamy obawę, iż takie działanie może skutkować zagrożeniem uchylenia tej uchwały przez organ nadzorczy, bezpośrednim zagrożeniem funkcjonowania powiatu, paraliżem prawnym, nieważnością decyzji oraz wszelkiego rodzaju umów. A także niesie ryzyko rozwiązania rady powiatu i wprowadzenia komisarza rządowego".

– Mój cel to jedność i zgoda. Proszę o to, by dzisiejszą dyskusję zakończyć i już do niej nie wracać. Wracamy do normalnej pracy. Mamy ważniejsze problemy i na nich musimy się skupić – powiedział po wyborze starosta.

Teraz służby wojewody będą musiały stwierdzić, czy manewr radnych z powiatu przeworskiego, jest zgodny z prawem.

Podobne sytuacje miały już jednak miejsce w Polsce:

W 2007 roku rada powiatu wrocławskiego odwołała i na tej samej sesji powołała starostę Andrzeja Wąsika. Stało się to w związku z tym, że Wąsik nie złożył w ciągu 30 dni od powołania oświadczenia majątkowego.

Taki scenariusz miał miejsce w 2012 roku w starostwie opatowskim. Bogusław Włodarczyk został jednego dnia odwołany i na nowo powołany na stanowisko. Odwołania chciało CBA, w związku z tym, że starosta miał udziały w dwóch spółkach. Ich wysokość przekraczała 10 proc. wartości kapitału zakładowego spółek, co stanowiło naruszenie zakazu. Rada powołała go jednak ponownie, argumentując to tym, że starosta już pozbył się udziałów.

eprasa.pl aa3b679ca8

Mazury

Wielkie zmiany nad Wielkimi Jeziorami

Trzy niezwykle popularne wśród turystów miejsca w Mrągowie zostaną gruntownie zmodernizowane.

Robert Robaszewski

• **Plaża przy Osiedlu Grunwaldzkim w Mrągowie** FOT. UM MRĄGOWO

Kilka dni temu pisaliśmy o budowie nowego portu w Okartowie nad jeziorem Śniardwy. Będzie tam przystań żeglarska na 75 miejsc, powstanie także budynek o powierzchni 600 m kw. Na parterze będzie zaplecze sanitarne dla żeglarzy, a na piętrze pomieszczenia dla ratowników wodnych i medycznych,

– Powstanie też slip do wodowania łodzi, ciągi pieszo-jezdne i parking, przyłącza wodno-kanalizacyjne oraz kanalizacja deszczowa z separatorem substancji ropopochodnych, oświetlenie terenu i system monitoringu. Uzupełnieniem inwestycji będzie zagospodarowanie terenów rekreacyjnych, odtworzenie plaży, montaż ławek, koszy do segregacji odpadów i stojaków rowerowych, a także nowe nasadzenia drzew i zieleni – wyliczał burmistrz Orzysza Zbigniew Włodkowski. Całość będzie kosztowała blisko 18,4 mln zł. Budowa portu ma się rozpocząć w 2027, a zakończyć w połowie 2028 roku.

Okazuje się, że nie tylko Orzysz będzie inwestował w tereny nadbrzeżne. Do sporej inwestycji szykuje się też polska stolica muzyki country. Gruntownie zmodernizowane zostaną trzy popularne mrągowskie kąpieliska: przy osiedlu Grunwaldzkim, Plaża Miejska i Plaża Orbisowska przy Jaszczurczej Górze. Wszystkie są położone nad jeziorem Czos.

– We wspomnianych lokalizacjach odnowione zostaną pomosty oraz obiekty sportowe, a modernizacji i rozbudowie poddane zostanie zaplecze WOPR, co znacząco wpłynie na poprawę bezpieczeństwa nad wodą. Projekt przewiduje także budowę nowych slipów, które ułatwią wodowanie sprzętu pływającego – wylicza burmistrz Mrągowa Dariusz Doraczyński.

Szykują się również udogodnienia dla cyklistów i pieszych.

– Przy osiedlu Grunwaldzkim przebudujemy ciągi komunikacyjne, dzięki czemu zyskamy bezpośrednie połączenie istniejącej promenady z trasą Mazurskiej Pętli Rowerowej (MPR) – podkreśla Doraczyński.

Uporządkowane zostanie kąpielisko na os. Grunwaldzkim, zyska m.in. nowy budynek socjalno-edukacyjny tamtejszej bazy WOPR, wyremontowany będzie pomost i zbudowany slip betonowy do wodowania łodzi, a plaża zyska połączenie ze wspomnianą pętlą.

Z kolei Ekomarinę i Plażę Miejską przy Jaszczurczej Górze czekają m.in.: rozbudowa molo o nowe ramię w kształcie litery „L" z miejscami cumowniczymi, budowa przybrzeżnej stacji ładowania jachtów elektrycznych oraz budowa nowej tłoczni ścieków.

Przy Plaży Orbisowskiej natomiast zaplanowano m.in. budowę betonowego slipu oraz proekologicznego pomostu serwisowo-cumowniczego o długości 25 m.

Rozpoczęcie prac zależy od podpisania umowy z wyłonionym wykonawcą. Postępowanie przetargowe zostało już ogłoszone, a zainteresowane firmy mogą składać swoje oferty do 16 listopada. Zgodnie z założeniami inwestycja ma zostać sfinalizowana w ciągu 11 miesięcy od momentu podpisania umowy z wykonawcą. Całkowita wartość inwestycji wynosi prawie 6,8 mln zł, z czego ok. 4,5 mln zł to dofinansowanie unijne.

Ogniwem łączącym inwestycje w Okartowie i Mrągowie będą ulokowane tam stacjonarne punkty odbioru nieczystości z jachtów. To elementy oczekiwanej przez wodniaków sieci, składającej się docelowo z sześćdziesięciu tego rodzaju odbiorników na Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich. Usługa ma być darmowa lub symbolicznie płatna.

Przypomnijmy, że samorządy zrzeszone w Stowarzyszeniu Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 od prawie dwóch lat pracowały nad projektem, który miał raz na zawsze rozwiązać problem dzikich zrzutów nieczystości do mazurskich akwenów. Plan zakładał montaż nowoczesnych odsysarek w kilkudziesięciu portach. Niestety, ambitne plany rozbiły się o ścieżkę urzędniczą.

– Okazało się, że napotkaliśmy kolejne przeszkody formalne, które sprawiły, że w tym sezonie turystycznym nie uda nam się uruchomić systemu do odbioru nieczystości z jachtów – przyznała przed wakacjami Agnieszka Kombel-Gawlik, dyrektor stowarzyszenia.

Optymistyczny scenariusz zakładał, że wszystkie formalności uda się dopiąć do końca tego roku. Jeśli tak się stanie, przetarg na zakup i montaż urządzeń zostanie ogłoszony zimą, co pozwoli na uruchomienie całego systemu w sezonie 2027.

Obecnie na Mazurach działa nieco ponad 20 punktów wyposażonych w pompy do odsysania fekaliów. Problem w tym, że panuje w nich całkowita samowolka cenowa.

Koszt jednorazowego opróżnienia jachtowego szamba waha się od kilkunastu do nawet kilkuset złotych. Prywatne mariny często windują stawki, zwłaszcza dla załóg, które nie nocują u nich przy kei, a wpływają do portu jedynie w celu pozbycia się nieczystości. W tej sytuacji najlepszą (i najtańszą) alternatywą pozostają ekomariny zarządzane przez lokalne samorządy, gdzie ceny są zazwyczaj najbardziej przystępne.

OGŁOSZENIE PŁATNE
Kraj/34460077

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Gorzowskie Forum Gospodarcze

Bez iluzji. O perspektywach przedsiębiorców

Sztuczna inteligencja w biznesie, cyfrowa transformacja, rola człowieka w zarządzaniu, przewagi konkurencyjne lokalnych firm. To najważniejsze tematy VIII Gorzowskiego Forum Gospodarczego, które odbędzie się 20 listopada. Hasło tegorocznej edycji brzmi: „Wzmacniając potencjał. Między technologią, decyzją a człowiekiem”.

Sławomir Szymański

Organizatorzy podkreślają, że Gorzowskie Forum Gospodarcze jest po to, by łączyć ludzi, pomysły i biznesowe możliwości. Biorą w nim udział praktycy biznesu, eksperci z różnych dziedzin, naukowcy i samorządowcy. Idea tego wydarzenia polega też na tym, by umożliwić spotkanie przedstawicieli wielkich organizacji z różnych dziedzin z przedsiębiorcami z regionu, w tym z sektora MŚP.

W tym roku w programie wydarzenia są trzy panele dyskusyjne.

„Technologia bez iluzji. Co ma sens tu i teraz”. Paneliści, praktycy reprezentujący duże firmy, jak Siemens Polska, Shell Polska czy PZU, porozmawiają o tym, jak naprawdę przebiega, a jak powinno przebiegać wdrażanie AI w firmach. Spróbują też odpowiedzieć na pytanie, jakich kosztów oraz korzyści realnie można się tu spodziewać, również w odniesieniu do firm średnich i małych.

Drugi panel – „Lubuskie Upgrade. Blisko rynku, blisko sukcesu” – ma dotyczyć wyzwań i możliwości rozwoju przedsiębiorczości w województwie lubuskim. Ze szczególnym uwzględnieniem sektora MŚP, który jest przecież fundamentem polskiej gospodarki.

Tytuł trzeciego panelu brzmi: „Architektura Współpracy. Między charyzmą lidera a siłą zespołu”. Stoi za tym przekonanie, że mimo szybkiego rozwoju technologii kluczowe znaczenie nadal mają ludzie, ich kreatywność u zdolność do współdziałania. Podczas tego panelu mowa będzie o kompetencjach związanych ze współpracą między ludźmi, budowaniem efektywnych, zaangażowanych zespołów czy nowoczesnym przywództwem. Na te tematy podyskutują dziennikarka Dorota Wellman, Zofia Dzik – prezeska Instytutu Humanites, Joanna Siepietowska – Head of Group HR Operations Allegro oraz Tomasz Dryjer – Regional Sales Manager LUX MED.

Podczas Forum zaprezentują się również startupy, a dla uczestników pojawi się czas na wymianę doświadczeń i nawiązanie nowych kontaktów

Co jeszcze jest w programie? M.in. wystąpienie motywacyjne „Sięgać niemożliwego”. Ma dotyczyć przełamywania obaw związanych ze zmianą oraz inspirować do wyznaczania sobie ambitnych celów. Opowie o tym Rafał Sonik, polski przedsiębiorca i kierowca w rajdach terenowych.

Podczas Forum zaprezentują się również startupy, a dla uczestników pojawi się czas na wymianę doświadczeń i nawiązanie nowych kontaktów.

Ósma edycja Gorzowskiego Forum Gospodarczego odbędzie się 20 listopada w Filharmonii Gorzowskiej. Rejestracja jest możliwa przez stronę internetową wydarzenia.

OGŁOSZENIE PŁATNE Lublin/34460799

**OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA LUBLIN**

o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamiam **o wszczęciu postępowania administracyjnego** na wniosek złożony przez:

**Prezydenta Miasta Lublin reprezentowanego przez
Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie**

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej:

„Budowa planowanej drogi gminnej (KDL-G) od km 0+000 do km 0+197,96 z przebudową drogi powiatowej nr 2341L – ul. J. Franczaka „Lalka” od km 0+000 do km 0+112,00 i budową planowanej drogi gminnej (KDD-G) od km 0+000 do km 0+117,66 wraz z budową skrzyżowań i infrastruktury towarzyszącej, na działkach:

1. W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH INWESTYCJI

pod budowę planowanych dróg gminnych KDL-G i KDD-G	
Miasto Lublin, obręb 11– Dziesiąta Wieś	
ark. 11	73/13 (73/15), 72/13, 71/3, 70/21, 69/21, 68 (68/2), 62/3,58/7, 60/5, 61/2(61/4), 62/6, 67/8, 69/19, 70/19, 72/12, 73/12
ark. 10	1/13 (1/19)

w nawiasach podano działki po podziale

2. POZA LINIAMI ROZGRANICZAJĄCYMI TEREN INWESTYCJI

pod przebudowę drogi powiatowejnr 2341L–ul. J. Franczaka „Lalka”	
Miasto Lublin, obręb 11– Dziesiąta Wieś	
Ark. 2	226/8
ark. 10	1/11, 2
ark. 11	53, 61/1, 62/1

pod budowę sieci uzbrojenia terenu	
Miasto Lublin, obręb 11– Dziesiąta Wieś	
ark. 11	61/2(61/5), 62/7, 58/10

w nawiasach podano działki po podziale

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Lublin, stronie internetowej Urzędu oraz w prasie lokalnej.

Strony niniejszego postępowania mogą się zapoznać z aktami oraz składać uwagi i wnioski w przedmiotowej sprawie w Wydziale Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Lublin przy ul. Wieniawskiej 14 (X piętro, pok. 1000, tel. 81-466-22-41) w terminie 7 dni od dokonania zawiadomienia.

W sprawach, w których niezbędne jest stawiennictwo osobiste oraz w przypadku zamiaru zapoznania się z aktami sprawy osobiście, ze względów organizacyjnych i w trosce o Państwa bezpieczeństwo należy wcześniej umówić wizytę telefonicznie.

REKLAMA Szczecin/34458980

EDEKA center Schwedt
ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Oferta obowiązuje od 16 do 21.11.2026 lub do wyczerpania zapasów.

-33%
Żelki Haribo
różne rodzaje
1 kg = 5,27/4,94/4,51 €
opak. 150/160/175 g
0.79

-39%
Kakao Nesquik
różne rodzaje
1 kg = 7,11/5,69 €
opak. 280/350 g
1.99

Lindt kalendarz adwentowy
1 kg = 54,59 €
opak. 183 g

W dwóch okienkach znajdziesz 2 bony zakupowe do EDEKI o wartości min. 5 €

SUPER CENA
9.99

Kawa Melitta Barista
ziarnista, różne rodzaje
opak. 1 kg
-33%
11.99

Choclait Chips lub Choco Crossies
różne rodzaje
1 kg = 17,30/13,27 €
opak. 115/150 g
-47%
1.99

Kawa Melitta Auslese
różne rodzaje
1 kg = 9,98 €
opak. 500 g
-41%
4.99

Czekolada Schogetten
różne rodzaje
1 kg = 9,90 €
opak. 100 g
-44%
0.99

Mini pierniki w czekoladzie
różne rodzaje
1 kg = 7,48 €
opak. 400 g
SUPER CENA
2.99

Wszystkie ceny w euro.

EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

1 RP

eprasa.pl aa3b679ca8

Susza

„Wyborcza” uratowała rzekę

Płonia w rejonie Szczecina znikała przez pięć tygodni. Wystarczyła jedna interwencja i mamy nagły zwrot. Ale urzędnicy Wód Polskich nadal mówią o bezprecedensowej sytuacji.

• **Rzeka Gowienica Miedwiańska**
FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Andrzej Kraśnicki jr

Najpierw znikała powoli. Potem coraz szybciej. W końcu z Płoni, po której jeszcze niedawno można było pływać kajakiem, pozostał w wielu miejscach wąski strumień. Woda, która wcześniej sięgała po piersi dorosłego człowieka, a miejscami jeszcze głębiej, odsłoniła dno rzeki.

ZAGŁADA PŁONI

W poniedziałek 2 listopada opisaliśmy w „Wyborczej” tę dramatyczną sytuację. Zwrócił na nią uwagę nasz czytelnik, pasjonat kajakarstwa, Leszek Niedziela. W artykule pokazaliśmy zdjęcia jego autorstwa, na których widać niemal wyschnięte koryto rzeki.

Sięgnęliśmy po dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, dokumentujące gwałtowny spadek przepływu. Tego samego dnia rano wysłaliśmy pytania do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie oraz Wód Polskich. Dlaczego do ZWiK? Uznaliśmy, że jest stroną w sprawie, bo czerpie wodę pitną dla szczecinian z jeziora Miedwie i reguluje odpływ z niego wód Płoni, płynącej w stronę Szczecina i jeziora Dąbie.

W środę 4 listopada rano wydarzyło się coś zaskakującego. O godz. 8 wodowskaz IMGW w Żelewie wskazywał przepływ 0,09 metra sześciennego na sekundę, czyli 90 litrów. To dramatycznie mało i właśnie z tego powodu Płonia zmieniła się w strumyk. Godzinę później było już 0,47 metra sześciennego, czyli 470 litrów na sekundę. Poziom wody podniósł się ze 109 do 141 cm. Od godz. 10 przepływ ustabilizował się na poziomie około 0,4 metra sześciennego na sekundę, czyli 400 litrów. Płonia w ciągu godziny odzyskała niemal tyle wody, ile płynęło nią jeszcze pod koniec września.

PŁONIA WYSYCHAŁA PRZEZ PIĘĆ TYGODNI

Przeanalizowaliśmy szczegółowo dane IMGW z wodowskazu w Żelewie. Pokazują one proces, który trwał od końca września. Nie sposób więc go uznać za zdarzenie nagłe, jednodniowe. ● 25 września przepływ Płoni wynosił 0,46 metra sześciennego na sekundę. Cztery dni później – 0,43. Wtedy rozpoczął się systematyczny spadek, który z czasem coraz bardziej przyspieszał. ● 5 października przepływ wynosił już tylko 0,33 metra sześciennego na sekundę. ●13 października – 0,29. ● 17 października – zaledwie 0,19. ● 21 października przepływ spadł do 0,1 metra sześciennego na sekundę, czyli 100 litrów. ● 25 października osiągnął 0,08 metra sześciennego, czyli 80 litrów na sekundę.

Na tym poziomie, z niewielkimi wahaniami, utrzymywał się przez kolejne dziesięć dni. Aż do godz. 8 rano w środę 4 listopada. W sumie między 25 września a końcem października przepływ zmniejszył się o ponad 82 procent. Woda znikała więc z rzeki przez wiele tygodni. Każdego dnia było jej mniej.

ZWIK POJECHAŁ NA JAZ. BYŁO TAM DUŻO LIŚCI I TRAW

Istotna jest informacja, którą w środę otrzymaliśmy od Hanny Pieczyńskiej, rzeczniczki prasowej szczecińskiego ZWiK. – Sprawdzamy ten jaz regularnie – zapewniła nas Hanna Pieczyńska. – Podjechaliśmy tam [w środę – red] dodatkowo i rzeczywiście nisko pod wodą było dużo liści i traw, które usunęliśmy, więc sytuacja powinna być lepsza. Nie zmienia to jednak faktu, że bardzo skąpe deszcze spowodowały obniżenie stanu rzeki.

Rzeczniczka mówi o jazie w Żelewie, który reguluje odpływ wody z jeziora Miedwie do Płoni. ZWiK potwierdził, że jest właścicielem urządzenia i odpowiada za jego eksploatację.

Zestawmy zatem fakty. Przez ponad miesiąc przepływ Płoni systematycznie malał. W końcu osiągnął wartości, przy których rzeka w wielu miejscach niemal przestała istnieć. „Wyborcza” zaalarmowała o sytuacji i skierowała pytania także do ZWiK. Pracownicy spółki skontrolowali jaz i usunęli zalegającą w nim roślinność. W środę rano przepływ gwałtownie wzrósł, niemal do wartości sprzed rozpoczęcia spadków. Oznacza to, że oczyszczenie jazu miało zasadniczy wpływ na przywrócenie przepływu.

Ta sytuacja wymaga jednak wyjaśnienia. Jak często ZWiK kontrolował jaz w Żelewie w ostatnich tygodniach? Kiedy przeprowadził ostatnią kontrolę przed naszym alarmem? Czy stwierdził wówczas zaleganie roślinności? Dlaczego pracownicy wodociągów nie usunęli jej wcześniej? Czy monitorowali dane IMGW, które wyraźnie pokazywały systematyczny spadek przepływu?

I teraz najważniejsze – czy przez wiele tygodni Płonia otrzymywała znacznie mniej wody, niż mogłaby otrzymywać, z powodu niedrożności urządzenia? Na te pytania ZWiK także będzie musiał odpowiedzieć.

NASZA INTERWENCJA URATOWAŁA PŁONIĘ

Wszystko wskazuje na to, że interwencja „Wyborczej” pomogła uratować Płonię przed wyschnięciem. Nie jest to jednak powód do triumfalizmu. Przez wiele tygodni wody w rzece prawie nie było. Odsłonięte zostały fragmenty dna, zniknęły siedliska organizmów wodnych, a ryby i inne zwierzęta znalazły się w bardzo trudnych warunkach – miały ograniczoną możliwość przemieszczania się, organizmy żyjące przy dnie, zaczęły obumierać, co zaburzyło cały ekosystem rzeki. Nawet gdy woda już zaczęła wracać, nie oznacza to, że wszystkie szkody zostały naprawione. Powrót do normalnego stanu może potrwać wiele tygodni.

Jest jeszcze jeden ważny problem. Płonia nie jest odizolowanym od reszty środowiska ciekiem wodnym. Stanowi część znacznie większego systemu, którego centralnym elementem jest pobliskie jezioro Miedwie. A tam sytuacja nadal jest dramatyczna. Przyczyną nie jest już błąd ludzki, ale winne są zmiany klimatyczne.

W środę byliśmy nad Miedwiem, przez które przepływa Płonia. Na brzegu widać odsłonięte korzenie drzew, które wcześniej znajdowały się w wodzie. Na plaży w Koszewie linia brzegowa cofnęła się o kilkanaście metrów. I nie jest to wynik chwilowego obniżenia poziomu jeziora.

Według ZWiK poziom wody w Miedwiu jest obecnie o około 19 cm niższy od średniej z lat 2019-2025. Miedwie ma bardzo charakterystyczne, płytkie partie przybrzeżne. W niektórych miejscach można odejść kilkadziesiąt metrów od brzegu, a woda nadal nie sięgnie kolan. Dlatego obniżenie zwierciadła jeziora nawet o kilkanaście czy kilkadziesiąt centymetrów może oznaczać cofnięcie się linii brzegowej o wiele metrów.

Wody Polskie określają skalę tego obecnego zjawiska jako „bezprecedensową”. W swoim stanowisku przesłanym w środę „Wyborczej” zwracają uwagę na odsłonięte plaże, brzegi, roślinność i pomosty. To widoczny gołym okiem skutek suszy, której nie da się usunąć, tak jak liści z jazu, którym płynie Płonia.

KIEDYŚ MOŻNA BYŁO SPŁYNĄĆ KAJAKIEM

Jeszcze bardziej wymowny obraz suszy zobaczyliśmy nad Gowienicą Miedwiańską, niewielką rzeczką zasilającą jezioro Miedwie.

To ciek wodny, który na większości odcinków przypomina zwykły polny rów. Ma miejscami niewiele ponad metr szerokości. Mimo to około dziesięć lat temu pokonałem go, trochę dla zabawy, kajakiem górskim.

Nie był to oczywiście typowy szlak kajakowy. Ale wody wystarczało, aby tak niewielką rzeczkę przepłynąć. W środę byliśmy nad jej ujściowym odcinkiem. Widok był przygnębiający. Zamiast rzeczki płynęła tam zaledwie niewielka strużka wody. W niektórych miejscach można było przejść przez koryto w wysokich butach, praktycznie nie mocząc nóg. To bardzo ważna obserwacja. Obecny stan Gowienicy Miedwiańskiej pokazuje, że deficyt wody dotyczy cieków zasilających jezioro. Susza dotyka całą zlewnię w tym rejonie.

Przez wiele tygodni wody w rzece prawie nie było. Odsłonięte zostały fragmenty dna, zniknęły siedliska organizmów wodnych, a ryby i inne zwierzęta znalazły się w bardzo trudnych warunkach

SPADŁO 61,8 PROC. NORMALNEJ ILOŚCI DESZCZU

Dane przedstawione na naszą prośbę przez ZWiK nie pozostawiają wątpliwości. Przez pierwszych dziesięć miesięcy 2026 roku suma opadów w rejonie Szczecina wyniosła za-

eprasa.pl aa3b679ca8

• **Jezioro Miedwie**

FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

ledwie 61,8 proc. średniej wieloletniej. Deficyt sięgnął 185 mm. Do tego dochodzi wyższa średnia temperatura i wiatr, co zwiększa parowanie wody z powierzchni jeziora. Z kolei Wody Polskie wskazują, że na Pomorzu Zachodnim nakładają się na siebie dwa zjawiska: susza hydrologiczna, czyli bardzo niskie przepływy rzek, oraz susza hydrogeologiczna, oznaczająca obniżenie poziomu wód podziemnych. Dla zlewni Iny i Płoni ostrzeżenie przed suszą hydrologiczną obowiązuje już od 30 kwietnia tego roku.

Państwowy Instytut Geologiczny potwierdza występowanie tzw. niżówki hydrogeologicznej na znacznej części tego obszaru. Prognoza na listopad wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo dalszego utrzymywania się problemu. To oznacza, że rzeki tracą nie tylko wodę pochodzącą z bieżących opadów, ale również naturalne zasilanie z zasobów podziemnych. Jednorazowy deszcz nie wystarczy, aby odwrócić skutki tak długotrwałego deficytu.

NIE MOŻNA WYPUŚCIĆ WIĘCEJ WODY Z MIEDWIA

Sytuacja na jeziorze Miedwie przekłada się na Płonię. Szczeciński ZWiK podkreśla bowiem, że jaz w Żelewie ma za zadanie nie tylko regulować przepływ Płoni, ale także zatrzymywać wodę w jeziorze Miedwie.

Spółka wyjaśnia, że zwiększenie odpływu mogłoby spowodować dalsze obniżenie poziomu jeziora i cofnięcie się linii brzegowej nawet o kilkadziesiąt metrów.

ZWiK zapewnia również, że przepływ na jazie jest zgodny z obowiązującą instrukcją gospodarowania wodami. Z przekazanych informacji wynika, że przepływ nienaruszalny, pierwotnie wynoszący 0,94 metra sześciennego na sekundę, został w 2001 r. obniżony do 0,5 metra sześciennego, a następnie do 0,3 metra sześciennego na sekundę. Przez ostatnie dni października przepływ rejestrowany przez IMGW wynosił jednak zaledwie 0,08-0,09 metra sześciennego na sekundę.

ZWiK informuje także, że w październiku pobierał z Miedwia średnio 53 170 metrów sześciennych wody na dobę. To o około 6 proc. więcej niż rok wcześniej. Spółka zapewnia, że pobór nie ma wpływu na ilość wody odpływającej przez jaz do Płoni, i nie planuje jego ograniczenia. Według ZWiK zwiększenie wykorzystania innych ujęć, opartych na wodach podziemnych (czyli np. w Pilchowie), by nieco odciążyć Miedwie i tym samym Płonię, nie jest możliwe.

– Co ważne dla mieszkańców Szczecina, obecna sytuacja nie zagraża dostawom wody do miasta – zaznacza Hanna Pieczyńska. ●

wyborcza.pl

• **Wody Polskie zapowiedziały wizję lokalną Płoni. O ich wynikach piszemy na szczecin.wyborcza.pl**

OGŁOSZENIE PŁATNE

Opole/34460935

BURMISTRZ PRASZKI

ogłasza **pierwsze publiczne przetargi ustne nieograniczone** na sprzedaż nieruchomości oznaczonych jako działki ewidencyjne nr: **3273, 3274**, **3275**, **3276**, **3277**, **3267, 3268**, **3269**, **3270**, **3266**, **3265**, **3264**, **3263**, **3279**, **3260**, **3259**, **3258** położonych w miejscowości Praszka, stanowiące własność Gminy Praszka, dla których Sąd Rejonowy w Oleśnie, IV wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr **OP1L/00018030/0**, gdzie w dziale III ujawniono wpis: służebność gruntowa prawa przejazdu i przechodu obciążająca każdoczesnych właścicieli działek nr 263/28 (aktualny nr 2611) ustanowiona na rzecz każdoczesnych właścicieli działek nr 263/27 (aktualny nr 2609). W dziale IV brak jest zapisów obciążających. Nieruchomość nie widnieje w rejestrze zabytków. Nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązań.

1. **DZIAŁKA NR 3273**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3273 o powierzchni 0,0920 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 96 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **14 grudnia 2026 r. o godzinie 8:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 600 zł**

2. **DZIAŁKA NR 3274**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3274 o powierzchni 0,0924 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 97 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **14 grudnia 2026 r. o godzinie 10:00** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 700 zł**

3. **DZIAŁKA NR 3275**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3275 o powierzchni 0,0917 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 96 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **14 grudnia 2026 r. o godzinie 11:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 600 zł**

4. **DZIAŁKA NR 3276**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3276 o powierzchni 0,0909 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 95 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **14 grudnia 2026 r. o godzinie 13:00** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: 9 500 zł

5. **DZIAŁKA NR 3277**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3277 o powierzchni 0,1201 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 125 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **14 grudnia 2026 r. o godzinie 14:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: 12 500 zł

6. **DZIAŁKA NR 3267**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3267 o powierzchni 0,0919 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 95 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **15 grudnia 2026 r. o godzinie 8:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 500 zł**

7. **DZIAŁKA NR 3268**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3268 o powierzchni 0,0906 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 94 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **15 grudnia 2026 r. o godzinie 10:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 400 zł**

8. **DZIAŁKA NR 3269**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3269 o powierzchni 0,0906 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 94 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **15 grudnia 2026 r. o godzinie 12:00** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 400 zł**

9. **DZIAŁKA NR 3270**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3270 o powierzchni 0,0953 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 99 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **15 grudnia 2026 r. o godzinie 13:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 900 zł**

10. **DZIAŁKA NR 3266**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3266 o powierzchni 0,0971 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 101 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **16 grudnia 2026 r. o godzinie 8:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **10 100 zł**

11. **DZIAŁKA NR 3265**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3265 o powierzchni 0,0969 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 101 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **16 grudnia 2026 r. o godzinie 10:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **10 100 zł**

12. **DZIAŁKA NR 3264**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3264 o powierzchni 0,0969 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 101 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **16 grudnia 2026 r. o godzinie 12:00** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **10 100 zł**

13. **DZIAŁKA NR 3263**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3263 o powierzchni 0,1045 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 99 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **16 grudnia 2026 r. o godzinie 13:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: 9 900 zł

14. **DZIAŁKA NR 3279**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3279 o powierzchni 0,0936 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 90 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **17 grudnia 2026 r. o godzinie 8:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 000 zł**

15. **DZIAŁKA NR 3260**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3260 o powierzchni 0,0945 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 90 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **17 grudnia 2026 r. o godzinie 10:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 000 zł**

16. **DZIAŁKA NR 3259**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3259 o powierzchni 0,0947 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 90 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **17 grudnia 2026 r. o godzinie 12:00** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 000 zł**

17. **DZIAŁKA NR 3258**

Oznaczenie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów: Województwo: opolskie, Powiat: oleski, Jednostka ewidencyjna: Praszka – miasto, Obręb ewidencyjny: 160804_4.0051, MIASTO PRASZKA, Miejscowość: Praszka, działka ewidencyjna nr 3258 o powierzchni 0,0969 ha (Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy).
Cena wywoławcza: 92 000 zł + (podatek VAT 23% doliczony zgodnie z obowiązującymi przepisami)
Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się dnia **17 grudnia 2026 r. o godzinie 13:30** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pokój nr 1.
Wadium: **9 200 zł**

Pełne ogłoszenie zostało wywieszone na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego w Praszce Plac Grunwaldzki 13, 46-320 Praszka i opublikowane na stronie internetowej urzędu: www.bip.praszka.pl

Szczegółowe informacje o sprzedawanych nieruchomościach można uzyskać w siedzibie Urzędu Miejskiego w Praszce, Plac Grunwaldzki 13, pok. 7 lub telefonicznie nr 34 592 488 oraz na stronie internetowej www.bip.praszka.pl

eprasa.pl aa3b679ca8

PODLASKIE CENTRUM EKSPORTERA

Jesteśmy liderem, ale co dalej?

Przyszłość polskiej branży meblowej i wyposażenia wnętrz

Polska należy do światowej czołówki eksporterów mebli, a województwo podlaskie ma w tej branży własne specjalizacje i kierunki sprzedaży. Najnowszy raport Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego, opracowany w ramach Podlaskiego Centrum Eksportera, pokazuje jednak, że sama przewaga cenowa nie wystarczy do utrzymania obecnej pozycji. Coraz ważniejsze stają się dywersyfikacja rynków, wzornictwo, cyfryzacja, automatyzacja oraz przygotowanie do zmian regulacyjnych.

Raport „Eksport branży meblowej i wyposażenia wnętrz w woj. podlaskim, w Polsce i na świecie" powstał w ramach Centrum Wiedzy PCE. Analiza łączy się z praktycznymi działaniami projektu – w 2027 r. firmy z regionu zaprezentują się na wspólnym stoisku PCE podczas targów INDEX Dubai, jednego z najważniejszych wydarzeń branżowych w regionie MENA.

Pozycja lidera

Polska zbudowała wysoką pozycję w branży meblowej dzięki zapleczu produkcyjnemu, doświadczeniu, dobremu stosunkowi jakości do ceny, elastyczności oraz dogodnemu położeniu w centrum Europy. Nasi producenci potrafią realizować zarówno duże zamówienia, jak i krótsze serie czy produkcję na zamówienie. Bliskość największych europejskich odbiorców oznacza też krótszy czas dostaw i niższe koszty logistyczne niż w przypadku wielu dostawców azjatyckich.

W 2024 r. Polska zajęła trzecie miejsce na świecie i drugie w Unii Europejskiej pod względem wartości eksportu mebli. W I kwartale 2025 r. awansowała na drugie miejsce na świecie i pierwsze w UE, wyprzedzając Niemcy. Wartość polskiego eksportu mebli

w 2024 r. wyniosła ok. 16,3 mld euro. Ponad 80% produkcji trafia za granicę, a według danych przywołanych w raporcie sektor odpowiada za ok. 2,3% polskiego PKB. Mimo spowolnienia koniunktury wartość produkcji sprzedanej mebli w 2024 r. wyniosła ok. 64 mld zł., rynków europejskich.

Podlaskie ma własne specjalizacje

Szczegółowe dane regionalne za lata 2018–2022 pokazują, że podlascy producenci są obecni zarówno w Europie Zachodniej, jak i na rynkach bałtyckich oraz pozaeuropejskich. W części kategorii szczególnie wyraźne są powiązania z Litwą, Łotwą i Estonią.

Jednym z istotnych produktów regionu są siedzenia z drewnianą ramą. W latach 2018–2022 prawie 46% wartości ich eksportu trafiało do Belgii. Ważnymi odbiorcami były też Niemcy, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone. W przypadku drewnianych mebli do sypialni niemal połowa eksportu była związana z rynkiem brytyjskim. Z kolei w wyrobach koszykarskich i wikliniarskich dominowały Niemcy, a kolejne miejsca zajmowały Austria i Czechy.

Tak duże udziały pojedynczych rynków pokazują siłę wypracowanych relacji, ale też wskazują na ryzyko. Dla podlaskich firm dywersyfikacja jest więc sposobem na ograniczenie zależności od koniunktury

Fundusze Europejskie dla Podlaskiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | Podlaskie

Artykuł został dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu „Promocja gospodarcza MŚP – Podlaskie Centrum Eksportera" realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

Białystok/34460899

eprasa.pl aa3b679ca8

PODLASKIE CENTRUM EKSPORTERA

w jednym kraju, szczególnie w tak gwałtownie zmieniających się okolicznościach politycznych i społecznych.

Silna pozycja, rosnące ryzyka

Niemcy wciąż są największym zagranicznym rynkiem dla polskich mebli. W 2024 r. wartość sprzedaży do tego kraju wyniosła ok. 5,6 mld euro – więcej niż łącznie do Czech, Francji, Wielkiej Brytanii i Szwecji. Skala jest duża, ale oznacza również szczególną wrażliwość na sytuację niemieckiej gospodarki. W poszczególnych grupach produktowych warto obserwować także rynki, które szybko rosną lub są jeszcze słabiej wykorzystywane przez podlaskich eksporterów, m.in. Włochy, Rumunię, Stany Zjednoczone, Szwajcarię czy Ukrainę.

Jednocześnie przewaga wynikająca z niższych kosztów stopniowo się kurczy. Producenci z Chin i Wietnamu konkurują już nie tylko ceną, ale także jakością, wzornictwem i sposobem organizacji dostaw. Polska nadal ma mocne strony: elastyczną produkcję, doświadczenie, zaplecze logistyczne i możliwość realizowania krótszych serii. Coraz istotniejsze będzie jednak to, czy firmy potrafią sprzedawać produkty o wyższej wartości – pod własną marką, z dobrym designem, większą personalizacją i wykorzystaniem technologii.

Trendy, które zmienią branżę

Zmienia się sposób projektowania, produkowania i sprzedaży mebli. Klienci coraz częściej chcą wpływać na wygląd i funkcje produktu, a firmy wykorzystują konfiguratory 3D, automatyzację, obrabiarki CNC i sprzedaż internetową. Coraz ważniejsze są również krótsze łańcuchy dostaw oraz możliwość szybkiego reagowania na indywidualne zamówienia.

Drugim mocnym trendem jest zrównoważony rozwój. Trwałość, możliwość naprawy, pochodzenie materiałów i recykling będą coraz mocniej wpływać na decyzje zakupowe konsumentów i projektowanie produktów. Unijne rozporządzenie ESPR tworzy ramy dla nowych wymogów ekoprojektowania, a meble znalazły się wśród grup produktowych priorytetowych w planie prac na lata 2025–2030. Szczegółowe wymagania dla tej branży mają zostać określone w kolejnych aktach prawnych. Wśród przyszłych wymogów mogą znaleźć się także obowiązki dotyczące cyfrowego paszportu produktu.

Analizy branżowe to jedno z zadań Podlaskiego Centrum Eksportera. Badaliśmy już sektory medyczny, spożywczy, IT i kosmetyczny, teraz skupiliśmy się na branży meblowej. Aktualne i rzetelne informacje ułatwiają przedsiębiorcom z naszego województwa wybór właściwych kierunków eksportu i pomagają zorientować się w trendach, które kształtują ich branże. Dzięki temu strategie eksportowe mogą być oparte na danych, bardziej przemyślane, a przez to skuteczniejsze.

Magdalena Maksimowicz, dyrektor Działu Współpracy Międzynarodowej i kierownik projektu Podlaskie Centrum Eksportera w Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego

Branżę kształtuje również presja kosztowa. Według raportu w 2024 r. 30% firm meblarskich wykazało stratę, a mediana rentowności sektora spadła do 2,3%. Rosnące koszty pracy, energii i surowców pozostawiają coraz mniej miejsca na walkę wyłącznie ceną.

Eksport wymaga przygotowania

Nawet w przypadku silnych branż, wejście na nowy rynek nie jest proste – wymaga dobrego planu i zasobów, zarówno finansowych, jak i organizacyjnych. Trzeba sprawdzić popyt, konkurencję, wymagania formalne, sposób dystrybucji i potencjalnych partnerów. Szczególnie dla MŚP koszt samodzielnego zdobycia takiej wiedzy może być barierą.

Właśnie w tym pomaga Podlaskie Centrum Eksportera. Projekt wspiera firmy z regionu w planowaniu i rozwijaniu eksportu poprzez m.in. analizy rynków, strategie wejścia na nowe rynki, usługi prawne, wyszukiwanie potencjalnych partnerów przez brokerów eksportu, seminaria oraz udział w misjach gospodarczych i targach. Poszczególne instrumenty są dostępne z wysokim poziomem dofinansowania, a część usług doradczych i brokerskich jest finansowana nawet w 100%. Ze wsparcia mogą korzystać mikro-, małe i średnie firmy oraz przedsiębiorstwa typu small mid-cap i mid-cap.

Jak wykorzystać dobrą pozycję?

Polska branża meblowa ma już ugruntowaną pozycję na rynkach zagranicznych. Dziś wyzwaniem nie jest więc samo wejście do grona liczących się eksporterów, ale utrzymanie tej pozycji w warunkach rosnących kosztów i coraz silniejszej konkurencji jakościowej oraz technologicznej.

Dla firm z Polski, w tym z województwa podlaskiego, oznacza to potrzebę szukania nowych rynków, inwestowania we wzornictwo, technologie i własne marki oraz rozwijania produktów o większej wartości dodanej. Silne zaplecze produkcyjne i doświadczenie eksportowe już mamy. Kolejny krok to wykorzystać je do budowania bardziej rozpoznawalnej, nowoczesnej i odpornej na zmiany oferty. Pełny raport „Eksport branży meblowej i wyposażenia wnętrz w woj. podlaskim, w Polsce i na świecie" jest dostępny bezpłatnie w Centrum Wiedzy Podlaskiego Centrum Eksportera.

Magdalena Borys
Specjalistka ds. PR
Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego

Raporty branżowe oraz informacje o Podlaskim Centrum Eksportera dostępne są na portalu centrumeksportera.pl.

Podlaskie Centrum Eksportera to strategiczny dla województwa podlaskiego projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Realizują go w partnerstwie cztery instytucje: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego, Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku i Podlaski Klub Biznesu.

Z oferty Podlaskiego Centrum Eksportera korzystają mikro, małe i średnie firmy oraz przedsiębiorstwa typu small mid-cap i mid-cap, które chcą rozpocząć lub zwiększyć eksport. PCE to seminaria specjalistyczne o tematyce eksportowej, indywidualne usługi doradcze w zakresie planowania działań na nowych rynkach (strategie, analizy), usługi kojarzenia partnerów biznesowych oraz dofinansowania do wyjazdów na targi zagraniczne, zarówno grupowych, jak i indywidualnych.

Fundusze Europejskie dla Podlaskiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | Podlaskie

Artykuł został dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu „Promocja gospodarcza MŚP – Podlaskie Centrum Eksportera" realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

eprasa.pl aa3b679ca8

Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | Województwo Świętokrzyskie

Świętokrzyska Wojewódzka Komenda OHP w Kielcach realizuje projekt pn.

„Moje kwalifikacje i umiejętności kluczem do przyszłości”

Nr porozumienia: **FESW.10.02-IP.01-0001/25**

Projekt realizowany w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+)

Cel główny projektu

Celem głównym projektu jest poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizacyjnych 24. absolwentów OHP w wieku 18-20 lat oraz wyrównanie zaległości edukacyjno-społecznych 70. uczestników OHP w wieku 15-18 lat – uczniów I i II klasy szkoły branżowej I stopnia zamieszkujących teren województwa świętokrzyskiego, zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez:

- nabycie lub uzupełnienie przez nich doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu w ramach stażu zawodowego,
- udział w zajęciach wyrównawczych z przedmiotów szkolnych,
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji.

Grupy docelowe

Wsparciem w ramach projektu objęto 94. osoby w wieku 15-20 lat z obszaru województwa świętokrzyskiego. Odbiorcami wsparcia jest grupa młodzieży z siedmiu jednostek opiekuńczo wychowawczych ŚWK OHP w Kielcach (13-3 Hufiec Pracy w Kielcach, 13-1 Hufiec Pracy w Skarżysku Kamiennej, 13-4 Hufiec Pracy w Sandomierzu, 13-5 Hufiec Pracy w Końskich, Ośrodek Szkolenia i Wychowania w Starachowicach, 13-2 Ośrodek Szkolenia i Wychowania w Jędrzejowie, Ośrodek Szkolenia i Wychowania w Pińczowie).

Uczestnicy w projekcie zostali podzieleni na dwie Grupy: A i B:
GRUPA A – uczestnicy OHP w wieku 15-18 lat (70. osób) – młodzież z I i II klasy szkoły branżowej I-go stopnia, która uczy się i pracuje w ramach nauki zawodu (status młodocianego pracownika OHP)
GRUPA B – absolwenci OHP z 2025 roku w wieku 18-20 lat (24. osoby).

Całkowita wartość projektu: 1 023 388,87 złotych

Okres realizacji projektu: 01.09.2025 – 31.12.2026

Kielce/34460780

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

PREZYDENT MIASTA WŁOCŁAWEK

OGŁASZA:

I przetarg ustny nieograniczony na wydzierżawienie nw. nieruchomości, stanowiącej własność Miasta Włocławek, położonej we Włocławku przy ul. Bajecznej, oznaczonej jako działka nr 75/26 (Włocławek KM 30) o pow. 20,00 m².

Przedmiotowa działka, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek, zatwierdzonym Uchwałą Nr XXXIX/120/2021 Rady Miasta Włocławek z dnia 28 września 2021 r., położona jest w terenie, oznaczonym symbolem 21 KS o przeznaczeniu: zespół garaży i parkingi, w tym wielopoziomowe, gdzie przez „zespół garaży – należy rozumieć garaże usytuowane w szeregu, jednolite w zakresie gabarytów zabudowy, wyglądu architektonicznego oraz użytych materiałów budowlanych”.

Minimalna wywoławcza wysokość miesięcznego czynszu dzierżawy wynosi 110,00 zł (bez podatku VAT)

Wadium w wysokości 20 % wynosi 22,00 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 16 grudnia 2026 r. o godz. 13.00 w Urzędzie Miasta Włocławek, ul. Kościuszki 12, w pokoju nr 102.

Przeprowadzenie przetargu następuje w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r., poz. 2213).

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 20 % ceny wywoławczej, stanowiącej minimalną wywoławczą wysokość czynszu (bez podatku VAT) na konto Urzędu Miasta Włocławek, Bank PKO B.P S.A. Oddział Centrum we Włocławku Nr 61 1020 5170 0000 1402 0009 0357 w terminie do dnia 14 grudnia 2026 r. Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone w siedzibie Urzędu Miasta na tablicach informacyjnych oraz opublikowane w BIP na stronie urzędu www.bip.um.wlocl.pl. Bliższych informacji o przetargu udziela Urząd Miasta Włocławek, ul. Kościuszki 12, tel. 54 4144120.

Bydgoszcz-Toruń/34460861

OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamiam **o wszczęciu postępowania administracyjnego** na wniosek złożony przez:

Prezydenta Miasta Lublin reprezentowanego przez Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej:
budowy ul. Obrońców Lublina (planowanej drogi gminnej) na odcinku od km rob. 0+000,00 (koniec istniejącego odcinka) do km rob. 0+152,49 oraz budowy ul. Stefana Roweckiego (planowanej drogi gminnej) na odcinku od km rob. 0+000,00 (skrzyżowanie z ul. Obrońców Lublina) do km 0+110,87 (granica działki nr ewid. 13/2) wraz z budową skrzyżowań w/w dróg i infrastrukturą towarzyszącą na działkach:

1. W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH INWESTYCJI

budowaodcinka planowanej drogi gminnejul. Obrońców Lublina	
obręb 0011– Dziesiąta Wieś	
ark. 18	7/11 **(7/73)**, 7/67 **(7/65)**, 7/70

w nawiasie podano nr działki po podziale

budowaplanowanej drogi gminnejul. Stefana Roweckiego	
obręb 0011– Dziesiąta Wieś	
ark. 18	7/41, 9/2, 12/18 **(12/22)**, 13/2 **(13/5)**

w nawiasie podano nr działki po podziale

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, zawiadomienie niniejsze uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia, tj. od daty ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Lublin, stronie internetowej Urzędu oraz w prasie lokalnej.

Strony niniejszego postępowania mogą się zapoznać z aktami oraz składać uwagi i wnioski w przedmiotowej sprawie w Wydziale Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Lublin przy ul. Wieniawskiej 14 (X piętro, pok. 1000, tel. 81-466-22-41) w terminie 7 dni od dokonania zawiadomienia.

W sprawach, w których niezbędne jest stawiennictwo osobiste oraz w przypadku zamiaru zapoznania się z aktami sprawy osobiście, ze względów organizacyjnych należy wcześniej umówić wizytę telefonicznie.

Lublin/34460796

Prezydent Miasta Włocławek
działając w oparciu o art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.) podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Włocławek, przy ul. Zielony Rynek 11/13 i ul. Kościuszki 12 oraz na stronie internetowej www.bip.um.wlocl.pl, został wywieszony na okres 21 dni, wykaz nieruchomości położonej przy ul. Skrajnej we Włocławku, stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do dzierżawy.

Bydgoszcz-Toruń/34460650

Syndyk masy upadłości Szymona Sikory

zaprasza do składania ofert na zakup nieruchomości gruntowej

obejmującej 78 działek ewidencyjnych o łącznej powierzchni 12,0332 ha, położonej w obrębie 0009 – Sąsiadka, gmina Sułów, powiat zamojski, województwo lubelskie, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr ZA1Z/00013600/6. Sprzedaż następuje z wolnej ręki, w drodze wyboru najkorzystniejszej oferty, po przeprowadzeniu konkursu ofert, z możliwością prowadzenia negocjacji z oferentami po złożeniu ofert.

Cena minimalna: 508.000,00 zł. Warunkiem udziału w konkursie jest wpłata wadium w wysokości 50.000,00 zł, na rachunek bankowy masy upadłości: 58 1020 5558 0000 8102 3445 0348.

Oferty w zamkniętych kopertach z adnotacją: „Oferta na zakup nieruchomości – masa upadłości Szymona Sikory” należy składać do dnia 14 grudnia 2026 r. na adres:

Kancelaria Syndyka, ul. Czechowska 3/19, 20-072 Lublin

O zachowaniu terminu decyduje data wpływu oferty do kancelarii syndyka. Szczegółowe warunki sprzedaży, zasady udziału w konkursie ofert, wymagania dotyczące treści oferty, zasady wpłaty i zwrotu wadium, wyboru oferty, prowadzenia negocjacji oraz zawarcia umowy sprzedaży określa Regulamin konkursu ofert. Warunkiem udziału w konkursie jest zapoznanie się z treścią Regulaminu oraz jego pełna akceptacja.

Regulamin oraz szczegółowe informacje dotyczące przedmiotu sprzedaży można uzyskać pod adresem e-mail: jwojcik@kancelaria-ostrowski.eu

W przypadku złożenia więcej niż jednej oferty spełniającej warunki konkursu syndyk może przeprowadzić z oferentami negocjacje zmierzające do uzyskania możliwie najwyższej ceny sprzedaży, na zasadach określonych w Regulaminie. Syndyk zastrzega sobie prawo do zakończenia postępowania sprzedażowego bez wyboru którejkolwiek z ofert, na zasadach określonych w Regulaminie. Zawarcie umowy sprzedaży będzie uzależnione od zapłaty całej ceny sprzedaży najpóźniej w dniu poprzedzającym zawarcie umowy przenoszącej własność nieruchomości. Nabywca ponosi wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży. Niniejsze zaproszenie nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego.

Lublin/34457341

GAZETA wyborcza

DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia publiczne

Ogłoszenia
sądowe i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:
kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl
nekrologi.wyborcza.pl

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Wójt Gminy Widuchowa
ogłasza

pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niżej wymienionych nieruchomości niezabudowanych, stanowiących własność Gminy Widuchowa, przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowa jednorodzinną, położonych w obrębie ewidencyjnym Lubicz:

- **działka nr 204/25** o pow. 0,0881 ha, KW nr SZ1Y/00077887/7 wraz z udziałem w 1/8 części w działkach nr 204/20 o pow. 0,0032 ha oraz 204/24 o pow. 0,1104 ha, KW nr SZ1Y/00048845/9. **Cena wywoławcza wynosi 81 000 zł** netto (słownie złotych :osiemdziesiąt jeden tysięcy).
- **działka nr 204/26** o pow. 0,0848 ha, KW nr SZ1Y/00077888/4 wraz z udziałem w 1/8 części w działkach nr 204/20 o pow. 0,0032 ha oraz 204/24 o pow. 0,1104 ha, KW nr SZ1Y/00048845/9. **Cena wywoławcza wynosi 80 000 zł** netto (słownie złotych :osiemdziesiąt tysięcy).
- **działka nr 204/27** o pow. 0,0815 ha, KW nr SZ1Y/00077889/1 wraz z udziałem w 1/8 części w działkach nr 204/20 o pow. 0,0032 ha oraz 204/24 o pow. 0,1104 ha, KW nr SZ1Y/00048845/9. **Cena wywoławcza wynosi 80 000 zł** netto (słownie złotych :osiemdziesiąt tysięcy).
- **działka nr 204/28** o pow. 0,0871 ha, KW nr SZ1Y/00077890/1 wraz z udziałem w 1/8 części w działkach nr 204/20 o pow. 0,0032 ha oraz 204/24 o pow. 0,1104 ha, KW nr SZ1Y/00048845/9. **Cena wywoławcza wynosi 80 000 zł** netto (słownie złotych :osiemdziesiąt tysięcy).

Do wylicytowanych cen doliczony zostanie podatek VAT w wysokości 23%.

Przetarg odbędzie się w dniu 17 grudnia 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Widuchowa ulica Grunwaldzka 8, Widuchowa w pok. nr 02 o godz. 10.00.

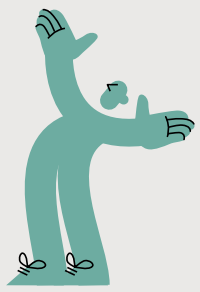
Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium w wysokości 5% ceny wywoławczej w zaokrągleniu w górę do pełnych setek na konto Gminy Widuchowa nr 28937700000200024420020003 Bank Spółdzielczy Ziemi Szczecińskiej najpóźniej do dnia 11.12.2026 r.

Pełnej treści ogłoszenie zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Widuchowa, ul. Grunwaldzka 8, 74-120 Widuchowa, na stronie internetowej www.bip.widuchowa.pl oraz na tablicach ogłoszeń sołectw.

Szczegółowych informacji udziela się w Referacie Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego Urzędu Gminy Widuchowa, ul. Grunwaldzka 8, pok. nr 14, tel. 914167255 wew. 28.

Szczecin/34460876

Słówko NOWOŚĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

POBIERZ Z Google Play | Pobierz w App Store

Starosta Choszczeński

informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Choszcznie przy ul. Nadbrzeżnej 2, zostało wywieszone oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.powiatchoszczenski.pl) ogłoszenie o drugich przetargach ustnych nieograniczonych na 10-letnią dzierżawę niżej wymienionych nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa:

- działka nr 142/1 (jezioro Krzywy Kolsk) o powierzchni 20,7386 ha, położona w obrębie ewidencyjnym 0017 Kolsk, gmina Bierzwnik, dla której Sąd Rejonowy w Choszcznie prowadzi księgę wieczystą nr SZ1C/00039451/1,
- działki nr 301 (jezioro Konotop) o powierzchni 13,8800 ha, nr 306 (jezioro Kołki) o powierzchni 14,2300 ha, położone w obrębie ewidencyjnym 0003 Wygon, gmina Bierzwnik, dla której Sąd Rejonowy w Choszcznie prowadzi księgę wieczystą nr SZ1C/00039452/2,

Przetargi odbędą się w dniu 21 grudnia 2026 r. w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Choszcznie przy ul. Niedziałkowskiego 14 w pokoju nr 5.

Jednocześnie informuje, że ogłoszenie o przetargach przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Bierzwnik. Dodatkowych informacji można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Choszcznie od poniedziałku do piątku od 7^{30} do 15^{30}, tel. 095 765 70-14 wew. 14.

Starosta Choszczeński mgr Wioletta Kaszak

Szczecin/34460684

eprasa.pl aa3b679ca8